

Jurnal de vacanță

KAZIMIERZ KORCOZOWICZ
JURNAL DE VACANȚĂ

Coperta de IOAN HORVAT BUGNARIU

**Toate drepturile acestei versiuni
aparțin Editurii Dacia**

KAZIMIERZ KORKOZOWICZ

Jurnal de vacanță

**În românește de
ANDA MAREȘ**

**EDITURA DACIA
CLUJ-NAPOCA 1980**

Lector: ANA-MARIA BOARIU
Tehnoredactor: A. MOLNAR

Apărut 1980. Bun de tipar: 09.10.1980. Comanda nr. 1539.
Coli de tipar: 12,5. Hirtia semivelină de 63 g/mp.
Format: 16/54×84.

Tiparul executat sub comanda nr. 449/1980,
la Intreprinderea Poligrafică Cluj, Municipiul Cluj-Napoca
B-dul Lenin nr. 146
Republica Socialistă România

PRIMA PARTE

26 VIII

Ajunsă la destinație, după o oră mi-am pus costumul de baie și ochelarii fumurii pe nas, îndreptându-mă spre plajă.

Cărarea nisipoasă cobora printre dunele de nisip din care, ici și colo, răsăreau arbuști pitici de pin, contorsionați în chip ciudat.

În față aveam marea, care respira prin valuri leneșe. Pe imensitatea ei netedă, departe, în larg, se reflectau razele scînteietoare ale soarelui iar acolo, unde linia orizontului separă apa de cer, se zărea conturul minuscul al unui vapor. Părea că stă pe loc, deși în urma lui se prelingea un firisor subțire de fum.

M-am uitat la el o clipă și-apoi m-am întins pe nisip cu un sentiment de ușurare.

Fiind obosită, simțeam că voi adormi imediat. Moleșită acum de arșiță, după o noapte de călătorie, în freamătul uniform al valurilor leneșe și nepăsătoare, care spălau plaja, mă simțeam ca într-un leagăn ce mă trăgea la somn.

Sosirea mea în această mică localitate pescărească, pierdută, undeva, printre dune, împodobită cu câteva vilășoare moderne nu era un capriciu și nici măcar o alegere liberă. Rațiunea a fost cea care mi-a dictat să ascult sfatul dat. Nu pot nega însă că această hotărîre nu-mi convenea.

După tragedia suferită, mă simțeam complet dărîmată. Eram abătută și epuizată nervos. Cu toate acestea, a trebuit să reflectez asupra multor lucruri și tot atît de multe să mi le reamintesc. Trebuia să reconstitui în minte cît mai multe amănunte secundare din perioada premergătoare dramei prin care am trecut, amănunte pe care omul le trăiește oarecum involuntar, fără a și le întipări special în memorie. Numai, undeva, printre aces-

tea putea să se afle răspunsul la ceea ce s-a întîmplat...

Meditam la toate întîmplările într-un ritm din ce în ce mai lent și mai haotic, deoarece oboseala și canicula nu erau prielnice unei funcționări normale a gândirii. Ideile mi se întrerupeau, apărînd perioade de destindere tot mai mari, ca în curînd să adorm.

*

N-am scris în viața mea un jurnal intim, dar „Oacheșul“ a reușit să mă convingă în cursul ultimei noastre întrevederi să-mi fac însemnări zilnice. Mă voi strădui acum să mă țin de cuvînt, deși simt unele împotriviri lăuntrice. Cu totul altceva este să cauți să-ți scormonești mintea, reînviînd imaginea evenimentelor și sentimentelor trăite și altceva este cînd trebuie să îmbraci în haina cuvîntului toate acestea, cînd trebuie ca desenul nebulos să-l conturezi cu o linie precisă, încît totul să constituie — precum fotografia — o reflectare fidelă a trecutului.

Conștiința că nu scriu numai pentru mine constituie o mare piedică în calea acestui efort. Mă străduiesc însă să depășesc bariera lăuntrică pentru a putea fi cît mai exactă și sinceră.

Prima cunoștință, în această stațiune, am făcut-o într-un mod destul de ciudat. Din somnul meu pe plajă am fost trezită de cineva care îmi scutura brațul. Mi-am ridicat brusc capul, fără să-mi dau seama, în primul moment, unde mă aflu. Nu știam de unde a apărut marea nesfîrșită din fața mea și de ce stau întinsă pe nisipul fierbinte.

Memoria mi-a revenit în momentul următor și, lucidă deja, m-am uitat la persoana care se afla lîngă mine. Soarele îl lumina din spate așa că, inițial, trăsăturile feței lui nu erau altceva decît o pată întunecată. Abia după cîteva secunde i-am putut distinge conturul și, imediat, mi-a venit să rîd.

Nu-i puteam stabili vîrsta exact. Era de talie mijlocie, suplu și, în pofida arșitei dogoritoare, avea pe el un costum de culoare închisă. Pe cap purta o pălărie înaltă, neagră, iar la gît nodul strîns al cravatei îi încheia gulerul cămășii. Să te îmbraci în felul acesta la mare

pe o temperatură de treizeci de grade la umbră! Motivul desfătării mele a fost însă altul. Și anume — fața acestui om.

Avea obrații puțin căzuți, trași. Deasupra pleoapelor grele arcurile sprincenelor se ridicau în sus. În schimb, colțurile gurii erau lăsate în jos, într-o grimasă amară. Rezultatul acestei combinații din fața ochilor mei crea o imagine melancolică, care mă făcea să rîd. Avea în el ceva dintr-un clown de circ, dintr-un om neajutorat în fața greutăților.

— Ce doriți cu mine???? i-am zis pe un ton agresiv, deși mă amuzam în sinea mea.

— Vă rog să mă scuzați domnișoară... am... am vrut să spun doamnă... Poate vă inoportunez... cu siguranță că este o mare îndrăzneală din partea mea... dar... mi-am permis...

— Dar spune odată, despre ce este vorba?

Necunoscutul a ridicat pleoapele și atunci am observat că are ochii mari, negri, cu o privire ciudată. Te priveau scrutător sau se uita în gol, fără nici o expresie.

S-a îndreptat și-a arătat cu degetul spre cer.

— Dormeați... și-am crezut că va fi mai bine dacă... Trebuia să...

— Mă treziți?... I-am venit în ajutor pentru a pune capăt bilblielii.

— Exact! Întocmai! — răspunse încuviințînd din cap, cuprins parcă de o înviorare neașteptată. Vedeți, dragă doamnă... hm... iertați-mă, stimată doamnă, este deosebit de periculos să dormiți sub un astfel de soare... Insolția este foarte, foarte... știți dumneavoastră...

— Am făcut, într-adevăr, o prostie și trebuie să vă mulțumesc pentru că ați intervenit — i-am răspuns pe un ton împăciuitoare, căci începusem să-mi simt capul de parcă s-ar fi compus din cîteva bucăți, iar fiecare din ele mă durea altfel.

— V-aș sfătui să vă întoarceți la „Diana“ și să vă închideți în camera d-voastră. Așa vă veți putea odihni mai bine de pe urma călătoriei.

— De unde știți?! De astă dată a fost rîndul meu să nu-mi isprăvesc fraza.

Necunoscutul o fi zîmbit ori asta a vrut să însemne arcuirea caraghioasă a buzelor?

— Locuiesc și eu acolo așa că am fost martorul sosirii dumneavoastră azi-dimineață...

Bănuielile mele s-au risipit brusc. Explicația era prea clară și simplă. Dealtminteri, fiecare putea fi, numai el nu! Chiar dacă mi l-ar fi arătat cu degetul nu aș fi crezut că el ar putea fi cel care...

Mi-am revenit complet.

— Am să ascult de sfatul dumneavoastră. M-am ridicat în picioare și m-am aplecat să-mi iau halatul de baie. Necunoscutul mi-a luat-o însă înainte. L-a scuturat de nisip și mi l-a întins cu un gest de curtoazie puțin demodată.

— Mă reîntorc și eu la vilă, v-aș putea însoți?... Bineînțeles, dacă...

— N-am nimic împotrivă.

— Atunci putem porni! Și-a îndreptat corpul printr-o scurtă scuturare de parcă ar fi fost un cocoș. O nouă strimbătură a buzelor arăta că zîmbește. Pentru o clipă am fost tentată să-l mîngîi pe cap. Între timp însă necunoscutul a preluat din nou inițiativa.

— Înainte însă, dacă îmi permiteți, hm... aș vrea să mă prezint... și-a întins mîna. Mă numesc Sudra... Sînt salariat la Uzina de automobile, lucrez la secția de aprovizionare... pe postul de referent șef... a încheiat, nu fără o nuanță de mîndrie în glas.

I-am întins mîna, rostindu-mi numai numele.

Mi-a strîns-o slab și fără vlagă.

Cînd am părăsit plaja, îndreptîndu-ne spre cărarea ce ne ducea la vilă, doi tineri întinși pe nisip au ridicat capul.

— Ia te uită ce tipă! — mă ajunsese din urmă vocea unuia din ei — și ce boșorog a agățat-o!

*

În timpul prinzului i-am cunoscut și pe ceilalți locatari ai vilei. O mare surpriză pentru mine a constituit-o întîlnirea cu docentul Tarski și soția acestuia. Știam că sînt la mare dar nu mi-am imaginat că din sute de

localități posibile îi voi întâlni tocmai aici și, mai mult, în aceeași vilă.

În timp ce ascultam strigătele de bun venit rostite de Mada, m-a străfulgerat gândul că poate „Oacheșul“ a contribuit și el la această întâlnire. Cu siguranță știa că familia Tarski se află la „Diana“ și de aceea?... Doar și ei au fost atunci în vizită, la familia Tworzni.

— Ai venit să te odihnești după nenorocirea prin care ai trecut? — ciripea Mada. Te-am compătimit din toată inima, împreună cu Zenon, draga mea... Și toată ancheta care a urmat! Le-am spus că....

— Nu se discută astfel de lucruri într-un loc ca acesta — a întrerupt-o Tarski. O să vorbim altădată despre toate astea. Dintr-o clipă în alta vor apărea și ceilalți.

— Bine, bine, pisălogule! A propoz, draga mea... În ceea ce privește lumea de aici nici nu avem ce vorbi!...

Discutam stînd în pragul sufrageriei încă pustii cu toate că era ora prînzului. În pofida paragrafelor severe ale regulamentului, nimeni nu se prezentase încă la masă. Aveam astfel prilejul să ascult informarea pe care mi-o făcea Mada.

— Sînt numai persoane neinteresante! — a oftat, uitîndu-se spre soț care, luîndu-și un ziar, se îndrepta spre fereastră. Dealtfel sezonul este pe sfîrșite! I-am spus lui Zenon încă de la Varșovia, dar n-a putut să scape mai devreme... Și-acum, nici nu am cu cine schimba două vorbe măcar.

— Oare?... m-am mirat eu cu ipocrizie. Am hotărît totuși să aflu ceva mai concret despre prima mea cunoștință. Așa că am continuat: Cu puțin timp în urmă am cunoscut pe unul din locatarii vilei. E adevărat că avea o îmbrăcăminte cam ciudată, dar mi-a făcut o impresie destul de bună...

— Cine era?

— Îl cheamă, dacă am înțeles bine — Sudra.

— Ei, știi că-mi plăci! — îmi ripostă Mada. Vechitura aia ea de pe vremurile buncii! Cînd îl văd, tot timpul îmi vine să rîd de parcă m-ar gîdila cineva. Mi-am reamintit de prima mea reacție la întâlnirea cu domnul Sudra, și-am rămas uimită de concordanța noastră de păreri.

— Mi s-a părut foarte simpatic — i-am replicat hotărît Madei. În plus, îi sînt foarte recunoscătoare căci m-a salvat de la insolație.

— Ia te uită ce galant! — Mada făcu un semn disprețuitor cu mina. Poți să-l treci în inventar, n-am nimic împotriva!

— Dar ceilalți?

— Cu nimic mai grozavi. Ți-i spun pe rînd. Primul este domnul Ulmer. Nu știu cu ce se ocupă, deoarece a sosit abia ieri. E un grăsan, destul de jovial, cu o cărare în mijlocul capului și un nas mic care răsare ca o ciuper-cuță dintre obrajii dolofani. Urmează apoi domnul Jan Lukasz, șef într-o instituție centrală. Un scrupulos limitat, scund și pătrat. În sfîrșit, Wojski, singurul bărbat mai interesant, înalt și bine făcut. Lucrează în sectorul particular, are un atelier pe undeva și se pare că dispune de bani destui. Mai este și avocatul Deresz cu soția. Slab, agitat, vorbește pițigăiat și are chelie. Se străduie, sărmanul, să și-o acopere cu părul pe care și-l piaptănă din toate părțile capului.

După această descriere, eram sigură că voi recunoaște, cu ușurință, toate persoanele amintite.

— Dar sexul nostru de cine e reprezentat?

— Fără noi mai sînt încă două femei. Doamna Natalia Deresz, cu păr vopsit roșu — care trebuie să fi fost cîndva foarte bine, și domnișoara Maryla Zak, o isterică ce face pe originala. E destul de urîtă dar trebuie să recunosc că are o siluetă remarcabilă.

— Deci, împreună cu noi, zece persoane?

— Da. Nu sîntem prea mulți, asta pentru că sezonul s-a cam terminat. Cine și-a mai putut imagina că după săptămîinile ploioase va urma o asemenea căldură?

În acel moment au intrat în sufragerie primii oaspeți. M-am gîndit imediat că trebuie să fie familia Deresz însoțită de Ulmer și Lukasz.

*

Mi-am petrecut după-amiaza pe plajă împreună cu familia Tarski și Wojski, pe care Mada se străduia din răspuțeri să-l atragă pe orbita sa. După cină i-am părăsit

însă pe toți, urcându-mă sus în camera mea. Mă simțeam încă obosită în urma călătoriei făcute.

Notez această relatare a primei zile petrecută la mare și tocmai îmi trece prin minte că nu m-am hotărât încă unde îmi voi ascunde jurnalul cu însemnări. Nu îmi este permis ca el să ajungă pe mîini străine — acest avertisment l-am primit din partea „Oacheșului“ care a insistat în mod deosebit, lucru dealtfel inutil, deoarece îmi dădeam seama foarte bine și singură.

Deci, unde să-l ascund?

Mi-am bătut capul o bună bucată de vreme pentru a rezolva această problemă. Camera mea era relativ spațioasă, cu două ferestre ce dădeau spre mare. Interiorul era amănajat cu mobilă tipică acestui gen de vile.

Lîngă ușa se afla o nișă în care se găseau chiuveta, oglinda și cuierul pentru prosoape — totul fiind acoperit cu o draperie. Perdelele colorate dădeau întregii încăperi o impresie destul de plăcută și intimă.

Dar unde să găsesc eu, aici, un loc în care să ascund caietul? E adevărat că sertarele noptierei și ale toaletei erau prevăzute cu chei, ale dulapului de asemenea, dar sînt convinsă că pot fi deschise foarte ușor, cu o simplă agrafă.

— Deci, unde? Să le închid în valiză? Încuietoarea acesteia nu este, de asemenea, prea complicată...

În sfîrșit, am găsit ascunzătoarea căutată. Cred, că, în condițiile existente, este singura pe care o am la dispoziție.

După o cercetare amănunțită a camerei m-am convins că oglinda de deasupra chiuvetei nu este fixată direct în perete, ci se sprijină pe patru dibluri de lemn ieșite din zid, în care sînt înșurubate cuiele de susținere. Astfel, între oglindă și perete a rămas un spațiu liber, în care eu voi putea ascunde caietul.

După ce am rezolvat și această problemă mi-au mai rămas de făcut cîteva lucruri.

În sertarul noptierei mi-am așezat dosarul cu unele însemnări științifice de-ale mele, de mică însemnătate, pe care l-am acoperit cu o revistă de specialitate. Deasupra am presărat firișoare de tutun. Am închis apoi sertarul cu grijă și l-am încuiat cu cheia. Tot așa am procedat

și cu valiza golită de haine, în care am mai lăsat câteva cărți.

Cele două chei le-am ascuns în geantă.

27 VIII

Cînd am coborît la micul dejun, în jurul mesei se aflau deja domnișoara Zak și Sudra. Ea m-a salutat, înclinîndu-și capul cu o grație afectată, iar domnul Sudra a reușit, ca după câteva bilbîieji, să emită un „bună ziua“ drept salut. După aceea și-a strîns gura de parcă acestea ar fi fost ultimile cuvinte pe care hotărîse să mi le adreseze.

Presupunerea mea s-a dovedit însă a fi greșită deoa-
rece de-abia luasem loc, cînd s-a și uitat la mine pe fu-
riș odată, de două ori, iar apoi, lăsîndu-și pleoapele în jos,
a început să se bilbîie în felul său:

— Cum... cum, ...hm... ați dormit, domnișoară
Skoron. Sper că v-ați odihnit după călătorie? Vă rog
să-mi scuzați... asta... curiozitatea asta... a mea.

Mi-am luat o chiflă și am început s-o ung cu unt. Con-
comitent am aruncat o privire interlocutorului meu, stră-
duindu-mă totuși să nu fie lipsită de expresie. Domnul
referent avea însă ochii, ca de obicei, acoperiți de
pleoape.

Trebuie să recunosc cîstit că m-a cuprins o poftă
nemaipomenită să cochetez puțin cu acest tip caraghios
cu înfățișarea atît de tristă. Dacă aș fi înghițit momeala
aș fi avut puțină distracție, ceea ce în situația mea nu
era cituși de puțin de disprețuit. Dealtfel și din alte con-
siderente mă interesa reacția lui.

— Este foarte amabil din partea dumneavoastră că îmi
arătați atîta bunăvoință — i-am răspuns cu căldură.

Privirea mea a fost captată de această dată făcînd ca
domnul Sudra să-și plece capul și să-și bage nasul, oare-
cum jenat, în farfurie. Amuzîndu-mă în sinea mea, ob-
servam cum o ușoară roșeață-i acoperea obrazii bron-
zați deja.

În acel moment în sufragerie intră Ulmer. Se înclină
din mers cu un zîmbet larg pe fața-i rotundă, salutînd vo-
ios în dreapta și-n stînga:

— Bună ziua! Bună ziua! După ce se așezară, se adresă Franiei, care tocmai aducea un nou rînd de mîncare:

— A, ouă moi! Am o poftă de lup! Era impresionat, ba chiar mișcat. Lăcomia îi sclipea intens în priviri. Cu siguranță că numai prezenței noastre îi datoram faptul că nu începuse să plescăie din limbă de plăcere. Se și apucă imediat de mîncare, lucru care mi-a permis să mă ocup din nou de Sudra.

— Pentru mine aerul de mare este nemaipomenit de bun! Am lăsat ferestrele deschise și am dormit neînțoarsă!

— Ați dormit cu ferestrele deschise? Ulmer și-a ridicat capul de deasupra ceștii. Eu n-aș face asta niciodată!

— De ce? am întrebat mirată. Vă deranjează cumva freamătul valurilor?

— Nu, nu! Dar, s-ar putea ca cineva să se strecoare în camera dumneavoastră! Pinii aceia rămuroși cresc chiar lingă casă. Sînt bărbat — și se uită pe rînd la fiecare din noi ca și cum ar fi vrut să se asigure dacă cineva se îndoieste de cele spuse — dar prefer să nu risc.

— Și, ca bărbat, nu vă jenați să recunoașteți această lipsă de curaj?

Ulmer curăță grijuliu cu lingurița coaja de ou, iar apoi, cu gura plină, spuse pripit:

— Ce-are de-aface asta cu bărbăția? Din contră, prudența și precauția sînt trăsături mult mai bărbătești decît riscul inutil! Auzim doar în permanență de infracțiuni, atacuri și alte întîmplări de genul acestora...

„Probabil că nici el nu este“... m-am gîndit din nou, deoarece această problemă mă urmărea ca, un coșmar.

— Da... hm... desigur... și eu sînt de acord cu domnul Ulmer — intră în vorbă și Sudra. Cu cel puțin două luni în urmă... hm... poate chiar trei... am fost atacat pe stradă. Era chiar pe lingă fabrica noastră și din ferici-re cîțiva muncitori m-au salvat. Cu toate acestea am suferit de pe urma acestui incident... am inima slabă și m-am enervat foarte tare...

Mi-am adus aminte de Robert și de siguranța lui de sine ce seamănă cu nonșalanță. Mi-am rotit privirea peste amîndoi și mi-a pierit orice chef de-a mai continua discuția.

M-a scos din încurcătură domnișoara Zak.

— Și eu am lăsat pînă acum ferestrele deschise, dar, începînd din noaptea aceasta, le voi închide. Și, mai ales, ușa.

Își scoase portîgaretul, din care cu degetele ei lungi și subțiri, cu unghiile vopsite roșu aprins, își alege o țigară.

— De ce, stimată doamnă! se interesă Ulmer, oferindu-i foc... Ce s-a întîmplat în timpul nopții?

— Umbla cineva pe coridor... îi răspunse cu un accent „de groază” domnișoara Zak.

Ulmer făcu un semn disprețuitor cu mîna.

— Astfel de lucruri se întîmplă curent în vile... Spunînd acestea se uită la mine cu înțeles. Idiotul! Domnișoara Zak făcu din buze o grimasă disprețuitoare.

— Știu asta. Nu sînt doar o domnișoară crescută la mănăstire. Dar asta era cu totul altceva.

— Hm, hm... își drese glasul Sudra. De ce considerați că a fost altceva?

— Vă spun îndată. Am dormit foarte rău azi-noapte. Cînd m-am deșteptat în mijlocul nopții, nu știu a cîta oară, m-am uitat la ceas. Era aproape două. Întinericul mă înconjura din toate părțile iar casa era cufundată în liniște. De undeva, de departe, ajungea pînă la mine freamătul uniform al mării. La un moment dat, am avut impresia că aud un zgomot de pași pe culoar. În primul moment m-am gîndit că am prilejul să descopăr un amant întîrziat — zîmbi răutăcios, scoțînd printre buze un rotocol de fum — și m-am ridicat din pat, trăgînd pe mine un capot. Abia atunci mi-a venit în minte ideea că la noi în vilă lipsesc doar partenererele pentru discuții la ore mici din noapte. Doamna — se uită la mine cu o familiaritate colegială — abia venise, iar celelalte locatari se aflau sub ocrotirea soților.

În urma acestor reflexii, m-a cuprins spaima. În timp ce cugetam asupra acestei situații, pașii s-au apropiat de camera mea. M-am îndreptat spre ușă, din fericire închisă cu cheia și mi-am lipit urechea de ea. De cealaltă parte era liniște. Abia după un moment s-au auzit din nou zgomotul ușor al pașilor care se îndepărtau și care deveneau din ce în ce mai slabi.

— Noaptea, pe coridor, arde lumina — spuse plin de importanță Ulmer. Ați scos capul pe ușă? Cine a fost?

— Da, dar ceva mai târziu. Până cînd am întors eu cheia în broască și-am întredeschis ușa, pe coridor nu mai era nimeni. Am zărit numai în depărtare o umbră care se deplasa pe perete. Plimbărețul nocturn dăduse deja colțul; probabil că se îndrepta spre scările ce duc la parter.

— Hm... curios... mormăi Ulmer. Și n-ați mai auzit nimic?

— Nu nimic. Bineînțeles că am închis ușa cu cheia, răsucind-o de două ori în broască. Nu după mult timp am adormit și m-am trezit dimineța târziu.

Se lăsă un moment de tăcere.

— Dumneavoastră ce părere aveți? m-am adresat lui Sudra. Acesta își ridică pleoapele și se uită la mine o clipă. Cu privirea lui ștearsă, după care se strîmbă și cu o expresie jalnică a feței începu să se bîlbîie în felul lui:

— Hm, hm... mi-e greu să spun... direct, dragă doamnă... nu am nici o părere în această problemă... Poate a fost cineva din personalul vilei? Nu văd... hm... altă explicație.

— Dar de ce să circule noaptea pe coridor?! îi replică agresiv Ulmer.

— Poate căuta sau controla ceva?

— Noaptea? bufni domnișoara Zak. Ei nici în timpul zilei nu dau dovadă de exces de zel!

— Dacă am ști cine a fost, am găsi mult mai ușor explicația acestui mister... am replicat, sculîndu-mă de la masă.

Trebuie să recunosc că poveștile auzite n-au influențat în bine cîtuși de puțin, starea mea de spirit. Aveam impresia c-am fost mîngîiată de prima adiere, ușoară încă, dar prevestitoare, a furtunii ce avea să vie.

— Mergeți la plajă? mă întrebă Ulmer.

— Da, dar ceva mai târziu! Trebuie să-mi mai fac puțină ordine printre lucruri — i-am răspuns pentru a preîntîmpina o eventuală ofertă de însoțire. Vroiam să fiu singură.

Mi-am găsit un colțișor retras pe plajă, departe de îngrămădeala obișnuită. Într-un anumit loc dunele se adunaseră formînd o mică pîlnie, cu pereții acoperiți, pe alocuri, cu o iarbă tare și cu arbuști pitici de pin. Malul mării era puțin mai departe. Cuprinzînd cu privirea imensitatea ei pustie, plină de forță maiestuoasă, simt întotdeauna cum se naște în mine o încîntare greu de exprimat, ceva din sfera dorului și a evlaviei. Totodată, văzduhul nemărginit îmi trezește dorința de-a zbura, de-a pluti în înaltul cerului peste întinderea fără de margini.

Valurile alergau spre mal într-o cursă neîntreruptă. Vîrfurile lor înspumate apăreau și dispăreau într-o urmărire continuă, îndîrjită. Cufundată în gînduri, doar în subconștient îmi dădeam seama de freamătul uniform al mării.

Să fie adevărat, oare, că numai vorbele negîndite ale tatei, spuse în seara aceea la familia Tworzni, au constituit cauza tragediei?

În ultima vreme, bătrînelul meu scump era în permanență surescitat de un succes apropiat și mai mult decît sigur. Se prea poate ca pe fundalul acestei surescîtări ultimul imbold să fi fost paharul de vin, băut atunci la masă sau partida de bridge cîștigată? La vîrsta lui, avînd în vedere și încordarea nervoasă permanentă în care se aflau în ultimul timp, nu era nevoie de prea mult pentru a putea da frîu încărcăturii de emoție acumulată...

Aceasta a fost dealtfel singura situație cînd a pus în discuție, în mod public, acest subiect. Deobicei stătea mai tot timpul în casă, preocupat de munca sa. În vremea din urmă, rareori îl părăseam, deoarece lucram împreună absorbiți cu totul de rezolvarea problemei.

Cînd ne întorceam de la vizita aceea am început să-i fac reproșuri. Mi-a răspuns printr-un gest al mîinii, zicîndu-mi supărat:

— Dar, draga mea, nu are nici o importanță! Mai avem încă două săptămîni și isprăvim! Nu le-am spus doar nimic în afara concepției generale!

— Și asta trebuia să rămînă secretă! Adu-ți amînte de cele stabilite...

— Am stabilit, am stabilit! Se enervase de-a binelea. Puțin îmi pasă!

— Trebuie să mai fi scăpat ceva, mai înainte! Tarski. părea că știe despre ce este vorba, dacă ți-a pus asemenea întrebări concrete. Nu i-ai spus ceva, cumva, mai înainte?

— Nu cred... Am simțit în glasul lui o mică ezitare.

— Dealtfel... poate că am discutat cu el pe această temă... Asta ar fi putut să aibă loc în perioada în care ideea abia începuse să mi se cristalizeze. Atunci apare dealtfel și nevoia de a discuta cu cineva, care nu e străin de problemă.

Mi-am dat seama că nu mai are nici un rost să prelungesc discuția și-am trecut la alt subiect... M-am întors, expunându-mi acum spatele la soare. Freamătul mării devenise parcă mai distinct și mai apropiat.

Cine a fost atunci la familia Tworzni? Gazdele, familia Tarski, noi și Robert. În total șapte persoane.

Familia Tworzni este o familie de pensionari. El, prieten al tatălui meu, fost profesor, ea o bătrânică trăită în umbra soțului, harnică și tăcută, era cunoscută pentru inima ei bună și bucătăria excelentă. Amîndoi — niște oameni fără nici o pată și în afara oricăror bănueli.

Tarski era docent la catedra de fizică nucleară. Mada, de profesiune actriță, a părăsit scena la dorința lui. Este, dealtfel, o vară de-a mea mai îndepărtată.

În sfîrșit, Robert. S-a aflat și el acolo deoarece mă cunoștea. Este inginer și lucrează la Academia de Științe. Pe el îl cunosc doar de puțin timp însă suficient de bine pentru a-mi da seama că prin modul său de-a fi lipsit de griji, prin franchețea comportamentului și modul direct de-a-și spune gîndurile — este poate cel din urmă care poate fi bănuît.

Dacă nici unul din ei nu s-a folosit de informația aflată și o asemenea concepție mi s-a părut de la început absurdă — atunci a mai rămas doar eventualitatea ca unul în fața unor terțe persoane.

din cei prezenți să fi repetat această discuție nefericită

O nouă pauză în gîndurile mele și, din nou, zgomotul mării îmi dă senzația că s-a apropiat și amplificat.

Deși Ulmer mi-a propus o plimbare, am preferat să-mi petrec după-amiaza în cameră. Am cerut o cafea „sus” și, mulțumită de singurătate, m-am închis între cei patru pereți ai încăperii.

De fiecare dată când îmi scot caietul din ascunzătoare, îl cercetez cu atenție dacă nu a umblat cineva la el. Astăzi am cercetat și conținutul sertarului noptierei. Firișoarele de tutun se aflau la locul lor.

Toate aceste măsuri de precauție nu sînt însă determinate de anumite bănuieli concrete. Vreau, pur și simplu, să-mi controlez temerile care mă urmăresc. Consider ca prea puțin probabilă controbăirea prin lucrurile mele și constatarea unui asemenea fapt ar fi o mare surpriză. Dar tocmai aceste temeri, neliniștea agasantă și continuă, cereau o astfel de constatare.

M-am considerat întotdeauna un om căruia nervii nu-i fac niciodată greutate în viață iar starea psihică nu oscilează mai mult decît normele justificate de împrejurări. Nu mi-am schimbat părerea pînă în ultimele zile, cu toate momentele grele prin care am trecut.

În prezent însă, trec prin niște stări care-mi sînt complet străine. Aceasta se datorează spaimei care mă stăpînește în permanență și a cărei amploare în continuă creștere nu o mai pot stăpîni. Ea este cea care potențează bănuielile mele, cauzează pierderea spiritului critic imparțial.

Nu m-am aflat nicicînd în pericolul de a-mi pierde viața, pericol care, în plus, îmi atîrnă permanent de-asupra capului ca celebra sabie a lui Damocles agățată de un fir de păr.

În aceste condiții chiar și incidentul cel mai nesemnificativ, căruia în mod normal nici nu i-aș da vreo importanță, îmi provoacă panică.

Așa s-a întîmplat și azi de dimineață cu relatarea făcută de domnișoara Zak. M-am străduit să nu las să se vadă în exterior că această istorioară mi-a produs o impresie atît de puternică. Deoarece, în pofida tuturor explicațiilor normale, posibile, am întrezărit aici posibilitatea asociației ei cu persoana mea.

Ce putea căuta în fond acel musafir nocturn? Cu siguranță că fata avea dreptate — este greu să asociem plim-

barea lui cu o aventură romantică. Și încercarea de-a explica a lui Sudra? N-a reușit să ne convingă pe deplin, nici pe domnișoara Zak și nici pe mine.

După călătoria făcută am avut un somn adânc, așa că nu am auzit nimic. Se prea poate ca acel om să fi venit numai să încerce dacă ușa camerei mele e închisă cu cheia.

Oare viitorul meu asasin, necunoscut — pe care doar îl aștept — nu vroia să lovească dintr-o dată? Chiar în prima noapte a sosirii mele aici?

Probabil că vroia să se orienteze cum va putea să-și îndeplinească planul fără să fie pedepsit? Oare nu va încerca să-și stabilească un asemenea plan de acțiune care să lase impresia unui accident nefericit, creindu-și astfel șanse mari de securitate?

Nu, acest raționament este greșit. Concursul de împrejurări de acest fel, cum este moartea a două persoane legate de aceeași problemă exclude acceptarea concepției de accident nefericit. Cu toate circumstanțele cât se poate de convingătoare, organele de anchetă nu se vor lăsa trase pe sfoară. Făptașul trebuie să înțeleagă acest lucru și să aibă în vedere acest aspect în stabilirea planului său. Deci, baza acestui plan va fi ștergerea tuturor urmelor ce vor duce spre făptaș și nu orientarea lor în spre o direcție falsă.

Oare făptașul o fi sosit aici înaintea mea? Faptul că trebuia să vin tocmai în această localitate era cunoscut numai de „Oacheș” și de Sala. Nici Robert nu trebuia să știe acest lucru, fapt care, trebuie s-o recunosc, mi-a provocat o anumită mîhnire.

Cu toate aceste metode de „autoconvingere” nu mă simteam cituși de puțin mai liniștită. Mi-am întrerupt scrisul și m-am îndreptat spre fereastră pentru a mă stăpîni.

În fața mea, printre ramurile răsucite ale pinilor, strălucea marea argintie. Dinspre stînga venea o cărare care ducea spre ea, iar în depărtare, dincolo de crestele dunelor, se vedea etajul superior al vilei „Neptun” și terasa-sufragerie acoperită cu geam.

În partea dreaptă se întindea cîmpul sterp al nisipurilor, pe care creștea, în smocuri risipite, o iarbă tare, rară. Ceva mai departe începeau primele căsuțe ale așe-

zării pescărești, scunde, înnegrite, înțepenite între colinele nisipoase. Ici și colo erau împrejmuite cu garduri din lemn sau resturi ale acestora, pline de găuri rămase în urma scîndurilor rupte. În fața căsuțelor, nu departe de mare, se aflau niște pari înalți, pe care erau întinse la uscat plasele. Plutele lor, precum boabele unui rozariu, lăsau pe azurul de fundal al cerului pete întunecate. Ceva mai în interiorul plajei stăteau neclintite bărci pînte-coase. Înclinate pe o parte, lăsau să li se vadă burțile negre unse cu smoală. Sub ele se întindeau pete întunecate de umbră.

Din spatele vilei pornea un drum îngust care făcea un semicerc înainte să dispară printre casele satului. Știam că acesta cotește, apoi, printre coline, mergînd pînă la șoseaua care ducea în orașel. Orașelul acesta își avea gara sa, unde dealtfel am coborît, și reprezenta, totodată, locul unde se făceau cumpărăturile necesare. Prin intermediul Oficiului Poștal asigura legătura cu lumea, avea un medic, post de miliție și alte instituții necesare confortului și liniștii locuitorilor.

Din acest orașel erau aduși cu mașina clienții vilei; iar din două în două zile venea camioneta care ne aproviziona cu alimente. Acum tocmai se afla lîngă colțul casei și vedeam cum un muncitor în salopetă gri descărca din ea lăzile cu băuturi. M-am aplecat pe fereastră și mă uitam cu oarecare imprudență la mașină și la ceea ce se întîmpla jos...

De după colț apărură Domnul Radtke, portarul și inten-dentul nostru în aceeași persoană. Nasul ascuțit îi ieșea în evidență pe fața slabă iar sub el atîrna o mustață de culoare închisă. Am văzut cum aruncă o privire de jur împrejur, după care se apropie de camionetă. Cum l-a zărit, șoferul sări din cabină. Își duse cu un gest neglijent două degete la cozorocul șepcii după care începură să discute ceva în șoaptă. Nu auzeam despre ce vorbeau, în schimb vedeam privirile repezi și iscoditoare pe care portarul le arunca împrejurul său ca și cum ar fi vrut să se asigure că nimeni nu trage cu urechea la ceea ce-și spun.

Despre ce anume puteau discuta? Nu cumva despre niște afaceri dubioase, despre vinzări de mărfuri „pe sub

mînă“, sau despre contrabandă — plagă atît de răspîdită pe litoral? Numai o discuție de acest fel ar fi putut justifica semnele de prudență de care dădea dovadă Radtke.

La un moment dat, șoferul băgă mîna în buzunar și depuse în mîna întinsă a portarului nostru un obiect întunecat. Nu puteam zări de sus ce era, dar îmi făcu impresia că ar fi ceva ca un metal oxidat.

M-am retras de la fereastră și m-am dus pînă în capătul opus al camerei.

Ce putea fi oare? Vreun revolver?

M-am întins pe fotoliu, lăsîndu-mă din nou cuprinsă de furie. N-am început oare să am vedenii? S-ar prea putea ca acea stare de spaimă nervoasă, despre care abia vorbisem, să-mi provoace aceste plămuiuri? Poate așa-zisul revolver era pur și simplu o conservă sau tutun străin?

Femeie, stăpînește-te, căci altfel ajungi la spital!

Da... femeie... Pînă acum mi se părea că sînt un om independent, autonom, capabil să facă față indiferent cărei situații pe baza propriei inteligențe și forțe, iar acum?

Acum, Justyna, trebuie să fii sinceră și să recunoști că îți lipsește așa-numitul „sprijin bărbătesc“, că simți nevoia de sollicitudine. Căci nu poți acorda atenție cîtorva frînturi de cuvinte, aruncate la despărțire, printre altele, de „Oacheș“: „și vă rog să nu vă temeți — vă vom ocroti...“.

Oh, de ce nu este aici Robert...

■

După cină toată societatea s-a adunat în sala de lectură. Aceasta este o cameră spațioasă, amenajată în spațele sufrageriei, frumos și bogat mobilată, cu o mică bibliotecă, cîteva măsuțe de bridge și o pianină.

Familia Deresz s-a așezat să joace cu Ulmer și Lukasz. Mi s-a propus locul 5 dar le-am mulțumit, deoarece simteam că nu voi putea să-mi concentrez suficient atenția asupra regulilor jocului.

Domnișoara Zak s-a așezat la pian și începu să cînte în surdină o melodie oarecare în timp ce Sudra, îmbrăcat ca de obicei în costumul lui închis, se așează cu un

maldăr de ziare lângă lampa din colț. Am observat cum, înainte de a se așeza în fotoliu, aruncă o privire peste toți cei de față oprindu-se asupra mea. M-am prefăcut că nu mă uit spre el, cu toate acestea am reușit să observ că are o privire pătrunzătoare și scrutătoare care nu se potrivea cîtuși de puțin cu modul lui obișnuit de a privi: distrat de parcă ar fi fost mirat de tot ce se petrece în jur.

După un moment își lăsă capul în jos, ascunzîndu-se în spatele unui ziar, iar eu încercam să mă dumiresc ce putea să însemne privirea lui.

Începusem să mă orientez destul de bine în modul lui de a fi încît puteam să-mi dau seama că reacțiile acestui om sînt curioase. Strîmbarea buzelor care normal aș fi interpretat-o ca o expresie a durerii sau supărării, la domnul Sudra trebuia luată ca un zîmbet care trăda simpatia sau mulțumirea. Privirea îngîndurată însemna că nu se gîndește la nimic concret iar expresia distrată din contra, că se gîndește foarte profund la ceva. De aceea, sensul acestei priviri scrutătoare puteam să-l interpretez cum vream: tot așa de bine că în momentul respectiv îl doare vreo măsă sau că modul cum cînta la pian domnișoara Zak melodia respectivă, l-a făcut să cadă pe gînduri.

De ce revin mereu la omul acesta? Dealtfel, destul de ciudată este atitudinea mea față de el. În prezent, îl bănuiesc nu mai puțin decît pe ceilalți din jurul meu, cu toate că, trebuie s-o recunosc, această bănuială este puternic atenuată de două sentimente suplimentare. Unul din ele este senzația, cu nimic justificată, că el îmi este o bună și veche cunoștință, iar al doilea un ușor dispreț care mă întovărășește întotdeauna cînd mă gîndesc la persoana lui.

Cu siguranță aceasta se întîmplă deoarece el este singurul de care nu mă tem, în fond, prea mult. Este atît de caraghios cu timiditatea lui excesivă!

Îmi reamintesc acum, cînd descriu această seară atît de puțin interesantă (cu tot incidentul care a avut loc) că, atunci, stînd într-un fotoliu lângă Wojski, care tot îmi spunea ceva, mi-a trecut prin cap ideea că nu am nici un fel de motive să bănuiesc pe cineva, din cei prezenți

în vilă. Toți cei de față, pe care i-am găsit aici, nu puteau să reprezinte un pericol pentru mine, căci am sosit aici în urma lor.

Furată de acest gând, un altul și mai obsedant mi-a venit în minte, care mă urmărea ca o fantomă din clipa când am înțeles de ce a murit tatăl meu... E indiferent dacă asasinul va veni aici după mine sau se află deja la fața locului deoarece, fără îndoială, că următoarea lovitură va fi îndreptată asupra mea. Altfel, cealaltă crimă perfidă și care n-a lăsat nici o urmă, nu ar fi avut sens... Voi reuși oare să mă feresc de el?

— Nici nu auziți ce vă spun! — mă făcu să tresar brusc, vocea lui Wojski.

Avea dreptate. Mă simțeam de parcă m-aș fi trezit dintr-o amorțeală. Din nou auzeam muzica, vocile celor care jucau bridge și mi-am dat seama că vecinul meu într-adevăr îmi spusese ceva.

Își aplecase asupra mea fața prelungă și puternic bronzată și mi se uita în ochi.

— Ce este cu dumneavoastră, domnișoară Juto? Fetița se simte rău? își termină întrebarea cu vocea șoptită în care se făceau simțite accente destul de tipice.

— Scuzați-mă vă rog — am încercat eu să mă dezvinovățesc arborînd un zîmbet de rigoare — cu siguranță că din cauza căldurii prea puternice. Am avut pur și simplu o amețeală...

— Vă este mai bine acum?... Am simțit cum și-a pus mîna peste palma mea care se odihnea pe brațul fotoliului.

— Îmi este mai bine. Mi-am retras mîna însă nu mi-am deslipit privirea din ochii lui întunecați ce-mi stăteau în față.

— Ah, ce buze minunate... — adăugă încet. — De ce nu sîntem acum singuri?

Am zîmbit cu încăpăținare.

— Mă tem că ați fi fost deziluzionat...

— Două pici... se auzi vocea stridentă și agresivă a lui Deresz.

— Două fără atu! îi replică Ulmer pe un ton amuzat. Privi în direcția lui Sudra și-a domnișoarei Zak. Domnul referent, scuzați, referent principal, stătea cu capul

aplecăt scufundat în lectură, în schimb domnișoara Zak încetase să mai cînte. Ochii ei puțin oblici, tătărăști, erau îndreptați spre noi, iar buzele groase schițau un suris ironic. Cînd și-a dat seama că mă uit spre ea mi-a făcut strengărește cu ochiul.

— Trei caro! licită Nata Deresz.

Îmi mutai privirea spre ea.

În lumina aplicei sub care se afla, părul ei roșcat căpătase culoarea unei flăcări aurii. Își ținea cărțile desfăcute în mînă iar trăsăturile feței îi erau schimonosite de o grimasă de neînțeles pentru mine. Lumina care cădea de sus lăsa pe fața ei frumoasă pete întunecoase din cauza cărora îmi părea a fi o mască din lemn.

Abia cînd i-am întîlnit privirea am înțeles ce însemna acea grimasă. În ea clocotea mînia.

— Nata, fii amabilă, te rog, și ieși cu cărțile pe masă! o apostrofă Deresz, iar femeia își lăsă privirea pe cărțile din mînă.

— Aveți de gînd să stați mult la mare? Din nou se făcu auzită vocea lui Wojski și reușii să-i răspund relativ placidă la întrebare prin întrebare:

— Dar de ce vă interesează?

— Vreți să mă provocați să vă fac confidențe?

— De unde pînă unde vă interesează persoana mea?

— Vă uimește? Cred că nu sînt primul care vă spune că sînteți o fată înnebunitoare! Aveți o putere de atracție nemaipomenită!

— Mi-ați spus doar că nu sînteți specialist în complimente subtile.

Interlocutorul meu zîmbi.

— Ei și ce! Mă străduiesc și eu să fiu în pas cu lumea! În afară de asta vă aduc la cunoștință că n-am primit răspunsul la întrebarea mea!

— Dar cartea aia de cupă ce e?!!! De ce nu ai jucat-o, se auzi brusc strigătul plin de mînie al avocatului Deresz. Cap sec! Ați mai pomenit așa ceva?!! spumegă Deresz mai departe.

Nata Deresz se smulse de pe scaun.

— Jucați mai departe fără mine! Trînti cărțile pe masă.

— Doamnă Nata, nu merită să vă supărați! Vă rugăm, jucați mai departe! încercă Ulmer s-o liniștească. Nata se opri în mijlocul camerei, întorcându-și capul spre el.

— Vă mulțumesc foarte mult! Mai bine liniștiți-l pe soțul meu!

După care, cu sprincenele încruntate și ochii plini de minie, își plimbă privirea spre mine și ieși din cameră.

Tăcerea stinjenitoare a fost spartă de Lukasz, care mi se adresa cu o propunere:

— Nu v-ați lăsa acum convinsă să jucați un rober? Veți salva situația căci este prea devreme ca să mergem la culcare.

Am fost de acord, vrînd astfel să închei discuția cu Wojski. Avocatul împărți cărțile cu o reală satisfacție, Wojski se ridică odată cu mine și se apropie de masă.

— Poate vreți să fiți al cincilea? îl întrebă Ulmer.

— Nu, mulțumesc, mă duc deja. Nu mă sperie faptul că e încă devreme, dorm doar ca un prunc!

— Aa, la fel ca mine! strigă Deresz. Nici nu vă închipuiți cît de bine dorm aici! Ca niciodată!

Nu am putut înțelege zîmbetul ironic care flutură imperceptibil ca un scurt reflex, pe fața lui Wojski.

Am împărțit cărțile iar drept partener l-am cooptat pe Lukacz. Roberul se prelungi destul de mult iar cînd l-am terminat am întrerupt jocul. M-am convins că Lukacs era un jucător atent și inspirat care calcula precis.

28 VIII

Cînd a venit prima dată vorba despre proiectele noastre de lucrări? Cînd și cu cine am vorbit despre asta?

Aceste întrebări mă frămîntau continuu în timpul anchetei. Tot ceea ce mi-am adus aminte am menționat în procesul verbal. Acum, cînd reconstitui din nou, în memorie, acele zile, nu-mi pot reaminti ca vreodată, în afara celui singur caz, să fi discutat în mod public despre tema cercetărilor noastre.

Și tata și eu eram conștienți de însemnătatea lucrărilor pe care le făceam. Făceam singuri aproape toate experiențele de laborator. Numai cîteva de o valoare secundară

sau care necesitau un grup mai mare de cercetători, le-am făcut împreună cu colegii mei de institut însă întotdeauna numai fragmentate ca să nu se poată orienta nimeni în ceea ce privește direcția cercetărilor.

Tot materialul scris, însemnări, calcule și rezultatele experiențelor, îl țineam acasă, într-un seif. Numai noi doi aveam acces la el și, dealtfel, nu am remarcat niciodată să fi fost mișcate de la locul lor sau să fi dispărut ceva.

Mi s-a imputat că nu am anunțat organele competente despre intențiile noastre, lucru care ne-ar fi asigurat o protecție corespunzătoare. Trebuia să-l cunoști însă pe tata ca să înțelegi că o asemenea declarare a lucrărilor pe care intenționa să le facă ar fi considerat-o un fel de angajament de realizare a lor, lucru care, având în vedere importanța cuvîntului dat cît și riscul întregii experiențe — ar fi dezlănțuit asupra capului meu o adevărată furtună, dacă i-aș fi propus așa ceva.

Și exact cu puțin înaintea finalizării unor serii întregi de căutări și încercări minuțioase, aproape în ajunul succesului, moartea tăcută și vicleană și-a făcut apariția în casa noastră.

Pe tata l-am găsit mort la opt și un sfert dimineața. Cobora la micul dejun în sufragerie totdeauna la ora opt. L-am așteptat cincisprezece minute după care, mirată de prima lui nepunctualitate, am bătut la ușa dormitorului. Deoarece nu mi-a răspuns nimeni am intrat în cameră.

Tata era întins în pat, culcat pe o parte, așa încît în primul moment mi-a făcut impresia că mai doarme. Cu toate acestea, ora neobișnuită pentru somn cît și brațul care îi atîrna nenatural peste marginea patului m-au făcut să mă gîndesc, într-o clipă, că s-a întîmplat ceva rău. Am alergat la el și de la prima atingere mi-am dat seama că nu trăiește.

Plină de disperare, cu gîndurile împrăștiate, am fugit la telefon. Am fost prevenită să nu ating nimic în locul unde am găsit cadavrul și mi s-a promis că vor sosi imediat. După aceea m-am dus în bucătărie să-i spun Salomei despre această nenorocire. A avut un atac de cord și, în timp ce mă învîrteam în jurul ei, se auzi zbirnîitul lung și insistent al soneriei.

Erau patru. Trei în civil și un ofițer în uniformă. După ce ne-am salutat, i-am condus în dormitorul tatălui.

— Nu ați atins nimic? mi se adresa ofițerul care avea gradul de căpitan.

— Nu. Dealtfel, din clipa în care v-am telefonat și pînă ce ați venit, m-am ocupat de liniștirea menajerei noastre.

Unul din cei sosiți, un tînăr, se apropie de cadavru. Luă pulsul, ridică o pleoapă, după care se aplecă asupra feței mortului.

— Ei, ce e, doctore? îl întrebă ofițerul.

— E mort — constată, întorcîndu-se spre noi. Dar... ezită un moment — am bănuiala că s-ar fi otrăvit cu cianură.

— Otrăvit?! am strigat eu.

— Din cele declarate rezultă că este tatăl dumneavoastră — mi se adresa ofițerul.

— Da.

— Unde a lucrat?

— A fost profesor de chimie la Politehnică.

— Iar dumneavoastră?

— Și eu sînt chimistă. Eram asistenta lui.

— Vă rog să vă uitați cu atenție prin cameră și să constatați dacă este totul la locul lui sau dacă nu lipsește cumva, ceva.

Imediat mi-au venit în minte notițele noastre. Le țineam în casa de fier iar aceasta se afla în cabinetul tatei. Conform însă indicației, m-am uitat cu atenție prin cameră. Patul se afla în mijlocul încăperii cu căpățiul lipit de perete. Alături, o noptieră, pe ea o lampă, o cană cu apă și un pahar pe jumătate plin, iar lîngă pahar un tub cu tablete cholamid, pe care tata le avea în permanență la îndemînă, suferind de ficat. Se mai aflau o carte, scrumiera cu un muc de țigară, portțigaretul și chibriturile.

Nu departe de pat se afla un dulap mare, demodat. În partea opusă, între ferestre, o masă, pe ea o lampă cu abajur, vreo 2—3 reviste și o fructieră cu cîteva mere. Lîngă masă un fotoliu uriaș, iar apoi o comodă pentru lenjerie la fel de veche ca și dulapul. Pe ea o oglindă, o perie, pieptene, un flacon cu apă de colonie.

M-am întors spre bărbații care așteptau în tăcere.

— Toate se află la locul lor obișnuit și am impresia că nu lipsește nimic.

— Acum vom trece în cealaltă cameră, iar tovarășii mei vor rămîne aici să-și facă misiunea. Veniți cu noi, doctore, nu-i așa? Căpitanul se adresează de această dată tînărului care cerceta din nou cadavrul, mult mai atent însă de această dată.

— Da. În principiu mi-am isprăvit treaba. Moartea a survenit în jurul orei două noaptea. Îmi face impresia că va fi necesară autopsia — se uită spre mine interogativ, așteptîndu-se la un protest energic din partea mea, cu care era obișnuit în asemenea situații.

— Înțeleg această necesitate — și am dat aprobator din cap. Cu atît mai mult cu cît sînt surprinsă și zguduită de cauza morții presupusă de dumneavoastră.

— Aceasta nu este decît o supoziție. Dealtfel, dumneavoastră fiind chimistă, vă puteți convinge personal.

M-am apropiat și aplecat deasupra feței dragi, acoperită de riduri. Într-adevăr am simțit mirosul ușor de migdale abia perceptibil.

Profitînd că eram întoarsă cu spatele spre cei prezenți am depus pe fruntea mortului un sărut scurt. A fost ultimul meu adio de la tata. De-acum rămăsesem singură.

— Se pare că aveți dreptate — am spus întorcîndu-mă spre medic. Sînt la dispoziția dumneavoastră, domnule căpitan.

Am trecut în sufragerie. Ofițerul se așează în fața mea și își scoase un carnet.

Dimineața mi-am petrecut-o scriind. Cînd în cameră căldura începu să se facă din`ce în ce mai simțită, pătrunzînd prin fereastra deschisă, mi-am pus pe mine costumul de plajă și halatul de baie și am pornit-o spre mare.

Am trecut prin coridorul pustiu și coborînd scara în spirală am ajuns în hol. Jos, l-am zărit pe Lukasz. Stătea în ușa deschisă spre verandă și privea către mare. Am avut impresia că era foarte absorbit de gînduri, căci se întoarse abia cînd eram la cîțiva pași de el, cu o expresie de surprindere pe față.

— Bună ziua! i-am spus prima.

— Sărut miinile, îmi răspunse, subliniindu-și cuvintele cu o ușoară plecăciune. Trupul scund, cu umerii lați era acoperit cu un halat de baie care-i atingea aproape pământul.

— Priviți marea?

— Cam așa ceva...

Cobori împreună cu mine spre verandă.

— Ce căldură nesuferită, spuse oftînd, ștergîndu-și fața cu batista.

Mergeam pe cărarea ce ducea spre mare.

— Aveți de gînd să stați mult aici, doamnă?

— L-am privit. De ce oare pe toți îi interesează problema asta?

Nu se uita spre mine, mergea cu capul plecat. Îi vedeam din profil conturul fălcii puternice, aș putea spune chiar brutale și nasul drept și scurt. Buzele subțiri îi erau strînse.

— De ce întrebați? Am hotărît să merg și eu pe același șablon.

Ridică capul, mă privi din cap pînă în picioare după care îmi răspunse puțin înțepat:

— N-am avut nici un fel de intenții ascunse, stimată doamnă. A fost doar o formă de interes amabil din partea mea și nimic mai mult... încheie accentuînd pe ultimele cuvinte.

Am zîmbit.

— Trebuie să vă trădez secretul acestei neîncrederi pe care poate ați simțit-o în întrebarea mea. O aud pentru a doua oară într-o formă aproape identică! Ieri, de pildă, domnul Wojski m-a întrebat același lucru.

Lukasz zîmbi ușor.

— Nu trebuie să vă mirați de asta...

Absorbită fiind de bănuielile mele n-am înțeles cum trebuie din primul moment, sensul acestor vorbe. De aceea, surprinsă, am replicat rapid:

— De ce?

— Cum, de ce? Vocea lui trăda din nou o anumită rezervă. Vă mirați că treziți interesul bărbaților?

— Aha, la asta vă gîndeați!

— Dar la ce altceva? Făcu un semn imperceptibil din mână, după care adăugă: Și ce i-ai răspuns?

— La fel ca și dumneavoastră. Prin întrebare la întrebare.

— Și el?

Gîndindu-mă de ce l-ar interesa pe Lukasz discuția mea cu Wojski i-am spus adevărul:

— M-a acuzat că-l provoc să facă mărturisiri.

— Ooo... înțeleg... A lăsat să se înțeleagă că are ce mărturisi.

Se părea că domnul Lukasz nu era așa de îngust la minte. După partida de bridge de ieri am început să mă indoiesc că toate părerile Madei despre el ar fi juste.

— Nu-l prea agreați pe Wojski. Îl cunoașteți mai bine?

— Am avut ocazia să-l cunosc, răspunse scurt.

— Ce fel de om e?

Privirea cercetătoare a lui Lukasz se fixă din nou pe chipul meu.

— Vă interesează?

— Cîtuși de puțin! am negat eu în grabă. Trebuie că a simțit sinceritatea din vocea mea, căci mi-a răspuns cu un accent prietenesc.

— Perfect. În orice caz nu vă strică dacă am să vă sfătuiesc, cu toate acestea să fiți foarte atentă. Nu este genul de om în care poți avea încredere...

N-am mai avut prilejul să pun și alte întrebări domnului Lukasz, căci ajunseserăm deja pe plajă unde ne-am întîlnit cu toate cunoștințele. Erau acolo familia Deresz, Mada, domnișoara Zak, Ulmer și Wojski.

M-am așezat alături de Mada și am început să mă ung cu cremă. Lukasz și-a scos halatul, l-a întins încet și cu grijă pe nisip, după care s-a așezat cu demnitate pe el.

Deresz stătea întins cu fața acoperită cu un ziar, alături se afla Nata, iar lângă ea Wojski. Domnișoara Zak și Ulmer stăteau puțin mai departe.

— De ce așa tîrziu? mă întrebă Wojski.

— Nu trebuie să pui asemenea întrebări unei femei, i-am răspuns eu îndărătnică.

— Asta nu-i întrebare. Este numai o mărturisire a nerăbdării trăite, iar femeile apreciază la cuvenita lor valoare declarațiile...

— Dacă sînt făcute la adresa care trebuie — mormăi Nata, care era întinsă alături.

— Părerile domnului Wojski sînt însă, din acest punct de vedere, competente — se amestecă Lukasz.

— Vă mulțumesc pentru sprijin! îi răspunse cu un zîmbet Wojski, deși am zărit o ușoară scînteie care pentru un moment i s-a aprins în ochi.

— N-aveți pentru ce — replică liniștit Lukasz, după care adăugă: Nu vă sfătuiesc să vă bazați prea mult pe mine! Am unele rezerve în ceea ce privește faptele dumneavoastră...

— Le cunoașteți oare atît de bine? În întrebare se simțea clar iritarea.

— Dumneavoastră ce părere aveți...

Lukasz se întoarse și se întinse pe halat ca și cum ar fi vrut să dea de înțeles că apreciază subiectul ca epuizat.

— Începe să-mi sporească din ce în ce mai mult respectul față de persoana dvs., replică ironic Wojski... Dacă-i cunoașteți tot atît de bine și pe ceilalți, cred că acest respect va fi general.

Lukasz nu dădu nici un răspuns, iar discuția și-a pierdut specificul înțepăturilor personale. După un timp însă una din observațiile făcute de Wojski, dădu naștere la o nouă controversă. De această dată, eu eram obiectul atacului.

La propunerea de a se face baie, lansată de domnișoara Zak, Wojski adăugă imediat:

— Da, dar cu condiția ca una din doamne să mă ia sub aripa sa ocrotitoare! După cum cunoașteți eu nu știu să înot...

Nata Deresz mi se adresă cu un zîmbet amabil.

— Dumneavoastră, știți?

— Desigur, ba chiar, se pare destul de bine

— Uite că aveți un înger ocrotitor!

Am tăcat, prefăcîndu-mă că nu înțeleg provocarea, deși clocoteam de furie.

— Să dăm oare crezare norocului? Wojski își întovărăși întrebarea cu o privire amuzată.

— Dacă o să am chef, voi avea grijă de dumneavoastră. Chiar și numai pentru a face o plăcere doamnei

Deresz — i-am răspuns tot cu un suris. Deocamdată nu vreau să intru în apă.

Prima bănuială apărută în urma serii anterioare s-a confirmat. Nata Deresz se interesa îndeaproape de Wojski. Se părea însă că în ceea ce-l privește ar fi schimbat cu plăcere obiectul flirtului.

— Vedeti — se adresa în glumă Natei — m-ați expus la un refuz!

— N-a fost refuz! Trebuie așteptată însă clipa fericirii.

— Pentru că înainte de desert trebuie terminată friptura, chiar dacă este puțin cam tare... am completat, zîmbind.

Privirea care mi-a aruncat-o Nata nu mai lăsa nici o îndoială în privința sentimentelor care o stăpîneau.

— O, muieri... muieri... se auzi de sub ziar vocea lui Deresz. În același moment o umbră îmi acoperi soarele. M-am întors și l-am zărit pe Sudra.

Omul acesta avea un dar special de a-mi provoca surprize. Dacă în timpul primei întâlniri m-a uimit îmbrăcămintea lui, în prezent mirarea mea se datora nu lipsei acesteia, ci celor dezvăluite de această lipsă.

Mi-l imaginasem pe domnul Sudra ca pe un omuleț slăbănog cu pielea albă aidoma cu cei pe care medicii sau comisiile de recrutare au norocul să-i vadă deseori. În schimb, în fața mea se afla un bărbat bronzat, suplu și bine făcut, cu mușchi fără exagerare frumos conturați, care la fiecare mișcare îi alergau pe sub piele trădînd condiție fizică și forță. Din nou un contrast surprinzător — de ce atunci strîngerea lui de mîna era atît de fără viçoare și slabă?

Sub influența șocului, am sărit în picioare.

— Domnule Sudra! Haideți în apă! Vă învăț să înotați!

— Eu... hm... hm... cunosc puțin...

— Atunci e perfect! Mada, vii cu noi?

— Nu! Duceți-vă singuri!

Domnișoara Zák și Ulmer ni se alăturară. Fugeam spre mare trăgîndu-l pe Sudra de mîna. După un moment am început să împrăscăm apa cu picioarele.

— Oh, doamnă... domnișoară Juta... Mai încet... mă înăbuș... inima!

— Nu se întâmplă nimic!

M-am aruncat spre valul care se apropia.

— Intrați cu mine?

— Dacă nu mergeți prea departe... căci... nu am mai auzit sfârșitul frazei; iar când m-am întors după o clipă l-am zărit pe Sudra nu prea departe. Ulmer în schimb înota, conform principiilor lui, de-a lungul malului, în locul în care apa-i ajungea pînă la brîu.

Am observat că Sudra, care se ținea în apropierea mea, înota bine. Avea mișcările corect sincronizate, lejere și mlădioase. Cu toate acestea, după 10 minute mi se adresa, scuipînd apa din gură.

— Poate e suficient? Ne reîntoarcem?

Trebuia să țin cont de posibilitățile lui așa că, fără să mă mai împotrivesc, m-am întors la mal.

„... Cum a decurs discuția la familia Tworzni? Dacă s-ar putea, vă rog să relatați cuvînt cu cuvînt...”

Această întrebare revenea în permanență tot timpul discuțiilor mele cu „Oacheșul”.

Deoarece trebuie s-o mai redau încă o dată și în însemnările mele, o voi face cît mai precis posibil ca să nu mai revin la această problemă.

Domnul Tworzni a fost cel care a început să vorbească despre experiențele nucleare. De aici era, desigur, numai un pas pînă la problemele legate de radioactivitate.

Și-atunci a fost pusă întrebarea — Tarski a lansat-o:

— Apropos... cum mai merg lucrările dumneavoastră domnule profesor? Era o concepție foarte interesantă!

— Care? — se interesă Tworzni.

Tarski privi întrebător spre tata. Acesta lăsă ceșcuța cu cafea din mînă și răspunse plin de înflăcărare:

— Folosirea unor proprietăți radioactive ale elementului Gamma la fabricarea unei emulsii speciale. Obiectele acoperite cu această emulsie nu vor putea fi fotografiate.

— Tăticule! — spusei eu, încercînd să intervin. Această problemă este încă departe de a fi rezolvată, pentru a putea vorbi despre ea!

Tata mă privi pe deasupra ochelarilor și se răsti la mine în glumă:

— Liniște, mucoaso! Nu stăm chiar așa de rău!

— Nu înțeleg — spuse Robert — de ce nu pot fi fotografiate?

— Deoarece emulsia sau vopseaua cum vrei să-i zici, care le acoperă are proprietăți radioactive, nedăunătoare pentru mediul înconjurător care distrug însă pelicula fotografică. Dacă, de pildă, am vrea să fotografiem interiorul acestei camere, iar obiectivul va cuprinde și cutia de chibrituri ce se află aici și care e acoperită cu emulsia mea, atunci toată fotografia nu va fi bună de nimic deoarece pe clișeu va fi doar o pată mare neagră.

— Nemaipomenit de interesant! Dar ce importanță practică are? întrebă Mada.

— Colosal! strigă plin de încântare Robert. Din momentul în care va fi folosită această emulsie, toate zborurile de recunoaștere vor fi lipsite de orice sens!

— Desigur! Este suficient să acoperi cu ea câteva mici obiecte pe teren, cum ar fi, de pildă, pietrele de kilometraj, stâlpi de susținere ai gardurilor sau vârful coșurilor de fabrică ca întreg terenul să nu mai poată fi fotografiat, distanța ne jucînd aici nici un rol. Radioactivitatea va ajunge împreună cu imaginea obiectului, chiar dacă acesta și-a pierdut deja caracterul distinctiv al conturului.

— Credeți, domnule profesor, că această emulsie va putea fi produsă în condiții industriale? întrebă Tarski.

— E prea devreme ca să vorbim despre asta — protestă tata. Sîntem în prezent abia în faza de finalizare a lucrărilor de rezolvare a problemei însăși! Și, vă este cunoscut doar, domnule coleg, că poți să te împotmolești chiar și la un pas de succes! Așa că, de ce să vorbim de pe acum despre elaborarea metodei de producție industrială!

Temîndu-mă că va trece acum la explicații referitoare la problemele legate de producție, subiect care ar fi necesitat mai puțină discreție, m-am ridicat de la masă.

Ajunge cu asta! Vă propun să terminăm „turul“! Din fericire propunerea „a prins“ și toți s-au mișcat din loc.

Deci, inițiatorul discuției a fost Tarski. Rămîne numai să lămuresc dacă această inițiativă a fost involuntară sau intenționată. Dar asta nu mai intră deja în sfera compe-

tenței mele, cît și problema dacă într-adevăr această discuție a fost cauza întîmplărilor ulterioare. Cred însă, mai mult ca sigur, că așa a fost; Oricum cauza morții lui tata — lucru de care sînt profund convinsă s-a datorat cercetărilor pe care le făcea.

Am folosit pluralul referindu-mă la „întîmplările ulterioare“, deoarece moartea tatălui a fost precedată de un eveniment care ar fi trebuit să ne neliniștească mult mai mult decît cele întîmplate.

Mă gîndesc la spargerea sau mai curînd încercarea de spargere a casei de fier a tatii în care erau păstrate însemnările legate de cercetările noastre. Spargerea ar fi putut să însemne pentru noi o pierdere irecuperabilă, dacă nu ar fi intervenit un concurs fericit de împrejurări. Ne întorceam cu tata acasă mai devreme decît prevăzusem inițial. Aceasta ne-a permis să-l prindem aproape pe hoț la fața locului. Își pregătise însă din timp drumul de retragere, lăsînd fereastra de la cabinet deschisă. Cînd a auzit ușa deschizîndu-se a mai avut încă timp să-și adune toate sculele. Cînd am auzit aceste zgomote suspecte în spatele ușii, eu am pătruns repede în cabinet apucînd să mai zăresc încă, în raza de lumină ce venea din hol, spatele intrusului care tocmai sărea pe fereastră.

Cineva, deci, a hotărît inițial să fure rezultatul muncii noastre, iar cînd această probă nu i-a reușit a trecut la măsuri criminale, hotărît fiind să nu ne permită să isprăvim cercetările. Este deci evident că va urma o a doua tentativă de omor, de astă dată asupra mea, ca cea de-a doua și ultima persoană capabilă să ducă la bun sfîrșit lucrările legate de descoperire. Altfel, prima crimă nu ar fi adus nici un folos ucigașului.

Din discuțiile purtate cu „Oacheșul“ mi-am dat seama că și el este pe deplin conștient de această evoluție a evenimentelor. Adversarul nostru are însă o sarcină cu mult mai grea. Cu siguranță că și el își dă seama că viitoarea lui victimă știe despre pericolul care o amenință. Trebuie să aibă, deci, în vedere că vor fi luate unele măsuri preventive și că acum nu va putea să se bazeze pe elementul surpriză... Are însă avantajul pe care i-l dă atacul, adică poate să-și aleagă în voie mijloacele, timpul și locul.

Citiseam nu o dată despre luptele care se dau între serviciile de informații și contrainformații ale diferitelor țări. Dar niciodată nu mi-am închipuit că unul din obiectivele acestei lupte va putea deveni pielea mea...

În ceea ce privește ocrotirea ei, adică cine o păzește, reprezintă pentru mine o problemă la fel de absorbantă ca și cea legată de cine o pîndește. Mi s-a spus că aici voi avea o pază corespunzătoare — o „gardă“ cum se pare că denumesc ei aceasta. Cine este însă? Care din oamenii care mă înconjoară răspunde pentru viața mea? Înțeleg că nu poate fi vorba de un detașament de miliție, dar e foarte greu să-ți păstrezi liniștea dacă totul depinde numai de un anumit om, de vigilența, rutina, inteligența și istețimea lui. Este o strajă mult prea fragilă.

Trebuie deci să mă apăr singură. Dar ce să fac, ce mijloace de precauțiune trebuie să iau? Sinceră să fiu nu mă simt în puteri să fac față acestei situații. Lovitura va cădea probabil pe negîndite și în momentul în care mă voi aștepta cel mai puțin la ea. Nu am experiență, nu am idee ce trebuie să fac, cum să mă comport?

Nu-mi este permis, în orice caz, să-mi pierd liniștea asta este sigur; trebuie să mă stăpînesc, să-mi țin în frîu nervii... Nu va fi însă atît de simplu.

În permanență îmi vine în gînd aceeași și aceeași întrebare: care din persoanele care mă înconjoară va fi ucigașul meu? Oare, într-adevăr, trebuie să fie omul care va veni aici în urma mea? Această supoziție ar fi unica scînteie în ceata care mă înconjoară. Cît de sigură poate fi aceasta?

Azi după-amiază am stat în cameră scriindu-mi însemnările. La un moment dat am întrerupt lucrul. Concentrarea gîndurilor, datorită scrisului, a slăbit și rămăsesem cu privirea ațintită la orizontul argintiu-cenușiu, lăsîndu-mă cuprinsă de lîncezeala pe care mi-o dădea căldura ce pătrundea prin fereastră.

La un moment dat am auzit pe coridor un zgomot ușor de pași, care parcă se furișau. Mi-am concentrat auzul. Pașii s-au oprit. Se auzea numai susurul îndepărtat și monoton al mării.

După o clipă, pașii s-au auzit din nou, de astă-dată însă mai tari și mai hotărîți. Se opriseră în fața ușii mele.

Cineva stătea de cealaltă parte și parcă aștepta. M-am uitat prin cameră, căutînd în prostie pe unde aș putea fugi. În acel moment mă aflam într-o stare psihică, care excludea posibilitatea de folosire a rațiunii. Mi-a venit ideea că, în caz de ceva, voi țipa să mă audă toată casa.

Recunosc cu părere de rău că gîndul acesta mi s-a părut atît de salvator încît m-am simțit mult mai ușurată.

Clața s-a mișcat. În clipa următoare ușa s-a deschis ușor și centimetru cu centimetru începu să apară un cap. Prima bucată de mustață, pe care am zărit-o mi-a și spus cine-mi este oaspete. În sfîrșit a apărut toată fața și domnul Radtke trecu pragul. Abia atunci am putut scoate din gît întrebarea:

— Ce... ce doriți?

— Vă rog să mă iertați — zîmbi, înconjurînd totodată cu privirea toată camera... Am văzut cheia în ușă și fiind liniște la dumneavoastră m-am gîndit că poate ați uitat s-o încuiăți.

— Nu, n-am uitat. În orice caz, vă mulțumesc.

— Nu că aș acuza pe cineva din locatari, dar întotdeauna o cameră deschisă reprezintă o tentație... Iar apoi noi cei de la direcție sîntem acuzați...

— Nu sînt de obicei distrată. Cînd ies, întotdeauna în-cui ușa.

— Foarte bine, doamnă. Din nou, o privire rapidă, de astă-dată asupra persoanei mele... Vă rog, încă o dată, să mă scuzați că v-am deranjat...

Domnul Radtke se îndreptă spre ușă.

— Un moment vă rog, domnule! L-am oprit deoarece mi-a venit o idee.

— Cu ce vă pot fi de folos?

— Am o rugămintă. Aș vrea să văd lista persoanelor din cartea dumneavoastră de imobil.

— De ce? mă întrebă uimit.

— Caut adresa particulară a unuia din domni — l-am mințit, zîbindu-i cu înțeles. Nu se cade să-l întreb direct.

— Hm... De data asta domnul Radtke nu se mai uită la mine. Privirea lui se îndreptă spre fereastra deschisă... A cui, vă rog, doamnă?

— Bine ... i-am răspuns cu un ton resemnat, prefăcîndu-mă că nu vreau să trădez obiectul interesului meu.

— Dacă nu se poate ...

— În principiu nu este voie ... dar dacă vă interesează atît de mult ...

— Desigur, mă interesează.

Mi-am luat geanta și am scos din ea douăzeci de zloți.

— Vă sînt foarte recunoscătoare ... i-am spus, înmîîndu-i bancnota.

Portarul își ridică mîîinile în sus în semn de protest.

— Nu, nu! Dacă tot trebuie să calc ordinele măcar s-o fac din politețe! Nu iau nici un fel de bani de la dumneavoastră!

— Vă foarte mulțumesc, domnule Radtke. Nu insist. Cîîînd pot să cobor la dumneavoastră?

— Cel mai bine ar fi mîîine, înaintea micului dejun. Căutați-mă dimineața. Am să vă dau cartea și, vă rog, să căutați în ea ce vă interesează.

Se înclină și ieși închizîîînd ușa după el cu anumită grijă.

Am rămas singură, cuprinsă de îîîndoială ... „Vă rog să căutați în ea ce vă interesează ... „Deci Radtke mi-a dat de îîînțeles că nu crede în explicațiile pe care i le-am prezentat. Cu toate acestea, a fost de acord să-mi dea cartea. Oare numai ca să se convingă despre cîîîe e vorba în realitate?

A mai spus niște vorbe, mult mai surprinzătoare și ciudate. Ce însemna „nu iau nici un fel de bani de la dumneavoastră“. Deci, de la altcineva eventual da, dar de la mine nu ...

Îîînseamnă ceva. Dar ce? În cuvintele astea se află un sens ascuns. Care? Să fie de dispreț? Sau o anumită expresie de colegialitate, o aluzie la rolul de apărător? Sau numai etica tipică a asasinului? Superstiția lui?

Am renunțat pînă la urmă să mai aleg vreuna din aceste variante. Nu mai avea nici un sens să despîîc firul de pîîr în patru ...

Îîîn schimb, m-am hotărît să bag cheia pe dinăuntru și, cu toate că era ziua-n amiaza mare, să o răsucesc de două ori. Emoțiile trăite nu erau din cele mai plăcute. Am deschis îîîntîi ușa și m-am uitat pe coridor. Era pus-

tiu și cufundat în semiîntuneric. Această semiobscuritate era străpunsă de fișia de lumină din camera mea ce se întindea pe dușumea și peretele opus. În raza aceasta de lumină, lângă stinghia ce înconjura de jur-împrejur partea de jos a peretelui am zărit un obiect mic, strălucitor.

Curioasă, m-am aplecat și-am ridicat o sticlă plină cu pastile albe. Pe ea era o etichetă cu inscripția „Phanodorm“.

M-am retras în cameră, închizând ușa cu cheia. „Phanodorm“-ul este un somnifer. Cine l-a pierdut în acest loc, chiar lângă camera mea? Să fie domnul Radtke? Nu prea arăta a om care folosea somnifere. Când țineam sticlă aceasta în mână și o priveam cu gândurile concentrate, mi-au venit deodată în minte niște amintiri, ceva foarte nebulos, o imagine neclară cum ar fi, de pildă, silueta unui om stînd pe marginea șoselei, văzută din mersul rapid al mașinii. A pătruns și a dispărut ștergîndu-se din memorie. Scriind aceste cuvinte caut imaginea pierdută. Este însă un efort zadarnic și de aceea atît de iritant.

Încă o enigmă? De ce oare, la naiba, în toate caut numai lucruri legate de persoana mea? Este oare într-adevăr o enigmă? În condiții normale nici n-aș fi băgat în seamă întîmplări atît de banale cum a fost vizita portarului sau găsirea acestei mici sticluțe pierdute! În prezent însă, îmi pun în permanență aceeași întrebare: „În ce măsură se referă asta la mine?“ Este o obsesie care începe să capete trăsături maniace.

Deci, sticlă a pierdut-o Radtke sau nu? Poate este numai un concurs de împrejurări că am găsit-o exact după ce a fost el la mine? Poate a pierdut-o cu totul altcineva?

Trebuie însă să elucidez această problemă pentru că nu vād de ce Radtke ar avea nevoie de somnifere, chiar dacă ar avea gânduri dușmănoase față de mine.

La o oră după aceste evenimente a sosit camionul cu aprovizionarea și cu poșta. Printre scrisori era și una adresată mie. Îmi scria Robert.

„Iubita mea Justyna,

Sînt regele vulpoilor, profesorul șerpilor, padișahul a tot ce este viclean și șiret! Am reușit „s-o duc“ pe cinstita Salomea și de aici știu unde te afli! Să nu te superi pe draga de Sali, mai curînd admiră-mi iscusița! Mijloacele cele mai simple se dovedesc a fi cele mai eficace — i-am spus, deci, că ți-ai închis din greșeală biroul de la Institut și ai luat cheia. Dacă nu vor primi rapid materiale închise acolo ești amenințată să fii trasă pe roată. Această perspectivă a dat-o gata complet — așa că pot să-ți adresez rugămintea de a-mi permite să constat dacă nu cumva culoarea ochilor tăi a suferit de pe urma soarelui, care, după cît se pare, strălucește cu intensitate pe litoral.

Dragă Jutko! (Nu da din umeri). Sper că nu vei respinge rugămintea vasalului tău supus și nu-l vei obliga să recurgă la fapte de insubordonare — și fii de acord ca să vină lîngă tine imediat, cît mai repede, lucru pe care-l dorește foarte

foarte

foarte mult
Robert

P.S. Te implor — telegrafiază-mi“

Această scrisoare, atît de specifică stilului în care scria Robert, mi-a făcut plăcere. Nu că reflecta un interes vădit față de persoana mea, lucru care nu lasă indiferență niciodată vreo femeie. După ce am citit-o am simțit o ușurare și o destindere pe care le provoacă sentimentul că în această lume sumbră există cineva care își manifestă cordialitatea și căldura sufletească. De aceea, cu toate că am fost la început neplăcut surprinsă de faptul că se divulgase locul unde mă aflam — îi eram recunoscătoare lui Robert pentru aceste cuvinte. Venirea lui va șterge cel puțin sentimentul solitudinii care începea să mă apese din ce în ce mai mult.

În plus, această scrisoare îmi dovedea cît de mult se interesează Robert de mine, lucru pe care, dealtfel, îl simțeam mai demult.

Oare, pe mine, Robert mă preocupă la fel de mult? Este adevărat că-mi place. Deocamdată însă asta este nu-

mai un preambul la istoria pe care, poate, o va scrie viața. În momentul de față, bucuria trezită de scrisoarea primită, rezulta mai curînd din sentimentele pe care le dezvăluia și pe care le doream atît.

Plină de bucurie am vrut să mă duc dintr-odată la telefon și să-i transmit telegrama. M-au cuprins însă unele îndoieli.

Fac oare bine? Ordinul conspirației fusese cît se poate de clar. Dacă însă Robert îmi cunoaște deja adresa? Asta nu schimbă nimic, iar prezența lui mă va ajuta să fac față situației. În plus, această scrisoare lăsa foarte clar să se înțeleagă că nici nu concepe să fie refuzat. Așa că nu era mai înțelept să-i permit să vină, dacă și așa nu era în puterea mea să mențin interdicția?

Toate aceste concluzii, foarte juste, aveau însă partea proastă că se împleteau cu dorința de a-i acorda permisiunea. Serveau mai mult la liniștea propriei conștiințe.

Fie — îl chem pe Robert. Ar fi însă foarte rău dacă ar mai spune cuiva adresa mea. Din cauza acestei temeri telegrama, pe care în cele din urmă am trimis-o, suna astfel:

„Flecarului îi este interzisă venirea“.

Aerul înăbușitor din timpul nopții era sufocant, făcîndu-ți impresia că ți se lipește de corp. Am făcut un duș rece, care nu m-a liniștit decît pe moment, pe urmă fiindu-mi mai rău. Cu toate că ferestrele erau larg deschise, nu aveam aer. Mă simțeam ca închisă într-un cuptor încîns. M-am așezat să scriu dar creionul mi se lipea de degete, iar rochia subțire de pe mine îmi părea un capot din foaie de cort.

Freamătul valurilor, ce-mi întovărășea în permanență meditațiile, ajungea pînă la mine ca un murmur slab, ca o invitație discretă. În fața ochilor imaginației apăru apa rece și liniștitoare...

În aerul sufocant din cameră, acest miraj dădu naștere unei tentații de nestăpînit. M-am hotărît să fac o plimbare, de una singură, cu tot întunericul serii tîrzii.

Am trecut prin coridor, am coborît și m-am oprit pentru un moment în hol.

Nu era nimeni. De după ușa închisă a salonului se auzeau niște voci în șoaptă. Dinspre camerele gazdelor

ajungea pînă la mine o voce iritată de femeie. După o clipă mi se păru că sus aud scîrîitul unei uși.

Deoarece nu vroiam să mă întîlnesc cu nimeni am pornit-o spre ieșire.

După lumina din camere, întunericul nopții se întindea în fața mea ca o sticlă neagră. Abia după un moment am putut distinge stelele ce străluceau pe cer, iar datorită fișiiilor de lumină ce cădeau de la ferestre, am zărit cărarea care ducea spre plajă.

Oh, ce alinare! O briză abia perceptibilă, dar înviorătoare venea dinspre mare!

M-am uitat în jur. „Diana“ ardea, cu ferestrele luminate, ca un felinar. În spatele ei, în întunericul adînc, străluceau luminile „Meduzei“ și „Coralului“. Mai aproape, pe partea dreaptă, clipeau cu ochi galbeni căsuțele satului pescăresc iar, în partea cealaltă, terasa de la „Neptun“ tremura în strălucirea lămpilor. Dintr-acolo se făceau auzite și sunete de muzică.

Am pornit-o înainte, ușoară și fericită, ca un elev ce chiulește de la lecții.

Nu am luat-o însă pe cărarea ce ducea direct spre mal. Într-un anumit loc, o ramificație a ei o lua spre „Neptun“. Am ales acest drum ocolit pentru a prelungi plimbarea.

Întinderea apei invizibile din fața mea, acoperită de întunericul nopții, se făcea simțită prin freamătul uniform al valurilor. Sub cerul înstelat, noaptea părea că însuflă liniște, marea că murmură binevoitoare, dar oare nu cumva lansa și un avertisment?

Iar întunericul care se așternuse peste dunele de nisip, beznele misterioase și imobile nu ascundeau vreun pericolas?

Cînd, în cele din urmă, „Diana“ rămăsese deja în urmă începu să mi se pară că dîrele de întuneric dimprejur o pornesc după mine, că ici și colo, aleargă, că se pitesc în adînciturile de teren, sub tufe de pini pitici, că dispar și apar, tăcute și viclene...

O, acum de pildă! Oare n-a fost cumva umbra unui om ce se furișă? O siluetă aplecată? S-a strecurat și a dispărut de parcă s-ar fi lipit de pămînt...

Dar acolo?.. Nu este oare figura unui om ce dispare după vârful colinei aceleia, pe care cade lumina reflectată de ferestrele de la „Neptun“?

Simțind că imaginația începe s-o ia razna am hotărît să-mi întrerup plimbarea, pentru a-mi stăpîni nervii încordați. Nu după mult timp m-am apropiat de „Neptun“. Sunetele muzicii se auzeau clar iar vuietul mării nu mai acoperea melodia de dans transmisă în întinericul nopții la radio. Pe fundalul ferestrelor luminate am zărit figurile perechilor ce dansau.

Admirîndu-i pe amatorii de dans pe o astfel de zăpușeală m-am îndreptat spre mare. Cărarea mergea acum în jos. Sunetele muzicii începeau să se îndepărteze și să se estompeze din nou. După o clipă, dîre cenușii, abia vizibile, începură să apară și să dispară pe suprafața întunecată a mării ce se întindea în fața mea. Respirația ei umedă îmi aducea o alinare plină de desfătare.

Am mai făcut cîțiva pași în dorința de a ajunge chiar pe mal cînd, brusc, în fața mea apărură silueta unui om. Pe fondul cerului înstelat am distins destul de clar conturul brațelor și al capului. Era un bărbat.

M-am oprit nehotărîtă, ce să fac? S-o iau dintr-odată la fugă sau, mai curînd, să aștept în liniște, să nu mă fac cumva de rîs. Dacă îmi era dușman, fuga nu mi-ar fi dat nici o șansă de scăpare, deoarece omul acesta era prea aproape. Să țip?

În acel moment am auzit o voce cunoscută.

— Dumneavoastră sînteți, domnișoara Skoron?

— Ce faceți aici, la această oră, domnule avocat?

Deresz ieși din întineric și se opri în fața mea.

— Același lucru ca și dumneavoastră — răspunse cu sarcasm.

Eu am avut însă impresia că gîfîia puțin.

— Mă plimb. E o zăpușeală că n-am mai putut rezista în cameră.

— Nu demult am auzit cînd vă lăudați cu somnul minunat pe care-l aveți! — îi spusei eu rîzînd.

— Da, dar să dormi într-un așternut care se lipește de tine nu e prea plăcut.

Stătea exact în fața mea, sprijinit de baston. Abia îi puteam distinge trăsăturile feței.

— Nici eu n-am putut rezista în cameră. Briza mării e nemaipomenit de înviorătoare!

— Și nu v-a fost frică să ieșiți noaptea la plimbare?

Simțeam cum mă privește cu atenție, încercînd să străpungă întunericul cu privirea. În vocea lui am simțit un accent ironic.

— De ce să mă tem? m-am prefăcut eu mirată.

— Femeilor de obicei nu le place să se plimbe pe întuneric îmi replică cu ambiguitate.

— Eu nu fac parte din această categorie — i-am răspuns cu răceală.

— Eee... Am observat cum a dat din mină. Văd și singur. Ați ajuns atît de departe de casă...

Îmi făcu impresia că aruncă o privire cercetătoare de jur-împrejur.

— Da, dar tocmai mă întorceam.

Îmi pierise cheful de plimbare. Doream să mă aflu cît mai repede în lumină, să aud și să văd în jurul meu oameni.

— Păcat... își cobrî glasul, nu știu de ce. Tocmai vroiam să propun să ne mai plimbăm puțin... Și așa nu putem dormi, iar în doi o să vă simțiți mai bine.

— Parcă și dumneavoastră vă întorceați la vilă?

— A, nu-i nimic. M-aș mai plimba încă cu plăcere. Bineînțeles dacă doriți și dumneavoastră — încheie cu o formulă neașteptată de politete.

Mi se păru că disting în vocea lui un accent de insistență. M-am dojenit în sinea mea pentru această nouă bănuială nejustificată, și i-am replicat:

— Vă mulțumesc foarte mult, dar cred însă că mă întorc. Pînă ce ajungem la vilă va fi destul de tirziu ca să ne gîndim și la somn.

— Cum doriți — îmi răspunse scurt și începurăm să urcăm înapoi. Am avut din nou impresia că Deresz se uită în jurul său. Mergeam unul lîngă altul în tăcere.

Vîrful colinei era parcă înconjurat de o aureolă. Sursa acesteia era vila „Neptun“. În această lumină slabă se zărea conturul acoperișului și coșurilor. Totodată silueta tovarășului meu apărea acum clară, ca un contur decupat din hîrtie neagră.

Se opri brusc. M-am oprit și eu și am zărit cum mîna lui Deresz intră în buzunarul interior de la haină.

În aceeași clipă auzirăm în întuneric un zgomot de pași. Cineva venea înspre noi dinspre mare. Pașii se opreau din cînd în cînd ca și cum cel ce mergea ascultă ceva.

Deresz își scoase mîna afară din buzunar. Am zărit pata albă făcută de batista cu care-și ștergea fruntea.

— Uff... mormăi. Ce zăpușeală... Se lasă cu siguranță cu furtună.

Ca o confirmare a acestor vorbe un fulger strălucitor spintecă cerul.

— Se pare că cineva vine în urma noastră — i-am spus cu jumătate de voce.

— Da, aud — răspunse liniștit Deresz. Tocmai de aceea m-am și oprit — adăugă.

— Îl vedeți?

— Da, numai silueta. Fără îndoială că e tot un amator de plimbări nocturne.

— Aveți niște ochi buni, domnule avocat. M-ați recunoscut în întuneric perfect.

— Vă găseați în raza luminii... făcu un semn cu bastonul înspre pensiunea nevăzută. Oho!... adăugă, numai cunoștințe! Și dumneavoastră vă plimbați, domnule Ulmer?!

Abia acum l-am recunoscut și eu pe noul venit.

— Ce întîlnire! strigă Ulmer apropiindu-se. Domnișoara Skoron și domnul avocat într-o plimbare romantică! Cine s-ar fi gîndit la o asemenea pereche?

— Abia ne-am întîlnit — mormăi Deresz.

— Sînteți în încurcătură, domnule avocat! — am adăugat nu fără o ușoară înțepătură.

— Vă promit că voi fi discret! Nu voi scoate nici „pst“ din gură! — Ulmer rîse zgomotos ca și cum noaptea și întunericul nu ar fi făcut nici o impresie asupra lui.

— Dar, dumneavoastră domnule Ulmer, ce faceți aici la ora asta? îl întrebă zeflemitor Deresz.

— Poate o întîlnire ratată — adăugai eu în glumă.

— De ce ratată, domnișoară? De unde bănuiala asta? Oare în vocea lui, ce ajungea prin întuneric la mine, nu vibra o notă de ironie? Mi-a venit în miște întrebarea

ce-ar putea fiecare din ei gândi în momentul în care spuneam vorbele astea ambigui?

— Pentru că vă reîntoarceți singuri.

— Asta nu dovedește nimic. În plus v-am întâlnit doar pe dumneavoastră...

De astă dată nota de ironie era evidentă. Deresz își întoarse capul spre el fără să spună însă nimic. Tot restul drumului pînă la „Diana“ l-am străbătut schimbînd între noi glume. Nu mă mai simțeam singură, întunericul nu mai era atît de misterios și neliniștitor. Cu toate acestea, la un moment dat am avut impresia că zăresc din nou o umbră furișîndu-se, lucru ce ar fi putut să fie încă o iluzie din cele în care a abundat seara aceasta.

În fața vilei se aflau cîteva șezlonguri întinse. Numai într-unul din ele însă se afla cineva, restul erau goale. Am făcut încă cîteva pași și am recunoscut în persoana întinsă pe Sudra. Cînd ne-am apropiat s-a ridicat cu stîngăcie din șezlong și s-a îndreptat.

— Acum o clipă a fost pe aici soția — se adresă lui Deresz. A întrebât de dumneavoastră. Era oarecum... hm... neliniștită. Nu știa unde sînteți...

— Iată și un exemplu de grijă conjugală! adăugă răutăcios Deresz. Sînt mișcat pînă la lacrimi. Noapte bună tuturor, mă duc s-o liniștesc, că s-a găsit obiectul prețios, pierdut...

Urcă pe verandă și dispăru în spatele ușii. Ulmer privi în urma lui.

— Vulpoi bătrîn... mormăi mai mult pentru sine.

— A fost cauza emoției prin care am trecut — i-am spus.

— Emoție? Dar de ce? întrebă Sudra.

— L-am întâlnit pe neașteptate, în beznă, în timpul plimbării.

— V-am considerat pînă acum o femeie curajoasă — spuse Ulmer. De ce v-ați temut?

— Și dumneavoastră, cu curajul pe care-l aveți, cu siguranță că ați fi fost surprins de o astfel de întîlnire, în singurătatea nopții!

— Nu-i frumos să rîzi de alții — răspunse cu blîndețe Ulmer.

— În orice caz nu vă temeți de plimbări pe întuneric!

— Iar o aluzie? Vreți cu orice preț să aflați ce-am făcut pe malul mării? Trebuie să vă deziluzionez — nu s-a petrecut nimic romantic. La fel că și voi n-am mai putut suporta zăpușeala din cameră.

— De unde știți că m-am plimbat cu Derész?

— Pentru că v-am auzit discuția. În timpul nopții voile se aud departe. Pot considera, domnule judecător, interogatoriul încheiat?

Sudra stătea lângă noi ascultînd discuția.

— Imaginați-vă numai — m-am întors spre el — că este suficient să ieși la o scurtă plimbare, și asta în timpul nopții, că te și întâlnești cu doi din locatarii aceleiași vile! Nu e caraghios? Pe urmă, în timpul interogatoriului, încep s-o scalde, care cum poate!...

— Mă bănuieți că nu spun adevărul? Ulmer își duse mîna dolofană la piept. Și chiar dacă ascund ceva, nu sinteți de părere că și inima asta e capabilă de trăiri romantice?...

— A, deci tot ceva în genul ăsta? Aștept deci să vă destăinuieți. Îmi mențineam în continuare tonul glumeț în care Ulmer încerca să poarte discuția.

— Mă tem de destăinuiri și de aceea fug! Dealtfel începe să se răcorească și ne paște un guturai! Noapte bună, dragii mei!

Am rămas singură cu Sudra, întinși pe șezlonguri. Marea respira din depărtare în ritm egal, stelele clipeau în spațiul nețărnut al cerului, era liniște și pace. Temerile mele, bănuielele, frica crescîndă, totul dispăruse. Eram puțin obosită, puțin somnoroasă, dar liniștită și parcă ușurată ca un om care a scăpat de o durere supărătoare.

Din nou liniște; un fulger violaceu luminează cerul în depărtare. Se stinse brusc lăsînd impresia unei clipiri semnificative din ochi.

— De ce nu vă întrețineți cu mine? am întrerupt cu un ton ușor îmbufnat tăcerea prelungită.

— N-am vrut să vă curm dispoziția în care vă aflați — îmi răspunse cu jumătate de glas Sudra. Îmi făcea impresia că liniștea acestei nopți vă alină.

Simțise perfect starea mea și, în plus, spusese totul fără să se poticnească cîtuși de puțin.

— Aveți dreptate, domnule... am lăsat pentru un moment vocea în suspensie.

— Mă cheamă Emil.

— ...domnule Emil. Într-adevăr, noaptea asta are o influență binefăcătoare asupra mea...

— Trăiți într-o stare de maximă încordare nervoasă. Este vizibil...

Sudra ca întotdeauna surprinzător! Oare acest papă lapte era altul decât îl arăta înfățișarea? De data asta era ceva mai mult decât intuirea stării sufletești.

— Pe ce vă bazați această afirmație? Contrar intenției, întrebarea a sunat impertinentă.

— Căci... hm... pentru că... din nou l-am auzit pe Sudra cel obișnuit, poate puțin speriat... Așa mi s-a părut. Sinteți foarte sensibilă și aveți o imaginație debordantă... Aceste două trăsături sar în ochi.

Tăcu un moment iar eu stăteam fără să scot o vorbă, curioasă de ce aș mai putea auzi, în continuare, de la acest om ciudat.

O stea căzătoare tăie bolta cu o parabolă aurie dispărind undeva în abisul negru. Pentru că tăcerea se prelungea m-am adresat zeflemitoare:

— Cum de ați ajuns la astfel de concluzie?

Nu s-a lăsat agățat. Începu să vorbească mai departe de parcă nu ar fi fost nici o pauză în cuvintele ce mi le spunea.

— Țineți minte povestirea domnișoarei Zak? Dumneavoastră ați încercat să ascundeți impresia pe care v-au făcut-o cele relatate. De ce?

— Cum „de ce”? — am încercat să mă eschivez de la un răspuns clar. Vă interesează de ce această povestire m-a impresionat sau de ce am încercat să ascund această impresie?

— Cel de-al doilea aspect este mai puțin important. Căutăm de obicei să ne ascundem gândurile și impresiile. Am întrebat mai curînd de ce v-a impresionat atât de puternic o întîmplare banală?

— Merită oare să ne gîndim la asta? Dacă ați afirmat o dată că am o imaginație debordantă, nici nu e de mirare că povestirea aceea a putut să mă exalte...

— Hm... da... se poate...

— Dacă tot sintem la capitolul destăinuirilor, am să revin la întrebarea anterioară, la care n-am primit răspuns: de ce vă interesează toate astea?

Sudra nu mi-a răspuns imediat. Am văzut în reflexele luminii ce cădeau pe fereastră cum și-a șters fruntea cu mâna, cum și-a trecut-o apoi peste obraji, după care și-a împreunat mâinile în față. În toate aceste gesturi vedeam stîngăcia lui cunoscută. Imaginea celuiilalt Sudra, pe care o întrezărisem cu o clipă înainte, începu să se șteargă iar în locul lui reapăru același omuleț, pe care-l cunoscusem în strălucirea soarelui de după-amiază — sfios, caraghios ca un clóvn de circ.

— Pentru că, domnișoară... m-am gîndit că e puțin ciudat. Ca o persoană atît de tinăară, și, sincer să spun, atît de bine... hm... chiar foarte bine... să aibă necazuri serioase?

— Credeați că necazurile ocolesc frumusețea?

— Nu, nu asta am avut în gînd... Frumusețea dă însă șanse să fie înlăturate...

— Ah!... am rîs eu. Așa ceva nu se întîmplă, cum spune Ulmer! Cît vezi cu ochii nici un apărător! Dealtfel — am adăugat eu, de astă dată serioasă — mă simt atît de independentă că n-am nevoie de ajutor!

O nouă tăcere prelungită.

— Siguranța de sine nu înseamnă o cunoaștere a vieții — ajunseră pînă la mine vorbele lui din întuneric. Dacă însă ar fi nevoie... poate aș merita puțină încredere?

Ce vroiau să însemne aceste cuvinte? Îmi întindea oare o cursă? Cu toată înfățișarea lui, modul de exprimare, stîngăcia — numai la început mă făcuseră să rîd și mă enervaseră. Repede puteai să te obișnuiești cu asta iar atunci apărea cu totul altă înfățișare în care nu mai era nimic caraghios dar se afla în schimb... Din păcate, în momentul de față nu sînt în stare să termin fraza. Poate cu timpul voi completa și restul. Însă sub această primă mască se află alta, pe care se pare că acum o zărisem, cum era el în realitate?

Asta mă intriga — trebuia să fii cineva ca să poți face așa ceva.

— Sînteți foarte amabil — i-am spus după un moment. Fiecare din noi are însă greutățile sale și nu tuturor le place să vorbească despre ele.

— Vă înțeleg... Vreți pur și simplu să spuneți... hm... că prea puțin ne cunoaștem...

— Nici măcar asta! Necazurile mele sînt necazuri femeiești, nimic mai mult...

— Sînteți o fată curajoasă, domnișoară Juta... auzii din întineric vocea înceată.

Se întrerupse brusc, fără să-și mai isprăvească fraza.

Nu știam ce să-i răspund. Cuvintele lui Sudra m-au surprins și m-au speriat. Prin haosul gîndurilor tulburate brusc mă străduiam zadarnic să înțeleg adevărata intenție a acestor cuvinte. Cum să le înțeleg?

Nu eram în stare să dezleg problema asta. Am tăcut o bucată de timp încercînd să-mi stăpînesc agitația. În sfîrșit, spusei:

— Să lăsăm în pace discuțiile astea pe căi întortocheate! Noaptea e frumoasă, să ne bucurăm așadar de farmecul ei!

Am auzit un scîrțîit ușor al șezlongului, dar domnul Sudra nu a răspuns nimic. Un nou fulger spintecă brusc întinericul îndepărtat cu o lumină ireală.

L-am întîlnit, după micul dejun pe domnul Radtke în hol. Se afla într-un loc în care pînă acum nu-l văzusem, și anume în spatele biroului de recepție. Această prezență neobișnuită a lui tocmai acolo m-a făcut să presupun că stimatul mustăcios își alesese poziția în mod intenționat. Pentru a-l putea găsi eu mai ușor.

Cînd m-am oprit lîngă el mi-a făcut, lipsit de orice ceremonie, un semn cu degetul după care s-a ridicat și fără nici un cuvînt a dispărut în spatele unei uși înguste ce se afla lîngă birou.

Am mers după el. În cămăruța mică se afla o măsuță, un dulap pentru acte și două scaune. Nici nu mai era loc pentru altceva.

Domnul Radtke aprinse lampa, trase sertarul și puse în fața mea o carte de imobil îmbrăcată în negru.

I-am zîmbit cît am putut mai fermecător.

— Vă mulțumesc. O să caut să nu vă răpesc prea mult timp.

— Nu face nimic. După ce veți găsi ce căutați, lăsați cartea pe birou.

Fără să mai spună nimic ieși, lăsându-mă singură. Deci una din supozițiile mele a căzut. Nu era curios să aflu ce voi căuta.

Am deschis cartea. Era completat aproape pînă la jumătatea coloanei rezervată numelor. La celelalte rubrici se aflau adresele particulare ale vizitatorilor, profesiile lor, datele sosirilor și plecărilor. Am întors filele care nu mă interesau și m-am oprit la ultimele poziții.

Familia Tarski se afla aici de cel mai mult timp, de pe 10 august. Apoi urmau cîteva nume necunoscute care aveau completate rubrica cu data plecării. În 18 sosise familia Deresz, o zi mai tîrziu Wojski, Lukasz venise în 23, domnișoara Zak în 24, Sudra și Ulmer două zile mai tîrziu — adică în 25. Profesiunile diferitelor persoane coincideau cu informațiile Madei. Ulmer, despre care încă nu știam nimic, era inspector la Asociația proprietărilor de imobile. Toți veneau din Varșovia în afară de Dereszi, care erau din Cracovia.

Aceste date nu-mi spuneau prea multe. Să renunț la bănuiele numai pentru că cineva venise aici înaintea mea, nu avea nici un sens. Se prea poate ca „Oacheșul“ să mă fi trimis special aici, unde se afla omul pe care-l bănuia, pentru a explica situația prin îndeplinirea condiției de unitate de loc.

Gîndurile astea îmi treceau prin cap chiar și atunci cînd mă aflam în locul meu preferat de pe plajă.

Ca de obicei, era liniște și pustiu. Soarele ardea fără milă și nimic nu mai prevestea furtuna pe care noaptea trecută se părea că ar fi promis-o.

Da... noaptea trecută... Nu era oare ciudat că în timpul unei plimbări, relativ scurte, am întîlnit două persoane din cercul puțin numeros al celor care locuiau în vila mea? Și mai era și al treilea, care cu toată ora tîrzie nu dormea încă.

Abia acum îmi dau seama că am făcut o prostie plecînd singură la o plimbare atît de departe. Cine știe dacă nu cumva numai un simplu concurs de împrejurări m-a salvat din pericol? Mina lui Deresz care intrase în buzunarul hainei... Și exact în acel moment s-au auzit pașii lui

Ulmer ce se apropia... Dar dacă nu ar fi fost așa — oare și atunci ar fi seos din buzunar o batistă nevinovată?

La înapoiere mi s-a părut din nou că văd o umbră furișându-se repede... Deresz și Ulmer se aflau atunci lângă mine, deci s-ar putea ca încă cineva să se fi strecurat prin întinericul nopții?

M-am lăsat păgubașă de aceste căutări sterile reîntorcându-mă cu gândul la perioada anchetei, ce mi se păreau acum atât de îndepărtată.

După câteva întrebări, referitoare la datele personale, căpitanul a tăcut uitându-se la mine o bucată de vreme fără nici o jenă. În cele din urmă mi se adresă:

— Nu vedeți cumva posibilitatea sinuciderii în cazul tatălui dumneavoastră?

Abia în momentul în care a fost pusă această întrebare mi-am dat seama că ancheta trebuie să aibă în vedere și o astfel de eventualitate.

— Excluz! am răspuns categoric.

— Pe ce vă bazați când faceți o afirmație atât de fermă?

— L-am cunoscut prea bine pe decedat pentru a admite o astfel de posibilitate.

— Este o afirmație mult prea generală. Poate ați vrea să vorbiți mai pe larg pe această temă?

— Cunoșteam perfect viața tatei, ca omul cel mai apropiat mie, la fel și starea lui psihică și intelectuală. Era suficient de rezistent la insuccesele vieții, neîngăduitor și sever, și totodată, cu toți anii săi, avea o gândire deosebit de pătrunzătoare. Acestea sînt circumstanțele care după părerea mea, exclud sinuciderea, însă reprezintă abia primul aspect. În această situație există și un al doilea...

Am ezitat pentru o clipă, gîndindu-mă ce pot dezvălui acestui funcționar din domeniul cercetărilor noastre.

— Vă ascult, vă rog vorbiți mai departe — mă invită el.

— Dacă am da deoparte complet cele spuse de mine mai înainte — mă hotărisem să menționez totuși despre lucrările noastre — mai există și al doilea motiv pentru care exclud sinuciderea. Lucram împreună cu tata la o

descoperire foarte importantă pentru unele sfere. Eram la un pas de finalizarea acestor cercetări, finalizare, bine-înțeles, încununată cu succes. Consider că era imposibil ca în această stare de lucruri tatăl meu să se fi sinucis.

— Hm, ce fel de descoperire era?

M-am uitat în ochii interlocutorului meu.

— Pot vorbi?

— Tot ce veți spune constituie secretul anchetei.

— Lucram cu tata la o substanță radioactivă care adăugată chiar și unei simple vopseli împiedica fotografierea obiectivului ce ar fi fost acoperit cu ea.

— Știi! Căpitanul fluieră încet. Interesantă concepție! Ca fost tanchist mă orientez perfect ce înseamnă asta pentru disimularea în fața recunoașterii aeriene! La vitezele actuale, o observație cu ochiul liber nici nu mai intră la socoteală.

— Ați indicat numai una din posibilități. Sînt desigur mai multe.

— Dacă făceați niște cercetări atît de importante pentru apărarea țării, de ce tatăl dumneavoastră nu le-a anunțat organelor competente?! Ar fi obținut nu numai paza corespunzătoare, ci și ajutor.

Am ezitat să-i răspund. Cum să-i explic acestui străin motivele pur emoționale ale comportării tatălui meu, datorate caracterului lui?

— Nu știu dacă o să mă înțelegeți... i-am spus gîndindu-mă ce cuvinte să aleg. Tata era un om neobișnuit de conștiincios și acorda mare atenție vorbelor pe care le spunea. Nu-i plăceau frazele goale, lăudăroșenia, tot ceea ce el numea „vorbe aruncate în vînt”. Se temea pur și simplu că numai declararea în sine a intenției de a efectua aceste cercetări ar fi fost luată drept o promisiune de terminare a lor cu succes. Și trebuie să știți că începînd aceste lucrări eram conștienți că nu avem decît douăzeci la sută șanse de succes. În aceste condiții tata nu voia să spună nimănui nimic înainte, ca nu cumva, doamne ferește, să fie interpretate ca o promisiune de rezolvare a problemei.

Căpitanul dădu de cîteva ori aprobator din cap după care se aplecă asupra carnetului său și notă în grabă cîteva cuvinte, revenind apoi la discuția întreruptă.

— Să încercăm să recapitulăm situația... Excludeți sinuciderea dînd o justificare convingătoare. Ce rămîne deci? Accident sau crimă? Ce părere aveți despre accident? Este posibil ca tatăl dumneavoastră să se fi otrăvit cu cianură din greșeală?

— Nu, nici o astfel de posibilitate nu întrevăd. E adevărat că avem în casă un mic laborator, dar în ultimii ani nu am folosit cianură. Nici nu aveam măcar, această combinație printre chimicalele noastre. Tata era un specialist cu prea multă rutină pentru a lăsa să existe condiții ce ar fi permis o astfel de greșeală!

— De aici, concluzia că avem de-a face cu o crimă?

— Probabil.

— Moartea tatălui dumneavoastră va zădărnici încheierea lucrărilor.

— Nu, căci am lucrat împreună și cunosc problema suficient de bine pentru a fi în stare s-o finalizez.

Căpitanul tăcu uitîndu-se la creionul pe care-l răsucea între degete. După un moment își ridică privirea spre mine și îmi puse următoarea întrebare:

— Mai este vreo persoană, în afară de dumneavoastră, care să cunoască această problemă? Poate cineva din personalul auxiliar?

— Nu. Dacă n-aș mai fi nici eu descoperirea ar fi îngropată.

— Înțelegeți ce înseamnă asta?

— Sînt prea zguduită de moartea asta bruscă pentru a mai putea judeca ceva. La ce vă gîndiți?

— La punctul de vedere al criminalului. Dacă țelul lui a fost zădărnicirea descoperirii, atunci această sarcină și-a îndeplinit-o numai pe jumătate.

Acesta a fost primul avertisment pe care l-am auzit. Atunci, în timpul discuției, imediat după moartea tatălui meu, nu mi-am dat seama de pericolul ce atîrna deasupra mea.

Pentru că tăceam, căpitanul vorbea mai departe:

— Să revenim însă la crimă. Vorbesc despre crimă, deoarece am ajuns la concluzia că numai așa se poate denumi acest accident. Aveți cumva unele bănuieli în ce privește făptașul?

Timp de o clipă am stat pe gânduri, încercînd să mă concentrez.

— Nu. N-am avut cu nimeni relații apropiate, nimeni n-a venit la noi, adică aproape nimeni. Genul acesta de muncă ne absorbea întru totul, ne gîndeam la ea chiar și în timpul unor activități secundare. O astfel de atmosferă nu era prielnică întreținerii unor legături amicale.

— Cîte persoane fac parte din familia cea mai apropiată a dumneavoastră?

A trebuit să fac un efort pentru a răspunde în mod liniștit.

— Acum numai o singură persoană, eu. În casă se mai află îngrijitoarea noastră, bătrîna Salomea. Nici nu aș putea să vă spun de cînd este cu noi. M-a învățat să umblu.

— Doar întrețineți unele legături, nu?

— Desigur, dar foarte puține. Cu o vară, soția unui docent de la politehnică. O cheamă Magdalena Tarska. Cu familia Tworzni și Robert Molski.

A urmat o serie de întrebări referitoare la familiile Tarski și Tworzni, iar la urmă a venit rîndul lui Robert. Tot timpul creionul căpitanului trasa niște semne enigmatice în carnet.

— Unde lucrează domnul Molski?

— După cîte știu la Academia de Științe.

— De ce ați spus „după cîte știu”? Îl cunoașteți de mult timp?

— De ... de cîteva luni.

— Îl întîlniți deseori?

— În aceste cîteva luni m-am întîlnit cu el de cîteva ori. De două ori a fost la noi, din care o dată în seara cînd plecam în vizită la familia Tworzni. Acesta a fost motivul pentru care l-am luat cu mine.

— Din inițiativa cui aveau loc aceste întîlniri?

— O dată sau de două ori ne-am întîlnit întîmplător, de cîteva ori mi-a telefonat și apoi m-am întîlnit la o cafenea, dacă puteam cumva să-mi smulg o oră pentru mine. Îmi amintesc că și eu l-am sunat de cîteva ori.

— Unde l-ați cunoscut?

— Unde l-am cunoscut? — am repetat eu întrebarea, deoarece mi-am dat seama că de fapt nu-mi prea amin-

team cum s-a întâmplat. — Aha... Eram la cafenea. Vroiam să-mi aprind țigara și nu aveam chibrituri. Atunci cineva mi-a oferit foc. Acel cineva era Molski. A făcut o glumă, eu am râs și astfel am început conversația. I-am acceptat prezența căci îmi plăcea și cum se purta și cum arăta.

— Hm... interesant... Nu l-ați mai observat înainte prin apropierea dumneavoastră?

— Nu... mi se pare că nu... În orice caz nu-mi reamintesc.

— Asta dealtfel nu are nici o importanță. Puteați foarte bine să-i fi fost arătată de altcineva.

— Ce vreți să spuneți cu asta? — am ripostat uimită. El schimbă însă subiectul.

— Cum și-a petrecut tatăl dumneavoastră ziua de ieri?

— Ca de obicei, la ora opt a coborât la micul dejun după care s-a dus în camera lui, adică în cabinet, unde a lucrat pînă la prînz. Masa de prînz a luat-o la oră două. După masă s-a dus în dormitor să-și facă somnul obișnuit de după-amiază. După aceea a lucrat din nou, iar după cină a citit, cum îi era obiceiul. La ora zece se afla deja în pat, deoarece nu era de acord cu munca din timpul nopții. A fost un program normal de activități de zi cu zi.

— A fost cineva ieri pe la dumneavoastră?

— Nu, nimeni.

— Cum așa? Sînteți sigură că nu a venit nimeni?

— Bineînțeles! Toată ziua am fost acasă. Dealtfel nu numai ieri, ci și în ultimele zile, nimeni nu ne-a vizitat. Căpitanul se trase ușor de ureche semn vizibil pentru cei aflați în încurcătură.

— Atunci cum a putut fi otrăvit? Ce credeți?

Se uită din nou la mine cu o privire cercetătoare, intensă. Am dat din umeri.

— După cum știți sînt chimistă și nu ofițer de anchetă — i-am răspuns rece. Dumneavoastră trebuie să răspundeți la întrebarea asta.

— Mă străduiesc, vă rog să nu vă îndoiiți de asta — îmi răspunse cu același ton, după care stătu un timp cu privirea ațintită undeva, în spatele meu. În cele din urmă spuse:

— Nu s-a întâmplat nimic, în ultimul timp, ce ar fi ieșit din cadrul evenimentelor cotidiene obișnuite? Vă rog să reflectați bine.

— Nu, nimic. În ultima vreme zilele noastre au fost foarte monotone, așa că dacă ar fi fost un eveniment cit de mic, oricât de banal, ce ar fi ieșit din această monotonie, mi s-ar fi întipărit, cu siguranță, în memorie.

— Surprinzătoare istorie — mormăi, închizându-și carnetul. — Bine... Vă rog acum să mă conduceți prin locuință, iar după aceea aș dori să stau de vorbă și cu doamna Salomea.

M-am ridicat de pe scaun.

— Sper că și-a revenit, și că va putea răspunde la întrebările dumneavoastră.

Cu toate acestea însă nici cercetarea locuinței și nici întrebările puse Salei nu au adus nici un element nou, căci plecând împreună cu tovarășii săi, căpitanul era tăcut și vizibil preocupat.

În dormitorul lui tata a rămas de pază un milițian, iar mie și Salomeiei ni s-a interzis să părăsim orașul pînă la noi dispoziții.

Întorcîndu-mă după prînz în camera mea am suferit un șoc.

Țin minte că m-am îndreptat și timp de o clipă am stat nemișcată simțind cum spaima îmi taie respirația.

Mîinile au început să-mi tremure, iar picioarele mi s-au înmuiat încît a trebuit să mă așez pe marginea canapelei. Țineam în continuare în mînă, fără să-mi dau seama cartea de pe care dispăruseră firișoarele de tutun.

După-masă, cînd m-am întors în cameră, am controlat, ca de obicei, dacă caietul de însemnări se află la locul său. După aceea m-am uitat în sertar și...

Cineva deci mi-a umblat prin lucruri. Dacă nu aș fi fost prevăzătoare, așa cum mă sfătuisese „Oacheșul“ nu mi-ași fi dat seama de acest lucru, căci totul se afla la locul său.

M-am uitat apoi în valiză. Și aici, în aparență, nu era nimic atins. Dar iată o mică zgîrietură, abia vizibilă, pe suprafața netedă și nichelată a încuietorii. Zgîrietură pe

care n-aş fi observat-o niciodată, dacă nu aş fi avut vigilenţa trează.

Adversarul există. Pericolul nebulos şi mai curînd îndepărtat căpăta brusc dimensiunile unei ameninţări apropiate şi directe.

Gîndurile s-au împrăştiat ca un stol de vrăbii în mijlocul căruia a căzut o piatră. M-a cuprins brusc o dorinţă să fug — indiferent unde, cît mai departe însă de casa asta, unde mă pîndea ucigaşul...

Se află doar printre oamenii care mă înconjoară în fiecare zi! Deci era un nonsens să presupun că el va veni aici în urma mea! Cu siguranţă că vorbesc cu el în fiecare zi, poate ne împărtăşim impresiile, ne zîmbim unul altuia, iar în timpul acestor zîmbete el calculează cum să mă omoare!

Cu cîtă uşurinţă a intrat în camera mea! Îmi făcea impresia că deschiderea unei uşi cu şperaclul necesită un anumit timp şi îndemînare. Este deci un om experimentat, care-şi cunoaşte meseria şi care este capabil să treacă peste astfel de obstacole!

În afară de asta, se pare că paza promisă nu este prea vigilentă dacă nu a fost în stare să mă apere în faţa unei astfel de revizii!

Oh, de-ar fi măcar Robert aici!

Nu este prea uşor să trăieşti sub presiunea unei ameninţări permanente. Mă simt ca un condamnat care îşi aşteaptă execuţia. Mă străduiesc din toate puterile să-mi stăpînesc frica, să mă oblig să fiu liniştită şi să gîndesc oarecum logic. Cu toate acestea, mi se pare cîteodată că este un efort zadarnic şi că nu mai am mult pînă la nebunie. Să se întîmple ce-o vrea numai să se isprăvească odată coşmarul ăsta...

Cu toate că familia Tarski îmi erau cei mai apropiaţi din rîndul oamenilor ce mă înconjurau, nu aveam legături prea strînse cu ei. Abia după-amiază, cînd m-am liniştit puţin şi-am coborît spre mare, i-am întîlnit întinşi pe nisip şi în mod neobişnuit — singuri.

— Juta! a strigat Mada cînd m-a zărit. Vino aici, pisi-cuţo care mergi numai pe cărări singuratice!

M-am apropiat de ei mulţumită că nu voi fi singură.

— Ești o vecină foarte scumpă la vedere — mi-a spus Tarski. S-a așezat cuprinzându-și genunchii cu mâinile. La Varșovia te vedeam mai des decât aici, unde locuim sub același acoperiș.

— Juta ca de obicei își are cavalerii ei — spuse cu îngăduință Mada. Nu trebuie să ai nici o pretenție de la ea.

— Fără să exagerăm... M-am așezat lângă ei. Mai curînd evit societatea, lucru care cred că-l înțelegeți.

— Ei nu lua și tu vorbele în serios — spuse Tarski. Sînt numai niște pretenții amicale. Nici nu am avut pînă acum timpul să vorbim în liniște.

Își întoarse fața, cu un nas lung ca de barză, spre mine. Lentilele ochelarilor au strălucit în soare din care cauză n-am putut să-i zăresc privirea. Nu-mi place să discut cu un om căruia nu-i pot vedea ochii.

— Avem acum această ocazie — i-am răspuns zîmbind.

— Exact! — se amestecă cu însuflețire Mada. Atît de mult am vrut să discut cu tine! Tragedia ta ne-a zdruncinat și pe noi puternic! Săracul unchiu! Cît de puternic trebuie să fi suferit tu...

— Să lăsăm asta! — își rezezi Tarski soția. În această problemă, sînt aspecte mult mai importante decât emoțiile tale prostesti! Nu uita că profesorul Skoron a lăsat o lucrare extraordinar de interesantă... A terminat-o oare — acesta este, la ora actuală, lucrul cel mai important.

Cu toate că se adresa Madei, ochelarii lui erau îndreptați înspre mine ca și cum ar fi vrut să accentueze că de aici așteaptă răspunsul.

— Problema a fost aproape rezolvată — i-am răspuns la modul general.

— Ați spus „aproape“?... Deci tatăl dumneavoastră n-a isprăvit cercetările?

— Din păcate nu...

— Vă așteaptă, deci, nu numai ducerea la bun sfîrșit, ci și elaborarea metodei de producție industrială?... De multe ori această problemă nu este mai ușoară decât obținerea unui succes de laborator!

— Știu, domnule profesor...

Tarski își întoarse fața spre soare și tăcu. Nasul său lung părea că se îngustează, după aceea lumina soarelui îi sclipi din nou pe lentilele ochelarilor.

— Ce a stabilit până la urmă ancheta?

— Nu știu ce să vă răspund la această întrebare. Mi se pare că nu au ajuns la nici un rezultat. Moartea tatălui meu a rămas, în continuare, o enigmă.

— Dar cauza? Sinuciderea este doar exclusă!

— Și eu sint de aceeași părere.

— Atunci? Accident sau crimă?

— Se pare că a doua variantă.

— Groaznic! strigă Mada. Bănuiesc pe cineva?

— De unde aș putea eu să știu? Ai fost doar și tu interogată.

— Din interrogatoriul lor nu poți să tragi nici o concluzie! Aceleași întrebări într-una! „Cînd l-ați văzut ultima dată pe decedat? Cum a fost la familia Tworzni? Ce a spus acela și ce a spus celălalt?” Și lucrul cel mai caraghios — închipuiește-ți că-l bănuiesc și pe Zenon! Au întrebat de legăturile lui din străinătate, iar în cele din urmă a rezultat că presupun posibilitatea înfăptuirii acestei crime pe motivul unei invidii profesionale! Ne-maipomenit! Mă mir că nu a reacționat la asta așa cum trebuia!

— Nu fii copilăroasă — mormăi Tarski. Emiterea diferitelor ipoteze face parte din ritual.

— Cine e făptașul?! Întreb, cine? Numai două persoane pot intra aici în joc: tu și Salomea!

— Asta e — i-am răspuns liniștită. Se pare că tocmai aici s-a împotmolit și ancheta. Au trebuit să aibă în vedere și această eventualitate, sint doar destul de cinici. Dar ipoteza singură, fără a fi susținută de un motiv, nu valorează nimic și tocmai asta, se pare, că le-a lipsit. Nu m-aș mira însă dacă vor analiza toate posibilitățile, chiar și cele mai improbabile, deoarece întîmplarea este foarte neobișnuită. Toți sint de aceeași părere că avem de-a face cu o crimă, în schimb nu pot stabili nici cine și nici cum a fost comisă! În ultimele zile nimeni nu fusese la noi, mîncarea am consumat-o împreună, apa din cană a fost analizată, medicamentele, fructele — nicăieri n-a fost descoperită otravă. Cu toate acestea, autopsia a con-

firmat diagnosticul inițial și anume că tata o fost otrăvit cu cianură. Această otravă acționează pe loc așa că administrarea ei mai devreme nu poate fi luată în considerare.

— Într-adevăr, o enigmă foarte interesantă — constată Tarski.

— Pare o crimă perfectă!

— Dar motivul? întrebă Mada.

— Înlăturarea unei descoperiri periculoase prin intermediul crimei.

— Așa că — interveni iar Tarski — nu ne rămâne decât să vă urăm ca după odihnă să vă achitați cât mai repede de promisiune să terminați lucrarea tatălui.

— Cu siguranță că voi face totul ca să îmi țin cuvântul.

— Aș dori să fiu primul care să vă felicite de succesul obținut — îmi răspunse Tarski cu un zîmbet ușor, după care am început să vorbim despre alte lucruri.

30 VIII

Azi-dimineață a sosit Robert. Eram pe terasă când a apărut mașina deschisă cu care soseau locatarii vilei.

S-a oprit în fața intrării, iar Robert, înalt și bine făcut, a sărit jos fără să mai piardă timpul cu deschiderea portierei. Trebuie că mă zărise dinainte deoarece o luă imediat în grabă spre terasă.

— Jutka! Mă prinse de braț și, cu fața numai zîmbet, îmi căuta cu privirea ochii. Cum te simți? Ardeam de nerăbdare să te văd!

— Ce mai faci Robert — i-am răspuns stăpinită, din cauza familiei Tarski și a lui Wojski, ce se aflau lângă mine și priveau zîbind la această scenă.

În realitate însă l-aș fi apucat cu cea mai mare plăcere cu brațele de după gît pentru a-mi exprima bucuria. În sfîrșit voi avea și eu pe cineva apropiat lângă mine!

Robert își dădu imediat seama că salutul său a avut un caracter prea spontan așa că îmi eliberă brațul și se întoarse spre familia Tarski.

— Ce întâlnire! Bună ziua doamnă! ... se aplecă deasupra mîinii Madei.

— Într-adevăr „Diana“ are succes în cercul de cunoștințe al domnișoarei Juta — constată pe un ton ușor batjocoritor Tarski, strângînd mîna lui Robert.

După un scurt schimb de cuvinte l-am luat cu mine. Despărțindu-ne în fața ușii camerei ce-i fusese destinată am stabilit să ne întîlnim pentru o plimbare „de orientare“ înainte de prînz.

O jumătate de oră mai tîrziu coboram deja pe cărarea ce ducea spre mare. Căldura dogoritoare trăda deja apropierea amiezii. Aerul înfierbîntat plutea deasupra creștelor dunelor iar azurul cerului părea cenușiu și decolorat. Arșița nemiloasă scotea din pini un miros puternic de rășină ce irita nările.

Robert își șterse gîtu l cu batista.

— Arde nu glumă — oftă. Nici la Varșovia nu-i mai bine. Imaginează-ți numai ce poate fi în oraș. Dar nu de asta mă bucur că sînt aici!

— Mi-ai înțeles telegrama?

Mă privi dintr-o parte, iar pe fața lui cu trăsături prelungi înflori un zîmbet.

— Poți fi liniștită, n-am spus nimănui nici locul unde te afli și nici scopul vizitei mele.

— Nu ți-a fost greu să obții permisiunea?

— Puțin, dar pînă la urmă am obținut-o. Am avut, din fericire, încă cîteva zile de concediu nefolosite.

— Rămii mult aici?

Am pus întrebarea pe un ton obișnuit, dar cu toate acestea se vede că a simțit în ea un accent deosebit, căci m-a privit cu atenție.

— O săptămînă. Mă bucur că te interesează acest aspect.

— Sigur că mă interesează — i-am răspuns conform adevărului. Am foarte mare nevoie de tine, Robert...

— Sărmană Juta! Nu-ți poți încă reveni după necazul acela...

— Și asta. Ai fost și tu interogat în legătură cu moartea lui tata?

— Sigur că da. Chiar de cîteva ori. Vroiau să afle ce legătură e între noi și așa mai departe.

— Fără să vrei ai fost și tu amestecat în toată chestiunea asta. Trebuia să stai la distanță față de mine — am zîmbit eu puțin mîhnită.

— Nu mai vorbi prostii! Am vrut să te văd imediat după tragedie dar, în permanență, la telefon răspundea un bărbat. N-a fost greu să-mi dau seama despre ce e vorba, așa că m-am lăsat păgubaș.

— Da, în casă se afla mereu cineva de pază.

— Cum a ajuns aici familia Tarski?

— Au venit la mare ca și mine. Întâlnirea cu ei mi-a produs o surpriză plăcută.

— Nu te-a surprins acest concurs de împrejurări?

— Nu fii copil! Doar eu am fost aceea care am sosit în urma lor!

— E interesant însă că ne-am întâlnit toți aici...

— Și pe tine te ai în vedere?... M-am uitat la el zîmbind după care am adăugat pe un ton serios: Faci vreo asociație în legătură cu venirea lor aici?

Robert căzu pe gânduri o clipă.

— Nu, nu văd într-adevăr nici o legătură, ceea ce nu exclude însă că n-ar putea exista.

— Cu toate acestea prezența lor, ca și a ta, îmi provoacă o mare alinare. Nu mă mai simt atât de singură. Îmi vine mai ușor să împrăști gândurile negre, care mă apasă în ultima vreme.

— Gânduri negre? Robert se opri. Crezi că te amenință vreun pericol? Nu cumva nervii sînt de vină? De unde ești sigură că, într-adevăr, e vorba de descoperirea voastră?

— Arată-mi alt motiv.

— Excluzi sinuciderea?

— Absolut.

— Am venit aici minat de două imbolduri — vorbi din nou după un moment, întorcîndu-și privirea spre mare — dorul de tine și dorința de a te consola după pierderea suferită. Ceea ce am auzit acum dă naștere la o situație cu totul diferită. Trebuie în primul rînd să ne gîndim la securitatea ta!! De aceea mă și simt ca un jongler căruia i-a sărit din joben în locul iepurelui un liliac....

Am mers o bucată de vreme tăcuți, unul lingă altul. Eram chiar pe mal, iar valurile ce spălau nisipul întindeau spre tălpile noastre niște limbi supuse și lingușitoare.

Robert intrerupse tăcerea.

— Într-o astfel de situație ar trebui să ai o pază din oficiu. Nici nu se poate concepe să te lase în voia soartei! Fie și numai pentru valoarea pe care o reprezinți!

— E adevărat că mi s-a promis o pază dar pînă în prezent nu o simt.

— Deci nu știi cine te are aici în pază?

— Nu, nu știu.

— Nemaipomenit! Dar dacă s-ar întîmpla ceva, cui trebuie să te adresezi? ... În cazul unui accident neașteptat, a unei bănuieli brusc ivite? Nu ți-au dat nici o instrucțiune în acest sens?

— Nu.

— Asta este o totală desconsiderare a omului, a nervilor și a stării lui! S-ar putea chiar și a vieții!

Indignarea lui Robert îmi umplea inima de o căldură plăcută.

— Sînt doar specialiști și cu siguranță că știu ce fac.

— Ei, draga mea! Robert făcu un semn cu mîna. Tu cauți să-i justifici, iar pe mine mă înfurie. Să lași o față singură într-o astfel de situație! Cred că ai simțit deja ce înseamnă asta?

— Da, adevărat ...

— Poate, totuși, bănuiești cine ar putea fi? Doar nu au adus aici o întreagă companie de armată!

Robert repeta ideea care și mie îmi trecuse prin cap.

— N-am nici o idee.

— Supravegherea ta devine, deci, o necesitate absolută. A mai vrut să spună ceva, dar l-am oprit apucîndu-l de mînă.

— Uită-te! i-am arătat valea, de care ne-apropiam. Aici vin de cele mai multe ori să reflectez singură.

— Era vreun locușor și pentru mine în gîndurile tale? Se aplecă spre mine. Cu toate că nu sînt o femeie scundă, a trebuit să-mi ridic totuși privirea pentru a-i întîlni ochii.

— Nu fii prea curios — i-am spus cu căldură. Ți-ar trebui un loc mult prea mare.

După-amiază Robert dispăru de pe lîngă mine. Se pare că oboseala călătoriei își spunea cuvîntul și că rămăsese „să-și pună capul pe pernă“.

N-aveam chef să merg pe plajă, așa că m-am dus în cameră pentru a-mi completa însemnările.

Înainte să mă apuc de scris mi-am reamintit, timp de o clipă, fragmente din discuția purtată. Iar apoi gânduri agasante, obișnuite pătrunseră în aceste amintiri ca vuietul sirenei de alarmă în timpul unei melodii plăcute.

Să-i spun oare totul? Despre chinul neliniștei permanente și gândurile pline de temeri, despre clipele când aceste temeri cresc și cresc pînă dau naștere groazei? Despre frica continuă, măsurată cu minutele?

Astfel de destăinuiți nu vor veni oare în contradicție cu indicațiile de a fi discretă? Poate i-am și spus deja prea multe lui Robert?

Chiar înainte de plecare „Oacheșul“ mi-a amintit despre aceasta. Trebuia să notez totul, iar însemnările să le ascund cît mai bine.

Îndeplinirea acestei sarcini nu mi se părea atunci cîtuși de puțin grea, necesita însă o anumită vigilență și un control prin gîndire asupra celor ce intenționez să vorbesc. Acum însă sentimentul de singurătate, rezultat tocmai din necesitatea de a tăcea, a început să-mi depășească forțele și rezistența nervoasă.

În acest moment, m-a cuprins furia. Pe mine însămi. Că sînt femeie cu sensibilitatea, cu slăbiciunea caracteristică, cu lipsa de rezistență psihică și nevoia dezgustătoare de a se înfășura în jurul altei individualități, mai puternice, precum mazărea în jurul aracului.

La naiba cu „Oacheșul“ și cu pretențiile lui! Nu mă voi supune lor, nu!

Cu toate acestea însă prin furia și iritația care mă cuprinsese își făcea drum vocea calmă a rațiunii. Cu toată enervarea mea nu am încercat să o înăbuș. Ceea ce îmi spunea era mult prea convingător.

„Oacheșul“... Omul cu gîndirea agilă și pătrunzătoare, lipsit de rigiditatea oficială, om „descurcăreț“, care însă pentru el nu este nimic altceva decît metodă de lucru... Trebuie să recunosc că mi-a plăcut chiar de el, iar de numit l-am numit așa căci...

În ziua imediat următoare primului interogatoriu, căpitanul a apărut întovărășit de acesta, adresându-i-se cu „tov. locotenent“. Era îmbrăcat într-un costum bine croit. L-am denumit însă „Oacheș“ pentru că avea o piele măs-linie, păr negru ca smoala și ochii mari, tot negri. Pe-a-ceastă față de culoare închisă numai dinții regulați și albi străluceau, cînd zîmbea, ca tăișul unui stilet ascuțit.

— Locotenent Janicki — mi se prezentă, după care adăugă cu o sinceritate surprinzătoare: — Ceea ce nu înseamnă că acesta este numele meu adevărat.

— În schimb pe mine mă cheamă într-adevăr Skoron — i-am răspuns liniștită — lucru pe care dumneavoastră îl știți, dealtfel, destul de bine.

— Bineînțeles! spuse rîzînd. În acest fel însă am respectat regulile etichetei!

— Locotenentul Janicki va prelua acest caz — îmi anunță căpitanul cu o severitate rece. Vă rog să luați asta la cunoștință și să vă subordonați tuturor dispozițiilor lui.

— Nu e vorba de nici un fel de dispoziții! replică locotenentul.

— Ce se va stabili vom stabili împreună după ce ne vom pune de comun acord! Domnul căpitan va fi ocupat cu treburile din domeniul lui, iar noi vom sta undeva deoparte și vom discuta. Unde ne stabilim pentru a nu fi deranjați? — mi se adresă uitîndu-se la mine cu înțeles.

— Poate în cabinetul lui tata. Acolo sînt niște fotolii comode.

— Perfect! Ne vor folosi de minune! Vă urmez...

Cînd ne-am așezat unul în fața celuilalt, despărțiți de o măsuță, cum făcusem mai înainte cu căpitanul, mă privi un moment în liniște ca și predecesorul său. Mi-am dat seama însă că de data asta mă cercetau o pereche de ochi mult mai pătrunzători, iar aprecierea spuselor mele va fi făcută de un alt gen de inteligență. Acolo a fost rutina și meseria bine stăpînită, aici aveam de-a face cu agerimea și o imaginație capabilă de improvizații creatoare. În plus, după cum mi-am dat seama în curînd, acest om a știut să creeze din primul moment al întîlnirii noastre o atmosferă liberă, colegială.

Primele lui cuvinte au confirmat deja această impresie inițială.

— Scuzați-mă că vă privesc cu atîta indiscreție — mi se adresează punînd capăt tăcerii — dar ne vedem pentru prima dată și aș dori să mă orientez cît mai repede posibil în valorile principalului meu aliat.

— Și la ce concluzie ați ajuns?

— Ca bărbat sînt învins, ca funcționar mulțumit și plin de optimism.

— Ciudat — am zîmbit eu — aveți doar de-a face cu o persoană asupra căreia planează bănuiala!

— Bănuiala? De unde ați mai scos-o și pe-asta?

— Mi s-a dat clar de înțeles.

— Vă rog să nu rideți de asta!

— Cum de aveți altă părere?

— Lăsînd deoparte diferite cauze mult mai subtile, nu văd cîtuși de puțin motivul. Nu am intenția să vă ascund că aceasta nu este o hotărîre luată ad-hoc.

— Îmi face plăcere să aud asta.

— Considerăm deci tema ca epuizată căci altfel nu vom putea ajunge la o colaborare armonioasă... Iar fără ajutorul dumneavoastră nu vom dezlega această enigmă.

— Am să mă străduiesc cît pot pentru a vă ajuta. Sînt dator să fac asta în memoria tatălui meu.

— Să trecem deci la treabă. Am să vă spun de la început ce vreau. Problema are două aspecte: cine a comis și în ce fel? Din interogatoriul desfășurat ieri mă orientez deja puțin în această chestiune. Vă rog acum, însă, fără să vă mai pun întrebări, să-mi povestiți despre oamenii cu care aveți legături. Vă rog, totodată, să vă reamintiți dacă nu cumva cineva, chiar și din cunoștințele cele mai îndepărtate, s-a aflat în ultimul timp în preajma dumneavoastră, fie și pe o perioadă scurtă de vreme. Vă rog să vorbiți, eu vă voi asculta cu toată atenția.

În timpul relatării mele a stat nemișcat, cu mîinile împreunate uitîndu-se la covorul de sub picioare. Cînd am isprăvit s-a interesat, spre uimirea mea, nu de încercarea de spargere la noi ci de vizita la familia Tworzni. A trebuit să-i povestesc încă o dată desfășurarea. După aceea m-a întrebât de Robert, de întîlnirea cu el, subiectele noastre de discuții interesîndu-se de pildă, lucru de

neînțeles pentru mine, dacă Robert l-a compătimit vreodată pe tata pentru boala lui de ficat.

Cînd am terminat acest capitol al discuțiilor locotenentul le-a rezumat, adresîndu-mi-se cu un zîmbet:

— După cum vă dați cu siguranță seama, toate acestea se referă mai degrabă la primul aspect al problemei adică la eventualul făptaș. Pentru că sîntem puțin obosiți, vă propun o scurtă pauză, înainte de a trece la cel de-al doilea aspect.

— Mă voi odihni cu plăcere căci, într-adevăr, gîndurile încep să mi se amestece. Cred că o cafea va fi binevenită.

— Dacă aveți în casă — votez pentru!

— Bineînțeles că avem. O rog îndată pe femeia de serviciu să ne servească.

M-am ridicat din fotoliu iar locotenentul mi-a urmat exemplul. Mă îndreptam spre ușă cînd m-a oprit.

— Un moment... și arată spre ușa de metal vizibilă în perete. Asta este cu siguranță ascunzătoarea care a făcut obiectul spargerii?

— Da.

— Și tata, desigur că nu a anunțat miliția?

— Din păcate, nu.

— Hm... Unde ați fost în seara aceea?

— La cinematograful.

— Ați amintit despre o reîntoarcere mai rapidă. Care a fost motivul? Ați ieșit înainte să se sfîrșească filmul?

— Nu — dar după film nu ne-am mai dus la restaurant cum plănuisem, pentru că tata se simțea rău.

— Ați fost numai în doi?

— Nu, cu noi a fost și domnul Molski.

— Și-acum însemnările se află în casă?

— Ieri după-amiază au fost luate.

— Erau parțial cifrate?

— Numai fragmentele cele mai importante.

— Am să vă rog să-mi dați cheia cifrului. Este o precauțiune elementară, la care nu trebuie să renunțăm. O să mai revenim la problema aceasta.

Locotenentul Janicki a folosit timpul cît a așteptat cafeaua ca să se pună la curent cu stadiul și situația lucrării lui tata. Mai tîrziu, nu o dată, acest subiect a fost

discutat într-un cerc mai larg de oameni, mult mai detaliat, deocamdată însă seria de întrebări pe care mi le-a pus a avut un caracter pur orientativ.

Cînd Salomea a apărut cu ceștile aburinde discuția a căpătat caracterul unei conversații amicale. Cu toate acestea am văzut cum interlocutorul meu, dirijînd-o, nu pierdea nici un moment din vedere țelul principal. În prezent se folosea de ocazie pentru a mă cunoaște personal mai îndeaproape. Știa însă să imprime conversației noastre un ton ușor, presărat ici și colo cu glume bune.

— Este foarte plăcut să discut cu dumneavoastră, domnișoară Justyna... dați-mi voie să vă numesc așa... — spuse după o clipă.

— Cu atît mai mult regret că, acum, trebuie să revenim la problema numărul doi. Îmi dau seama că o nouă analiză la rece a detaliilor morții, care constituie drama dumneavoastră personală, va fi dureroasă dar va trebui să trecem și peste asta.

— Înțeleg această necesitate.

— Întrebarea fundamentală și unică sună: cum a fost administrată otrava tatălui dumneavoastră?

Pentru că tăceam, continuă:

— Vă rog să vă gîndiți și să-mi spuneți ce posibilități vedeți.

— Otrava nu a putut fi dată în timpul mesei normale.

— Asta e un lucru cert, chiar și numai datorită orei la care a avut loc decesul. Mîncarea nu se consumă în timpul nopții, iar acțiunea acestei otrăvi este doar instantanee.

— Deci, concluzia?

Se uită la mine dintr-o parte.

— Vă rog să nu mai folosiți tonul ăsta rigid. Am stabilit doar baza relațiilor noastre. Să analizăm deci posibilitățile reale.

— Și care ar fi după dumneavoastră? — l-am întrebat eu curioasă.

— Că otrava a fost dată într-un astfel de aliment care putea fi consumat numai de tatăl dumneavoastră, în plus numai în timpul nopții.

— Deci, apa, medicamentele sau mărul pe care l-ar fi putut mînca, dacă s-ar fi trezit noaptea.

— Bravo. Nu avem deci de-a face cu stafii. Tatăl dumneavoastră a fost otrăvit de un om în carne și oase — calculat și abil. Există aici însă un mic obstacol. Și anume: am constatat că aceste articole nu conțin otravă.

— Ce spuneți? Deci și această urmă se întrerupe?

— Până la un anumit punct. Ca urmare a acestei situații apare întrebarea dacă decedatul a consumat ceva, fie și o bucătică cît de mică, neambalată, care s-ar fi aflat în preajmă căci nu s-a găsit nici un ambalaj la locul crimei. Ce ar fi putut să fie? O ciocolată mică pusă pe noptieră, vreun sandviș, o bucătică de brinză, poate o pastilă de Vichy?... Asta din urmă mai curînd, căci restul de apă din pahar nu conținea otravă?

— O astfel de explicație nu mă convinge. Vă rog să nu uitați că în timpul ultimelor zile, înainte de accident, n-a venit la noi nimeni. Era timp suficient deci ca să poată fi observat acest „aliment“ în cameră, lăsînd deoparte faptul că și tata ne-af fi întrebat, cu siguranță, de unde a apărut pe noptiera lui această aprovizionare suplimentară.

— Sînteți pe deplin convinsă că nu a fost nimeni? Poate cineva necunoscut sau un meseriaș, cineva de la administrație?

— Aș fi știut cu siguranță despre o astfel de vizită.

— Poate decedatul nu v-a vorbit despre ea?

— Tata nu deschidea niciodată singur ușa.

— Hm... curios... Deci numai asta... Otrăvirea cu mărul nu intră la socoteală, deoarece în fructieră erau mai multe. Făptașul nu putea ști pe care îl va alege victima, așa că ar fi trebuit să le otrăvească pe toate și atunci am fi găsit o urmă de otravă în celelalte fructe. Asta este valabil și pentru apă: deci numai medicamentele... Cine le-a cumpărat?

— Eu însămi.

— Unde?

— La o farmacie din apropiere. I-am dat adresa pe care și-a notat-o. Acolo cumpăr în permanență.

— Cunoașteți pe cineva din personalul de acolo?

— Pe nimeni îndeaproape. Numai în măsura în care cunoști pe cineva cumpărînd din același loc de ani de zile.

— Și asta este ceva. O să vedem.

— Presupuneți că otrava i-ar fi putut fi dată în medicamente? Ați constatat doar că nici acolo nu era?

Locotenentul stătu un timp privind-mă în ochi.

— Șeful meu — spuse în cele din urmă — pentru că într-adevăr există și un șef, deoarece fac și eu parte dintr-o organizație anumită, a emis unele ipoteze lăsându-mi, la alegere, posibilitatea de a vă împărtăși și dumneavoastră părerile lui: Îmi face impresia că va fi bine să știți și dumneavoastră cum a fost administrată otrava în cazul de față.

— De ce ați ajuns la convingerea că va fi mai bine dacă aflu și eu de părerile șefului dumneavoastră?

— O să înțelegeți îndată. Iată această sticlută: conține zece pastile. Din care au fost folosite șase. Acum să ne imaginăm că tocmai a șasea a fost cea otrăvită. Restul nu conțin nici o urmă de otrăvă deci asupra medicamentului nu planează nici o bănuială. Tatăl dumneavoastră luînd la un interval de timp aceste pastile trebuia în cele din urmă s-o ia și pe cea otrăvită. Trebuia să aibă loc la cîteva zile după cumpărarea medicamentului în așa fel încît timpul să șteargă legătura directă dintre cumpărare și moartea victimei. Aceasta este o crimă perfectă. Dumneavoastră ați fost cea care ați adus singură medicamentul acasă, iar victima, aproape cu o siguranță matematică, îl va lua tot singură. Urme? Nu există nici un fel de urme.

— Groaznic... am gemut eu. De asta ați hotărît să-mi povestiți toate acestea pentru a-mi da seama că, totuși, eu am fost cea care, în mod inconștient, mi-am otrăvit tatăl.

— Nu, nu asta am urmărit — îmi răspunse pe un ton hotărît. Vă rog să mă înțelegeți bine. Iresponsabilitatea dumneavoastră în această situație, dacă într-adevăr totul s-a desfășurat așa cum presupunem, va trebui să vă elibereze de orice fel de remușcări de conștiință, pentru că acest gen de subtilități sentimentale nu sînt compatibile cu o gîndire sănătoasă. Am urmărit în schimb ca dumneavoastră, cunoscînd modalitatea probabilă în care s-a comis crima, să vă concentrați memoria pentru redarea tuturor amănuntelor, chiar și a celor mai mărunte, care au

întovărășit cumpărarea acestui medicament. Mai mult ca sigur că printre ele se află rezolvarea enigmei.

— Nu sînt în stare ca în situația actuală să mă conduc după rațiune... — am răspuns mai mult pentru mine. Sînt... mă simt... îngrozitor. Conștiința că totuși eu am fost cea care am adus această otravă, că din mîna mea... Nu... Vă rog să mă iertați, domnule locotenent, dar nu am putere să mai continui această discuție...

Janicki se ridică și se apropie de mine.

— Vă rog încă o dată să reflectați la această situație și nu mă îndoiesc cîtuși de puțin că rațiunea va ajunge și ea la cuvînt. De acum înainte ne vom vedea foarte des, poate chiar în fiecare zi. Bineînțeles că nu este vorba de nici un fel de restricții în ceea ce privește deplasarea dar vă rog să rețineți că trebuie să am posibilitatea să iau legătura cu dumneavoastră imediat ce apare o asemenea nevoie. În situația de față este vorba și de securitatea dumneavoastră. Nu vreau cîtuși de puțin să vă ascund că trebuie să fiți deosebit de atentă. Noi, din partea noastră, vă vom asigura, fără-ndoială, paza necesară. Vă rugăm însă să nu uitați că adversarului îi place să lucreze cu otravă. În plus vă cerem să păstrați o discreție absolută. Aceasta nu este o rugămintă ci un ordin oficial.

Mi-a zîmbit de parcă ar fi dorit să atenueze cumva asprimea ultimelor cuvinte.

Seara mi-am petrecut-o în tovărășia familiei Tarski. În afară de noi au mai rămas jos Ulmer, Nata, deci și Wojski, domnișoara Zak și Robert.

Inițial am vrut să urc la mine în cameră dar perspectiva singurătății, împotrivirea lui Robert și o anumită idee m-au făcut să-mi schimb hotărîrea.

M-am așezat deci lîngă Mada care se uita într-o revistă veche de o lună.

— Imaginează-ți — mi-a spus fără să înceteze de-a se uita la un costum de baie — că peste cîteva zile ne despărțim. Sînt furioasă pe Zenon!

— Dar ce are Zenon comun cu asta?

— I-a venit brusc ideea că trebuie să fie la Varșovia înainte de zece ale lunii. Așa că trebuie să plecăm pe trei!

Cu o săptămână mai devreme decît planificasem și în plus, pe o astfel de vreme!

— Lasă-l să plece singur. Tu rămîi cu mine și ne întoarcem amîndouă.

— Asta e o idee! Mă duc să i-o spun imediat!

— Nu mă mir că domnul profesor a hotărît să fugă de aici — se băgă în vorbă Ulmer. E adevărat că vremea nu e rea, dar mîncarea de aici... Ceva insuportabil! Ți se face silă și de soare și de mare...

— Și chiar de compania unor femei frumoase ca noi — îl ajută Mada.

— O, nu! N-am vrut să spun asta! — negă zîmbind. Zîmbetul i-a adîncit pe obrajii lui plini două gropițe.

— Așa e Mada, răutăcioasă — am adăugat eu provocatoare. Noi știm că dumneavoastră aveți înclinații romantice...

— Euu?... Uimirea lui era caraghios de sinceră.

— Ați uitat de întîmplarea de acum cîteva seri, cînd ne-am întîlnit în plimbarea nocturnă?

— Ce întîlnire? — se amestecă și Robert.

— Nimic deosebit! Vă felicit însă pentru vigilență...

Înțepătura era evidentă dar spusă cu un umor blajin.

— Deci și dumneavoastră intenționați să părăsiți litoralul? îl întrebă Mada pe Ulmer.

— Nu sînt încă hotărît. Cred însă că peste cîteva zile mă voi gîndi să-mi fac și eu bagajele.

— Am ghinion — spuse Robert — Abia am venit și toți se gîndesc deja la plecare.

— Despre ce vorbiți? — întrebă Wojski apropiindu-se de noi — Cine vrea să ne părăsească?

— Domnul Tarski — l-am informat — și domnul Ulmer.

— Așa se întîmplă — oftă el — ne adunăm să ne despărțim. Dealtfel, în curînd toți ne vom face valizele. Ce părere aveți, doamnă Nata?

— Rămîn aici cu soțul atîta timp cît va fi vremea frumoasă — răspunse hotărît doamna Deresz.

— Dar dumneavoastră? — Wojski mi se adresă cu un zîmbet ușor, aruncînd mai întîi o privire spre Robert.

— Cred că nu mă mișc de aici înainte de jumătatea lui septembrie. Informația asta are vreo legătură cu pla-

nurile dumneavoastră? — am adăugat privindu-l drept în față.

Nu se aștepta la o astfel de întrebare. Am observat că s-a tulburat dar îmi răspunse imediat:

— Cred că nu, căci, din cei mulți chemați, puțini sînt aleși... Cu toate acestea însă voi rămîne, deoarece șederea la mare totdeauna îmi face bine.

Venise, în fine, momentul prielnic să-mi realizez hotărîrea luată.

— Înseamnă că dormiți bine?

— De ce mă întrebați? — era evident surprins.

— Pentru că îl caut pe proprietarul unui obiect pierdut. Cred însă că nu sînteți dumneavoastră, avînd în vedere cele spuse mai înainte.

— Și ce-ați găsit?

— O sticlută cu tablete „Phanodorm“ — i-am răspuns cît se poate de tare observîndu-i, totodată, pe toți cei de față.

Sprîntenele lui Ulmer se ridicară pentru un moment în sus. Domnișoara Zăk, vădit interesată își întoarse capul spre mine, Mada mă privi cu o expresie de surpriză înțipărită pe față, Wojski se uită și el la mine cercetător iar Nata, spre uimirea mea, păli brusc la față. Își duse cu un gest nervos mîna la gît, îl atinse cu degetele, după care o lăsă în jos și zîmbi într-un mod tipic pentru oamnenii aflați în încurcătură.

— Ce e acest „Phanodorm“? Vocea lui Robert sparse momentul de liniște.

— Un somnifer cunoscut — răspunse Ulmer cu o urmă de sarcasm în voce.

— Care din dumneavoastră este proprietarul obiectului pierdut — am repetat eu întrebarea.

— Dacă nimeni nu se prezintă să nu ne mai batem capul cu prostia asta — spuse Wojski cu nerăbdare. Vă sfătuiesc să lăsați sticluta la direcție sau să-i folosiți conținutul dacă aveți nevoie.

— Voi încerca să nu vă uit sfatul — i-am răspuns înțepată.

— Are vreo importanță ce o să faceți cu ea? dădu din umeri. O sticlută ca asta costă cîtiva zloți!

— Văd că domnul Wojski, e bine informat — se făcu auzită vocea domnișoarei Zak — nu-i așa, doamnă Nata?

— Ce-mi pasă mie?! replică furioasă aceasta.

— Am crezut că dumneavoastră ați pierdut-o declară cu o mină nevinovată Zak.

— De unde pînă unde?!

— Pentru că am văzut la dumneavoastră un medicament asemănător — domnișoara Zak vorbea în continuare cu o liniște provocatoare. De aceea m-am mirat că nu ați declarat că vă aparține.

Nata vru să spună ceva dar Wojski nu o lăsă.

— Ei, la naiba, ce ne mai învîrtim atît în jurul acestei prostii? Vă propun să dăm drumul la radio și să dansăm.

— Nu, lăsați radioul în pace! protestă Mada.

Intrarea lui Sudra puse capăt definitiv incidentului provocat de mine.

Se opri în prag și-i privi pe rînd pe toți cei de față. Îmi făcu impresia că își opri cu o secundă mai mult privirea asupra lui Robert.

— Domnule Emil! — strigai eu cînd îl zării. Poftiți, aveți aici un loc liber! — și i-am indicat fotoliul de lîngă mine, prefăcîndu-mă că nu văd uimirea de pe fața lui Robert.

Sudra îmi primi propunerea cu jena lui obișnuită.

— De ce atît de tîrziu? — l-am întrebat. Nu ați fost nici la cină?...

— Într-adevăr... Am întîrziat puțin. Am fost pînă în satul de pescari.

— Și pe dumneata te atrag plimbările romantice?

— Nu... adică, da...

— E ceva interesant pe-acolo? — l-am întrebat pe un ton ușor; cu toate acestea țelul plimbării lui Sudra mi se păru ciudat.

— Am acolo un prieten pescar... și cum îmi place foarte mult țiparul proaspăt afumat... cîteodată...

— Ce spuneiți? — i se adresă Ulmer cu interes. Asta-i o adevărată raritate! Trebuie să mă duceti și pe mine acolo!

— Cu plăcere...

— Ați adus cumva și cu dumneavoastră?

— Da, desigur... poate și dumneavoastră ați dori... mi se adresează mie.

Privirea lui Ulmer se opri pe fața mea dar o bănuială născută brusc îmi porunci să-mi concentrez toată atenția asupra lui Sudra.

În ochii care mă priveau citeam timiditate și jenă. Dar această imagine dispăru brusc și am zărit, pentru un moment lucirea rece a pupilelor lui îndreptate spre mine.

— Nu, vă mulțumesc — i-am răspuns — nu-mi place țigarul afumat.

Ulmer scoase un oftat de ușurare. Apoi Robert a fost cel ce mi s-a adresat:

— Nu trebuie să-l refuzi pe domnul Sudra. Sărmanul s-a deranjat atîta ca ca să-ți facă plăcere...

Era suficient de jignitoare expresia de „sărmanul” — dar Robert o mai accentuă și cu o intonație disprețuitoare în glas.

L-am privit din nou pe Sudra, curioasă să-i văd reacția. Ochii îi erau acoperiți de pleoape iar pe buze îi flutură același zîmbet obișnuit, nesigur și temător.

— Nu e nici un deranj — protestă încet.

— Asta e cruzimea femeilor, domnule Sudra! Țigarul acesta trebuie să înlocuiască buchetul de trandafiri, nu-i așa? Robert nu înceta de-aș bate joc în continuare, de Sudra.

— Nu... cîtuși de puțin.. vocea acestuia se făcuse și mai scăzută — îmi pare rău că am amintit de el...

Oare papă-lapte ăsta nu e în stare să ia o atitudine mai fermă în fața acestor provocări? M-am mîniat brusc atît pe el cît și pe Robert.

— Domnule Emil — m-am adresat lui — vă sînt foarte recunoscătoare că nu m-ați uitat. Dar să-l oferim mai bine domnului Ulmer...

— Iată o decizie înțeleaptă! strigă bucuros.

Se făcu auzit un hohot de rîs general.

— Bine, domnișoară Justina — răspunse Sudra. I-am prins, totodată, privirea îndreptată spre mine.

A cîta oară m-a uimit pe mine omul acesta? În privirea lui nu era nici urmă de jenă, ci mai curînd de vădită desfătare. E posibil ca în tot acest timp să se fi

amuzat de excitarea de care s-a lăsat cuprins Robert? L-a provocat oare prin atitudinea lui pasivă?

Oo..., domnule Sudra îmi plăceți din ce în ce mai puțin! Sau poate tot mai mult?...

31 VIII

Dimineata, cind am coborît la micul dejun, Robert era deja în sufragerie. Lukasz și avocatul Deresz se aflau, de asemenea, la masă. Domnișoara Zak a venit imediat în urma mea.

După ce i-am salutat am început să mănînc în grabă pentru a nu-l obliga pe Robert să mă aștepte căci trebuia să mergem împreună la plajă.

— Am auzit că familia Tarski pleacă în curînd — se adresează Deresz după un anumit timp.

— Probabil numai el. Mada ar vrea să mai rămînă.

— Se pare că toți ne scurtăm șederea — declară, ca de obicei, oarecum solemn, Lukasz. Barometrul indică schimbarea vremii.

— Ce spuneți? — spuse Robert. Ce ghinion! Abia am venit!

— Barometrul poate să indice numai o furtună trecătoare după care vremea să se facă iar bună — îl liniști avocatul.

— Numai să fie așa, căci nu-i deloc plăcut să-ți petreci concediul într-o cameră de hotel.

— Cînd vremea e urîță cel mai bun remediu e o partidă de bridge. Deresz nu putea să nu amintească de asta. Jucați?

— Desigur.

— Atunci, dacă vremea se strică, facem un complet pentru o partidă? se întoarse spre mine cu o privire înțrebătoare.

— Dar cine e al patrulea?

— Desigur, domnul Lukasz.

— Numai dacă voi termina cartea pe care o citesc.

— Cartea puteți s-o lăsați pe mai tîrziu!

— Pe asta nu — pe fața lui Lukasz apărură pe neașteptate un zîmbet. Trebuie să aflu cît mai repede dacă Jus-

tyna va scăpa de încurcături. E amenințată cu moartea dintr-o clipă în alta!

— Ce vorbiți! Lingurița mi-a scăpat din mână.

— Oh, scuzați-mă... Lukasz mă privi oarecum stînjinit. — Am uitat că aveți același nume. Îmi plac la nebunie cărțile polițiste și am acum un roman formidabil! Printr-o ciudățenie, eroina principală se numește așa.

— Puteți să mi-o împrumutați și mie? — l-am rugat cu anumită insistență.

— Cu cea mai mare plăcere. O iau cu mine acum la plajă. Veniți pe la mine după-amiază. Am să caut s-o termin cît mai repede!

— Vă mulțumesc anticipat și la revedere! M-am sculat de la masă. Robert, ai terminat?

— Ce părere ai despre Lukasz? mă întrebă Robert după ce ne îndepărtasem puțin de vilă. Vorbele alea ale lui au fost surprinzătoare:

— Da, semănau parcă a avertisment.

— Poate Lukasz este omul care veghează asupra ta?

— Și mie mi-a venit ideea asta. Dar cele spuse pot tot atît de bine să nu însemne nimic. Faptul că eroina are același nume ca și mine nu dovedește încă nimic.

— A subliniat însă vădit situația ei, iar aceasta obligă la reflectare.

— Să așteptăm să ne dăm o părere definitivă pînă în momentul în care voi primi cartea. Dacă în roman într-adevăr se află situația despre care a vorbit Lukasz, atunci totul este un simplu concurs de împrejurări.

— Pe care el l-a sesizat și l-a subliniat. Asta e ceea ce remarc eu.

— Să lăsăm! Dacă vom proceda în continuare așa vom cădea în mania persecuției! Iar dacă avem în vedere o altă eventualitate? Atunci se pune întrebarea: Criminalul ar putea să-și prevină victima?

— Cine știe? Sînt maniaci care anunță comiterea unei crime.

— Dacă Lukasz este aici pentru a mă păzi ar fi putut să se folosească de ocazie pentru a reaminti de nevoia de vigilență.

— Îți propun să facem o listă cu persoanele cele mai suspecte și să le analizăm pe fiecare în parte, fără a mă exclude nici chiar pe mine!

— Pe tine? Am zîmbit. Dar tu ești cel mai suspect dintre toți! i-am aruncat cu fermitate.

Robert se opri și mă privi cu uimire.

— Eeu? De ce tocmai eu?

— Cînd am sosit aici și am reflectat mai mult asupra situației mele, am ajuns la concluzia că trebuie să mă feresc, în mod deosebit, de omul care va veni aici în urma mea. Am impresia că așa e logic, adevărat?

— Pînă la un punct...

— Nu numai pînă la un punct! Locul unde mă aflu a fost doar ținut în secret!?

— Ceva nu se potrivește! Dacă, așa cum spui, venirea ta aici nu a fost cunoscută de nimeni, nici asupra celor ce ar fi sosit aici după tine nu trebuie să planeze nici o bănuială. În ce fel ar fi putut afla făptașul unde te afli?

— În același fel în care l-ai aflat și tu!

— Înțeleg! Atunci nu-mi rămîne altceva decît să plec de aici cît mai repede cu putință. În vocea lui se simțea o furie stăpînită.

— Așteaptă! Vorbești ca întotdeauna stăpînit de primul impuls. Încă nu știi că cineva a încercat să submineze această supoziție.

Discutam stînd unul în fața celuiilalt. Iritarea l-a făcut pe Robert să se miște din loc.

— Situația începe să fie pur și simplu obsedantă! Eu și bănuît! Poți să mori de rîs.

— Te-ai băgat singur în toată povestea asta și acum te înfurii.

— Eu nu mă înfurii, mă simt doar prost. Dar, să lăsăm asta! Spune-mi, cărui lucru datorez că ai din nou încredere în mine?

I-am povestit despre revizia din camera mea.

— Ai anunțat asta organelor de resort?

— Cui anume? E greu să telefonez la miliția din orășel și să le spun că firișoarele de tutun au dispărut de pe cartea mea!

— Poate cineva din personalul de serviciu în timp ce făcea curățenie?

— Sertarul era închis cu cheia, iar cheia o aveam la mine.

— Într-adevăr, se pare că supozițiile tale inițiale sînt greșite. De-aici concluzia că făptașul acestei percheziții a fost cineva care se afla aici cînd ai venit tu. Trebuie să urmărim pe toate persoanele care locuiesc în vilă.

— Ai dreptate. Nu înțeleg însă deloc cum s-a întîmplat. Ajunserăm la locul meu, iar după o scurtă cățărare ne-am putut întinde pe nisip. Mi-am expus fața la soare protejîndu-mi ochii cu ochelarii de culoare închisă și stăteam întinsă simțînd pe corp arșița soarelui. Vocea lui Robert ajungea la mine dintr-o parte în acompaniamentul vuietului valurilor care se spargeau de mal. Fierbințeala sporise atît de mult încît ne era greu să și respirăm. În pofida acestor condiții nefavorabile am hotărît să pun în discuție subiectul care constituia laitmotivul tuturor gîndurilor mele de pînă acum. Aceasta îmi dădea cea mai mare bătaie de cap. Ceva se ascundea în adîncurile memoriei, urmele unei discuții avute cîndva, o anumită situație pe care nu puteam să mi-o reamintesc deoarece mi-era greu s-o localizez atît în timp cît și în spațiu. Erau niște încercări epuizante de îndepărtare a stratului de impresii acumulate de-a lungul altor trăiri. Acestea acoperiseră ca o pîclă imaginea hotărîtoare a acelor momente, de care aveam acum mare nevoie, cînd cumpărasem și adusesem acasă medicamentul...

— Ascultă, Robert — m-am adresat lui. Trebuie să mă ajuți într-o problemă foarte importantă pentru mine.

— Bineînțeles! Poate pot și eu, în sfîrșit, să-ți fiu cu ceva de folos!

— E vorba să mă ajuți la rememorarea unor evenimente.

— Și anume?

— Cu o săptămînă aproape înainte de a muri tata, i-am cumpărat medicamente. Țin minte că după aceea m-am întîlnit cu tine la cafenea. În timpul anchetei am trecut sub tăcere acest amănunt, nesemnificativ pentru cauza în sine, considerînd că ți-ar produce unele neplăceri. Îți mai aduci aminte de această întîlnire?

— Stai puțin... ajunse pînă la mine vocea lui Robert. L-am zărit că stătea cu sprîncenele adunate. După o cli-

pă, se întoarse pe-o parte și sprijinindu-și capul în mână spuse de parcă ar fi vorbit cu sine însuși.

— Da... Mi-aduc aminte. Era la etajul unu al cafenelei „Orologiul de aur“. Te-am așteptat destul de mult, iar tu mi-ai spus că la farmacie a fost aglomerație și că de asta ai întârziat... Dar despre ce e vorba?

— A mai fost cineva cu noi atunci... însă nu-mi pot aminti cine...

— Era Mada. S-a așezat la măsuța noastră și a plecat după o jumătate de oră. Dar la ce îți folosește asta?

— Trebuie să-mi reamintesc împrejurările legate de cumpărarea acestui medicament.

— Nu mă dumiresc deloc de ce mă întrebi de toate acestea?

— Pentru că, vezi... Am ezitat pentru o clipă, după care având în fața ochilor numai țelul principal, m-am hotărât să-i explic lui Robert cauza interesului pe care-l manifestam pentru acest lucru.

— În conformitate cu una din concepțiile anchetei, otrava a fost dată tatei odată cu medicamentele. Vreau să aflu deci dacă nu mi-a fost substituită cumva sticluta în drum de la farmacie spre acasă.

— Te-ai mai întâlnit cu cineva în afară de mine și Mada?

— Nu. Asta țin minte precis. Nu-mi puteam reaminti numai episodul de la cafenea.

— Ați mers amândouă la toaletă și ați lipsit vreo cinci minute. Poate atunci?

— Da, da! Îmi aduc aminte din ce în ce mai bine! Deci s-ar putea să fie Mada!... Cu toată surpriza am simțit parcă o alinare, aveam impresia că după o lungă rătăcire reușisem să ies în sfârșit din desiș la loc deschis.

— Ți-a fost de folos ajutorul meu?

— Foarte, Robert. Dar Mada?... E pur și simplu absurd!

— Persoana doamnei Tarski se pare că-ți complică problema...

— Nu mai înțeleg nimic din toate astea...

— Tocmai asta e! De aceea sînt de părere că toate aceste căutări nu au nici un fel de sens. Lasă-le în pace, nu-ți mai bate capul cu ele! E sarcina miliției să-l gă-

sească pe făptaș și să descopere modul în care a comis crima.

— Nu ar trebui să vorbești așa. Trebuie și eu să contribuie, în măsura posibilităților, la prinderea ucigașului tatălui meu!

— Ai, fără îndoială, dreptate. Te rog să mă ierți.

A întins mîna, acoperind cu ea mîna mea întinsă pe nisip.

— Te iert — i-am răspuns, uitîndu-mă la el prin lentilele de culoare închisă ale ochelarilor. Fața lui mi se părea, în acest colorit artificial, aspră și enigmatică.

— Vreau să văd în ochii tăi sclipirea uitării — mi-a spus scoțîndu-mi ușor ochelarii.

Aflîndu-se întins lîngă mine și-a cufundat privirea în ochii mei. Pentru că nu mi i-am întors, mă îmbrățișă ușor și mă atrase spre sine. Sărutul a fost lung. L-am întrerupt abia în momentul în care am simțit că mîna lui Robert devine prea îndrăzneată. Asta m-ar fi amenințat să-mi pierd controlul asupra-mi, lucru care nu voiam să se întîmple.

După ce am citit descrierea acestei scene am vrut în primul moment s-o șterg. În cele din urmă însă, după cum vedeți domnule locotenent Janicki, scena a rămas totuși. Așa că, în numele imparțialității relatării, te rog s-o citești iar odată cu dumneata, cu siguranță, și șeful dumitale legendar cu care nu mi-a fost dat să mă întîlnesc vreodată. Am promis doar că nu voi ascunde nimic în însemnările mele, așa că m-am ținut de cuvînt.

După-amiază m-am dus la Lukasz nerăbdătoare să primesc cartea promisă.

Stătea lîngă fereastră, scufundat în fotoliu, și-și făcea manichiura.

— Ați venit după carte? Se sculă din fotoliu. V-o dau imediat. Se duse pînă la noptieră și trase sertarul. Am zărit o copertă colorată în negru și roșu, iar alături, pe o bucată curată de hîrtie, o seringă demontată în bucăți. Trebuie că mi-a zărit privirea deoarece a scos iute cartea închizînd brusc sertarul.

— Iat-o. Cred c-o să vă placă.

— Ce s-a întîmplat cu tiza mea? A scăpat?

Lukasz mă privi cercetător.

— Vă interesează chiar așa de mult problema asta?
Am zîmbit puțin forțat.

— Interesul mi-a fost trezit de coincidența numelor.

— Trebuie că aveți o imaginație deosebit de sensibilă
— spuse, zîbind ușor.

— Aa, vă gândiți la lingurița scăpată! i-am replicat pe un ton cît mai natural. Nu era o manifestare a sensibilității imaginației, ci pur și simplu o neatenție!

— Am crezut că v-au înspăimîntat vorbele mele referitoare la moartea ce o amenința pe Justyna.

— De ce aș fi avut să mă tem?

— Tocmai asta e! Mi-am pus și eu aceeași întrebare.
Am preluat cu curaj subiectul tocmai pentru a-mi da seama care erau intențiile interlocutorului meu.

— Și eu mi-am pus unele întrebări...

Lukasz îmi aruncă o privire rapidă.

— Care anume?

— De ce ați încercat să mă speriați și, în plus, într-un astfel de mod?

— Cînd am spus vorbele acelea n-am avut nici un gînd ascuns! Dealtfel, în momentul acela nu mi-am dat seama că aveți același nume. Se pare că v-am mai spus asta și atunci!

Nu știam ce să mai cred despre toate astea, aveam însă impresia că Lukasz spune adevărul. Am hotărît să curm această discuție.

— Vă mulțumesc pentru carte. N-o s-o țin prea mult!
M-am îndreptat spre ușă.

Lukasz mai avea însă chef de vorbă.

— Nu vă grăbiți așa! Cum vă simțiți aici? Avem o vreme minunată, nu-i așa?

— De aceea mă folosesc și eu de ea cît pot.

— Aveți dreptate. Vine iarnă și nu ne mai rămîn decît amintirile din timpul verii. Deci familia Tarski vrea să părăsească litoralul?

— Mada a reușit să-și convingă soțul, în cele din urmă, să plece singur.

— Iar dumneavoastră?

— Deocamdată nu am intenția să plec. Avem o vreme mult prea frumoasă.

— Domnul Wojski o să se bucure. Deși, de cînd a venit domnul Molski, poziția doamnei Nata a început să se consolideze din nou.

Am rîs:

— Nu v-am crezut în stare să vă orientați atît de bine și să fiți atît de răutacios!

— Oamenii observă în general destul de multe.

— Acum trebuie să plec. Vă mulțumesc încă o dată pentru carte.

— N-aveți pentru ce... Mi-a reținut mîna și timp de o clipă m-a privit în ochi.

— Vă sfătuiesc să fiți atentă cu Wojski. Vă rog să mă credeți, e un om periculos...

Cînd am ajuns la mine în cameră am încercat să mă apuc imediat de citit dar discuțiile purtate atît de Robert, cît și cea de-acum cu Lukasz, nu m-au lăsat să mă concentrez.

Ce vroiau să însemne aluziile lui Lukasz? De ce mă tot avertizează despre Wojski? Cum de am uitat că Mada a stat cu noi la masă un moment, care a durat o jumătate de oră?

Acum, datorită lui Robert, mi-am reamintit toată scena cu precizie.

Ajunsesem cu sufletul la gură la cafenea. Robert se afla deja acolo cu o ceașcă de cafea goală în față. L-am salutat cu o explicație.

— Scuză-mă că am întîrziat, dar cozile astea la farmacia sînt insuportabile! Am pierdut o jumătate de oră ca să cumpăr o sticlută cu Cholamid!

— Cholamid? Pentru cine? mă întrebă mirat Robert.

— Bineînțeles că nu pentru mine. Doar știi că tata suferă de ficat.

— Aa, iartă-mă că am uitat... Mi-a luat geanta din mînă și a așezat-o pe scaunul liber. Geanta în care se afla medicamentul cumpărat s-a aflat acolo tot timpul cît am stat la cafenea.

A venit Mada, am vorbit cu ea o bucată de vreme după care ne-am dus amîndouă la toaletă. În total ea a stat cu noi aproape o jumătate de oră apoi ne-am despărțit. În curînd am plecat și noi. De la cafenea am mers di-

rect acasă împreună cu Robert, care m-a condus aproape pînă la uşă.

Traseul medicamentului a fost deci: farmacie, cafenea, casă. Numai pe acest drum s-a putut face substituirea sticlutei, dacă supoziţiile şefului necunoscut erau juste. În joc intra deci numai cafeneaua şi dacă era aşa, schimbul l-a făcut Mada.

Concluzie absurdă. Mada să fie făptaşa? Lăsînd deoparte toate celelalte considerente — ce motiv ar fi putut s-o determine la o asemenea faptă? Influenţa soţului? Ajungea oare un astfel de imbold ca să comită o crimă?

Sau poate Robert? Oare un băiat atît de impulsiv însă inteligent şi cult ar fi putut comite o astfel de faptă? El — agent al unui serviciu de spionaj străin? Ucigaş? Nu, nu pot să cred asta! Trebuie că s-a întîmplat cu totul altfel! Asta nu putea s-o facă nici Mada, cu care eram prietenă din copilărie, şi nici Robert, ale cărui sentimente faţă de mine păreau sincere.

Este imposibil! Şi cînd s-a putut face acest schimb? La toaletă am avut tot timpul geanta la mine, iar apoi s-a aflat pe scaun şi n-am pierdut-o nici o clipă din ochi...

Şi din nou, la fel ca în urmă cu cîteva zile, o imagine încerca să iasă la suprafaţă din străfundurile memoriei, dispărînd apoi şi lăsînd în urma ei sentimentul de nelinişte şi neajutorare.

Seara am zărit primii norişori pe cer de cînd venisem pe litoral, coloraţi de lumina rubinie a soarelui ce apunea în mare.

Aerul ardea fără a fi tulburat nici de cea mai mică adiere de vînt. După ce ieşeam din mare apa se evaporă imediat de pe piele, aceasta rămînînd însă udă de transpiraţia abundentă. Intram atunci din nou în mare, iar valurile leneşe, ce se loveau de corpul încins, aduceau o uşoară alinare.

Cînd m-am întors la vilă globul roşu uriaş al soarelui coborîse dincolo de linia orizontului, ascunzîndu-se încet în spatele peretelui întins de nori. Ici şi colo mai străbăteau prin el sclipiri ruginii. Părea că cineva întinsese în faţa focului ce ardea dincolo de oglinda întunecată a mărilor o draperie găurită din loc în loc.

După masă Robert se apropie de mine.

— E zăpușeală insuportabilă! îmi spuse oftînd. Ce vrei să faci acum?

— Dar tu?

— Mă duc la plimbare. Poate vii cu mine?

— Acum? m-am mirat eu. Furtuna poate să înceapă doar dintr-o clipă în alta!

Ca o confirmare a spuselor mele, în spatele ferestrelor negre s-a aprins brusc o lumină albastră iar un moment mai tîrziu se rostogoli ca o avalanșă bubuitul tunetului.

Robert privi spre fereastră.

— Ei, dar pînă în sat nu e departe. Am putea ajunge. Dealtfel nu știm dacă nu cumva o să ne ocolească.

— Dar ce ți-a mai trecut prin cap? De ce vrei să mergi acolo?

— Vreau pur și simplu să mă smulg din zăpușeala asta a casei! De va veni furtuna avem unde să ne adăpostim.

— N-are nici un rost! Furtuna vine cu siguranță și de ce să căutăm un adăpost în altă parte cînd avem deja acoperiș de-asupra capului?

— Eu nu mă tem de furtună și chiar de m-o uda un pic nu mă tolesc! Cel puțin mă mai învioresc. După aceea a adăugat ridicînd din umeri: Dacă ești fricoasă rămîi aici, eu mă duc singur!

Eram iritată și surescitată. Neliniștea ultimelor zile își puna tot mai mult amprenta pe reacțiile mele, iar furtuna ce se apropia făcuse această stare și mai acută. Probabil că acesta a fost motivul pentru care i-am răspuns lui Robert înțepată:

— Ești complet inconștient! De ce vrei să mă atragi cu tot dinadinsul în acesată expediție nocturnă?

Robert n-a răspuns nimic. Ne-am măsurat o clipă din priviri, după aceea s-a întors și a plecat fără să mai scoată o vorbă.

M-am îndreptat spre camera mea cu ochii plini de lacrimi. După o jumătate de oră s-a dezlănțuit un adevărat infern în care alternau fulgerele ascuțite cu vîntul ce ar fi vrut să dărîme casa, apa ce curgea șiroaie cu vuietul furios al mării.

1 IX.

A doua zi dimineața soarele strălucea din nou iar aerul era reavăn. M-am sculat mai devreme pentru a nu-l întâlni pe Robert și, imediat după micul dejun, am plecat la plajă.

Întinsă pe nisip, la locul meu obișnuit, ca de obicei mă gîndeam la același lucru.

Chiar pentru a-și apăra propria viață omul nu este capabil să facă fapte ce nu sînt compatibile naturii sale. S-ar putea, de pildă, ca Mada, sub impulsul unei furii puternice, să lovească cu cuțitul însă numai cînd l-ar avea la îndemînă, dar niciodată atunci cînd ar trebui să meargă după el în altă cameră. Iar substituirea făcută între sticlutele cu medicamente avea toate caracteristicile premeditării.

Oare — să fi fost Robert? Nu — nici această posibilitate nu puteam s-o accept. Pe tata l-a omorît cineva care era legat de spionajul străin. Ar putea fi oare Robert acela? E posibil oare să se fi prefăcut atît — și modul de-a fi și interesul manifestat persoanei mele? Ori sînt pur și simplu o gisculiță naivă care nu cunoaște jungla în care trăiesc astfel de ființe?

Dar dacă era așa? Ce idioată aș fi, idioată căreia — îi era dor de el și abia îl aștepta să vină s-o ocrotească!

Surescitată de aceste gînduri m-am așezat pe nisip. Vuetul mării, neliniștită încă după furtuna din noaptea trecută, era puternic. Direle albe de spumă a valurilor ce se spîrgeau, avansau spre mal. Cu cît te îndepărtaai de mal cu atît aceste dire se micșorau iar în larg nu se mai zărea decît suprafața netedă a apei, despărțită de fișiile fumurii ale umbrelor norilor ce alunecau pe cer.

Depart, în zare, aproape dincolo de linia creștelor albe ale valurilor, am zărit un punct mic, roșu.

L-am privit intrigată o bucată de vreme. Punctul părea însă că stă nemișcat pe mare. Abia după puțin timp cînd m-am uitat din nou în direcția lui, am observat că se apropiase de mal.

Nu era deci o iluzie, cum bănuisem inițial, ci un înător cîrăjos și foarte bun. Priveam acum fără încetare la îndrăznețul necunoscut.

Punctul roșu creștea încet, însă evident. Trecuse mai bine de o oră pînă ce a ieșit din valuri un trup bronzat. Era bărbat, iar figura lui mi se părea cunoscută.

Ieși la mal, își scoase casca roșie și abia atunci l-am recunoscut.

Sudra! Din nou, și nu știu pentru a cîta oară, acest om mă uluiește! Eram totodată, plină de admirație. Cît de bine trebuie să știi să înoți pentru a te aventura singur, fără nici o asigurare, atît de departe în larg! Ce inimă trebuie să aibă un asemenea înotător...

„Am o inimă slabă și m-am enervat foarte tare...” Cînd am auzit eu vorbele astea? Aha, în timpul discuției purtate la primul mic dejun de la „Diana”. Iar mai tîrziu baia noastră comună... Am înotat atunci nu mai mult de cîteva sute de metri și domnul Sudra a zis că-i e destul.

„Am o inimă slabă” ... și așa mai departe... Și iată, din pură întîmplare, am reușit să descopăr minciuna asta. Deci acest om se ascundea față de mine... De ce?

Curioasă cum se va comporta după confruntarea declarațiilor anterioare cu faptele actuale, mi-am pus mîinile la gură și l-am strigat, făcîndu-i apoi din mîină:

— Domnule Emil! Hei, hei!

Într-o clipă a fost lîngă mine. S-a așezat pe nisip fără să spună o vorbă, cuprinzîndu-și genunchii cu mîinile. Casca de baie, din care mai picura apă, o ținea atîrnată de un deget.

Am zîmbit puțin ironic înainte să-i pun întrebarea pregătită. Mi-a luat-o însă înainte. Zîmbetul cu care mi s-a adresat de data asta nu mai era jalnic. Domnul Sudra zîmbea ca un ștregar căruia-i reușise o poznă.

— Vă citesc în ochi o ironie răutăcioasă — îmi declară cu franchețe și o dorință vădită de a mă surprinde cu o întrebare care să mă pună în incurcătură...

— Cu ce fel de întrebare? i-am răspuns pe un ton pe care l-am vrut cît se poate de indiferent.

— „Domnule Sudra, ce vă face inima?”

Mînia mi-a luat brusc graiul. Am tras aer în piept, încercînd să mă stăpînesc.

— Ei... ei... știți ceva?! abia am putut articula, în cele din urmă. Asta e culmea culmilor.

— Ce anume? mă întrebă liniștit.

— Tupeul dumneavoastră! Mai întâi o serie de minciuni, iar când ați fost prins, îmi rîdeți în față?

— Dar nu rîd cîtuși de puțin! Pe dumneavoastră vă înfurie nu minciunile mele ci faptul că v-am zădărnicit prin întrebarea mea, planul de a mă „strînge cu ușa“...

Trebuia să-i dau în gînd dreptate.

— Nu mi-ați zădărnicit nimic! Cred însă că ar trebui să discutăm problema asta mai amănunțit! Cred că am și eu dreptul la niște justificări!

— Poate mai curînd explicații...

— Ce pedanterie în alegerea cuvintelor! Dar această conștiinciozitate nu prea se potrivește cu înclinația spre minciuni!

— Dar domnișoară Juto... Aprecierile dumneavoastră sînt... hm... prea în grabă făcute...

— Poate aflu, în sfîrșit, de ce m-ați mințit? Dacă însă nu puteți fi sincer putem schimba subiectul.

— Eu... înot într-adevăr bine... Dar nu suport... mi-e pur și simplu silă să mă laud...

— Și de aceea spuneți că suferiți de inimă? Ca să nu exagerați? Nu vedeți că toate astea nu se țin la un loc.

— De ce?... mă întrebă ridicîndu-și sprîncenele într-o expresie dezarmantă de uimire.

— De ce, de ce!... Am repetat întăritată. Pentru că persistați în continuare, în minciuni în ciuda logicii evidente! Vreți să mă convingeți că motivul denaturării adevărului este modestia! Frumos din partea dumneavoastră, n-am ce zice!

Sudra zîmbi.

— Pot să mai adaug încă un „de ce“?

— La ce vă gîndiți?

— Anume: de ce vă irită toate astea pe dumneavoastră? Își înalță capul și mă privi drept în ochi.

Întrebarea asta m-a surprins prin precizia ei. Într-adevăr, de ce constatarea că cineva a încercat să mă inducă în eroare într-o problemă banală și fără însemnătate, mă irita atîta? Am observat totodată cu uimire că în privirea lui liniștită și, oarecum distrată, se afla o forță ciudată. Nu puteam să-mi desprind ochii din privirea lui ce părea că-mi pătrunde pînă în străfundul inimii. Era o impresie

tulburătoare de imobilizare. Am simțit cum mă înroșeam.

— Se pare... că vă eschivați de la răspuns... i-am zis, lăsându-mi stinjenită capul în jos, pentru a-mi ascunde roșeața stupidă.

— Se prea poate — îmi replică liniștit — asta înseamnă că nu vreau să răspund.

Asta era iarăși ceva nou la domnul Sudra. Declarația asta fermă și chiar puțin morocănoasă nu mai avea în ea nici o urmă din ezitățile sau bilbiiala obișnuită. Pentru prima dată am remarcat în vocea lui un ton aspru, neșovăitor. A devenit pentru mine clar că și modul lui de a fi este numai o aparență, un joc, o mască! El se ascundea în dosul acestei măști cu perfidie și în mod intenționat. Mi-am adus aminte de una din observațiile notate în jurnal. Oare nu era acesta omul care, cu zîmbetul amabil pe față, se pregătește cu sînge rece să mă omoare? Oare nu-l am pentru o clipă în fața ochilor fără masca pe care și-a lepădat-o? A trecut momentul meu de jenă, am uitat de îmbujorare. Îl priveam în față simțind cum mă cuprindea spaima.

Deci el era! Acest omuleț bilbiit, timid... Oh, ce proastă sînt, iată cît de bine cunosc eu viața! „Oricare, numai el nu“...

M-am uitat de jur-împrejur fără să vreau. La o sută de metri de noi plaja roia de oameni. În momentul de față nimic nu mă putea amenința.

Am simțit cum mi se umple inima de mîndrie. Am reușit totuși să-l demasc singură, fără ajutorul nimănui! Sînt curioasă ce va spune de toate astea „Oacheșul“.

L-am privit pe Sudra. Stătea fără să scoată o vorbă și mă privea cu un zîmbet fin, ușor ironic. Mușchii brațelor, cu care ținea încă genunchii încrucișați, desenau sub piele tot felul de arabescuri.

— Vă e frică de mine? întrerupse brusc tăcerea.

— Cine v-a spus că mi-e frică?! Vă trec prea multe prin cap, domnule Sudra.

Dădu din cap.

— Desigur... desigur... Nici nu mă așteptam să recunoașteți. Dar spaima bruscă din ochii dumneavoastră a fost prea vizibilă ca să n-o observ...

— Se prea poate — i-am răspuns cu încăpăținare — dar nu era spaimă...

— Dar ce?

— Știu de ce sînteți aici! Dar să nu aveți impresia cumva că o să reușiți! Am vorbit repede și cu însuflețire căci mă iritasem din nou.

— Nu înțeleg... se miră el. Nu vă înțeleg deloc cuvintele... Ce n-o să-mi „reușească“?

— Nu puteți măcar acum să nu mințiți! Oamenii de teapa dumitale au minciuna în sînge! Masca se lipește cu timpul de propria piele! Atunci voi fi eu sinceră și am să-ți spun cine ești! Ești un șarlatan obișnuit, ticălos și cu siguranță că și un ucigaș plătit! Sînt furioasă în primul rînd pe mine că atît de tîrziu te-am descoperit. Mi-e rușine de simpatia care am avut-o pînă acum față de dumneata. Mă simt prost că...

Mi-am mușcat limba. Asta mai lipsea. Încă puțin și în focul miniei eram gata să-i spun nu știu ce prostii!

— Vă rog, terminați, domnișoară Juto...

I-am aruncat o privire scurtă, furioasă. Fața îi era lișițită numai un zîmbet fin îi flutura în colțul gurii. Am simțit brusc că aș fi dorit să mă sărute.

Asta era culmea culmilor! Acrobații psihice demne de ultima isterică! Mi s-a făcut scîrbă de mine. Eram atît de furioasă însă m-am ridicat și fără nici o vorbă am pornit-o spre casă, trăgînd halatul de baie după mine.

Sudra nu s-a mișcat din loc, dar simțeam cum mă urmărește cu privirea.

După-amiază n-am mai ieșit din cameră absorbită fiind de aventurile Justynei din cartea lui Lukasz. Am constatat că, într-adevăr, în urma unei schimbări bruște de situației, sărmana s-a aflat la un moment dat în fața unui pericol mortal.

Cuvintele lui Lukasz erau deci îndreptățite. Dacă au fost spuse însă în mod intenționat, urma să aflu mai tîrziu.

Lectura mi-a fost întreruptă de un ciocănit la ușă. La răspunsul meu de „da“ Robert apăru în prag.

— Servus, Jut! Bănuiesc că nu mă dai afară?

— Crezi că meriți?

— Șerpoaico! spuse rîzînd. Dimineată ai fugit iar la prînz te-ai făcut că nici nu mă vezi! Ți-am căzut oare în dizgrație?

Neîncrederea apărută odată nu poate fi așa ușor înlăturată, dar voiam mai ales să șterg impresia pe care o lăsase comportarea mea nefericită din seara trecută.

— În dizgrație? m-am prefăcut eu uimită. Nu cumva exagerezi? Se pare că tu ești cel care amplifici micile neînțelegeri care apar între noi.

— Mă bucur că gîndești așa! Ne-am împăcat deci?

Se apropie cu mina întinsă încercînd să-mi înlînească privirea.

— Desigur!

Am simțit însă imediat nota de rezervă din vorbele mele.

— Simt că nu spui asta cu toată sinceritatea! Vezi, cît de mult țin la tine — își coborî vocea pînă la șoaptă. Chiar mai ești supărată pe mine?

Mi-am ridicat privirea.

— Nu, cu atît mai mult cu cît și eu am remușcări.

Prin vorbele mele de ieri am vrut numai să te necăjesc.

— M-au atins foarte rău — vocea îi tremura de emoție, despre care neîncrederea mea ivită îmi spunea că este artificială.

— Tare aș dori ca între noi să fie iarăși armonie...

Mă cuprinse brusc cu brațul încercînd să mă atragă spre el. M-am încordat, opunînd rezistență, însă mă birui. În ochii lui citeam dorința.

— Scumpa mea, nu te mai opune...

Am încercat să mă smulg din îmbrățișare dar mă strîngea puternic. Obrazul lui era aproape lipit de-al meu. În acel moment am zărit în fața mea altă față, cea îngrijorată a unui clown de circ...

— Nu, Robert! Nu așa! I-am pus ambele mîini în piept reușînd să scap din îmbrățișare.

— Fiecare mijloc e bun, numai să te cuceresc! spuse repezindu-se din nou spre mine.

Îl ținui pe loc numai o ciocănitură în ușa. Mi-am aranjat în grabă părul spunînd, totodată, tare, „poftiți“.

În prag apăru domnul Radtke. De această dată l-am salutat cu un zîmbet.

— Scuzați-mă că vă deranjez — spuse indiferent, ca și cum n-ar fi observat situația ambiguă. Doamna directoare v-a rugat să treceți pe la dînsa.

— E ceva urgent?

— Nu știu. Cred că nu — spuse cu subînțeles și fără să se mai uite la noi, ieși din cameră.

Domnul Radtke îmi apăru clar acum sub înfățișarea luminoasă a unui inger pázitor.

Tulburarea unei astfel de scene zădărnicea continuarea ei. După plecarea portarului, Robert se limită la o simplă discuție prietenească ca și cum nimic nu s-ar fi întîmplat între noi.

2 IX

Înainte de masă am plecat într-un grup mai mare în oraș. N-am avut, ca ceilalți, cui să trimit vederi cu valuri înspumate și stoluri de pescăruși. Dealtfel nu aveam voie să fac asta.

În schimb mi-am cumpărat niște struguri zemoși, care tocmai apăruseră pe piață.

Imediat după masa pe care am servit-o într-unul din restaurantele locale, am plecat înapoi. Ne aștepta un marș de cinci kilometri. Cu toată arșița l-am străbătut fără un efort prea mare. Robert mi-a fost tot timpul un tovarăș credincios. Cu toate acestea se schimbaseră mult în aceste cîteva zile! Compania lui îmi trezea acum un sentiment de împotrivire și nerăbdare pe care trebuia să le ascund sub o mască de amabilitate falsă.

Unele din cauzele acestei schimbări îmi erau clare, de altele mă feream ca de un bîzîit sîcîitor. De asemenea, faptul că domnișoara Zak și-l „însușise“ fără nici o jenă pe Sudra, mă zgîndărea și mă forța să nu dau pe față această iritare.

Tocmai perechea respectivă o luase înainte. Cînd am ajuns în sat se opriseră ca să ne aștepte. Am avut astfel ocazia să schimb cîteva vorbe cu Sudra.

— Nu vă supără inima, după această plimbare, domnule Emil?

Mă privi cu zîmbetul lui obișnuit, stînjedit.

— Nu prea... poate și pentru că nu am mers prea repede'...

— Am avut un moment de teamă — am mormăit — erați însă pe mîini destul de bune.

Sudra își frecă nasul cu un gest de jenă fără să-mi răspundă nimic. Mi se adresa abia în momentul în care ne-am aflat printre casele din sat. Folosindu-se de o clipă în care discuția generată era mai înfierbîntată se apropie de mine.

— Mîine dimineață plec cu unul din pescari la pescuit. Poate veniți și dumneavoastră cu noi?

— Cu plăcere! — am fost eu de acord pe moment. N-am văzut niciodată cum se pescuiește pe mare!

— Trebuie să vă sculați la ora cinci...

— Nu face nimic! Mă bucur de pe acum de escapada asta!

— Cu toată opinia rea pe care o aveți despre mine?

L-am privit puțin, speriată, deoarece mi-am amintit de discuția noastră de ieri. Fac oare bine că particip la această expediție? Dacă este o capcană?

— Văd că v-am înfricoșat...

— Merg cu voi! am hotărît eu. V-am spus doar că nu mă tem de dumneavoastră.

A zîmbit ușor fără să-mi răspundă nimic. Abia după un moment adăugă:

— Bine. Vin la dumneavoastră diseară pentru a stabili definitiv lucrurile. Trebuie să obțin și aprobarea pescarului. O coti și dispăru printre casele de lemn.

Îmi vine greu să scriu. Sînt cutremurată. Am descoperit în sfîrșit adevărul. Adevărul groaznic, înfiorător...

L-am demascat definitiv pe Robert. Mi-am adus aminte cînd și în ce moment a fost substituit medicamentul! A fost ca o revelație de moment care mi-a dat aceea siguranță interioară, incontestabilă pe care o căpătăm în momentele de cumpănă și care risipește brusc cele mai adînci îndoieli.

După ce ne-am întors din oraș, în locul mesei de prînz ne-au fost servite niște gustări copioase. Pe urmă Robert a venit în camera mea. Inițial, m-am temut că

se va repeta scena de ieri. Am hotărît să nu las să se ajungă la nici un fel de discuții intime sau la alte încercări de a crea „atmosfera corespunzătoare“.

Temerile mele însă au fost de prisos. Am avut ocazia să mă conving încă odată ce fel de „nas“ avea Robert. Era plin de însuflețire și foarte prietenos însă fără nici o umbră de intimitate. M-a atras într-o discuție pe tema posibilităților de evoluție a întâmplărilor și reacțiilor psihice ale persoanelor din jurul nostru. La un moment dat mă întrebă:

— Te-ai mai gândit la episodul cu sticluga de somnifere găsită?

— Nu, după discuția aceea din salon nu am mai revenit la subiectul ăsta.

— Interesant, să fi fost doar o întâmplare că ai găsit-o chiar în fața ușii tale?

— Probabil. Cu ce scop să fi fost pusă acolo? Să o folosesc eu? De obicei nu se consumă produse găsite, și, mai ales, medicamente.

— Ar fi fost bine dacă i-ai fi controlat conținutul. Arată-mi sticluga!

Am scos sticluga din sertar. Robert o răsuci o bucată de vreme în mână, uitându-se la eticheta de pe ea, după care, zîmbind, mi-o întinse.

— Interesantă poveste... Ia-o.

Luînd medicamentul, fără să vreau i-am întîlnit privirea. Și brusc, acel moment căutat se desprinsese din întinericul uitării cu o scînteiere de bliț.

...Lambriurile întunecate din lemn de la antresol și, cu toate că era ziuă, o semiobscuritate.

Tocmai îmi luasem rămas bun de la Mada și mă întorsesem spre Robert. Pe fața lui același zîmbet ca și acum... Îmi întindea geanta ușor aplecat, pe care o ridicase de pe scaunul din spatele meu. Geanta avea două închizători dar acum era ușor întredeschisă... iar deasupra strălucea sticluga...

— A căzut pe jos — spuse Robert — fii atentă să nu-ți pierzi lucrurile din ea...

I-am mulțumit și am închis-o. Bineînțeles c-am făcut aceasta mecanic, uitînd, pe moment, de toată întâmplarea.

Acuma aceeași mișcare, aceeași privire și — sticluta.

Era cît pe-aci să țip! A trebuit să-mi strîng puternic buzele ca să nu se vadă că tremură. Însă ceva din sentimentele care mă frămîntau probabil că s-au răsfrînt pe fața mea deoarece Robert m-a întrebat pripit:

— S-a întîmplat ceva? Arăți de parcă ai fi văzut o stafie?

— Se prea poate... se prea poate... am reușit eu să îngîn. Iartă-mă, dar mi s-a făcut dintr-o dată rău. Cu siguranță că plimbarea asta pînă în oraș m-a epuizat... Mi-am șters fruntea cu mina.

— Să-ți dau poate ceva pentru inimă?

Prin comportarea lui lăsa să se vadă îngrijorarea dar i-am zărit privirea rece și cercetătoare în care chiar dacă se citea neliniște, nu mi-era mie adresată.

— Îți mulțumesc, îmi trece... Aș dori numai să rămîn singură...

— Nu e prea riscant?

— Nu, nu! Lasă-mă acum, isprăvim mai tîrziu discuția.

— Cum vrei — spuse și după un moment ușa se închise în urma ucigașului tatălui meu, a omului de a cărui grijă și bunăvoință îmi fusese dor, pe care-l sărutase...

Pînă la cină am stat la mine în cameră, gîndindu-mă tot timpul la descoperirea făcută. Nu erau gînduri vesele și nici concluzii utile. În cap aveam un haos și nu eram în stare să sintetizez lucrurile și nici măcar să le analizez în liniște. Am reușit însă, după o bucată de vreme, să mă răcoresc nițel, mi-am aranjat fața iar înainte să cobor la masă am spălat strugurii aduși din oraș. Nu am avut însă poftă să-i gust.

Nici de mîncare nu m-am atins. Eram abătută și nu mai știam cum să mă comport în situația de față. Să evit oare discuția cu Robert sau din contra, să o provoc și să-i arunc acuzația în față? Problema asta numai „Oacheșul” putea s-o rezolve. Aveam posibilitatea să-i dau de știre că am nevoie de o întîlnire cu el. Ce bine am făcut că i-am respectat indicațiile și nu i-am dezvăluit totul lui Robert! Din fericire nici despre jurnalul meu nu știe!

Acum a sosit momentul să-l chem pe Janicki. Mă gîndeam la toate acestea în timp ce stăteam la masă fără să-mi dau prea bine seama de tot ce se petrece în jurul meu. Am surprins o singură dată o privire cercetătoare, scurtă, pe care Sudra o îndreptase spre mine.

Robert nu era la masă. A apărut după o bucată de vreme și și-a ocupat, ca de obicei, locul lîngă mine.

— Cum te mai simți? mă întrebă cu jumătate de voce.

— În continuare rău. Mă urc la mine imediat și mă bag în pat.

— Nu te pot ajuta cu nimic?

— Nu — i-am replicat pe un ton rece — întorcîndu-mă cu spatele la el.

După ce am revenit în cameră și mi-am pregătit jurnalul pentru a însemna la cold ultimele evenimente, am auzit un ciocănit la ușă. Crezînd că iarăși e Robert, m-am încordat toată în mine, hotărîndu-mă să mă explic pe loc cu el. Era însă Sudra. Sub influența ultimilor trăiri uitasem complet că trebuia să vină pe la mine.

— Nu vă deranjez? mă întrebă cu vocea lui obișnuită, temătoare.

— Nu... nu... i-am răspuns însuflețită, mulțumită că am scăpat de efortul de a purta acum discuția hotărîtoare cu Robert.

— Am venit să vă comunic că plecăm la ora cinci... Numai dacă nu v-ați schimbat părerea...

— Voi fi gata la timp.

— În timpul mesei păreați indispusă... Vi s-a întîmplat ceva neplăcut?

— Nu merită să vorbim despre asta. Veniți să mă luați?

— Desigur...

Mă gîndeam că acum cînd știu cine este făptașul crimei nu mai aveam nici un motiv să mă tem de Sudra.

— Deci am să vă aștept gata îmbrăcată.

Se uită la mine cu privirea lui grijulie, după care și-o coborî spre masă unde alături de farfuria cu struguri se afla jurnalul meu deschis.

— O să vă treziți singură?

— Cu siguranță... După care văzînd că privirea i se îndreptă din nou spre struguri i-am spus:

- Poate vreți să gustați? și i-am întins farfuria.
- Nu, mulțumesc... Pe mâine deci, noapte bună...
- Noapte bună, domnule Emil.

După ce Sudra a ieșit, m-am apucat să scriu. Prinsă de această activitate nici nu am observat cum a trecut timpul.

A, e trecut deja de unsprezece! Ajunge pentru azi! Trebuie să mă culc ca mâine să mă pot scula la...

PARTEA A DOUA

Cetățeanul Sudra, referent principal cu problemele de aprovizionare la fabrica de autoturisme, a ieșit la ora cinci din camera sa și s-a îndreptat spre ușa pe care se afla numărul 12.

Casa mai era cufundată încă în liniștea somnului. Sudra se uită pe coridor, de jur-împrejur, apoi călcînd pe vîrfuri, o porni înainte.

Pe ușa de culoare crem apăru cifra neagră 12. Era camera domnișoarei Skoron căreia-i promisese cu o seară înainte că o va lua la pescuit. Se opri din nou, se uită iarăși de jur-împrejur și, în cele din urmă, ciocăni ușor. Deoarece nu se auzi nici un răspuns, apăsă pe clanță.

Ușa se deschise și domnul Sudra dispăru în interior. Trecu o bucată de vreme pînă să apară din nou. Ieșind, întoarse cheia în broască, o scoase și o ascunse în buzunar. Se mai opri un moment pe coridor cu capul aplecat, îngîndurat, după care o porni repede spre scări.

Știa unde se află telefonul. Trecu fără nici un fel de jenă în spatele biroului de recepție și se îndreptă spre camera direcției aflată de cealaltă parte. Aruncă o privire pe lista cu numere de telefon de serviciu, ce atîrna pe perete și formă un număr. După o clipă se auzi în receptor o voce bărbătească căreia îi spuse:

— Vorbesc de la vila „Diana“! Mă numesc Sudra și sînt unul din locatari. Acum cîteva momente am găsit cadavrul domnișoarei Skoron aflat pe dușumeaua camerei ei.

— Un moment — în receptor se auzi un foșnet de hîrtie. — Sînteți sigur că persoana respectivă e moartă? Poate a leșinat numai?

— Din păcate, nu am nici un fel de îndoială.

— Vă rog să nu mișcați nimic în cameră, să încheiați ușa cu cheia și să o țineți la dumneavoastră pînă ce vom veni noi.

— Așa am și făcut.

— Nu spuneți nimic nimănui! Peste un sfert de oră vom fi la fața locului. Pînă atunci veți răspunde de îndeplinirea indicațiilor primite.

Discuția a fost întreruptă. Sudra a mai auzit zgomotul făcut de așezarea receptorului în furcă. Pe al său îl mai reținu o clipă după care îl așează cu grijă de parcă ar fi fost fragil.

În același moment ușa se deschise brusc și în prag apărură portarul vilei.

— Ce faceți aici?! îl întrebă autoritar.

— Ce fac?... Sudra îl privi pe Radtke puțin înspăimîntat. Am telefonat în oraș.

— La ora asta? De ce?

— Hm... Cum să vă spun... Sudra se scărpină în cap cu un gest de jenă. Motivul e foarte important... dar mi s-a interzis să vorbesc...

— Cine v-a interzis?

— Miliția.

— Miliția? Ce s-a întîmplat? Dar spune odată domnule!

— V-aș explica dar nu am voie. Am primit un ordin clar în această privință.

— La dracu cu ordinele! Trebuie să aflu imediat ce s-a întîmplat aici! Oare nu cumva... se întrerupse și fără să-și deslipească privirea pătrunzătoare de pe fața lui Sudra își sfîrși întrebarea după un moment: Nu cumva se referă la domnișoara Skoron?

— Exact. Fie — am să vă spun. Numai să nu mă turnați cînd vor veni. E moartă. I-am găsit cadavrul lîngă masă, pe podea. E îmbrăcată complet. Probabil că a avut un atac de inimă încă aseară...

Radtke a deschis gura de parcă ar fi vrut să spună ceva dar o închise imediat. Trecu un timp pînă ce putu să vorbească. Mustata neagră îi tremura împreună cu buza:

— Cum s-a întîmplat? Cum s-a putut întîmpla așa ceva, la naiba?! Sînteți sigur că nu trăiește?!!

— Același lucru m-a întrebat și miliția. Nu am nici cea mai mică îndoială.

Radtke se așeză pe marginea biroului și își plecă capul. După o clipă se îndreaptă și îl privi bănuitor pe Sudra.

— Dar dumneata ce-ai căutat la ora asta la ea?

— Am stabilit aseară că vom merge împreună la pescuit. Trebuia să trec s-o iau la ora cinci.

Făcu câțiva pași spre ușă. Se opri și se întoarse din nou spre portar.

— Miliția va veni aici dintr-un moment în altul. Sint la mine. Vă spun asta, căci cheia de la camera domnișoarei Skoron o am în buzunar, în conformitate, dealtfel, cu dispozițiile lor. Dacă sînteți curios să aflați mai multe amănunte, vă rog să citiți protocolul ce se va încheia după interogarea mea. Nu vreau să repet același lucru de două ori.

Organele de anchetă au fost foarte active. Nici nu trecuse o jumătate de oră de cînd veniseră, că doi sanitari au și scos pe targă trupul neînsuflețit al Justynei Skoron, care lăsa să se întrevadă sub pătura ce îl acoperea o formă suplă. Targa a trecut printre toți locatarii și personalul de serviciu adunați în hol. Privirile femeilor care întovărășeau această procesiune erau pline de spaimă iar ale bărbaților — de îngrijorare. Ecoul ritmic al pașilor sanitarilor a fost întrerupt de un hohot de plîns neașteptat.

Mada Tarska, acoperindu-și fața cu batista își întoarse capul, zguduită de plîns.

Trecînd de ușa de ieșire, targa s-a clătinat un moment în mîinile celor care o țineau, apoi a coborît ușor pe scări și, împinsă în mașina salvării, a dispărut în spatele ușilor închise. Motorul hurui puternic, un nor de nisip se ridică de sub roțile din spate și Justyna Skoron părăsi „Diana“.

Rămase în schimb „Citroenul“ negru, ce stătea nemișcat în fața intrării.

În jurul orei zece camera moartei a fost sigilată. Cu toate încercările curioșilor, nimeni nu a reușit să afle ce cercetări se făcuseră acolo pînă la ora asta. După ce au fost notate toate datele personale și controlate documen-

tele, toți locatarii au fost rugați să se strângă în sufragerie.

Îi aștepta acolo un bărbat bine făcut, suplu îmbrăcat după ultima modă. Era un timp meridional. Brunet cu o piele măslinie și ochii negrii ca smoala. Care cum intra în cameră era examinat insistent și fără nici o jenă de privirea pătrunzătoare a acestor ochi. Ultimul care a apărut a fost Sudra. Se opriște modest, deoparte, ascunzându-se în spatele umerilor largi ai lui Wojski.

— Mă numesc Janicki — îi se adresa brunetul. Am fost însărcinat să conduc ancheta legată de această crimă, deoarece am constatat că domnișoara Skoron a murit otrăvită cu cianură de potasiu, care, dizolvată, a fost injectată în strugurii cumpărați de ea în ziua morții. Nu avem nici un fel de îndoieli în această privință pentru că în unele boabe am descoperit prezența acestei otrăvi.

Tăcu un moment observând reacțiile celor de față, după care reveni la subiect.

— Nu poate fi vorba aici de vreun accident nefericit sau de sinucidere. Vreau să subliniez acest lucru de la început. Domnișoara Skoron a fost omorâtă din motive cunoscute organelor de anchetă, care, la fel ca și ea, presupuneau posibilitatea acestui atentat. În prezent, ne-a rămas doar sarcina de a-l descoperi cât mai repede pe făptaș.

Privi din nou la fețele celor adunați, continuând după o clipă.

— Această sarcină — descoperirea ucigașului — reprezintă motivul care m-a făcut să iau hotărîrea ca, în această situație, să nu vă ascund nimic. Vinovatul și așa se orientează foarte bine în problemă, iar dacă acum m-ascultă, și sint convins că așa se întâmplă, nu va auzi nimic nou. În schimb eu urmăresc ca toți ceilalți, orientîndu-se cel puțin în linii mari despre ce este vorba, să-mi poată furniza, eventual, unele informații.

Se opri din nou un moment, după care continuă:

— Trebuie deci să vă dezvălui un amănunt foarte important. Cunoaștem că decedata ținea un jurnal de însemnări la zi, în care descria șederea ei aici, în mijlocul dumneavoastră. Am constatat că acest caiet a dispărut.

Bănuim că decedata a menționat în el numele făptașului sau chiar a doi din autorii morții tatălui ei. Dacă cineva din dumneavoastră a văzut sau a zărit acest caiet — avea o învelitoare verde — vă rog să ne aduceți imediat la cunoștință. Asta-i tot. Vom trece acum la un interogatoriu în camera alăturată. Janicki a arătat cu creionul spre ușa ce ducea în sală. Toți ceilalți vor aștepta aici, în sufragerie. Și încă ceva. Interzic părăsirea terenului indiferent de împrejurări. Aveți întrebări?

— Deci... criminalul este unul din noi?... întrebă Mada Tarska cu vocea frântă.

— Da, nu există nici o îndoială în această privință.

Următorul care vorbi a fost Tarski:

— Protestez împotriva limitării libertății noastre personale! Trebuie să aveți unele bănuieli — este un nonsens să extindeți această interdicție asupra noastră, a tuturor!

— De unde știți că dumneavoastră nu vă numărați printre cei bănuiți?

Tarski tăcu, strângându-și furios buzele și îndreptându-și privirea turbată spre Janicki.

— Eu am o întrebare — Ulmer ridică două degete plinuțe în sus.

— Vă ascult.

— Cuvintele... scuzați-mă, nu știu ce grad aveți...

— Sînt locotenent.

— Deci, interdicția dumneavoastră, domnule locotenent, se referă la părăsirea acestei localități sau și a vilei? După părerea mea umilă limitarea libertății de deplasare numai la zidurile acestei vile ar fi o dispoziție mult prea drastică.

— Sînt întru totul de acord cu părerea dumneavoastră umilă, domnule... se pare Ulmer?... Nu-i așa? Deci, domnule Ulmer, interdicția părăsirii terenului o înțeleg ca referindu-se la toată localitatea și nu numai la vilă. Asta înseamnă că veți putea să mergeți, în continuare, la plajă și baie. Accentuez însă că m-am îngrijit să asigur respectarea întru totul a acestei dispoziții. Persoanei care va încerca să se sustragă i se va acorda o atenție deosebită...

— Vă mulțumesc pentru această explicație, domnule locotenent — vocea lui Ulmer trăda o ușoară ironie.

— Cine ne-a anunțat de descoperirea cadavrului? Janicki își plimba privirea peste cei prezenți — unde e domnul Sudra?

Cel chemat ieși înainte cu o expresie de tulburare pe față.

— Pe dumneavoastră vă poftim primul.

Îl lăsă pe Sudra să o ia înainte, iar funcționarul îmbrăcat în civil care-l însoțea a închis ușa în urma lor. În sală a rămas numai un milițian în uniformă, așezat discret deoparte.

— Sint foarte curios dacă o să-mi răscolească mult lucrurile — mormăi avocatul Deresz spre Wojski.

Acesta își ridică pentru un moment sprâncenele în sus.

— Credeți?

— Dacă cred? — pufni Deresz. Cred că nu vă îndoiți că în momentul de față ne scotocesc prin camere.

— De ce? — se amestecă în discuție domnișoara Zak.

— Dar sînteți într-adevăr o naivă! Avocatul nu renunță la tonul său impulsiv. Printre altele caută și carnetul acela.

Domnișoara Zak își duse degetele cu unghiile vopsite roșu la timp.

— Nu pot deloc să-mi revin din emoție!... Sărmana Justyna ieri era încă printre noi vie și atît de încîntătoare...

— Fiecare moarte pe care o vedem șochează instinctul nostru de viață, spuse filosofic Lukasz. Recunosc însă că moartea acestei fete a făcut și asupra mea o impresie puternică. Era într-adevăr o ființă încîntătoare, inteligentă și plină de grație...

— Numai să-l prindă pe criminal... mormăi Ulmer... Deși nu prea cred că o să reușească dacă nu au fost în stare să-i salveze viața acestei fete!

— Trebuie să facem totul pentru a ajuta organele de anchetă — luă cuvîntul Robert. Eu, în orice caz, voi face tot ce voi putea pentru a contribui la prinderea ucigașului!

— „Tot ce voi putea!“ mormăi ironic Deresz. Sună foarte frumos, dar să vedem ce va ieși din toate astea...

— Nu se știe! replică cu o mină plină de sine Robert. Poate mai mult decît vi se pare...

— V-a spus cumva că bănuiește pe careva dintre noi? întrebă plin de curiozitate Ulmer.

Timp de o clipă Robert tăcu, apoi răspunse:

— Chiar de ar fi fost așa, nu am de gând să vă spun. Tot ceea ce știu o voi spune în timpul interogatoriului.

— Am întrebat fiind minat numai de o curiozitate pe care o înțelegeți, căci și eu doresc, ca și dumneavoastră, ca vinovatul să-și primească pedeapsa meritată. Domnișoara Skoron se bucura de simpatia generală...

Se auzi din nou un suspin. Tarski se întoarse spre soție cu un rictus de minie pe față.

— Nu te mai smiorcăi! M-am săturat de toate astea și în plus ne-au mai și interzis să plecăm! Trebuie să ajung la Varșovia, am probleme mult mai importante de rezolvat decât toată ancheta asta neîndeminatică. Iar tu te mai dai și în spectacol cu lacrimi și smiorcăieli desgustătoare!

— Domnule profesor, lăsați! — protestă domnișoara Zak. Nu e frumos ceea ce spuneți!

— Puțin îmi pasă de asta! Tarski se întoarse spre fată. Nu am deloc intenția să-mi redactez spusele după gustul dumitale! Și nici nu am de gând să zac în locul ăsta că așa dorește nu știu cine!

Se întoarse în mod demonstrativ cu spatele și luînd un scaun de lângă masă, se îndreptă cu el spre fereastră.

— Nu e bine cînd în astfel de situații omul își pierde stăpînirea de sine — spuse Lukasz. Cînd încetează de a-și mai controla vorbele și atrage toată atenția asupra sa.

— Credeți că Tarski are nevoie de un asemenea control? se amestecă în silă și Deresz.

— Nu cred nimic — pufni Lukasz. Am făcut și eu, așa, o remarcă generală.

— Conține însă unele sugestii. Trebuie să fii atent cînd faci asemenea remarci.

— Mulțumesc pentru lecție! De data aceasta tonul lui Lukasz a fost înțepat.

— Domnilor, păstrați-vă calmul! se amestecă Nata. Toți avem nervii zguduiți, dar asta nu înseamnă că trebuie acum să ne înțepăm unul pe altul!

— Ar fi bine să le dăm ceva de calmare... de pildă „Phanodorm“... spuse cu jumătate de voce domnișoara Zak, cu o vădită notă ironică.

— De ce tocmai „Phanodorm“? se interesă Ulmer.

— Pentru că, în ultimul timp, a devenit foarte căutat — completă, fără a se sfii, fata, pîndindu-l însă semnificativ pe Deresz.

Doamna Nata își coboră pleoapele și rămase nemișcată, cu capul ușor plecat. Își ridică însă după o clipă, privirea.

— Vîpero — spuse imperceptibil. O să-mi plătești pentru asta... Știu mai multe decît crezi...

Se părea că nimeni, în afară de Zak, nu auzise aceste cuvinte, căci Ulmer continuă, cu însuflețire:

— Ah, mi-am adus aminte! Se pare că, acum cîteva zile, domnișoara Skoron, a amintit ceva de asta! Sînt tare curios ce a vrut să spună! Ce părere aveți?

— Habar n-am — Wojski dădu indiferent din umeri. În schimb nu pot să-mi revin din senzația pe care mi-a produs-o perfidia ucigașului. Ce metodă diabolică să injecteze otrava în boabele de struguri! A acționat așa fără să se teamă că va da greș, deoarece știa că vor fi consumați.

— Înfrorător! șopti doamna Tarska. Și criminalul se află printre noi!...

— Da, stîmată doamnă!... se amestecă Deresz în discuție. Un om necruțător și fără nici un scrupul.

— Locotenentul a vorbit despre injectarea otravei — adăugă gînditor Ulmer. Sînt tare curios, cum a făcut oare asta?

— Cu siguranță că s-a folosit de o seringă — replică Wojski. A umplut-o cu cianura dizolvată, iar apoi a introdus-o în diferite boabe. Acul e doar subțire așa că n-a rămas nici o urmă după înțepătură.

— Dar avea nevoie de timp, pentru asta! Trebuie să ai într-adevăr singe rece pentru a face așa ceva! strigă doamna Tarska.

— Cu siguranță c-a făcut-o foarte repede, sînt curios numai cînd? — se întrebă Deresz.

— Fără îndoială că aspectul acesta nu va fi omis din cadrul anchetei, așa că să-i lăsăm să-și bată capul ei cu

asta! Wojski zîmbi ușor. În plus, făcînd percheziție în camerele noastre — și așa cum, domnul avocat bănuiește, această revizie are loc tocmai acum — vor căuta nu numai caietul dispărut ci și seringă, ca instrument al crimei!

Privirea lui se opri asupra lui Lukasz provocatoare și batjocoritoare.

— Seringa nu este un obiect prea neobișnuit — spuse liniștit Lukasz. Faptul că va fi descoperită nu va învinui în mod special pe posesorul ei.

— Dacă tot vorbim despre diferitele amănunte ale acestei drame — interveni domnișoara Zak — îmi reamintesc un episod al cărui autor a fost domnul Lukasz. Vă mai amintiți de micul dejun de acum cîteva zile cînd ne vorbeți despre eroina din cartea pe care o citeați atunci?

— Da, știu la ce vă referiți. Avea același nume ca domnișoara Skoron.

— Exact. Atunci ați făcut afirmația că pe Justyna o amenința un pericol de moarte! Țin minte perfect ce impresie au produs aceste cuvinte asupra sărmanei. Am fost pur și simplu surprinsă cum a pus la inimă vorbele acestea.

— Da, îmi reamintesc...

— Nu înțeleg, de unde vă orientați atît de bine în situație?

— Devine din ce în ce mai interesant — mormăi Wojski.

Lukasz își plimbă privirea pe fețele celor de față. Toți ochii erau îndreptați înspre el. Un zîmbet fin, puțin nesigur îi flutură în colțul buzelor.

— M-am orientat în situație? repetă el ultimele cuvinte ca și cînd ar fi vrut să cîștige timp. Ce insinuare mai e și asta? A fost un simplu concurs de împrejurări. Cartea o am și fiecare se poate convinge că remarca mea se referea la conținutul ei.

— Nu vă puneți la inimă prea mult toate vorbele astea ușurate — spuse împăciuitor Deresz. Toți sîntem sub influența dramei petrecute aici și a psihozei generale de a găsi sensuri ascunse în cele mai banale întîmplări!

Se întoarse spre cei de față:

— Lăsați pentru mai târziu toate discuțiile astea lipsite de sens! O să aveți ocazia să vorbiți la interogatoriu! Acolo cel puțin vor ști să aleagă pleava de semințe!

Absența lui Sudra se prelungea. Când în cele din urmă a apărut, pe obraji ușor îmbujorați îi flutură un zîmbet ambiguu, nici a stinghereală nici a ușurare.

În urma lui apără capul celui care redacta procesul verbal. Următorul a fost chemat Wojski.

Interogatoriul tuturor s-a sfârșit abia după-amiaza târziu. Concomitent, așa cum prevăzuse, pe bună dreptate, Deresz; a avut loc și o revizie amănunțită a camerelor. Rezultatele erau neînsemnate. S-a declarat că nu s-a găsit caietul.

În toată vila domnea o atmosferă grea, apăsătoare. Tot mai des apăreau semne de neîncredere reciprocă, iar pe măsură ce timpul se scurgea această neîncredere sporea. Moartea următoare a răspîndit teama care, la rîndul ei, a devenit stăpînă peste toate inimile.

Sudra s-a sculat de la masă după cina servită târziu și luînd-o spre ieșire a ajuns aparent întîmplător în apropierea lui Robert. Mergînd alături de el, i se adresa cu jumătate de glas, după cîțiva pași făcuți împreună...

— Peste un sfert de oră la mine. O problemă importantă.

Pentru un moment sprîncenele lui Robert se ridicară a mirare dar reuși să-și stăpînească uimirea. Singurul semn exterior care lăsă să se vadă că aceste cuvinte au ajuns pînă la el a fost o ușoară înclinare afirmativă din cap. După aceea mări pasul și-l depăși pe Sudra. Acesta se opri pentru moment în hol aruncînd o privire rapidă, cercetătoare de jur-împrejur.

Aplicele din perete erau stinse. Întunericul era risipit doar de fișia de lumină ce cădea pe podea prin ușa deschisă a sufrageriei. Reflexele acestei lumini marcau marginea treptelor. Liniștea generală era ușor tulburată de svonul slab al vocilor ce străbătea din sufragerie.

Sudra stătu locului un moment pînă ce privirea i se obișnuî cu întunericul. Abia atunci recunoscu conturul unei siluete întunecate ce stătea nemișcată în spatele biroului de recepție.

O luă în cele din urmă din loc. Omul din spatele biroului nu-și schimbă poziția. Sudra îl depăși, părînd a fi indiferent la misterele ce se ascundeau prin colțurile te-nebroase ale holului, și începu să urce scările.

După un moment se afla deja în camera lui. Deschise fereastra și, aplecat în afară, căută ceva pervazul de tablă. Cînd reveni în cele din urmă în interior, ținea în mînă caietul verde. Îl aruncă pe masă și începu să se plimbe dintr-un colț în altul al camerei.

Un ciocănit ușor se auzi la ușă. Sudra deschise și cu un gest îl pofti înăuntru pe Robert. Apoi își duse degetul la buze, spunîndu-i în șoaptă:

— Liniște! Pentru amîndoi va fi mai bine dacă nimeni nu va auzi ce vom discuta.

— Despre ce e vorba? Robert ținu cont de dorința gazdei și vorbi în șoaptă.

— Luați loc, Sudra indică cu un gest scurt scaunul de lingă masă. Aici vă veți simți bine, dar restul... hm... am să caut să vă explic.

Robert se așeză pe locul indicat fără a încerca să-și ascundă mirarea.

— Ce înseamnă tot spectacolul ăsta?

Sudra își privi cu ezitare musafirul.

— O să stăm și-o să discutăm puțin.

Se așeză de cealaltă parte a mesei și îl privi o bucată de vreme pe Robert cu o expresie de îngrijorare pe față. După aceea întinse mîna spre caietul verde.

— Aveți aici însemnările decedatei, cele despre care ne-a vorbit astăzi simpaticul locotenent... Cum îl cheamă? Aha, Janicki...

Vorbea încet cu privirea ațintită la caietul pe care-l ținea în mînă. După un moment își mută privirea spre musafir. Acesta își încruntase sprîncenele și își pironise privirea pe fața lui Sudra.

— Însemnările Justynei? Deci dumneata le-ai umflat? De ce mi te destăinuie mie și nu locotenentului?

Sudra continuă de parcă nici n-ar fi auzit întrebarea pusă:

— Am reușit să le iau în momentul în care am desco-perit cadavrul. Caietul era deschis pe masă iar alături stiloul... Probabil că-i căzuse din mînă în momentul în

care otrava a început să-și facă efectul... M-am uitat pe cele notate. Eram curios să știu ce scria fata aceasta cu un moment înainte să moară? Citeva file citite, m-au determinat să rețin acest caiet... hm... temporar... Pe urmă, după ce l-am citit pe tot, m-a cuprins un sentiment plăcut pe care-l trăiesc întotdeauna când văd că am posibilitatea să-mi ajut aproapele...

— Despre ce este vorba, în fond?

— E vorba despre otrăvirea fetei aceleia... Criminalul a folosit o metodă asemănătoare și în altă împrejurare — acolo era vorba însă de o sticlută cu medicamente... Un moment, nu mă întrerupeți vă rog, vreau să citez un anumit fragment din însemnările fetei... Bine?

— Ce tot vorbiți?! Molski își luă mâinile de pe masă care începuseră să-i tremure și le lăsă pe genunchi.

— Stăpîniți-vă... Putem discuta în liniște, avem timp...

Robert își lăsă pleoapele în jos fără să-și ia privirea însă de pe fața lui Sudra.

— Nu am nici un motiv să mă enervez. Mai curînd vă admir calmul și nerușinarea cu care ați recunoscut în fața mea că ați furat acest jurnal!

Sudra dădu aprobativ din cap.

— O, este mai bine așa. Atunci, ascultați — răsfoi câteva pagini, le țin cu mîna și înainte să începă să citească, mai spuse:

— Domnișoara Skoron descrie scena cînd i-ați făcut o vizită în cameră, după ce v-ați întors din oraș. Veți putea aprecia singur dacă detaliile acestei vizite au fost prezentate exact, căci aici nu este vorba de altceeva decît despre dumneavoastră. În felul acesta veți scăpa de unele eventuale bănuieli că, hm... aș fi mistificat eu ceva... Fragmentul începe cu cuvintele: „Îmi vine greu să scriu. Sînt cutremurată. Am descoperit în sfîrșit adevărul...” Și acum mai departe: „L-am demascat definitiv pe Robert. Mi-am adus aminte cînd și în ce moment a fost substituit medicamentul!”

Molski sări în picioare și se aplecă peste masă. Sudra lăsă caietul pe genunchi și ridică capul.

— Stai jos! spuse pe un ton imperativ. Tonul acesta dur la un om care în permanență se bîlbia fu atît de surprinzător încît Robert îl ascultă fără să vrea, căzînd la loc pe scaun. Se apucă însă atît de puternic cu mîinile de marginea mesei încît vîrfurile degetelor i se albiră complet.

— Acum, pot citi mai departe. Trebuie să vă spun, în paranteză bineînțeles, că nu suport mișcările violente... Și acum la oile noastre. Am să sar peste unele momente mai puțin importante și mă voi opri la cuvintele care vă interesează mai mult:

„...Am scos sticluta din sertar. Robert o răsuci o bucată de vreme în mînă, uitîndu-se la eticheta de pe ea, după care, zîmbind, mi-o întinse.

— Interesantă poveste!... Ia-o.

Luînd medicamentul, fără să vreau i-am întîlnit privirea. Și brusc, acel moment căutat se desprinsese din întunericul uitării cu o scînteiere de bliț...”

„...Tocmai îmi luasem rămas bun de la Mada și mă întorsesem spre Robert. Pe fața lui același zîmbet ca și acum... Îmi întindea geanta ușor aplecat, pe care o ridicase de pe scaun din spatele meu. Geanta avea două închizători dar acum era ușor întredeschisă iar deasupra strălucea sticluta...”

„Acuma aceeași mișcare, aceeași privire și — sticluta. Era cît pe-aci să țip! A trebuit să-mi strîng puternic buzele ca să nu se vadă că tremur...”

Sudra se opri un moment și aruncă o scurtă privire.

— Ascultați mai departe! Dacă ați avut ceva îndoieli cred că aceste cuvinte sînt destul de clare!

„...după un moment se închise în urma ucigașului tatălui meu, a omului din a cărui grijă și bunăvoință îmi fusese dor, pe care-l sărutasem...”

Robert se aruncă înainte cu o mișcare bruscă. Scoase fulgerător mîna de sub masă și încercă să apuce caietul fatal. Sudra însă a fost mai iute. Lovitura lui îl trimise pe agresor în spate, iar Robert se menținu pe picioare numai datorită peretelui de care se sprijini cu spatele.

Sudra aruncă caietul în sertarul mesii, întoarse cheia, o scoase și o ascunse în buzunar.

— A fost bună la ceva masa asta între noi, nu-i așa? V-am prevenit doar că nu suport violențe. Cu toate acestea simt de datoria mea... hm... să vă exprim regretele mele... Poate reacția mea a fost prea dură... Dar cred că mă scuzați...

— Mizerabilule... De ce-mi citești toate prostiile astea! Spune mai repede ce ai de spus și nu încerca să mă sperii! Ești un copoi și crezi că o să mă prinzi cu stupiditățile maniacii acesteia?

Se sprijini cu amândouă mâinile de masă, gîfîind.

Pe fața lui Sudra apărură un zîmbet de plăcere.

— Minunat, domnule Molski! Deci ați întrezărit și dumneavoastră unele aspecte ale acestei probleme? Ce document prețios este acest caiet pentru Janicki? În ceea ce privește bănuiala că așa fi — cum m-ați numit dumneavoastră... copoi...? Pf... de unde pînă unde... Nu, părerea asta e prea pripită... Dacă într-adevăr așa fi, v-aș fi poftit la această discuție? Pentru ce? Mult mai eficace ar fi fost un interogatoriu, două, zece... Tot timpul interogatorii, după care v-ați fi întors în celulă și v-ați fi gîndit asta n-a fost bine, cealaltă puteam s-o formulez altfel... Singurătatea, meditația, chinul nesigurăței, calculele zadarnice și apoi, din nou, interogatoriul și din nou celula... Patru pereți goi, o mică ferăstruică cu gratii, un pat acoperit cu o pătură... Noaptea și numai gîndurile... Pe unde să te strecorei din plasă?

Sudra vorbea fără întrerupere privindu-și musafirul în față.

— Ce vreți în fond? spuse cu gravitate Robert. Pe frunte îi apărură broboane de sudoare dar se străduia încă să se stăpînească. Privirea sălbatică nu-i dispăruse din ochi deși se străduia să zîmbească.

— Cred, că sînt niște posibilități... hm... de... a cădea la învoială... mormăi Sudra.

— Ajunge atunci cu prostiile și toată literatura asta! Ce vreți?

Sudra se strîmbă, apoi se scărpină la nas cu un gest de jenă.

— Să spunem — trei sute de mii.

— Pentru caietul ăsta?

— O, nu sînt chiar atît de prost! Pe urmă să trăiesc într-o vigilență continuă? Nu, asta nu-mi surîde. Trei sute de mii pentru tăcere, căci caietul va rămîne la mine. Așa, atît dumneata cît și eu ne asigurăm securitatea.

— Iar dumneata posibilitatea unui nou șantaj? aruncă ironic Robert.

— Da de unde, nu voi mai avea această posibilitate — oftă Sudra, fără să se arate uimit de temerile partenerului. Presupun că nu veți mai rămîne aici, în țară?

— Trei sute de mii e prea mult. N-am atîta.

— Îmi pare foarte rău. În paranteză fie spus îmi pare rău acum că am aruncat cifra asta fără să mă gîndesc mai profund. Viața și libertatea valorează doar mult mai mult.

— Și dacă le pierd n-o să mai capeți nimic. Mai bine o sută de mii decît nimic. În afară de asta dacă eu pic o să pici și dumneata pentru că ai șters urmele crimei. Vă sfătuiesc să vă mai gîndiți.

— Nu vă faceți grijă pentru mine. Eventualele dumi-tale acuzații că aș fi reținut acest caiet vor fi fără acoperire. Risc un nou interogatoriu, nimic mai mult.

— O sută de mii, domnule Sudra.

— Nici nu discut. Am prins și eu o ocazie și nu am de gînd să mă mulțumesc cu orice.

Robert clipi din ochi.

— Ați prins ocazia? Ha, ha... se prea poate... Atunci fie o sută cincizeci de mii.

— Nu.

— Dar cît vrei?! Nu întinde prea mult coarda, că... Sudra își ridică privirea spre interlocutorul său.

— Că ce? Crezi că mă omori și pe mine, prostule? Bine — dă-mi două sute și gata. Dacă nu, chiar în noaptea asta acest caiet va ajunge în mîinile lui Janicki! Știu să mă descurc fără să mă compromit.

Timp de un moment Robert tăcu. Cînd vorbi, pe fața lui tremură un zîmbet ușor.

— Bine, de acord. Banii ți-i voi da în momentul în care vom putea să ne deplasăm în voie. Cred că înțelegi că nu am asupra mea o sumă atît de mare. După ce ne întoarcem la Varșovia o să capeți banii și să te ia dracu!

— Cred că glumiți? Tonul lui Sudra trăda indignare și deziluzie. Credeți că sint chiar atât de idiot încît să amîn totul pînă în momentul în care se va ivi posibilitatea să fugiți? Nu, domnule Molski, nu mă așteptam la asta din partea dumneavoastră... Un om atât de ager și inteligent să-mi propună așa ceva?...

— Ești bătut în cap? De unde să-ți aduc aici două sute de mii de zloți?! În văgăuna asta?!

— Atunci du-te la Janicki și mărturisește că tu ai omorît-o pe fată și pe tatăl ei. Poate astfel obții circumstanțe atenuante. Te sfătuiesc de bine. Nici n-ai nevoie să-l cauți. Omul lui se află în hol.

— Înțelege, la dracu! De unde să procur aici atîția bani? Sint de acord să-ți plătesc dar n-am nici o posibilitate!

— Vorbește cu tovarășul tău, poate îți va da vreo idee?

— Despre care tovarăș' vorbești? Ce prostii mai sint și astea? Sudra făcu un gest cu barba spre masă.

— În caietul ăsta scrie clar că nu ești singur. Asta pe mine dealtfel puțin mă interesează — dădu din umeri și adăugă în continuare: Dacă capăt banii...

— Mizerabilule! Te-aș strînge cu mîinile mele de gît!

Robert vorbea în șoaptă însă tremura de furia pe care cu greu și-o stăpînea.

Sudra zîmbi ironic.

— Invectivele și amenințările nu te ajută la nimic! Banii trebuie să-i am, cel mult, în douăzeci și patru de ore căci altfel...

Molski căzu la loc pe scaun și se sprijini cu coatele de masă. Se vedea efortul pe care-l făcea ca să se stăpînească. După un moment începu să vorbească complet liniștit.

— Înțelegeți, domnule Sudra... Vreți doar bani. Totodată puneți asemenea condiții că nu am posibilitatea să vi-i înmînez! În plus, valoarea acestei sume pune sub semnul întrebării eficiența întregii învoieli. Căzînd de acord să o plătesc nu înseamnă cîtuși de puțin că recunosc că am otrăvit-o pe fata asta. Faptul că i s-a părut ei ceva cu sticluta aia nu reprezintă, de asemenea, nici o dovadă. Vederile cuiva nu pot fi luate drept bază

pentru punerea sub acuzare! În mîinile unui avocat bun, din caietul dumnitale nu va mai rămîne nimic și chiar cel mai bun apărător nu mă va costa atît cît mă coști dumneata! Am fost de acord să plătesc pentru că nu vreau să fiu tîrit prin tribunale, nu vreau să devin obiectul de interes al presei, ca presupus ucigaș. Prefer să plătesc — dar, dacă mă vei strînge prea mult cu ușa, o să-mi rămînă la nevoie apărarea juridică. Oricum banii nu vi-i pot da la termenul cerut.

Sudra își increțește fruntea iar buzele și le strînse de parcă ar fi fost gata să izbucnească în plîns. Cînd Molski împrăvi tăcu o bucată de vreme.

— Ce pot eu să vă sfătuiesc?... adăugă după un moment. — Dacă aș accepta să aștept, toată tranzacția noastră n-ar mai valora nici cît o ceapă degerată, pentru că o s-o ștergeți și n-o să mai eapăt nimic!...

Tăcu din nou, privind pe geam în întunericul nopții.

— Hm... bine... — își întoarse capul — poate că vom găsi în cele din urmă o ieșire... Am să scriu cîteva cuvinte unei persoane de încredere ca să se prezinte la adresa pe care o veți indica. Cînd îmi va da de știre că a primit banii, voi considera afacerea încheiată.

— Sînteți optimist! Doar nu vor lăsa să trimitem de aici nici o știre fără să fie citită și fotografiată din zece părți!

— Dar cine v-a spus că o să scriu de aici? Probabil că ați uitat că nu ne-au interzis să mergem pînă la alte vile. Tot pe calea asta puteți și dumneavoastră să scrieți cui trebuie ca să dea banii. Să înștiințați dar să nu vă lăsați demascat. Nu cred ca sarcina asta să vă depășească forțele...

Robert își plecă capul și stătu așa, fără să vorbească, o bucată de vreme. Abia după un moment mai îndelungat se îndreptă și-l privi în ochi pe Sudra.

— Trebuie să mă gîndesc cum să fac. Poate voi găsi o posibilitate mai puțin riscantă. Pînă dimineață mai sînt cîteva ore, iar dimineață vă voi da un răspuns.

— Vrei să te sfătuiești cu cineva? Sudra zîmbi ușor: Nu sînt de acord, domnule Molski!

— De ce?

— V-am spus o dată că v-am făcut ultima concesie. În plus consider că a căuta un sfat în situația dumentală este cam... hm... periculos. Dacă vei dezvălui altei persoane situația în care te afli — te rog nu da din umeri — pot apărea complicații neașteptate... Și s-ar putea ca dimineată să nu mai am de la cine să primesc bani! Nu, nu sînt de acord!

Robert își coborî pleoapele.

— Nu înțeleg... Ce urmăriți?

— Vă apăr pielea, pur și simplu, pentru că valorează două sute de mii. Și cu asta, basta — spuse hotărît — e tîrziu. Ori-ori.

După un moment de ezitare Robert aruncă printre dinți:

— Bine! Să se ducă la magazinul alimentară de pe strada Mestecenilor 8 și să întrebe de Lern. Să-l trateze cu o țigară „Mewa“ și să-i dea și un foc. Cutia de chibrituri trebuie să fie barată cu o linie trasată cu cretă albă. Va fi suficient.

— De ce nu mi-ai spus asta de la început? Am fi economisit atîta vorbărie inutilă!

— Ești un tip grozav — n-am ce să spun... Și eu care te credeam cel mai mare fraier de pe lume! În vocea lui Robert se simți batjocura dar și o notă de apreciere. Ți-aș putea da posibilitatea să cîștigi bine cînd vom scăpa din toată afacerea asta....

Sudra făcu un semn negativ din cap.

— Cred că nu voi accepta... Nu este specialitatea mea. Fiecare să-și facă meseria lui.

— Fie, cum vrei... Robert întinse mina pe care Sudra o strînse. Noapte bună, acum trebuie să mă întorc la mine.

— Noapte bună. Sînt bucuros că am ajuns la înțelegere.

— Cred — mormăi nu fără ironie Robert, îndreptîndu-se spre ușă în virful picioarelor.

A doua zi dimineată locotenentul Janicki l-a zărit pe Wojski întins pe unul din șezlongurile aflate pe terasă. Se hotărî să-i țină companie o bucată de vreme.

Se așază pe șezlongul de alături și se întinse cu un oftat de ușurare. Wojski își întoarse capul spre el și îi zîmbi.

— Obositoare ancheta, nu?

— Da. Cu toată rugămintea mea toți fac un secret chiar și din cel mai banal amănunt. Dacă oamenii ar dori să fie așa întotdeauna, epidemia birfii ar dispărea complet!

— E vreo speranță să ridicați în curînd carantina?

— Nu, dacă aș ști măcar!

— Ancheta nu progresează deloc?

— Credeți că voi da un răspuns?

Wojski rise.

— Într-adevăr, întrebarea a fost indiscretă, dar toți vă dorim succes! Domnișoara Skoron a fost iubită de toți.

— Aveți în vedere și femeile?

— Hm... în general da... Doamna Tarska și domnișoara Zak sînt profund impresionate de moartea ei, chiar și doamna Deresz. — Wojski făcu o mică pauză — după cîte știu, îi pare foarte rău de moartea ei.

— Sînteți sigur de asta? Janicki aruncă o privire batjocoritoare spre interlocutorul său. Wojski, drept răspuns, zîmbi ușor

— Pot fi sigur numai de mine, și asta nu mereu.

— De aceea, nici nu prea cred în durerea doamnei Deresz.

— Văd că vă orientați destul de bine în relațiile de aici.

— Ceva, ceva. Nu văd nici un motiv să vă ascund că nu e prima discuție pe care o duc pe această temă, iar interogatoriile oficiale mi-au furnizat și ele un anumit material. De aceea aș vrea să aud ce ați putea dumneavoastră să-mi spuneți pe această temă.

— Nu am nimic de spus. În ceea ce privește pe doamna Deresz? În general femeia acordă prea mare importanță unor probleme care pentru noi, bărbații, sînt în fond neînsemnate...

— Care a fost atitudinea dumneavoastră față de domnișoara Skoron?

— Nu neg că m-a impresionat foarte mult, căci era o fată frumoasă. Femeia, care se interesează de un anumit bărbat, are o privire extrem de sensibilizată la tot ceea ce-i amenință posesiunea. Interesul meu manifestat

față de domnișoara Skoron nu a scăpat atenției doamnei Deresz. De aici și aversiunea ei față de decedată.

— Aversiune? Poate mai curînd ură?

Wojski ezită.

— Nu cred. Ura e un sentiment puternic. Și chiar dacă am accepta această definiție, ea se poate exprima pe o gamă diferită.

— E frumos din partea dumneavoastră că o menajați pe doamna Deresz. Trebuie însă avută în vedere impulsivitatea caracterului ei și gradul de intensitate al urii. Nici unul din noi nu este în stare să constate ce se petrece în inima unei femei cuprinse de gelozie...

Wojski tuși.

— Credeți că ar fi fost capabilă să-și otrăvească rivala? Eu spun că este exclus! Trebuia să-și fi dat seama totuși că eu nu mă bucur de atenție din partea domnișoarei Skoron. Mai curînd Molski. Dar nu despre asta e vorba, în cele din urmă! Din cîte ne-ați explicat nouă pînă acum, la începutul anchetei, rezultă că organele competente cunosc care este motivul crimei. Cum să interpretez atunci această nouă discuție în căutările dumneavoastră?

— Totdeauna există posibilitatea unor complicații.

— Cu toate acestea însă afirm categoric că doamna Deresz nu este o persoană capabilă de crimă.

— Din păcate acesta nu este un argument. Dar nu vă iau în nume de rău că încercați să-mi dați peste cap ipoteza. Janicki zîmbi ușor. Dar bărbații? Poate rivalizau între ei pentru a o cuceri pe domnișoara Skoron?

— Cine? Wojski făcu cu mîna un gest disprețuitor. Deresz, pe care-l interesează numai ce va fi la prînz de mîncare? Tarski sau Lukasz? Nu, ei nu intră la socoteală! Dealtfel, domnișoara Skoron își avea aici simpatia ei. A venit la cîteva zile după ea.

— Apropo de Lukasz. L-ați cunoscut dinainte?

— Da, îl cunosc de mai mult timp. Tonul răspunsului era rece și echivoc.

— Îmi face impresia că nu-l prea simpatizați?

— Și vice versa cred.

— Puteți să-mi explicați ce se află la baza acestei aversiuni reciproce?

— O cauză foarte banală. Lukasz este convins că eu am fost motivul pentru care l-a părăsit soția.

— Așa a fost într-adevăr?

— Da de unde! Ea era tipul de femeie căreia, așa cum se spune, îi plăceau bărbații. Era foarte bine și nu-i lipseau prietenii. În schimb, Lukasz e tipul de om plicticos și care face pe mentorul. Se săturase demult de el și atunci l-a părăsit rupind dealtfel, și legătura cu mine. Eu eram, însă, pe atunci „partenerul” doamnei Lukasz. Am devenit deci pentru soțul ei, care în urma situației apărute a aflat despre asta, cauză unică a nefericirii lui. Și pentru că acesta este un om care are clasificate toate părerile, aprecierile și opiniile iar în funcție de situație scoate numai sertărașul respectiv, verdictul era gata — de unde și ura față de mine.

— Nu este însă un prost.

— Eu îl consider drept un prost lipsit complet de imaginație. Este înverșunat și meticolos în comportare dar fantezie n-are nici de sămînță.

— Hm...! Nu prea sînt eu atît de sigur de asta. Aceasta este părerea dumneavoastră despre el, care trebuie confirmată cu a lui despre dumneavoastră.

— Nu am cîtuși de puțin intenția să țin morțiș la părerea mea. În fond, fiecare părere umană se învîrtește în cercul unor iluzii.

— Asta e. E foarte greu să ajungi pînă la adevăr și foarte rar se poate reuși. Dar asta nu înseamnă că nu trebuie să încercăm. Acum vă mulțumesc, trebuie să plec...

O oră mai tîrziu îl întîlni pe Ulmer pe cărarea ce ducea spre plajă.

— Bună ziua. Mergeți la plajă?

Ulmer trebui și el să se oprească.

— Bună ziua! Bună ziua! Ce întîmplare plăcută! Mă gîndesc însă numai dacă e întîmplător sau intenționată? Rîse cu putere. În acest rîs, urechea sensibilă a locotenentului remarcă însă o notă de încordare.

— Întîmplătoare, vă rog să mă credeți. Am și eu o fereastră (de-o oră, pe care am hotărit s-o petrec ca un muritor de rînd.

— Atîta treabă cu dușmanii poporului?

— Destulă. Printre altele și datorită dumnitale.

— Datorită mie? Ulmer se opri locului. Cum să înțeleg asta?

— Să nu ne oprim. Soarele arde atât de puternic încît vreau cît mai repede să mă arunc în apă. Janicki o luă înaintea. Datorită dumnitale deoarece trebuie să vă păzesc liniștea somnului.

— Dorm atât de bine încît chiar lipsa dumnitale de vigilență nu mi-ar dăuna prea mult — aruncă Ulmer cu un sarcasm ușor.

— La fel ca domnul Deresz?

— Exact! Se pare că aerul de la mare îi face foarte bine!

— Ați avut totuși și dumneavoastră neplăceri cu somnul?

— La ce vă gândiți?

— La seara aceea cînd ați plecat la plimbare. Somnul nu se prindea de dumneavoastră atunci, nu-i așa?

— Și despre asta știți? Ulmer se uită amuzat înspre Janicki.

— Da, sînt curios să aflu motivul expediției dumneavoastră nocturne.

În tonul vocii lui Janicki se simți un accent mai puternic, care nu trecu neobservat de Ulmer. A înțeles că aceasta este o întrebare cheie pentru toată discuția.

I-a răspuns deci atent, alegîndu-și cuvintele:

— Motivul expediției mele nocturne, cum o numiți, a fost într-adevăr greutatea pe care am avut-o cu adormitul. Nu o să mă încurc în afirmații, după cum s-ar putea crede. Pur și simplu, în seara aceea a fost o zăpușeală neobișnuită că nici nu putea fi vorba să adorm. Cred că nici un prunc n-ar fi putut închide ochii. Aceasta este cauza plimbării mele pe malul mării. Întîlnirea mea cu domnișoara Skoron și Deresz — bănuiesc că asta ar fi fost următoarea dumneavoastră întrebare — va confirma numai că v-am spus adevăratul motiv.

— Credeți că a fost un simplu concurs de împrejuriări? O astfel de întîlnire între trei persoane din aceeași vilă?

— Nu există prea multe direcții de plimbare — Ulmer dădu ușor din umeri. Bănuiesc că s-a întîmplat așa pen-

tru că, fiecare din noi, chinuit de zăpușeală, s-a îndreptat spre mare.

— Hm... Trebuie să recunosc că sună foarte convingător. Și de aceea... — Janicki se opri o clipă — nu-i prea dau crezare.

— Care sînt atunci presupunerile dumneavoastră? Ochii albaștri ai lui Ulmer sclipiră cu interes.

— O întîlnire întîmplătoare putea avea loc, la urma urmelor, numai cu unul din voi. Dar cu amîndoi?

— Deci? Credeți că eu sau Deresz am urmărit-o pe această fată?

— Da.

— De ce? Ați reușit, deja, în cadrul anchetei să limitați, în așa măsură, cercul celor bănuți că am rămas numai noi doi? Deresz și cu mine?

Janicki rîse.

— Oh, dacă ar fi măcar așa!

— Vă mulțumesc. Ulmer se înclină cu o ironie exagerată. Nu vreau să fiu țapul ispășitor și cu prețul de a vă face dumneavoastră plăcere.

Ajunseră pe malul mării.

— Veniți în apă? îl întrebă Janicki, dînd cu asta de înțeles că a încheiat discuția.

— Puțin mai tîrziu. Halatul ăsta de baie frige înfiorător. Ulmer își scoase halatul și-l întinse pe nisip.

— Atunci, la revedere. Janicki își luă rămas bun cu un gest din mină.

După-amiază, Tarski a fost cel care l-a căutat pe Janicki. Locotenentului i-a convenit de minune acest lucru, deoarece tocmai voia să discute din nou cu acesta.

După ce s-au așezat în fotoliile din sala de lectură, Tarski, fără nici o introducere, trecu la subiectul care-l interesa cel mai mult.

— Aș vrea să știu cît mai aveți de gînd să ne țineți aici? Vă anunț că am probleme profesionale foarte importante la Varșovia! Anul universitar începe la 1 octombrie. Prezența mea din timp la Politehnică este indispensabilă!

Locotenentul îl întrerupse cu un gest al mîinii.

— Cunos. Nu dăm nici o dispoziție fără a ne gîndi

în prealabil. În momentul de față însă prezența dumneavoastră este indispensabilă aici!

— Cred că eu știu mai bine dacă vă sînt sau nu de vreun folos!

— În situația aceasta punctul meu de vedere contează. Să nu mai discutăm, deci, pe această temă.

— Protestez, categoric! Eu trebuie să fiu la Varșovia!

— N-o să fiți. Desigur, pînă ce terminăm ancheta.

Tarski încercă evident să-și stăpînească iritarea. Își ridică cu un gest nervos ochelarii în sus și se aplecă spre Janicki.

— Atunci, cînd? Cît timp voi mai sta aici, imobil?

— Întrebarea e puțin naivă.

Tarski se rezemă de fotoliu. Cu degetele de la mîna îndoită începu să bată un ritm nervos pe rezemătoare.

— Nu-mi prea pot da seama care sînt motivele energiei dumneavoastră — continuă Janicki. Problemele de la facultate, desigur foarte importante, nu reprezintă însă cauza principală. Poate veți încerca totuși să fiți mai sincer? Despre ce este vorba?

— De nimic altceva! Cursurile încep peste cîteva săptămîni iar eu stau aici pasiv! Vă asigur însă că nu teama este cauza nerăbdării mele... în vocea lui Tarski tremură o ușoară ironie.

— Să spunem că nu este teama. Dar să avem în vedere și alte posibilități. Nu cumva oare moartea profesorului Skoron a creat pentru docentul Tarski șansa preluării catedrei? Nu pentru asta se grăbește oare, atît de tare, ca să fie la fața locului?

Tarski se încruntă și tăcu posac.

— De ce nu îmi răspundeți?

— Nu am nimic de răspuns! Dumneata nu crezi în negații iar eu nu am chef să confirm niște aberații.

Janicki își aplecă capul cu un zîmbet imperceptibil. Era însă un gest care se referea mai curînd la propriile lui gînduri.

— Cu toate astea — răspunse liniștit — vă propun să ne oprim la acest subiect.

— Un nou interogatoriu? izbucni Tarski.

— O, nu. Cîteva răspunsuri la unele întrebări și nimic mai mult. Fără nici un fel de document sau însemnări!

— Vă ascult.

— Care au fost relațiile dumneavoastră cu profesorul Skoron?

Tarski ridică capul și îl privi un moment pe Janicki.

— Din nou? Întrebarea aceasta a fost pusă de zeci de ori în timpul interogatoriului ce a urmat morții profesorului!

— Da, revenim din nou. Și știți de ce? Pentru că atunci ne-ați asigurat că relațiile au fost cât se poate de bune dovadă fiind, printre altele, contactele pe care le întrețineți în afara serviciului, cât și faptul că soția dumneavoastră era vară cu decedatul. Cercetările noastre au scos la iveală, domnule docent, cu totul altceva! Dumneata îl urai pe profesorul Skoron. Ura asta dura de mult timp. Ea se baza pe invidia profesională, deoarece Skoron, cu mult mai capabil, v-a depășit în cariera științifică. Vă domina prin valoarea lui ca om și ca specialist, vă domina printr-o mai mare popularitate. Trebuie să răspund deci la întrebarea dacă nu cumva această ură v-a împins la fapta criminală?

Tarski sări în sus.

— Nemaipomenit! O să-mi dați socoteală pentru cuvintele astea! Se aplecă deasupra lui Janicki de parcă ar fi vrut să se arunce asupra lui.

— Luați loc — îi răspunse liniștit locotenentul. N-am terminat încă discuția.

După o clipă de ezitare Tarski se lăsă să cadă în fotoliu. Nu-și luă însă privirea plină de ură de pe fața locotenentului.

— Aria dumneavoastră de informații este uimitor de mare — îi spuse cu sarcasm — păcat că nu pot spune același lucru și despre exactitatea lor.

— Nu vom discuta pe această temă. Vă rog însă să-mi răspundeți dacă ați vorbit deseori cu soția dumneavoastră despre Skoron și fiica lui?

— Cu Mada? spuse uimit Tarski. Ce legătură are?

Janicki nu-i răspunse, așteptând în tăcere răspunsul.

— Desigur, nu neg, destul de des — continuă după un moment Tarski. Moartea profesorului și ancheta care i-a urmat ne-au creat ocazii suficiente.

— Dar în perioada care a precedat moartea lui Skoron?

Tarski șovăi un moment după care răspunse cu prudență:

— Din cînd în cînd vorbeam despre ei.

— Soția dumneavoastră își dădea seama ce sentimente nutreți față de Skoron?

Tarski își ieși din nou din sărite.

— Sînt obligat să protestez din nou! Presupunerile astea ale dumnitale nu se bazează pe nimic!

— De ce atîta teatru, domnule Tarski? V-am spus doar odată că sînt bine informat. Sentimente atît de puternice nu pot fi ascunse ușor, e nevoie de o structură psihică specială. Hai să fim sinceri — dumneata nu ai o asemenea structură, nu ai reușit mereu să-ți ascunzi ura. Ai scăpat cîte o vorbă, comentarii sau explicații care au demascat adevărata dumnitale atitudine față de decedat. Oamenii sînt, în general, foarte atenți și țin minte mult timp una sau alta...

Tarski își aplecă capul și se prefăcu că-și privește vîrful pantofilor.

— Așa că, vă rog să-mi răspundeți la întrebări — îl zori Janicki. Ați avut astfel de discuții cu soția?

— Cred că da... Se prea poate să-i fi făcut unele destăinuiri...

— Era deci orientată în ceea ce privește atitudinea dumneavoastră față de decedat, cît și în faptul că moartea acestuia v-ar fi deschis dumneavoastră drumul spre catedră?

— Vreți deci s-o treceți și pe soția mea pe lista celor bănuți? Și căutați un motiv cu orice preț! Credeți cumva că ambițiile soțului ar fi inspirat-o la această faptă, la crimă?

— Putea să vă împărtășească ambițiile. Ambiția nu reprezintă chiar un imbold de neglijat. Cu atît mai mult cu cît nu numai ea ar fi fost cauza crimei.

— Mai aveți și alt motiv?

— Mă gîndesc la serviciile străine de informații. Astfel de ambiții ar fi putut fi incitate în mod intenționat de alții, iar apoi folosite — sub forma unei fapte nemijlocite sau a obținerii unui ajutor.

— Se vede c-aveți o imaginație debordantă, domnule locotenent...

— Se prea poate. Dar, mai există un aspect care mă obligă să merg în această direcție.

Tarski își șterse fruntea cu un gest involuntar.

— Care anume?

— Intenția de a pleca brusc de aici ați manifestat-o încă înaintea morții fetei. Nu lasă oare asta să presupunem că așteptați această moarte?

Janicki spuse ultimele cuvinte încet și apăsător, fără să-și ia privirea de pe fața interlocutorului său. Tarski se îndreptă brusc, ca și când ar fi înțepenit în această poziție. Locotenentul zări prin lentilele ochelarilor lui două lumini îndreptate spre el ca tăișul a două stilette.

— Ce aveți de spus?

Tarski se aplecă brusc de parcă s-ar fi frînt. Căzu pe spatele fotoliului și aruncă în șoaptă:

— Nu mă simt bine... Poate întrerupem discuția...

Doamna Deresz acceptă invitația de a face o scurtă plimbare. Locotenentul se întreținu o bucată de vreme cu ea spunînd glume la care doamna Nata îi răspundea cu plăcere fără a se da înlături chiar de la ochiade cochete.

După un timp vila rămăsese în urma lor acoperită de dune.

— Vreau să mă refer acum la comentariul dumneavoastră, puțin cam caustic, în legătură cu lăcomia lui Ulmer — continuă locotenentul discuția — îmi face impresia că astfel de trăsături cum ar fi lăcomia, predispoziția spre exagerare cînd e vorba să cazi pradă unor stări, cit și lașitatea merg mină-n mină cu înclinația spre cruzime.

— Nu pot deloc să mi-l imaginez pe Jasiu al nostru în rol de călău sau ucigaș.

— Crima, numai în rare cazuri, este rezultatul înclinației spre cruzime. Puteau să existe și alte motive.

— Se prea poate. Cu toate acestea nu cred ca Ulmer să fi fost capabil de-o astfel de faptă cum este crima. Gurmand și laș — acestea sînt trăsăturile lui de caracter caracteristice. Nu se potrivesc nicicum cu imaginea unui ucigaș.

Locotenentul tăcu, ca după un moment să adauge brusc:

— Dar domnișoara Zak?

Observă cum doamna Deresz înlemni subit. Apoi dădu drumul prin buzele strînse la o avalanșă de cuvinte.

— Intrigantă! Vicleană, intrigantă josnică! Dacă vrei să știi părerea mea, ea ar fi capabilă de o asemenea faptă cum este crima! Cu atît mai mult cu cît otrava este instrumentul crimei la care apelează în special femeia!

— Hm... nu am avut în vedere încă acest punct de vedere.

— Vă sfătuiesc să-l aveți de-acum!

Janicki zîmbi.

— Fiți atentă, doamnă. Și dumneavoastră sînteți femeie.

— Deci și pe mine mă bănuieți?

— Din păcate, nimeni nu este scutit de a fi bănuțit. Și asupra dumneavoastră cad unele umbre.

— Ce fel de umbre?

— Somniferul acela?... Cum se numea... „Phano-dorm“?

Doamna Deresz tăcu un moment, mergînd cu capul plecat. În cele din urmă se îndreptă și-i aruncă locotenentului o privire provocatoare.

— Deci, v-a spus deja?! Desigur, recunosc, a fost al meu. Îl foloseam cînd aveam insomnii.

— Insomnii?...

— Bineînțeles! Cred că nu e nimic rău în asta?

— Cu siguranță. Vă cred pe cuvînt. Recunosc însă că îmi treceau prin cap și alte idei.

— Care?

— Dacă nu cumva se dădea un somnifer victimei, pentru a ușura înfăptuirea crimei?

— Fata a fost doar otrăvită, iar pentru asta nu trebuia să fie adormită victima!

— Putea să existe și altă concepție a crimei.

— Nu știu, dar nu mă convingeți deloc...

— Trăim aceleași impresii. Același lucru s-a întîmplat și cu mine cînd v-am auzit explicațiile.

— De ce? Presupuneți, cumva, că am mințit?

— Din păcate, da. Medicamentele care le-ați folosit v-au ajutat?

Doamna Deresz se opri și fără să scoată o vorbă se uită lung la tovarășul său de plimbare. Apoi răspunse cu vizibilă ezitare:

— Da... desigur. Altfel nu le-aș fi luat...

— Atunci cum se întâmplă că ați fost văzută noaptea plimbându-vă pe culoar?

Janicki văzu cum o roșeață subită îi coloră obrazii, iar pe urmă întreaga față. În ochi îi sclipeau scînteii răutăcioase.

— Știu cine v-a îndrugat prostiile astea! Nu am vrut să vorbesc dar dacă lucrurile stau așa, atunci să știți că turnătoarea asta... asta... nu este chiar atît de nevinovată după cum vi se pare.

— Oare?... mormăi cu îndoială Janicki.

Provocată de acest ton, doamna Deresz adăugă cu violență:

— Ați spus că domnișoara Skoron a fost otrăvită cu struguri, nu-i așa? Atunci, aflați că am văzut în camera ei struguri!

— Și ce-i cu asta? Nu văd legătura...

— Nu vedeți... Interesant!... Numai față de mine vă arătați atît de pătrunzător! Nu v-a trecut oare prin minte că otrava nu a trebuit să fie injectată neapărat la locul crimei? Era doar mai ușor să furi un ciorchine sau să-l schimbi cu altul — *otrăvit!*... Ea n-a avut struguri, i-a furat de la fata aia și după ce i-a otrăvit i-a pus la loc!

— Faptul că ați văzut struguri în camera domnișoarei Zak — căci la ea vă gîndiți desigur — nu dovedește încă nimic.

— Dar de unde i-a avut? Struguri am cumpărat atunci numai trei persoane: domnișoara Skoron, Ulmer și eu! Ulmer i-a mîncat imediat, pe ai mei i-am mîncat pe drum și numai domnișoara Skoron i-a adus pe-ai săi, pînă la vilă. În schimb domnișoara Zak nu a cumpărat struguri! Acest lucru pot să-l confirme toți, deoarece în timpul plimbării nu ne-am despărțit!

— Cînd ați văzut strugurii la ea în cameră?

— Seara, înaintea cinei!

— Ce ați făcut la ea?

— Am vrut s-o întreb ceva, nu mai țin minte ce. Când am ciocănit la ușă nu mi-a răspuns nimeni, atunci am încercat ușa. Era descuiată însă domnișoara Zak lipsea. Am zărit un ciorchine pe toaletă, învelit într-un șervețel.

— V-a mai reținut atenția ceva în camera domnișoarei Zak?

Doamna Deresz căzu pe gânduri.

— Nu... Cred că nimic.

— O să cercetez. Să revenim însă la subiectul nostru. Cum a fost! și-a făcut efectul sau nu somniferul?

Fără să scoată o vorbă doamna Deresz o luă înainte. Răspunse abia după un moment mai îndelungat.

— Fie, vă spun adevărul. Sper însă că n-o să-mi propoziți niște neplăceri suplimentare.

— Ceea ce voi auzi rămîne între noi doi.

— Eu.. Nu eu luam somnifere. Le dădeam soțului.

— În ce scop?

— Ca să am libertate de mișcare...

— Și să-l vizitați în secret pe domnul Wojski?

— Da...

— A cui a fost ideea? A dumatăle sau a lui?

— A domnului Wojski.

— De cînd o foloseați?

— Am început la cîteva zile de la sosire.

— În timpul acestor întîlniri, Wojski nu v-a amintit cumva de sosirea cuiva — concret a domnișoarei Skoron?

— Nu.

— Poate v-a amintit de ea cu altă ocazie? Poate v-a dat unele indicații sau v-a îndemnat la unele acțiuni legate de persoana ei?

— Da. A spus că e o fată drăguță și m-a îndemnat să mă apropiu de ea...

— Și dumneavoastră?

— I-am făcut scene de gelozie dar rîdea de mine, bagatelizînd învinuirile mele.

— Nu v-ați temut că vor fi descoperite aceste escapade nocturne?

— Eu mi-am pierdut capul. Eram nebună după omul ăsta.

— Dar acum?

— Acum, privesc cu alți ochi la toate acestea... În cuvintele ei vibră amărăciunea. Domnul Wojski s-a dovedit a fi un bărbat ca toți ceilalți...

— Haideți să ne întoarcem. Am mers deja o bucată bună de drum — îi propuse locotenentul.

Pe Lukasz, locotenentul l-a găsit în camera lui. Stătea lângă fereastră și-și cosea un nasture la haină. La vederea musafirului își lăsa lucrul deoparte și se ridică de pe scaun.

— Vă deranjez? întrebă ușor Janicki.

— Da de unde, vă rog! Cu toată amabilitatea aparentă în vocea lui Lukasz se simțea încordarea.

— Am câteva probleme pe care aș dori să le discut cu dumneavoastră — începu locotenentul, întorcându-și fotoliul spre gazdă și așezându-se fără nici o ceremonie în el.

— În continuarea anchetei?

— Numai într-o anumită măsură.

— Vă rog. Despre ce este vorba?

— Despre Wojski. Care este părerea dumneavoastră despre acest om?

— Cît se poate de rău — răspunse scurt Lukasz — și își strînse buzele.

Janicki zîmbi:

— Afirmație scurtă și care spune multe. Totuși, prea scurtă, pentru gustul meu. Poate ați dori să vă justificați această opinie? Pentru a vă ușura sarcina, vă declar că unele amănunte din trecutul dumneavoastră îmi sînt cunoscute.

Lukasz tăcu o bucată de vreme, uitîndu-se pe fereastră. Apoi își întoarse fața spre locotenent.

— Bine. Îmi voi justifica părerea cît mai bine posibil. Dealtfel, nu văd motivele pentru care aș ascunde porcăriile acestui om. Îl cunosc pe Wojski încă înainte de război. Pe vremurile acelea eram chiar prieteni. El terminase școala de ofițeri — cu siguranță că știți că este ofițer de profesie — și lucra pe atunci în armată în secția „a doua“. Eu absolvisem studiile economice. Amîndoi aveam în jur de douăzeci de ani și abia pășeam în viață.

După aceea războiul ne-a aruncat în diferite părți. În urmă cu câțiva ani ne-am întâlnit întâmplător la Varșovia. Am reluat legăturile deși nu atât de prietenești, deoarece se știe că anii mai atenuează din sentimente. Eram căsătorit cu o femeie frumoasă, plină de calitate cu care formam o pereche de soți ce se iubeau. Apariția lui Wojski însă a sfărâmat această armonie. Krystyna și-a pierdut capul și m-a părăsit în cele din urmă.

— Și s-a căsătorit cu Wojski?

— Da de unde! S-a purtat josnic nu numai cu mine! A părăsit-o și pe ea la scurt timp după aceea!

— Și dumneavoastră nutreți aceleași sentimente față de ea, în continuare?

Lukasz tăcu un moment după care adăugă în șoaptă:

— Da, recunosc că nu am putut s-o uit. Am încercat chiar să reiau legătura cu ea, în speranța că poate uită și se va reîntoarce la mine.

— Cu ce rezultat?

— Banditul ăsta trebuie că a fermecat-o! Desigur toate astea sună caraghios dar nu știu cum aș putea altfel să-mi explic faptul că m-a refuzat atât de categoric! Dar nu numai atât! Și-a bătut pur și simplu joc de mine! Mi-a spus aproape mot à mot: „Nu mai trîncăni și du-te la dracu“... După tot ce ne-a unit, după toate cele trăite împreună... Fie ce-o fi, am fost soț și soție timp de șapte... nu șase ani și jumătate...

— Da, e foarte trist. Janicki își permise un ușor oftat de compătimire. Vă înțeleg acum părerea dumneavoastră negativă despre acest om.

— Vedeți! — replică Lukasz cuprins de o învioreare subită. În afară de asta, trebuie să vă atrag atenția asupra unui anumit amănunt, care poate a trecut neobservat în timpul relatării mele. După cum v-am spus, Wojski a lucrat în armată în secția „a doua“, iar dumneavoastră cu siguranță că știți că acești oameni nu sînt prietenii noștri. Pe cuvîntul „noștri“ Lukasz puse un accent confidențial.

— Vă asigur că nu mi-a scăpat nimic din cele ce mi-ați relatat.

— Sper, deci, că veți reține această informație. În omorîrea acestei fete se pare că sînt amestecate serviciile

de informații străine, iar asta vă schițează de la început urma. Se știe doar care sînt legăturile acestor domni!

— Un punct de vedere foarte important. O să reflectez, cu siguranță, asupra lui.

— Sînt convins că acesta va fi drumul adevărat.

— Să revenim acum însă la subiectul anterior. Presupun că șocul prin care ați trecut s-a răsfrînt asupra sănătății dumneavoastră?

— Foarte, domnule locotenent — oftă Lukasz. M-am îmbolnăvit foarte greu...

— Ceva pe bază de nervi?

— Am avut greutăți cu inima.

— Cînd s-a întîmplat?

— Acum doi ani.

— V-ați tratat?

— Da. M-am tratat. Eram sub îngrijirea profesorului Dobrowolski.

— Ce medicamente ați folosit?

— Mi-ar fi greu să le enumăr acum. Tratatamentul a fost foarte complicat.

— Suferiți și astăzi de ceva?

Lukasz se îndreaptă pe scaun.

— De ce mă întrebați?

Janicki zîmbi dezarmant.

— Mă interesează următoarea problemă: de ce aveți nevoie de seringă?

— Mă așteptam la întrebarea asta. Eram sigur, că scumpii mei tovarăși își vor da toată silința ca să mi-o puneți.

— Nu-i de mirare. După cum știți, se presupune că otrava a fost administrată cu ajutorul ei.

— Folosesc acest instrument în alte scopuri. Am diabet și îmi fac injecții cu insulină.

— Nu este greu să controlăm. Poate a folosit-o altcineva? Nu ați observat cumva dacă v-a lipsit?

— Nu. Era la locul ei.

— Unde?

— În sertarul noptierei.

— Să considerăm problema elucidată, deocamdată. Locotenentul se ridică din fotoliu.

— De ce deocamdată. Doar nu bănuiți că eu, în calita-

te de făptaș al crimei, am folosit în acest scop instrumentul pe care, după cum singur v-ați convins, nu-l ascund. Atunci l-aș fi ascuns cu mai multă grijă sau aș fi folosit altă metodă. Cred că e clar?

— Majoritatea cazurilor sînt clare dar numai la prima vedere — i-a răspuns pe un ton puțin sentențios Janicki. Pe urmă, cu cît le privim cu mai multă atenție cu atît devin mai întunecate... adăugă cu mîna deja pe clanță.

Se lăsă seara, iar locotenentul amină restul convorbirilor pentru a doua zi.

În timpul cinei, la masă, nu mai era atmosfera însuflețită de altădată. Toți mîncară aproape în tăcere. Din cînd în cînd, mai cădea cîte o scurtă frază sau o expresie de politețe. În aer plutea o animozitate și o bănuială reciprocă.

Ulmer a fost primul care s-a sculat de la masă, după el s-a ridicat Sudra, apoi familia Tarski și Robert. La masă mai rămaseră Janicki și Deresz care-și bea obișnuita ceașcă de ceai.

La un moment dat i se adresă lui Janicki:

— Vă mai amintiți de discuția noastră, mai curînd de interogatoriul neoficial în legătură cu plimbarea din seara aceea cu domnișoara Skoron?

— Desigur.

— M-am gîndit din nou la asta și am ajuns la concluzia că ar trebui, ca în afara relatării făcute, să vă împărtășesc și unele concluzii de ale mele. Sînt cu siguranță niște observații subiective.

— Au apărut cumva împrejurări noi care v-au îndemnat să faceți acest lucru?

— Nu. Nu s-a schimbat nimic. Dar aceste observații sînt îngrijorătoare.

Deoarece Janicki tăcu de astădată, limitîndu-se să-l invite să vorbească numai cu un gest al capului, Deresz continuă:

— În primul rînd m-am gîndit și eu la această întîlnire în timpul nopții. Ce făcea acolo Ulmer? Cu un moment înainte am auzit în întuneric zgomotul făcut de nisip sub pașii cuiva, ba chiar aș putea spune sub pașii unui om care se furișă. Să fi fost el? Iar apoi, în timp

ce ne întorceam, când eram deja în trei, o umbră se furisă în spatele unei dune de nisip, aflată chiar lângă cărare. Când am ajuns la vilă l-am găsit pe domnul Sudra întins în șezlong. Aș fi putut să jur că se străduia să-și stăpânească respirația accelerată ca un om care nu vrea să-și trădeze efortul fizic.

— Și ce concluzie trageți de aici?

— Mă gîndesc cine pe cine a împiedicat atunci — și în ce acțiune?

Janicki îl privi o bucată de vreme pe Deresz, după care mormăi sculîndu-se de la masă:

— Vă mulțumesc. Voi încerca să nu uit cele ce mi-ați relatat.

Deresz urmă exemplul locotenentului și porni spre ieșire. Sufrageria se golise iar casa părea că se pregătește în liniște și pace de culcare.

Trecuse de ora unu noaptea când milițianul care făcea de gardă în hol a auzit niște sunete ciudate, care veneau din spatele ușii. Era ca un hîrșit întrerupt din când în când de ciocănituri mai puternice. După o scurtă pauză sunetele se repetau iar.

Ascultă un moment, intrigat. Pe urmă, când i s-a părut că aude un vaiet slab se îndreaptă repede spre ușă și întreabă încet:

— Cine-i acolo?

Din nou se auziră acele sunete ciudate venind de undeva de jos, de pe pămînt. Milițianul își scoase pistolul și cu o lanternă în mînă crăpă ușor ușa.

Dincolo de prag se afla peretele negru al nopții. Străpunsă bezna cu o fișie de lumină. Ochiul alb se lăsă în jos, mătură pămîntul din fața treptelor de beton și apoi o luă pe verandă.

Nu era nimeni. Milițianul, crezînd că a fost totuși victima unei iluzii, vroia tocmai să închidă ușa, când din spatele ei auzi din nou un icnet scurt. Atunci, cu pistolul într-o mînă și lanterna în cealaltă, trecu pragul.

În momentul în care se află afară o lovitură puternică îl doborî. Lanterna se rostogoli cu zgomot pe trepte iar în urma ei corpul milițianului. O secundă mai tîrziu o

umbră întunecată sări peste cel întins pe jos și dispăru pe ușa întredeschisă.

Agresorul ascultă un moment în hol. Liniște deplină domnea peste tot. Cu două mișcări rapide își scoase pantofii din picioare și ținându-i în mână se strecură ca o umbră pe scări, dispărind în întunericul coridorului.

Jos, în fața ușii deschise rămăsese corpul nemișcat. Lanterna, căzută pe aleea de beton, mai ardea aruncînd o diră de lumină spre capul întors pe o parte și brațele larg desfăcute.

La scurt timp după această întîmplare, domnul Rădtke își făcea obișnuitul rond de noapte.

Zări mai întii lumina ce se strecura prin crăpătura ușii unuia din dormitoare. Lumina se stinse imediat de parcă locatarul acelei camere i-ar fi auzit pașii. Domnul Rădtke reținu însă că fusese vorba de camera ocupată de domnul Sudra.

Apoi, în timp ce își urma drumul prin casă, zări prin fereastră o nouă lumină de data asta însă care venea din exterior. Cînd ajunse în hol, zări ușa larg deschisă iar afară trupul întins al unui om, luminat.

Îl trase în hol și încercă să-i dea primul ajutor. Mi-lițianul nu-și reveni însă. Atunci Rădtke alergă la Janicki. Îl găsi pe locotenent și-i raportă în cîteva cuvinte despre accident. Apoi se întoarse jos ca să cheme ajutoare conform ordinului primit.

Singura informație pe care Janicki o primise deocamdată a fost cea făcută de Rădtke în legătură cu insomnia domnului Sudra.

Locotenentul trecu prin toate camerele, trezindu-i pe locatari fără nici un ceremonial. Privirea rapidă, scruta-toare cu care cerceta camera și ordinul de a se prezenta imediat jos încheia vizita.

Cu această ocazie a constatat că Molski nu se află în cameră. Așternutul proaspăt aranjat denota că locatarul nu se întinsese deloc în pat, în timpul nopții.

Cînd a ajuns în sufragerie, toți erau prezenți. Discu-tau în șoaptă între ei, își puneau întrebări, făceau comen-tarii.

O diră argintie anunța zorii zilei. Lumina electrică combinată cu cenușiul deschis al zoriilor arunca pe fețe reflexe fantomatice, accentuând trăsăturile și subliniind expresia de oboseală.

Locotenentul Janicki, ca și în urmă cu câteva zile, se adresă din nou celor prezenți:

— Ați primit dispoziția să vă adunați aici, deoarece acum o jumătate de oră, unul din locatarii vilei l-a atacat pe milițianul care făcea de gardă în hol. Vă rog să rămâneți în sufragerie pînă ce va veni un funcționar ca să facă o percheziție a camerelor. Sint toți prezenți? își plimbă privirea pe fețele care-l înconjurau.

— Molști lipsește — spuse domnișoara Zak.

— Cine l-a văzut după masa de seară?

Tăcerea a fost răspunsul.

— Protestez împotriva percheziției! — se auzi vocea infuriată a lui Tarski. Aveți dreptul să faceți asta?!

— Nu vă fie teamă, domnule docent! Vi se va arăta mandatul.

În acel moment afară se auzi zgomotul unui motor. Apoi prin ferestre pătrunseră două lumini, iar în fața casei se opri o mașină. Motorul stopă. Vocile celor care sosiră se apropiau de ușă.

După ce Janicki dădu unele dispoziții echipei sosite, se întoarse spre toți cei prezenți în sufragerie.

— Vă rog să luați loc — li se adresă el. Vreau să stabilesc cum și-a petrecut timpul, fiecare din dumneavoastră, de la masa de seară pînă la ora două noaptea.

Așteptă pînă ce se liniști rumoarea și zgomotul scaunelor hîrșiite, după care continuă:

— Începem cu... își purtă privirea peste cei de față, ca un profesor care se gîndește pe care din elevi să scoată la tablă.

— Ce-ar fi, cu domnul Wojski... Vă rog să ne spuneți ce ați făcut ieri seara?

— Cu puțin înainte de crimă m-am întors de la vila „Neptun” unde am fost la dancing. După masă m-am dus la mine în cameră și am citit. Pe la douăsprezece m-am culcat. Asta e tot ce am să vă spun.

— Molski a fost la masă împreună cu noi. L-ați mai văzut mai târziu?

— Nu, nu l-am văzut.

Domnișoara Zak îi aruncă lui Wojski o privire scurtă, în care se citea la început surprinderea, apoi disprețul.

— Urmează domnul Deresz. Janicki își mută privirea spre avocat. După masă am stat un timp împreună. Ce ați făcut pe urmă?

— M-am urcat în cameră.

— Dar soția?

— Am fost tot timpul cu soțul meu, din momentul în care Alfred s-a întors în cameră. Înainte, am fost la familia Tarski. Când am ieșit de la ei după un sfert de oră, l-am zărit pe soțul meu care urca. Din acel moment nu ne-am mai despărțit.

— Cît să fi fost ceasul?

— În jurul lui unsprezece.

— Ați adormit imediat?

Doamna Deresz îi aruncă lui Janicki o privire puțin speriată. Însă nici expresia feței locotenentului și nici tonul vocii nu aveau în ele vreo urmă de ambiguitate. Liniștită, cu o voce stăpînită i-a răspuns:

— Aproape imediat. Cred că pe la unsprezece jumătate dormeam amîndoi — nu-i așa, Alfred?

— Da, draga mea — aprobă Deresz, pe un ton, care ca de obicei nu era lipsit de sarcasm.

— Nu ați auzit nici un fel de zgomote ciudate înainte să adormiți?

Soții se uitară unul la altul.

— Nu, nu am auzit așa ceva — răspunse sec ea.

— Când l-ați văzut ultima dată pe Molski?

— La masă.

— Nu ați observat cumva încotro a luat-o?

— Nu.

— Poate cineva, din dumneavoastră, îmi răspunde la întrebarea aceasta?

Nimeni nu-i răspunse.

— Hm... Bine. Acum poate domnul Tarski ne va da unele informații?

— Înainte de masă am stat în sala de lectură — era cu noi și domnișoara Zak. Ochelarii domnului Tarski se

îndreptară spre față. Vorbesc la plural deoarece o am în vedere și pe soția mea. După masă ne-am dus pe terasă, iar după o oră am fost în camera noastră. Am citit cam pînă la miezul nopții. Mada s-a culcat o oră mai devreme.

— Dar, dragul meu — interveni înșuflețită doamna Tarska — ai uitat că, înainte să dorm, mi-ai spus că te doare capul și ai ieșit să te plimbi?

— Eu? ... Am ieșit? ... vocea lui Tarski șuieră ușor.

— Da, da, într-adevăr ... mi-aduc aminte ... Datorită soției pot să-mi completez declarația. Din cauza durerii de cap am întrerupt lectura și am ieșit la plimbare.

— La ce oră v-ați întors?

— E greu să vă dau o oră precisă. Nu m-am uitat la ceas. Dar cred că nu era încă douăsprezece. Să vă confirm acest lucru milițianul care era de gardă în hol.

— Nici nu mă îndoiesc, domnule profesor. Și acum ce ne va spune domnul Ulmer?

— Imediat după masă m-am urcat la mine, iar pe la ora zece am ieșit să-mi fac plimbarea de seară. În paranteză fie spus, plimbările astea de seară sînt un obicei al meu. Le fac pentru sănătate căci nu-mi face bine dacă mă culc imediat după masă. M-am întors în jurul orei unsprezece. Întorcîndu-mă am schimbat cîteva vorbe cu milițianul din hol, lucru pe care-l subliniez nu fără motiv.

— Vă înțeleg. Fără-ndoială că acest amănunt este foarte important. Mai tîrziu n-ați auzit nimic suspect?

— Nu, domnule locotenent. M-am întins imediat ce m-am întors de la plimbare și am adormit buștean.

— Acum dumneavoastră — Janicki se întoarse spre Lukasz.

— Înainte de masă am fost la o vilă din apropiere, unde am niște cunoștințe — Lukasz relata cu exactitate și importanță. — Mai precis, am fost la „Meduza“. După masă m-am dus la mine în cameră. Din fericire nu am mai ieșit pe urmă nicăieri deoarece nu prea mă simțeam bine.

— Nimeni nu v-a vizitat în timpul acesta?

— Nu, nimeni.

— La ce oră v-ați culcat?

— În jurul orei unsprezece.
— Dormiți adînc?
— Nu prea.
— Ați auzit ceva?
— Tocmai... Tocmai vroiam să vă spun însă întrebările dumneavoastră... N-are importanță. La un moment dat m-am deșteptat și stînd așa, așteptînd să mă cuprindă somnul, mi-a făcut impresia că cineva se furișează pe culoar. Era un zgomot ușor, imperceptibil de pași. Apoi, ca niște cuvinte rostite în șoaptă, ceva ce semăna cu o înjurătură... Dar pentru corectitudine trebuie să vă spun că eram pe jumătate adormit și nu știu dacă nu mi s-a părut numai.

— Cum se numesc cunoștințele de la „Meduza“?

— Familia Solar.

Locotenentul tăcu o clipă, fără să mai pună nici o întrebare. Apoi se întoarse spre domnișoara Zak.

— Vă rog să povestiți.

— Așa cum v-a spus domnul Tarski, înainte de masă am fost în sala de lectură, dar perioada aceasta se pare că nu vă interesează. În schimb, imediat după masă m-am dus la mine în cameră. Am urcat cu domnul Ulmer.

— Așa e! — adăugă cu însuflețire cel menționat.

— Apoi? N-ați mai ieșit nicăieri?

— Ba da, dar pentru scurt timp. Mi-am uitat cartea în sala de lectură și m-am dus s-o iau.

— La ce oră?

— În jur de nouă jumătate.

— Nu v-a frapat nimic?

— Nu, nimic. Casa părea deja adormită, peste tot domnea liniștea. În sufragerie era pustiu doar o lampă ardea pe o măsuță de colț. Mi-am luat cartea și m-am întors la mine... Aha... era să uit, un amănunt... adăugă cu un ton neglijent. La întoarcere l-am întîlnit în hol pe domnul Wojski care se îndrepta spre ieșire.

— Hm... Ce-ați făcut acolo, domnule Wojski? Poate ne explicați neconcordanța asta? În declarațiile făcute ați spus că nu ați părăsit camera după masă. O acuzați cumva de falsitate pe domnișoara Zak?

Toate privirile erau îndreptate spre Wojski. Acesta răspunse zîmbind:

— Nu, domnișoara Zak are dreptate! Am uitat complet că am ieșit și eu la o scurtă plimbare. A durat însă, nu mai mult de o jumătate de oră. Am vrut și eu, ca și domnul Ulmer, dealtfel, să fac puțină mișcare înainte de culcare! Dar, à propos... Mi-aduc acum aminte că pot confirma, cu această ocazie, declarațiile domnului Ulmer. Cînd veneam deja spre cameră, la înapoiere, am auzit cum în hol a intrat domnul Ulmer care a discutat cu milițianul.

— Domnule Ulmer, ce aveți de spus? L-ați văzut pe domnul Wojski?

— Nu, nu l-am văzut. Însă, cu siguranță, numai pentru că nu m-am uitat în sus.

— Nu mă putea vedea deoarece în acel moment eram după colțul zidului...

— La ce oră era?

— Așa cum a spus domnul Ulmer. În jurul lui unsprezece.

Urmă din nou o scurtă tăcere. Argintiiul inițial al zoriilor se transformase acum în roz. Se luminase. Lumina electrică parcă s-ar fi stins topindu-se în limpezimea zilei care venea. Numai fețele celor prezenți erau în continuare cenușii și ofilite.

— Vom mai reveni la această problemă, domnule Wojski. Deocamdată, aș vrea să-l ascult acum pe domnul Sudra.

Din locul unde se afla cel menționat se auzi cum cineva tușește de cîteva ori, pentru a-și drege glasul. Toate privirile se îndreptară acum spre el.

Sudra se ridică. De la tîmplă, de-a lungul obrazului se întindea o zgîrietură lată roșie.

— Unde ați căpătat-o? îl întrebă cu ușoară ironie Janicki.

Sudra privi în jur ușor descumpănit după care tuși din nou, jenat. Nu reuși însă să spună ceva deoarece în același moment prin dreptul ferestrelor trecu în fugă o persoană pe care, după o clipă, cei de față putură s-o zărească prin ușa deschisă dinspre hol. Cismele de gumă, șapca bleumarin și pulovărul gros vorbeau de la sine că

e vorba de un pescar. Se apropie de milițianul care stătea lângă ușa.

— Care-i șeful vostru?

— Ce doriți dumneavoastră?

— Vreau să vorbesc cu el. Am găsit un cadavru sub barca mea. Janicki se apropie în grabă de noul venit.

— Cine sunteți?

— Konkol mă cheamă, sint pescar în acest sat. Am găsit mai înainte, un cadavru! Are capul complet sfărâmat! Veniți cu mine să vă arăt!

— După ce se termină percheziția pot să se ducă în camere — spuse Janicki milițianului ieșind din sufragerie.

Marea semăna cu o tablă înroșită în foc. De pe suprafața ei se reflecta o lumină purpurie iar săgețile scinteietoare ale soarelui, ce tocmai se ridica, străpungeau norii răspîndiți ici și colo, colorîndu-i în roz. Umbre vineții, ascuțite, se întindeau pînă departe pe pămînt tîrîndu-se pe urmele celor care mergeau.

Grupul de bărbați era condus de pescar. Mergeau repede pe nisipul ud al plajei și nu după mult timp au ajuns la primele case ale satului.

Aici se odihneau bărcile scoase pe uscat. Cîteva, ancorate la mal, se legănav ușor pe valurile leneșe.

Pescarul i-a dus la una din bărcile aflate în interiorul plajei. Era întoarsă cu gura în jos; de sub ea ieșeau picioarele nemișcate ale unui om.

— Cînd l-ați descoperit? — întrebă Janicki oprindu-se lângă cadavru.

— Acum o jumătate de oră, cînd voiam să ies la pescuit.

Jumătatea de sus a corpului era băgată sub barcă. Cu tot întunericul care mai dăinuia recunoscură trăsăturile feței. Era Molski. Stătea pe o parte cu o mină aruncată în spate iar cealaltă îndoită sub cap în mod nenatural. Partea posterioară a craniului era zdrobită.

Era evident că fusese tîrît pînă aici, pe plajă, de undeva de printre primele case. O urmă dublă clară, ca o linie ferată, indica drumul pe care l-au făcut picioarele

tîrite. Janicki îl lăsa pe medic și funcționarul serviciului de anchetă lângă cadavru iar el o luă pe această urmă.

Ducea la un șopron aflat în interiorul plajei. Locotenentul împinse ușa și intră în bezna din interior.

Scîndurile pereților nu erau bătute strîns una lângă alta, formînd crăpături înguste prin care pătrundea strălucirea zorilor. În această semiobscuritate zări resturi de scînduri, umbra unei șalupe vechi, putrezite, adusă să se odihnească aici după îndelungata-i activitate, un cabestan din lemn ce servea la tragerea pe uscat a bărcilor, scule ruginite, o ancoră mică cu o gheară ruptă, legături de frînghii și cîteva butoaie cu gazolină.

Janicki se uită în fugă prin interior apoi se retrase pentru a nu șterge cumva eventualele urme. Acest teren trebuia cercetat centimetru cu centimetru. Aici sau undeva prin apropiere se comisese crima.

Reveni la cadavru. Medicul care tocmai terminase consultația îi spuse:

— Moartea e datorată unei lovituri cu o bită groasă, din lemn, în occiput. Decesul a avut loc în jurul orei unu noaptea.

Fără să spună un cuvînt Janicki dădu din cap și se întoarse spre sergentul care-l întovărășea:

— Crima s-a săvîrșit fie în șopronul acesta fie undeva pe-aproape. Mă gîndesc numai de ce făptașul a tîrit cadavru la această barcă?

— Se pare că a vrut să-l ascundă.

— Dar nu l-a ascuns. Dealtfel această barcă întoarsă e o ascunzătoare foarte proastă.

— Atunci ce presupuneți — întrebă atent sergentul.

— Îmi face impresia că criminalul a vrut să ascundă cadavru într-adevăr, numai că nu aici. Janicki privi de jur-împrejur. — Hm... Da... Cu siguranță a vrut să-l arunce în mare. Iar apoi să șteargă urmele de pe nisip.

— Atunci de ce nu și-a îndeplinit planul pînă la capăt?

— Da — de ce? Sau cineva l-a împiedicat sau s-a convins că tîrirea cadavruului acestui bărbat tînăr pînă la mal și apoi urcarea lui într-o barcă îi depășește puterile. Se vede că a trebuit să renunțe la intenția sa inițială și a ascuns cadavru cum a putut.

— Deci făptașul nu a fost prea puternic?

— Da, dacă acceptăm a doua eventualitate.
— Dar lovitura? I-a sfărâmat aproape complet capul!
— Cu o bită groasă — să nu uităm. În plus, crima ar fi putut să aibă loc sub influența unei emoții de moment în care și un om slab e capabil de un efort mare.
— Da, aveți dreptate.
— Mai există și altă posibilitate. Te rog să însărcinezi pe unul din oamenii dumitale mai dezghețați ca să se intereseze printre localnicii satului. Poate pe această cale obținem vreo informație referitoare la cele petrecute în cursul nopții. Nu este exclus ca făptașul să fi fost speriat de cineva. În plus, trebuie cercetat cu atenție terenul iar lângă cadavru să fie postată o santinelă pînă ce va veni mașina!

Reîntorcîndu-se la vilă, Janicki găsi sufrageria pustie. Probabil că percheziția se terminase. Trebuiau discutate acum rezultatele ei și vorbit cu domnul Sudra.

Sala de lectură era, în continuare, locul unde se instalase echipa de anchetă. Află în curînd că percheziția nu a dat nici un rezultat iar discuția cu Sudra trebuia amînată căci i se raportase că părăsise vila îmbrăcat în halat de baie.

Reveniră și oamenii lăsați lângă cadavru lui Molski. Ambulanța îl luase deja iar cercetarea amănunțită a terenului nu a relevat nimic. A fost descoperit numai instrumentul crimei. Era o bită scurtă de stejar, ruptă la un capăt. Fusesse aruncată în spatele șopronului. Pe ea erau vizibile urmele de sînge coagulat și firișoare de creier. Exista încă o slabă speranță că se vor putea descoperi pe ea amprenete digitale, așa că a fost trimisă la analiză.

În sat rămase un funcționar pentru a obține unele informații. Trebuia să aștepte însă cel puțin pînă la prînz pentru a primi primele rezultate.

Locuitorii vilei începură să se adune treptat în sufragerie pentru a-și lua micul dejun întîrziat. Apăru și Sudra.

Toți erau deprimați și neîncrezători. Perioada discuțiilor și glumelor generale trecuse ireversibil.

Janicki se așează la masă și se întinse să-și ia ceașca de cafea. Vocea Doamnei Deresz se făcu auzită:

— Ce-ați constatat, domnule locotenent... Era... era... domnul Molski?

— Da — răspunse scurt Janicki. Era domnul Molski.

— Înfrorător — șopti Nata aplecându-și capul.

— Eu nu mai rezist! Vreau să plec de aici! — se auzi tipătul isteric al doamnei Tarska.

— Acum cu atît mai mult nu vei pleca — aruncă cu sarcasm Tarski. Ancheta se desfășoară cu ajutorul metodei eliminației. Vor să vadă cine va rămîne în viață și, poate numai așa, vor descoperi criminalul?

— Măsurați-vă cuvintele, cetățene Tarski — îl avertiză rece Janicki. Nu vă bizuiți prea mult pe răbdarea mea.

— Cum a fost omorît acel sărman Molski — întrebă Lukasz.

— Cu o lovitură de bită în cap.

— Cînd s-a întîmplat? întrebă Ulmer, la rîndul său.

— În jurul orei unu noaptea. Janicki nu avea nici o reținere în a răspunde la întrebări. De aceea, acum, cînd am isprăvit cu toții micul dejun, vom încerca să stabilim cine și cînd l-a văzut ultima dată pe Molski! Apoi — întoarse capul spre Sudra — doresc să vă ascult ce ați făcut ieri, după masa de seară, pentru că nu am reușit încă să aflu.

— Sint... hm... la dispoziția dumneavoastră, stimate domnule locotenent — îi răspunse oarecum oficial Sudra.

În același moment, în sufragerie intră un milițian care se apropie de Janicki înmîinîndu-i o scrisoare.

— De la cine? întrebă cu jumătate de voce locotenentul.

— Nu se știe. Era băgată în crăpătura ușii de la camera dumneavoastră. Janicki întoarse încet plicul. Numele lui era scris pe el cu litere mari de tipar, cu cerneală verde.

— Hm... interesant... Ia să vedem.

Toate privirile erau ațintite spre fila de hîrtie pe care locotenentul o scoase din plic. Ținînd hîrtia chiar de margine își aruncă repede privirea pe scrisoare.

— Văd că vă interesează ce conține această filă. Sint gata să vă citesc conținutul. Iată-l:

— „Sînt pe urmele posesorului caietului dispărut. În cel mult trei zile voi putea să vă indic această persoană“.

Și, bineînțeles, cum se întâmplă de obicei cu astfel de informații — lipsește semnătura.

— Caracterul scrisului nu vă spune nimic? întrebă Deresz.

— Nu, căci scrisoarea și adresa de pe plic sînt scrise cu litere de tipar.

— Curios, de ce acest informator enigmatic nu vă împărtășește acum cele cunoscute?

— Oricum, avem un nou subiect de conversație — declară locotenentul. — Mai întii aș dori însă să stabilesc cine l-a văzut ultimul pe Molski?

— Voi putea să elucidez această problemă — luă cuvîntul Wojski. Atunci, cînd după plimbarea de seară m-am întors, l-am întîlnit pe coridor pe Molski care se îndrepta spre scară. Nu am acordat nici o atenție acestui fapt pe moment, dar acum îmi reamintesc precis această întîlnire.

— Ce oră era?

— Cred că unsprezece...

— Hm... deci cu două ore înainte de moarte. Pe urmă a putut să-l mai vadă domnul Ulmer, care se afla doar în hol. Discutînd cu milițianul nu ați observat încotro a luat-o Molski?

Ulmer s-a gîndit o bucată de vreme.

— Un moment... — spuse el în cele din urmă — nu pot să-mi reamintesc dacă a trecut cineva prin hol... Deci cu siguranță nu l-am observat! Dealtfel nici nu e de mirare căci eram cu spatele spre scară și se putea strecura fără să văd.

— Putem deci accepta că domnul Wojski a fost cel care l-a văzut ultima dată pe Molski în viață — declară locotenentul, adăugînd apoi cu ușoară ironie: Bine că măcar acum v-ați amintit de această întîlnire...

— Mai rămîne milițianul care a fost de serviciu în hol — mormăi Deresz.

— Bineînțeles. Nu l-am uitat, dar starea în care se află nu ne permite să-l întrebăm încă.

— Careva... din noi e cumva amenințat de vreun pericol?... — se auzi vocea tremurătoare a Madei Tarski. Mi-e atît de frică, domnule locotenent...

— Cred că nu, dacă nu e amestecat în această problemă.

— Poate să fie amestecat fără să știe — adăugă cu spaimă doamna Deresz.

— Fără să exagerăm! răspunse scurt Janicki, după care fără să-și schimbe tonul i se adresă lui Sudra: Acum aș vrea să aud ce ați făcut ieri după masa de seară și de unde acest semn frumos pe fața dumneavoastră?

— E vina... vina... dumneavoastră, domnule locotenent... bolborosi jenat Sudra.

— A mea? se miră Janicki.

— Da... trezindu-mă dimineată, nu ați aprins lumina. Ați lăsat totodată ușa deschisă... Când m-am îndreptat spre întrerupător, somnoros, m-am lovit de marginea ei... A fost o lovitură foarte dureroasă... și de acolo urma...

— Ce căscat sint! Trebuie să-mi cer scuze! Deci ușa v-a lăsat pe față această zgîrietură?

— Da...

— Vă rog să mă iertați, domnule Sudra! Primiți expresiile mele de compătimire — nu se știa dacă locotenentul vorbea serios sau își bătea joc.

— Nu face nimic, domnule locotenent... Îmi dau seama că ați fost... hm... puțin iritat de întâmplarea cu milițianul. Și pe mine m-a impresionat neplăcut. Nu suport brutalitatea...

— Bine, bine. Dar ce ați făcut după cină?

— M-am întors la mine în cameră. Mai întâi am citit, pe urmă...

— Ce ați făcut în cameră nu mă interesează. Vreau să știu numai când ați părăsit-o?

— Cum așa — când? Atunci, când mi-ați spus să vin jos.

— Dar seara?

— V-am spus doar, că nu am ieșit nicăieri!

— Dormiți bine?

— Așa și-așa. Cîteodată mai bine, cîteodată mai rău.

— Și cum ați dormit noaptea asta? Nu v-a trezit nimic?

— Cred că nu...

— Atunci de ce ați aprins lumina?

Sudra se gîndi timp de o clipă.

— A, da! Am aprins lampa, într-adevăr. M-am trezit noaptea și am vrut să văd ce oră e!

— Cît era?

— Se apropia de două.

— Ce ați făcut apoi?

— Cum ce? Am dormit.

— V-am trezit doar imediat după două. Ați adormit așa, dintr-odată?

— Se poate, dacă a trebuit să mă treziți.

— După cum am auzit, ați aprins lampa ca să vă uitați la ceas. Nu-i așa?

— Exact.

— Atunci de ce cînd v-am trezit eu v-ați dus pe întuneric pînă la întrerupătorul din perete, în loc să aprindeți din nou lampa de lîngă pat?

— Eram foarte somnoros. Se poate că din această cauză m-am îndreptat, fără să mă gîndesc, spre întrerupător. Și drept pedeapsă m-am lovit... Sudra zîmbi ușor după care adăugă cu timiditate: Aș dori, acum, să vă rog să-mi arătați scrisoarea...

Janicki îl măsoară pe Sudra cu o privire plină de interes.

— De ce?

— Am unele... hm... calități... cu totul deosebite... Pot cîteodată să simt din caracterul scrisului cine a scris. Numai dacă persoana respectivă este, desigur, de față. Pentru că sînt toți adunați la un loc, aș putea face o încercare.

— Ce prostii?! strigă Tarski.

— De ce le spui prostii — îl apostrofă soția. — Sînt oameni și oameni! Ții minte ce ne-a povestit Jas despre Ossowiecki?

— Doamna are dreptate! o susțin pe Mada soția lui Deresz. Lăsați-l pe domnul Sudra să încerce! O să fie foarte interesant și poate vom afla cine scrie anonime!

— Foarte interesant! adăugă domnișoara Zak.

Janicki stătea cu capul plecat. Nu se știe dacă opinia comună a femeilor sau vreo concepție proprie l-au determinat să-și dea consimțămîntul.

— Fie — spuse înmînîndu-i lui Sudra scrisoarea — încercați. Vă rog numai să țineți scrisoarea de margine. Considerăm această experiență drept proba focului.

Sudra luă scrisoarea după cum i se spusese și, indiferent față de interesul pe care îl trezea, privi o bucată bună de vreme la literele trasate. Totul se scufundă în tăcere. Toate privirile erau ațintite asupra omului îmbrăcat în costum de culoare închisă. Janicki îl privea și el pe Sudra însă cu un ușor zîmbet batjocoritor. Pe urmă, cînd acesta își ridică pleoapele și se uită pe rînd la cei de față, îi urmări cu privirea căutătura.

Cel mai apropiat era Deresz. Avea pe față un zîmbet puțin ironic și puțin îngăduitor, care nu i se șterse tot timpul cît a fost cercetat.

Apoi Sudra își mută privirea asupra lui Lukasz. Se măsurară din ochi. La un moment dat pe obrajii lui Lukasz apărură o ușoară roșeață.

În privirea lui Ulmer sclipi o veselie stăpînită, întovărașită fiind de un zîmbet puțin batjocoritor. La un moment dat însă, ridurile de la colțurile ochilor se adînciră, pleoapele i se apropiară ușor și atunci, în această frîntură de secundă zîmbetul îi dispărură de pe față.

Pe Wojski, Sudra îl privi deosebit de mult. Acesta, la rîndul lui, îl măsură cu o uitătură ironică. Spre sfîrșitul perioadei de observație Wojski își mușcă ușor buza de jos însă, o clipă mai tîrziu, buzele i se strînsură din nou într-o linie îngustă.

Tarski stătea cu mîinile sprijinite de masă. Cînd Sudra își opri privirea asupra lui, îi aruncă sfidător:

— Să-mi scot ochelarii? Sau poate doriți să mă dezbrac?

— Lăsați ochelarii — îi răspunse încet Sudra. Nu mă deranjează.

Expresia feței lui Tarski nu lăsa nici o îndoială asupra sentimentelor care-l stăpîneau. Gura strînsă disprețuitor, privirea dușmănoasă și tăioasă l-au întovărașit tot timpul cît a durat observația.

Privirea lui Sudra alunecă apoi pe rînd pe fețele femeilor iar la urmă reveni asupra hîrtiei pe care o ținea în mînă. Își trecu apoi mîna peste frunte cu gestul lui obiș-

nuit, puțin stingaci și, parcă în silă, întinse scrisoarea spre Janicki.

— Așteptăm opinia dumneavoastră prețioasă — îi spusese locotenentul luînd hîrtia.

— O sarcină deosebit de grea... Deocamdată nu știu... Scrisoarea este scrisă cu un caracter schimbat și, de aceea, este greu de descifrat... Dacă-mi permiteți însă, aș vrea să repet această experiență... poate peste o zi sau două o să am mai mult succes...

Tarski pufni ironic fără să spună însă nimic.

— Vom fi întotdeauna la dispoziția dumneavoastră — îi declară curtenitor Ulmer.

— Eu însă nu mai am chef să particip la astfel de idioțenii! — spusese iritat Wojski.

— Încercarea aceasta nereușită nu înseamnă că totul a căzut — adăugă doamna Tarska — de aceea, la fel ca domnul Ulmer, consider că, de va fi nevoie, va trebui să fim de acord cu încă o experiență!

— Vorbești prostii ca întotdeauna! bombăni Tarski. Domnul Sudra nu va descoperi nimic! Asta e o tîmpenie!

— Sper că nu spaima este cea care vă dictează cuvintele acestea — îi replică Sudra reșezîndu-se la locul său.

Tarski vru să-i răspundă ceva însă Janicki își ridică mîna în sus.

— Liniște, vă rog! După această mică digresiune din domeniul metafizicii să trecem la lucruri concrete. Vom analiza desigur, această scrisoare în laboratoarele noastre, iar acum vă rog să-mi arătați pixurile dumneavoastră.

Primul care răspunse a fost Wojski. Locotenentul luă o filă pe care trase cîteva linii scriind în dreptul lor numele posesorului, stiloului cu pastă. Toți ceilalți îi urmăriră exemplul în afara domnului Tarski și Sudra care nu aveau pixuri.

Cînd probele s-au terminat, Janicki își aruncă privirea asupra celor prezenți spunînd:

— Am terminat deci și acest experiment. Cu singura diferență că am obținut ceva. După cum ați observat, scrisoarea a fost scrisă cu pastă verde, iar aceasta înseamnă că a fost folosit un pix. Culoarea verde se întîlnește foarte rar. Chiar acum pot să vă spun că singurul

exemplar care are mina verde este cel al domnișoarei Zak...

— La naiba! scoase un strigăt cea menționată.

— Nu am intenția să mă opresc mai mult asupra acestui lucru. El va reprezenta un nou punct al anchetei, iar domnișoara Zak va putea să-mi explice ce a îndemnat-o să scrie această scrisoare, cât și ce cunoaște în legătură cu caietul dispărut. O voi ruga, la timpul potrivit, să-mi dea aceste informații — vocea lui Janicki căpătă rigiditatea oficială. Acum sinteți liberi. Vă mulțumesc.

Cîteva ore mai tîrziu unul din milițieni îl căută pe Janicki pe terasă unde locotenentul, mutîndu-și șezlongul la umbră, se lăsase în voia gîndurilor. Chemat de milițian o porni pe urmele acestuia spre etaj.

— Uitați-vă, vă rog, domnule locotenent. Acum zece minute această inscripție nu era aici.

Janicki zări pe peretele cenușiu al coridorului cîteva cuvinte scrise cu cretă albă. Inscripția era făcută cu litere mari de tipar și avea următorul conținut: „Fie, însă schimb“.

Se uită o clipă mai îndelungat la cele scrise.

— Să nu ștergeți — îi spuse milițianului — pînă ce nu se va fotografia. Vă trimit fotograful imediat și să nu plecați de aici.

Cînd reveni pe terasă observă că cineva îi luase locul. Era Deresz. Locotenentul își luă deci alt șezlong și îl puse în apropiere, asigurîndu-se însă înainte că soarele nu-l va ajunge prea repede.

Tocmai se gîndea dacă prezența lui Deresz pe terasă e întîmplătoare cînd acesta, adresîndu-i-se, îi și răspunse la întrebare:

— Bănuiam că veți reveni aici și de aceea am ocupat acest loc.

— Lăudabilă însușire de a intui. Și ce v-a determinat la asta?

— Am vrut să vă împărtășesc noile mele observații din dimineața aceasta.

— Vă ascult.

— După cum știți sint jurist și încă cu o practică destul de îndelungată. Aș putea deci să vă ajut în munca

dumneavoastră, se pare destul de solitară, legată de acest caz.

— Vă apreciez inițiativa, domnule avocat. Ascult cu plăcere observațiile dumneavoastră — îi răspunse destul de rece Janicki.

Deresz își înclină capul.

— Vă înțeleg rezerva. Nu am intenția să vă pun nici un fel de întrebări legate de anchetă. În timpul interogatoriului de azi mi-au venit unele gânduri pe care aș vrea să vi le împărtășesc.

— Sint foarte curios. Despre ce e vorba?

— Să începem cu scena a cărui autor a fost Sudra. N-ați avut impresia că propunerea lui a avut un țel lăaturalnic? Nu neg, desigur, existența unor însușiri telepatice, dar în toată practica mea nu am reușit încă să mă întîlnesc cu o folosire a lor practică...

— Credeți, deci, că totul a fost un bluf?

— Da. Numai că în ce scop a făcut asta? Ce urmărea?

— Sint de acord cu obiecțiile dumneavoastră cu atât mai mult cu cât și eu le-am avut.

— Atunci de ce i-ați permis lui Sudra să se dea în spectacol?

— Îmi convenea, deoarece reprezenta un fel de examen pentru autorul scrisorii. Examenul de stăpînire a nervilor. Exista posibilitatea să se trădeze într-un fel.

Deresz dădu din cap.

— Recunosc că și eu i-am observat pe cei de față stăpînit de aceeași intenție. Revenind însă la problema ridicată de mine: n-ar fi oare interesant să vedem ce a urmărit Sudra inițiind această scenă?

Janicki zîmbi.

— Chiar foarte interesant! Dar nu-mi trece prin minte nimic convingător! Dar dumneavoastră?

— Un lucru pare a fi clar. Domnul Sudra e amestecat într-un fel în povestea asta.

— Bravo, domnule avocat! Mergem pe același drum! Trebuie să fiu prevăzător ca să nu mi-o luați înainte!

— Nu vă fie teamă! — rîse Deresz. — Cunoștințele acumulate de dumneavoastră crează un obstacol pe care nu-l pot depăși! Iar la aceste informații nu am acces!

Janicki privi un timp la panorama întinsă a mării. Se întoarse apoi spre tovarășul său de discuție.

— A propoz... Avem o nouă enigmă. Sînt curios ce părere aveți?

Deresz îl privi cu interes pe locotenent.

— Ce mai e?

— A apărut o inscripție pe peretele coridorului. Scris cu cretă: „Fie, însă schimb“. Ce părere aveți?

— Interesant! Mi-e greu să-mi fac o părere cît ai bate din palme. Îmi face impresia însă că avem de-a face cu un anumit joc, al cărui fragmente apar din cînd în cînd la suprafață. Iar la acest joc participă și Sudra, după cum îmi spune bătrînul meu nas. Întrebarea este numai în ce fel — de făptaș sau viitoare victimă?

Janicki aruncă avocatului o privire rapidă, scrutătoare dar nu ajunse să-i răspundă deoarece pe terasă apărea unul din oamenii săi care se îndrepta spre el.

Avocatul Deresz ar fi putut să afle răspunsul la întrebarea sa mult mai ușor dacă ar fi cunoscut conținutul scrisorii pe care o primise în dimineața aceea domnul Sudra.

Cînd, după primul interogatoriu de dimineață, se întoarse aproape ultimul în camera sa, zări pe podea, nu departe de ușă o foaie de hîrtie. O ridică și o desfăcu cu un viu interes.

Literile imitau pe cele de tipar și erau scrise cu pastă verde. Scrisoarea suna astfel:

„Capeți pe caiet o sută de mii bani gheață. Ia cîteva ziare și în ultimul bagă caietul. După cină așează-te cu ele lîngă lampa din sala de lectură, ziarele pune-le pe măsuta de alături. Citește zece minute primul ziar, apoi împăturește-l și ieși afară. Întoarce-te sus. Vei fi observat. Dimineața vei fi înștiințat unde se află banii“.

Domnul Sudra își scărpină nasul.

„Hm... deci mi s-a adresat... Anonima de azi lăsa să se întrevadă asta... A vrut, desigur, să mă sperie, și amenințîndu-mă că mă demască să mă oblige să fiu de acord... Ce bestie vicleană... Da, dar cred că l-a costat ceva nervi experimentul acela, în fond destul de pros-

tesc... Cred că a înțeles despre ce este vorba... Dacă aș ști cu siguranță care din ei este...”

Se îndreptă cu pași lenți spre fereastră, unde se opri. Pe cărarea care ducea spre mare mergeau doamna Deresz și Wojski. Îi observă o clipă cufundat în gânduri.

„Hm... o sută de mii... Șmecherul!... Numai o sută de mii! Dacă vrea atât de mult să capete caietul înseamnă că Molski i-a spus ceva... Și asta l-a speriat... Acum vinează nu numai jurnalul dar și pielea sărmanului Sudra... Și numai o sută de mii! Sînt curios de unde-i scoate cînd o să-i țină să mi-i dea în mînă... Numai așa trebuie să pun problema căci altfel nu iese nimic din toată afacerea asta!

Asta e... Deci... riscul același, dar cel puțin... Cum să-i transmit însă hotărîrea mea dacă nu știu cine e?”

Sudra se întoarse de la fereastră și începu să se plimbe prin cameră cu miinile în buzunare. Fereastră... ușă... ușă... fereastră...

Milițianul raportă:

— Mă trimite sergentul Kowalski. Vă roagă să veniți imediat.

— Unde e?

— În camera din spatele sufrageriei.

Janicki se scuză față de Deresz și plecă spre sala de lectură. Îl găsi aici pe sergent cu o fată tînă de șaptesprezece ani. O adusese un agent trimis în sat.

— I-am notat deja datele personale — completă sergentul raportul prezentat.

— Mulțumesc, sergent. Luați loc, domnișoară — se adresează fetei. Fata își strînse fusta și se așeză cu grijă.

— Ce s-a întîmplat în noaptea asta?

— M-am speriat îngrozitor...

— S-o luăm de la capăt. Ce oră era?

— Trecuse demult de miezul nopții. Pusesem peștii la afumat. Mama s-a dus să se culce iar eu am mai ieșit în curte... Fata se înroși și-și lăsă privirea în jos.

— Bine, bine... Nu vă rușinați, asta n-are importanță... Ce s-a întîmplat pe urmă?

— Am plecat de acasă spre șopronul lui Konkol. Noaptea era întunecoasă dar nu prea căci stelele mai strălu-

ceau puțin. Când m-am apropiat de șopron mi s-a părut că aud niște șoapte. M-am oprit și am început să ascult. La început am fost numai curioasă. Pentru că nu puteam să disting cuvintele m-am furișat mai aproape. Ei erau amândoi prin apropiere deoarece îi auzeam clar... Unul vorbea în șoaptă de parcă ar fi șuierat un șarpe: „Și i-ai promis?” Celălalt: „Era vorba doar de tine... nu uita ce ți-am spus...” Ce și-au șoptit pe urmă n-am mai înțeles. În cele din urmă primul vorbea aproape tare: „Prostule! Întoarce-te și vezi să nu...”

Peste o clipă apăru un braț cu o bită! Ieși din întuneric și se profilă pe fundalul cerului, de aceea l-am văzut... Apoi s-a auzit lovitura, surdă ca și cum ar fi căzut pe o saltea... Cineva a gemut... Brusc, mi s-a făcut așa de frică că m-am întors și am fugit ca năucă pînă acasă. N-am țipat căci m-am temut că o să mă urmărească. Dimineața i-am povestit totul mamei... M-a sfătuit să nu suflu o vorbă dar cînd am aflat că tînărul acesta este de la voi i-am spus totul pentru că domnul învățător ne-a învățat la școală că trebuie să ajutăm miliția...

— Foarte bine. I-ați văzut cumva pe acei oameni?

— Nu. Erau sub șopron iar acolo era întuneric complet! Am văzut numai mîna pentru că cerul se luminase puțin de la stele...

— Era cumva mîna unei femei?

Fata se gîndi un moment după care dădu din cap.

— Nu știu... Era prea întuneric ca să recunosc...

— Dar siluetele? Cum erau? Înalte, grase, slabe?

— Eu nu i-am văzut, domnule...

— Poate ați putea recunoaște vocile? Amîndoi erau bărbați?

— Vorbeau în șoaptă, așa că era greu să disting...

— Ați făcut foarte bine, domnișoară, că nu ați ascuns ceea ce ați auzit. Janicki se ridică de pe scaun. Vă rog să nu mai spuneți nimănui asta, de acord?

— Da, domnule — fata aprobă din cap.

— Vă mulțumesc. Îscăliți vă rog această hîrtie și ieșiți pe ușa de serviciu. Va fi mai bine așa.

După ce plecă tînăra, Janicki ordonă să fie căutată și chemată domnișoara Zak.

Apăru după zece minute.

— Luați loc și fiți atentă — îi spuse uitându-se la sergentul care întocmea procesul verbal. Cred că bănuieți de ce v-am chemat?

— Bineînțeles. Vreți să aflați de ce am scris anonimă?

— Exact. Deci — recunoașteți? — Janicki zîmbi.

— Vă face plăcere?

— Enormă. Aș fi foarte încântat dacă v-aș ține deja sub cheie!

— Când mă voi îndrăgosti de dumneavoastră, voi fi gata să mă sacrific. În prezent însă nu am ajuns la acest stadiu.

— Păcat. Ar fi fost atât de minunat să fi putut încheia problema acestei anonime!

— Pe socoteala mea? Vă foarte mulțumesc.

— Atunci, să revenim la concret. Ați scris sau nu această anonimă?

— Nu.

— Pixul cu pastă verde s-a dovedit a fi unicul — pînă în prezent, așa stau lucrurile. Atunci cum de s-a putut întîmpla?

— Asta e. Cum de s-a putut întîmpla?

— O, stimată doamnă, nu abuzați prea mult de răbdarea mea.

Locotenentul se plimbă prin cameră, după care se așează pe marginea mesei, lingă domnișoara Zak.

— V-a fost furat sau l-ați pierdut undeva?

— În sfîrșit! Începeam să cred că opinia fatală despre mine nu vă va permite să-mi puneți această întrebare simplă!

— Gîndiți-vă acuma și răspundeți-mi la întrebare. Cînd s-a întîmplat?

— M-am gîndit deja la aceasta. Ieri seară am vrut să-mi notez ceva și am constatat că nu am pixul. L-am căutat zadarnic, apoi mi-am amintit că l-am lăsat în sala de lectură cînd am coborît să-mi iau cartea. Era tîrziu și nu am vrut să mai cobor o dată. Recunosc că mi-a fost și puțin frică. Sentimentul că criminalul se află undeva aici, nu este prea plăcut.

— Dar dimineța?

— Dimineța a fost interogatoriul și-am uitat. Abia înainte de micul dejun am coborît în sala de lectură și

mi-am găsit pixul acolo unde-l lăsasem. Pe pianină. Acesta-i adevărul.

— Sper — mormăi ironic locotenentul. Vă mulțumesc, nu mai am întrebări.

— Păcat — îi răspunse domnișoara Zak cu o mină nevinnovată lăsându-și privirea în jos. Așa de plăcut e să discut cu dumneavoastră.

Deși micul dejun fusese servit cu întârziere, prânzul a fost la ora obișnuită. Când toți se aflară la masă, subiectul nou, viu comentat, i-a absorbit tot timpul. Vestea apariției inscripției, cât și conținutul acesteia, a făcut rapid ocolul întregii vile.

Pe fundalul ultimelor evenimente, acesta din urmă, în aparență banal, a produs însă o puternică impresie. Se țeseau diferite, de cele mai multe ori sumbre, păreri.

Janicki mîncă în tăcere fără să piardă însă nici un cuvînt din discuțiile purtate. Era doar vocea opiniei publice — deși atît de puțin numeroasă. Nu-i scăpa deci că în vorbele celor prezenți începură să apară tot mai des accente mascate, cu toate acestea însă destul de evidente, ale criticii la adresa organelor de anchetă. Cele două crime care au avut loc la un scurt interval de timp iritau în subconștient sentimentul dreptății, care începea să revendice tot mai tare răzbunarea. Cercetările și ancheta se prelungeau, activ fiind doar făptașul necunoscut, numai el dădea dovadă, în mod tragic, de activitate.

Janicki înțelegea aceste stări dar nu încercă să le combată. Pentru că numai el știa că se apropie momentul critic al anchetei, că viitorul foarte apropiat va aduce dezlegarea enigmei și, odată cu ea, și terminarea cazului.

După masă, locotenentul ieși pe terasă. Era în continuare o vreme însorită, caniculară. Căldura devenise insuportabilă și cu toate problemele care trebuia să le mai rezolve hotărî să se înviorzeze cu o baie. Se gîndea tocmai dacă poate să-și permită să-și sacrifice o oră, cînd auzi pași în spatele său. Era Lukasz care se opri în fața lui. Tăcu un moment, observînd ca și Janicki suprafața scînteietoare a mării.

După o clipă Lukasz i se adresă:

— Veniți la plajă?

— Tocmai mă gindeam dacă pot să-mi permit acest lucru.

— Aș vrea să schimb câteva cuvinte cu dumneavoastră.

— Îmi rezolvați în felul acesta îndoiala — zîmbi Janicki indicîndu-i un șezlong. Putem să ne așezăm aici. Vom avea puțină umbră.

— Ce părere aveți despre inscripția de pe perete? — îl întrebă, ca de obicei, puțin oficial Lukasz, după ce se așezară.

Janicki își făcu vînt cu batista apoi își șterse cu ea fruntea și gîtul.

— Îmi amintește întrucîtva de vremurile copilăriei și de corespondența în genul „Ana e o proastă“.

— Exact — corespondență. E clar că cineva transmite pe această cale altuia o știre.

— Nu e nici o îndoială în asta.

— Vă admir calmul — mormăi, ușor sarcastic, Lukasz. Sîntem înconjurați de un grup de bandiți care se înțeleg între ei sub nasul miliției!

— Subiectul conversației noastre este cumva aprecierea critică a mersului anchetei?

— Nu... departe de mine asta... Altceva urmăresc. Ați comparat scrisul de pe perete cu caracterul scrisului persoanelor din vilă?

— Nu văd scopul acestei comparații. Pe perete era scris cu litere de tipar, așa că o astfel de comparație nu aduce nimic nou.

— Hm... nu se știe. Dacă v-ați uita mai atent la această inscripție, cum am făcut-o eu, ați ajunge la descoperirea senzațională. Vă spun pe scurt, știu cine a scris!

— Interesant! Înainte să-mi dezvăluiți numele, spuneți-mi vă rog după ce ați recunoscut?

— După un amănunt caracteristic. Priviți vă rog atent codița de la litera „e“. Este adevărat că litera e de tipar, dar cel care a scris a fost neatent și nu a schimbat codița. Ea este identică cu cea care apare în scrisul domnului Wojski.

— Sînteți sigur?

— Cît se poate de sigur.

— Dar eu — nu. Nu vreau să neg domnului Wojski eventuala atribuire a paternității, dar la fel de bine putea

să scrie aceasta și altcineva. A zărit întâmplător această caracteristică, cum ați făcut și dumneavoastră, de pildă, și a folosit-o intenționat în această inscripție.

— Se poate... Dar am pentru dumneavoastră și o altă informație, mult mai importantă. Nu știam despre asta în timpul interogării, dealtfel nu m-aș fi trădat de față cu toți, și mai ales cu el... Ar fi putut să mă dea gata, ca pe Skoron sau Molski!

— Ce mai ascundeți? îl întrebă Janicki trecînd sub tăcere ultimele cuvinte ale lui Lukasz.

— Wojski are două pixuri. Unul, cel arătat la interogatoriu, cu mină neagră, celălalt cu verde.

— Asta e foarte interesant! De unde știți? Percheziția din camera lui nu a găsit nimic!

— Pentru că nimeni n-a căutat un pix, anonima a venit doar după percheziție.

Locotenentul aruncă o privire rapidă spre Lukasz. Oare omul acesta este într-adevăr atît de lipsit de vioiciune? Cu siguranță însă că a dat dovadă de stăruință în acțiuni și că a reușit să fie perspicace.

— Să revenim însă la întrebarea mea — i se adresă — și anume de unde știți?

— Am aflat din pură întâmplare. Mi-a căzut în mînă cartea de imobil. Rubricile referitoare la datele personale au fost completate de Wojski cu pastă verde. Și semnătura, dealtfel. Puteți să vă convingeți foarte ușor.

Janicki se îndoia în ceea ce privește pura întâmplare care a făcut să-i cadă în mînă lui Lukasz cartea de imobil, dar l-a uimit, în special, ingeniozitatea de care a dat dovadă. Era o mărturie a ceea ce poate face un om stăpînit de un simțămînt puternic.

— Asta e ceva — spuse cu recunoștință. S-ar putea să ne fi furnizat o indicație prețioasă. Am să controlez și eu.

— V-am spus de la început că Wojski e o pramatie. Nu degeaba a lucrat în fostul „servici doi“.

În ușa care dădea pe terasă apărură Deresz. Zărindu-i pe cei doi, ezită un moment, după care se apropie de aceștia.

După-amiază, Sudra se duse pentru a doua oară la plajă. Întins la soare și ascultînd susurul mării putea să se gîndească în voie la toate subtilitățile problemei pe care într-un fel sau altul trebuia s-o ducă la capăt. Se simțea ca un schior ce-și luase avîntul de pe trambulină, în jos, și dintr-un moment în altul trebuia să sară. Nimic nu-l mai putea reține din viteză iar el trebuia să execute săritura în mod inevitabil. Cînd i-a venit în minte această comparație a oftat cu ciudă — săritorul știa cel puțin ce îl așteaptă dincolo de pragul trambulinei.

Se gîdea cînd va primi cea de-a doua scrisoare? Poate chiar azi? Poate în acest moment în crăpătura de sub ușa de la camera lui apare din nou fila albă? Acum, cînd stă aici întins, simțind sub spate nisipul fierbinte iar pe piele arșița soarelui...

Celălalt se grăbește, așa că nu ar trebui să mai amîne. Interesant, cine o fi? Să fie oare omul pe care l-a bănuit de la început?

Dar și Molski... L-a prevenit doar destul de clar... Cu toate acestea s-a lăsat prins în capcană! Lovitura în occiput, deci cînd s-a întors cu spatele la celălalt. Nu trebuie să uite acest lucru...

De ce ucigașul nu a folosit pistolul? Nu are sau nu a vrut să se audă zgomotul împușcăturii? Această problemă e importantă pentru că istoria se va repeta cu siguranță...

La ce stratagemă să se aștepte...? Molski, care l-a cunoscut nu a fost suficient de atent, dar celălalt trebuie să aibă în vedere că el va fi atent.

Deci, în ce fel va încerca să-l lichideze? Căci e imposibil ca toată istoria să se termine așa, în mod obișnuit — din mînă în mînă — și la revedere, domnule Sudra, eu pe drumul meu dumneata pe al dumitale?...

Se strîmbă în semn dezaprobat și silabisii în șoaptă: „exclus...”

Concluzia la care ajunsese nu era îmbucurătoare și-l obligă să analizeze mai departe. Afectă acestei probleme toată după-amiaza așa că atunci cînd se întorcea spre vilă, soarele ajunsese deja pe partea de apus a bolții cerești iar arșița scăzuse din intensitate.

Cînd a ajuns în camera sa a avut posibilitatea să se convingă că una din presupunerile lui a fost justă... Se vede că ucigașul se grăbea foarte tare căci pe podea se afla deja a doua scrisoare. De astă dată, scrisă cu creion obișnuit, suna astfel:

„Te temi că te voi trage pe sfoară? Sînt de acord cu schimbul. Am să-ți dovedesc că intenția mea este să obțin numai caietul. Vino astăzi, la unsprezece seara în șopronul de lîngă mare, în dreptul celei de-a patra case, numărînd dinspre vilă. Adu cu tine caietul, vei primi banii. Dacă nu aprinzi lanterna, nu te amenință nimic. Fii atent, să nu te urmărească cineva“.

Sudra împături hîrtia și-și lovi cu ea de cîteva ori mîna. Apoi o ascunse cu grijă în buzunarul interior al hainei și-și începu plimbarea obișnuită prin cameră.

— Da... mormăi pentru sine... — Vrea deci să-și ușureze munca... Dar — dacă va reuși — cum se va întoarce de această dată? Nu va putea să-l surprindă pentru a doua oară pe milițian. Dealtfel, asemenea lucruri nu se repetă... Poate, mai bine, să nu merg? Poate voi reuși să rezolv altfel problema? Dar cum? Cum?...

Mormăitul încetă iar Sudra se lăsă cuprins de gînduri în tăcere, fără să-și întrerupă însă plimbarea.

Deresz se apropie de cei întinși în șezlonguri și întrebă:
— Vă deranjez?

— Nu, vă rog, luați-vă un șezlong! — îi propuse Janicki, gîndindu-se că de la Lukasz nu va mai auzi nimic esențial.

— Vi-l las pe-al meu — spuse Lukasz, ridicîndu-se. Mă duc să profit de soare. Așezați-vă pe locul meu, vă rog — i se adresă lui Deresz.

— Eu prefer umbra — mormăi avocatul, așezîndu-se pe locul eliberat. — Prăjirea asta continuă la soare este prea epuizantă.

Cînd Lukasz se îndepărtă, adăugă:

— Ce-a mai vrut plicticosul ăsta de la dumneavoastră?

— Am vorbit despre una și alta. Printre altele a trebuit să mă apăr de acuzația că fac ancheta cu prea multă neglijență!

— Sper că i-ați dat peste nas!

— Nu-l suferiți?

— Simt o aversiune față de un astfel de gen de oameni. După părerea mea ei sînt capabili de orice!

— Inclusiv crimă!

— Bineînțeles! Practica mea îndelungată m-a făcut de mult să ajung la concluzia că infractorii sînt, în primul rînd, oameni lipsiți de imaginație! Un om fără imaginație este un miop și fiind așa nu poate să vadă ineficacitatea infracțiunii!

— Sînt însă infractori...

— Să nu vorbim de excepții! Acestea există întotdeauna dar citarea excepțiilor lipsește discuția de caracterul ei concret. Nu asta am urmărit însă...

— Bănuiesc. Aveți cu siguranță noi observații?

— Noi, vechi, dar le am. Mă refer la acele declarații pe care le-am auzit datorită tacticii noi folosite de dumneavoastră. Aș vrea să discut unele aspecte.

— Vă rog...

— Mă gîndesc în primul rînd la contradicțiile din declarațiile domnului Tarski și Wojski. Și bineînțeles, la cicatricea de pe fața domnului Sudra. De unde o are? Și asta imediat după crimă? Putem s-o considerăm ca un concurs de împrejurări și să credem în cele declarate de el?

— Mai curînd nu...

Deresz îl privi strîmb pe locotenent.

— Și cu toate acestea nu v-ați oprit mai mult asupra explicațiilor date de el. Mi-a făcut impresia că le-ați luat drept bune deși au fost atît de puțin convingătoare!

— De ce? Le-am acceptat deoarece mi-am amintit că într-adevăr nu i-am aprins lumina în cameră. Omul, smuls brusc din somn, putea să se comporte așa, iar lovirea cu fața de ușa interdeschisă putea foarte bine să-i lase o astfel de urmă. Este dealtfel și opinia medicului care, din ordinul meu, a observat discret această zgîrie-tură.

— Atunci la ce părere ați ajuns?

— Asta e o întrebare cheie, domnule avocat!

— Aveți dreptate. Fie, las problema asta nerezolvată. Dar încercările făcute de Tarski și Wojski de a ascunde că au mai ieșit odată din vilă? Nici ele nu v-au stîrnit

nici o bănuială? Şi asta este o întrebare la care nu pot da explicaţii?

— Toate acestea sînt, fără îndoială, foarte interesante! Fie... Consider că intenţiile celor doi puteau fi diferite şi nu trebuiau să aibă, neapărat, un caracter criminal!

— Ca ofiţer al serviciului de contrainformaţii daţi dovadă de o uimitoare lipsă de suspiciune — îi aruncă Deresz puţin ursuz, vizibil iritat de răspunsul primit.

— Dacă aş fi atât de suspicios, cum aţi dori — îi replică rece Janicki — ar trebui să încep prin a-mi pune întrebarea de ce tot încercaţi să mă atrageţi în discuţie. Din interes pur profesional sau din dorinţa de a afla care este stadiul anchetei?

— Ha, ha, m-aţi prins! Deresz rise. Acum nu-mi mai rămîne altceva decît să închei discuţia!

— A fost numai răspunsul la acuzaţia dumnitale — îi răspunse împăciuitor locotenentul. Şi o acuzaţie nedreaptă. Suspiciunea trebuie să fie reglementată de raţiune, iar aceasta impune o mare atenţie în judecăţile emise.

— Atunci este interesant de aflat care sînt considerentele care vă impun să nu trataţi cu suspiciune răspunsurile false date de cei doi? Cred că nu v-a trecut prin minte, nici un moment, că ei ar fi uitat într-adevăr de cea de-a doua lor ieşire?

— Este un lucru evident că nu au uitat? Cauzele pentru care au minţit pot fi diferite. Tarski, de pildă, a primit din partea mea acuzaţii destul de serioase aşa că se temea să nu şi le agraveze — de aici şi încercarea de a ascunde ce de-a doua ieşire.

— Dar Wojski!

— El a fost la „Neptun“. Probabil că rezultatul acestei vizite a fost vreo întîlnire cu caracter romantic pe care nu vroia s-o facă cunoscută public. Janicki a folosit o definiţie generală, nedorind să-i indice lui Deresz de cine se mai temea Wojski, în plus, în afara organelor de anchetă.

— Din cele ce-mi spuneţi rezultă că aţi găsit răspunsul la întrebarea în ce fel făptaşul — dacă nu a fost unul din cei doi — a reuşit să se strecoare din vilă?

— Dar eu nu-i elimin cîtuși de puțin pe cei doi din cercul celor bănuți! se apără Janicki. Ieșirea lor, cît și faptul că au încercat să o ascundă, îi acuză în mod deosebit. Sînt mult mai bănuți decît toți ceilalți!

— Inclusiv femeile?

— Din păcate, da.

— Dar lovitura cu bita? O femeie poate da o lovitură atît de puternică?

— O femeie puternică, cu siguranță. Iar sub influența unei furii violente chiar și una mai slabă.

— Daaa... Deresz târăgână acest cuvînt și tăcu. După un moment reluă convorbirea:

— Foarte interesantă ar fi declarația milițianului. Dacă a văzut reîntoarcerea lor s-ar dovedi că prudența dumneavoastră a fost justă. Cînd credeți că-l veți putea asculta?

— Aveți nevoie neapărat de această informație?

Deresz zîmbi.

— Sînt un incorigibil? Am să trec atunci la următoarea problemă, pe care aș vrea s-o discut. Și anume — instrumentul crimei. Nu cumva v-au scăpat din atenție urmările folosirii acestuia?

— Cum să înțeleg asta?

— Cînd se dă o lovitură cu o bită trebuie să aibă loc și o împrăscare de sînge. E imposibil să nu fi rămas urme, cel puțin pe partea de sus a îmbrăcăminții. N-ați descoperit nimic în acest sens?

— Dumneavoastră ce credeți?

— Înțeleg. Percheziția nu a avut nici un rezultat căci atunci l-ați fi avut deja pe făptaș sub cheie. Este mult prea șiret. Nu ați constatat totuși absența vreunei piese de îmbrăcăminte — de pildă o haină?

— Credeți că ținem o evidență a lucrurilor aduse de fiecare locatar al vilei?

— Da... criminalul a acționat cu o anumită premeditare și s-a străduit să nu i se găsească nici o urmă pe haine, așa cum și-a pregătit din timp și modul în care se va reîntoarce în vilă...

— Puneți prea multă inimă în toate acestea, domnule avocat...

— Pentru că mă incită. În plus, mă las cuprins de do-

rul după vechea meserie, să mă aflu din nou în vârtejul problemelor cu care am lucrat cu mulți ani în urmă.

— Dacă aş fi crezut altceva nu aş fi avut această discuție — îi răspunse Janicki cu un zîmbet ușor. Cu toate acestea, după ce Deresz se îndepărtă își scoase carnetul și-și notă în el unele probleme abordate. Ajunsese la concluzia că această discuție necesită o analiză mai aprofundată.

Șezlongurile așezate în unghiul făcut de zidul casei, se aflau în umbră. Din acest loc se putea vedea o porțiunea din plajă și — lucru care-l interesa cel mai mult pe Wojski acum — ușa de intrare a vilei.

Se întinse pe un șezlong și printre pleoapele pe jumătate închise observa dunele de nisip. Printre culmile lor domoale se zărea, ici și colo, suprafața strălucitoare a mării.

Era liniște și zăpușeală. Casa părea un cuptor încins, iar la umbră dogoarea era la fel de mare.

Timpul se scurgea încet și Wojski tocmai se gîndea dacă merită să zacă în colțul ăsta lipsit de aer, cînd, în ușa, apărură domnișoara Zak. Un maiou portocaliu îi sublinia silueta frumoasă. Părul negru ca abanosul făcea un contrast perfect cu culoarea stridentă a costumului de plajă.

Wojski se ridică de pe șezlong și se grăbi să-i iasă în întîmpinare.

— În sfîrșit! Vă pîndesc de o groază de vreme!

— M-ați pîndit? Ce cuvînt neliniștitor!

— Vă rog să nu vă fie teamă! Numai cu intenții prietenești.

— Adică?

— Nu din cele „serioase“. Nu folosesc niciodată această tactică! În rest, vă stau la dispoziție!

Domnișoara Zak zîmbi și-i aruncă lui Wojski o privire zeflemitoare, nu lipsită însă de cochetărie.

— Între o bucatică și alta ați mai „gusta“ ceva?

— De ce între una și alta?

— Mi-au ajuns la urechi succesele pe care le-ați re-purtat la „Neptun“. Să consider deci că „Diana“ a fost deja exploatată la maximum?

- Nu, nu complet! După cum vedeți, fac și eu ce pot.
- Și, cu adevărat, în sudoarea frunții!
- Aveți dreptate. E o zăpușeală nemaipomenită. De aceea am o propunere: nu ați vrea să facem o scurtă plimbare cu barca? Ne va răcori cu siguranță.
- Poate aveți dreptate... cu atât mai mult cu cât declarațiile dumneavoastră sună atât de ispititor...
- Deci, de acord! S-o luăm spre sat!
- O să găsiți vreo barcă?
- Am o autorizație generală a unui corsar cu barba albă. Știu unde i se află barca.

Nu după mult timp se apropiară de primele case ale satului și o luară pe fișia lată de nisip care despărțea marea de primele clădiri. Trebuiau să fie atenți pentru a nu se împiedica de frânghiile care țineau bărcile lăsate la mal. În cele din urmă Wojski o coti spre mare și se opri lângă apă.

— Asta e corabia piratului? Domnișoara Zak își scoase papucii de plajă și plescăind prin apă cu tălpile goale se apropie de barcă.

— Da de unde corabie? Nu mai recunoașteți gondola? îi răspunse cu seriozitate Wojski. Apoi intră nonșalant cu pantofii de pînză în apă.

— Știți să visliți la fel de bine cum faceți curte? — îl întrebă domnișoara Zak, cînd se aflară deja în barcă.

— Suficient pentru a pluti — îi răspunse aranjînd vislele.

— În cele din urmă pot risca. Marea e complet liniștită.

Într-adevăr, valuri mici formate chiar la suprafața apei, se loveau delicat de nisip. În depărtare, în schimb, marea era acoperită de valuri mari ce avansau lent spre mal. Pe fundul bărcii se aflau cîteva pietre, o pereche de saci și o cutie de tablă. Deoarece apăruse puțină apă în urma balansării bărcii, domnișoara Zak își sprijini picioarele de una din aceste pietre. Wojski se aplecă în față și lăsă vislele în apă.

Timp de o clipă tăcură amîndoi. Se auzea doar scrișul făcut de vislele ce se roteau în lagărul încheieturii. Fata stătea pe banca din spate. Se aplecase și își bă-

gase mîna în apă încercînd să prindă unul din peștișorii ce înotau la suprafață.

Malul începu treptat să rămînă în urmă, casele satului se micșorau iar fișia de apă din urma lor se lătea văzînd cu ochii.

Domnul Lukasz ieși din vilă cu intenția de a merge spre mare. Pe drum îl întîlni pe Ulmer care tocmai se întorcea de la plajă.

— Nici un fel de întrebări noi nu mai sînt prevăzute în program? îl acostă pe Lukasz, oprindu-se lîngă el.

— Nu știu. Janicki e în sala de lectură. A anchetat-o nu demult pe domnișoara Zak.

— În frumoasă poveste sîntem amestecați, n-am ce spune! — Ulmer își întoarse capul.

Lukasz dădu din umeri.

— N-avem ce face. Trebuie s-o suportăm.

Stăteau pe o ridicătură de nisip — două figuri clar desenate pe fundalul albastru al cerului. Brusc, Lukasz își prinse tovarășul de mînă.

— Priviți! Acolo! — întinse mîna indicînd cu degetul. Nu cumva e Wojski cel care se urcă în barcă?!

Ulmer, surprins de surescitarea tovarășului său, se întoarse brusc.

— A, da — confirmă indiferent. El și domnișoara Zak! Se vede că nu prea țin cont de anchetă. Se pare că și-a schimbat obiectul flirtului.

— O ia cu barca! Vrea să iasă în larg! Haideti, trebuie să împiedicăm acest lucru!

— Dar... De ce să-i împiedicăm? Nu cumva... hm... țineți și dumneavoastră la fata asta? Ulmer îl privi puțin ironic.

— Nu mai vorbiți prostii! îi replică morocănos Lukasz.

— Haideti, o amenință un pericol! Fără să se mai uite în urmă, o porni repede spre sat.

— Ce spuneți?! strigă Ulmer luînd-o pe urmele lui. Nu cumva presupuneți...

— Nu presupun nimic! Eu știu! Trebuie să-i ajungem neapărat! Începu aproape să fugă, iar Ulmer, uimit, se ținu după el.

Primul care rupse tăcerea fu Wojski.

— În sfârșit, singură, în mijlocul apei... Nu-i așa că e romantic?

Domnișoara Zak se îndreptă și își privi tovarășul care vislea.

— O să faceți în curînd bășici la mîini. Atunci o să vă treacă gîndurile romantice...

— Sînt mișcat de grija pe care mi-o arătați.

— Am și eu o inimă bună.

— Atunci nu dumneata l-ai omorît pe Molski?

— Mă simt umilită de deziluzionarea dumneavoastră. Însă, vă rog, să mă iertați, bîta nu este specialitatea mea.

— De unde știți că a fost omorît cu bîta?

— Dar dumneata nu știi? Domnișoara Zak își ridică sprîncenele cu uimire. Janicki nu a ascuns asta deloc!

— Sînteți o persoană foarte ageră. Chiar prea ageră pentru gustul meu...

— Ce schimbare bruscă? Credeam că sînteți complet fermecat de mine!

— Farmecul dumnilale este tot atît de periculos ca și alte atribute! — îi replică cu un zîmbet Wojski.

Malul se îndepărtase simțitor. Casele satului arătau ca niște boabe negre de fasole împrăștiate. Ici și colo, ferestrele sclipeau în soare. Erau din ce în ce mai singuri pe întinsul nesfîrșit al apelor. Aveai impresia că toată marea se deplasează spre mal. Aici se ridica ca într-o inspirație ritmică, aici cobora de parcă s-ar fi dus spre fund, încît ei aveau impresia că zboară în jos ca un leagăn. Acest balans continuu începu să-l simtă domnișoara Zak.

— Poate ne întoarcem?

— Încă un pic. Aș vrea să mai discutăm...

— Avem doar destule prilejuri la vilă.

— Dar aici nu ne aude cu siguranță nimeni.

— Aveți ceva atît de important să-mi spuneți?

— Important?... Știu eu... Wojski își aruncă privirea de jur-împrejur. — Pentru mine poate că da.

— Mă intrigați...

Lukasz împreună cu Ulmer, din ce în ce mai surescitat, ajunseră în cele din urmă în sat.

— Trebuie să luăm prima barcă care se află la mal și și s-o pornim în urma lor! spuse categoric Lukasz. Poate reușim să prevenim o nenorocire!

— Despre ce nenorocire vorbiți? — spuse în spatele lui, cu o voce gifiită, Ulmer. Spuneți odată, de ce vă este teamă!

— De ce?! De viața acelei fete!

— Credeți deci, că Wojski este cel care...? Ulmer aproape că se opri în loc.

— Mai iute! îl zori imediat Lukasz. Nu mai face na-zuri! Uite aici o barcă!

— Ce o să spunem proprietarului? O să facă scandal!

— O să-i explicăm noi cumva! Asta nu mai are nici o importanță!

Împroșcînd apa, Lukasz sări în barcă iar Ulmer îi urmă exemplul. Tovarășul lui, cu mâinile tremurînd de emoție desfăcea barca de la mal și se apucă să pună vislele!

— Aranjați cîrma și orientați-o în direcția lor! ordonă Lukasz uitîndu-se în spate. În același moment apucă vinjos de visle. Sînt foarte departe, trebuie să ne grăbim!

Într-adevăr barca pe care vroiau s-o ajungă arăta acum ca o gămălie neagră de ac înfipt într-o mătase argintie.

— Sînteți curioasă? Atunci, ascultați. Am cîteva întrebări la care aș vrea să primesc răspuns.

— Începe să fie foarte interesant! Care sînt întrebările?

— Prima: de ce ați scris anonima aceea? Știți într-adevăr cine are caietul?

Domnișoara Zak își coborî pleoapele.

— Vă interesează chiar atît de mult?

— Numai atît încît să-mi dau seama de ce ați încercat să mă implicați și pe mine în cabala asta!

— Eu?... Pe dumneata?... strigă plină de uimire fata. În ce fel?

— Autorul anonimei și autorul cuvintelor de pe perețele coridorului e una și aceeași persoană! Și aici și acolo a fost folosit același tip de litere! Dar în inscripția

de pe perete s-a încercat, în mod perfid, să se îndrepte bănuielile asupra mea.

— Care este acest mod perfid?

— Unele mici adausuri la literile de tipar, cum ar fi, de pildă, codița de la „E“, sînt identice cu caracterul scrisului meu.

— Și credeți că eu am scris?

— Ancheta a dovedit că anonima a fost scrisă cu pixul dumneavoastră. În plus, doamna Deresz afirmă că a văzut cum ieri seară scriați ceva pe o filă de hîrtie asemănătoare cu cea din plic.

— Aha, doamna Deresz! Acum încep să înțeleg signifi- ranța de nezdruncinat cu care mă acuzați! Datorez, deci, invitația la această plimbare dorinței de a-mi transmite aceste acuzații?

Wojski o privi pe fată cu ochii îngustați.

— Poate de asta sau poate de altceva...

— Din păcate trebuie să vă deziluzionez! Nu sînt nici autoarea anonimei și nici a anunțului de pe perete!

Wojski dădu din umeri.

— Negăți probele evidente cu simple vorbe goale.

— N-am ce face! pufni fata. Dacă toate suspiciunile duminale valorează cît asta, nu mai avem ce discuta!

— Ba avem și avem timp destul — spuse rece Wojski.

— Începeți să mă iritați!

— Nici nu mă miră, pentru că știți că am dreptate. Dar asta nu este totul. V-am spus doar, la începutul convorbirii noastre, că am cîteva probleme de discutat!

— Atunci, dați-i drumul! Să epuizăm acest subiect plăcut!

— Mă interesează ce v-a determinat să-mi negăți declarația că n-am ieșit din vilă în seara în care a murit Molski? Puteați la fel de bine să treceți sub tăcere, așa cum am vrut și eu s-o fac. Dar dumneata ai urmărit adevărul obiectiv! Pentru binele anchetei! V-au animat, cumva, și alte sentimente nobile?

— Ce s-a întîmplat cu dumneata? Ai fost atît de drăguț...

— Și acum sînt altfel? — Wojski rîse. Să consider numai această observație drept răspuns? Cred, că și pe mai departe, nu voi mai fi prea drăguț...

Apucă brusc vîrsla și o ridică în sus.

— Ce s-a întîmplat cu vîsla asta?

— A sărit din lagăr. Dar o aranjez îndată.

Wojski tocmai scotea vîsla grea, cînd le ajunsese la urechi o chemare:

— Hei, hei, domnișoara Zak! Venim după voi!

Wojski privi în direcția din care venea vocea. O barcă se apropia de ei.

— Ooo... nici nu am observat în timpul discuției că sîntem urmăriți! Se pare că sînt domnii Ulmer și Lukasz.

— Le sînt recunoscătoare c-au pus capăt acestei discuții. Ați devenit un tovarăș nu prea plăcut.

— Și nu am avut dreptate?

— Cîtuși de puțin! Dacă o să vă gîndiți mai bine o să ajungeți la concluzia că reacția mea a fost naturală și cred că justă. Oare nu cumva, într-o astfel de situație, sentimentul colegialității trebuia să cedeze în fața sentimentelor datoriei?

Wojski nu-i răspunse nimic, ocupat fiind cu aranjarea vîslei. Între timp barca ce venea în urma lor se apropiase considerabil.

— Noi ne întoarcem! le strigă domnișoara Zak. Dar dumneavoastră încotro? Nu cumva spre Malmö?!

— Am vrut să ne convingem dacă vă putem ajunge impunînd un astfel de ritm! — strigă Ulmer. Acum ne întoarcem cu voi!

Ambele bărci se întoarseră. Ridicînd și coborînd ritmic aripile înguste ale vîslelor pe suprafața nemișcată a mării începură să se apropie de malul învăluit în aerul fierbinte.

Cu o oră încă înainte de cină toți se strînseră jos. O parte din ei ocupau șezlongurile întinse pe terasă iar restul luă loc în sala de lectură. Discuțiile deveniră tot mai aprinse. Primul șoc provocat de cea de a doua moarte trecuse, acum începea să iasă la iveală, din spatele rezervei și a neîncrederii reciproce, curiozitatea ome-nească firească, dornică de un schimb de păreri și informații. Erau incitați mai ales de inscripția enigmatică de pe peretele coridorului. Era dealtfel faptul cel mai comentat și în jurul lui gravitau toate presupunerile și supozițiile.

După excursia cu barca, domnișoara Zak era îmbufnată pe Wojski care se făcea însă că nu observă. Revenise, în conversația cu ea, la tonul său obișnuit-șarmant, fără să bage în seamă replicile ei înțepate. Se făcea, de asemenea, că nu înțelege ocheadele bănuitoare și dușmănoase ale lui Lukasz, cu toate că acesta nu căuta deloc să și le mascheze.

Sudra, care se așezase lângă Wojski și domnișoara Zak, nu se amesteca în discuție la fel ca Lukasz. Stătea nemiscat, cu mâinile împreunate și era greu să-ți dai seama dacă urmărește sfera de foc uriașă a soarelui ce cobora spre apus sau pur și simplu ațipise.

După o bucată de vreme, domnișoara Zak se lăsă îmbunătă în cele din urmă de Wojski, iar în momentul în care Frania apărură în ușă și anunță că masa este servită, o porniră în bună înțelegere spre sufragerie.

Toți ceilalți se aflau deja în jurul mesei peste care se întindeau diarele roșii ale luminii soarelui ce cobora spre asfințit. Această lumină tremurătoare lăsa pete calde, strălucitoare și pe fețele celor prezenți. Fania aprinse lumina și trase draperiile la ferestre izgonind în felul acesta resturile zilei din interiorul camerei.

Janicki nu era la masă. Se prea poate ca și această absență să fi influențat asupra atmosferei.

Ulmer, după ce avu un schimb de păreri cu Deresz pe tema expertizei grafologice ca probă juridică, tăcu ocupându-se de conținutul farfuriei. Abia după o vreme interveni în discuție:

— Datorită domnului Lukasz am făcut azi o plimbare plăcută cu barca!

Cel menționat îi aruncă numai o privire fără să spună un cuvânt.

— De ce, datorită domnului Lukasz? se interesă Tarski.

Ulmer îl privi puțin ironic pe Lukasz.

— A hotărât să ajungă din urmă o altă barcă în care erau domnișoara Zak și domnul Wojski. Avînd în vedere distanța considerabilă, nu a fost un lucru prea ușor.

— De aici pot să înțeleg că urmărirea a reușit? interveni în discuție doamna Deresz.

— Bineînțeles! Domnul Lukasz s-a dovedit un vîslăș remarcabil!

— Deci ne-ați urmărit intenționat? se miră domnișoara Zak.

— Da, că domnul Lukasz se temea pentru dumneavoastră.

— Domnul Lukasz? Pentru mine?... Fata își ridică sprâncelele mirată.

— Cunoscînd perspicacitatea în aprecieri a domnului Lukasz, presupun că se temea de o a treia crimă — declară zîbind Wojski. De astă dată victima urma să fiți dumneavoastră.

— De ce tocmai eu? — domnișoara Zak nu putea să-și revină din uimire.

— Nu cred că știa. A fost suficient că v-am invitat la o plimbare solitară.

— Am zărit de departe cum v-ați urcat în barcă — le explică Ulmer.

— Vedeți! Vă rog să-i mulțumiți pentru că v-a salvat viața.

Lukasz dădu farfuria la o parte și declară liniștit:

— Nu este vorba de nici un fel de mulțumiri. E adevărat că am crezut și cred și în prezent că v-ați aflat în pericol.

— Ce înțelegeți prin asta?! strigă Deresz. Toți ceilalți tăcură urmărind cu atenție întorsătura neașteptată pe care o lua discuția.

— Părerea mea, sprijinită dealtfel, pe baze reale, este că nimeni altul decît domnul Wojski este autorul... hm... evenimentelor petrecute!

Momentul de liniște, care a urmat după aceste cuvinte, a fost străpuns de strigătul lui Wojski scos printre dinții strînși:

— Prostule!

— Acuzația dumneavoastră este foarte categorică. În caz că vă lipsesc însă argumentele, puteți fi dat în judecată de către domnul Wojski! îl preveni Deresz pe Lukasz.

— Și cu siguranță că așa am să și fac.

— Mă îndoiesc — îi răspunse zeflemitor Lukasz. Pînă vom ajunge acolo, dumneata vei sta pe banca acuzaților!

— Dar dovezile! Pe ce vă sprijiniți această acuzație?! îi reaminti Deresz.

— Iată-le. În primul rînd, unele detalii ale inscripției

de pe perete indică mîna acestui domn. În al doilea rînd, a fost prins cu minciuna de către domnișoara Zak, lucru pentru care urma să plătească azi. În al treilea rînd și el avea un pix cu pastă verde pe care, după cum cred, a reușit să-l ascundă cînd s-a făcut percheziția.

— De unde știți asta?

— Fiecare poate constata acest lucru uitîndu-se la rubricile completate de el în cartea de imobil. Sînt scrise cu pastă verde.

De data aceasta toate fețele se întoarseră spre Wojski.

— E adevărat? îl întrebă Deresz, care preluă în mod evident conducerea întregii anchete.

— Bineînțeles că da! Trebuie să fii cel mai mare idiot ca să-ți poți sprijini acuzațiile pe astfel de argumente! Am un singur pix dar i-am schimbat mina care mi s-a terminat după venirea mea aici. Aceasta, pe care o am, am cumpărat-o în orașel. Asta-i tot ce am de spus pe această temă!

— Dar celelalte acuzații?

— În ceea ce privește restul acuzațiilor voi da explicații în altă parte, dacă va fi nevoie! Dar vă pot spune de pe acum că dintre noi toți eu singur voi avea alibi pentru perioada critică de timp în care a fost omorît Moiski! Domnului Lukasz să-i ajungă deocamdată atît, restul îl voi spune în fața judecătorului!

— Un incident foarte neplăcut — mormăi Ulmer către doamna Deresz. Îmi pare rău că l-am provocat dar cine ar fi putut presupune că vorbele mele hazlii vor atrage după sine o astfel de furtună! Trebuie să recunosc că, de la început, am tratat toate temerile domnului Lukasz mai mult în glumă...

— Se pare că v-am spus o dată părerea mea — declară Deresz — trebuie să lăsăm ancheta în mîna factorilor competenți. Domnul Lukasz vrea însă s-o facă singur — atunci îl privește.

— Consider ca o comportare necorespunzătoare căutarea și aducerea unor acuzații, provenite din resentimente personale — își spuse și părerea sa Tarski.

— De comun acord cu dumneavoastră — îl aprobă avocatul. Cu atît mai mult cu cît asupra noastră a tuturor celor prezenți planează, după cum mi se pare, niște

umbre. Domnul Wojski nu a spus adevărul, la fel a procedat și domnul Tarski. Singurul care avea seringă era domnul Lukasz și, după cum știm, ucigașul domnișoarei Skoron s-a folosit tocmai de un astfel de instrument. Numai domnișoara Zak are un pix cu pastă verde și încă ceva, în ceea ce o privește, nu a fost se pare elucidat. La domnul Sudra se mai vede încă pe față așa-zisa zgîrie-tură, iar ce a făcut soția mea cu somniferele nici eu nu știu. În schimb domnul Ulmer... hm... domnule Ulmer, amintiți-mi vă rog și mie ce grevează ipoteca dumneavoastră? Deresz se întoarce zîmbind spre cel menționat.

— Dar a dumneavoastră, domnule avocat? îi răspunse cu un zîmbet identic printr-o întrebare cel chestionat.

Se ridicară cu toții de la masă și părăsiră sufrageria împărțiți în grupuri. Zumzetul vocilor umplu holul. Sudra, folosindu-se de un moment de neatenție, ieși în curte pe neobservate.

Ultimele sclipiri ale zilei mai înroșeau încă orizontul pe partea de apus a bolții. Întunericul care se lăsa stinse însă și aceste resturi de lumină care dispărură dincolo de suprafața mării, neagră acum, misterioasă și amenințătoare.

Sudra ocoli repede raza de lumină ce dădea prin ferestre cuprins fiind imediat de beznă.

Cunoștea bine drumul spre sat, de aceea mergea pe cărarea nisipoasă fără nici o ezitare. În curînd se iviră pe fundalul cerului contururile primelor acoperișuri. Coti și strecurîndu-se printre garduri ajunse la o casă.

Ferestrele erau luminate în față, iar pe lângă unul din pereți urca o scară îngustă cu o balustradă instabilă. Treptele se terminau cu un mic cerdac, susținut de două birne ișite în afară.

Se cățăra pe treptele nesigure, scoase din buzunar o cheie și descuie ușa ce dădea în cerdac.

Se afla în întuneric complet. Întinse mîna și o purtă un timp pe pereți căutînd întrerupătorul. După o clipă se auzi un zgomet sec iar lumina invadează camera.

Controlă mai întîi dacă gemulețul era bine acoperit. Apoi întoarce cheia pe dinăuntru și o răsuci în broască. Se afla într-o cameră mică, curată dar foarte modest mobilată. Un pat de fier acoperit cu o cuvertură roasă, un

dulap puțin descleiat, o măsuță și un scaun reprezentau tot mobilierul. În afara unei scoarțe, ce atârna deasupra patului, cu doi îngeri grași ce ridicau în sus o inimă de un roșu aprins — pereții nu aveau nici o podoabă, lucru care era în favoarea lor.

Se așază pe marginea patului și își privi ceasul. Era deja zece și douăzeci de minute. Stătu o bucată de vreme nemișcat cu privirea fixată în podea. În cele din urmă se sculă și se apropie de fereastră. Pereții laterali ai camăruței erau din scinduri vopsite în alb. Întinse mîna și scoase caietul verde. Întinse mîna a doua oară. De astă dată scoase o cutie metalică alungită, pe care era lipită o etichetă colorată, și care avea o închizătoare specială.

Băgă caietul sub cămașă iar cutia în buzunarul interior al hainei. Din sertarul mesei scoase o lanternă pe care o introduse în buzunarul de la pantaloni.

Imediat după asta se auzi un ciocănit ușor.

Toc... toc... toc... toc...

Se apropie de ușă. După un schimb scurt de cuvinte rostite în șoaptă răsuci cheia în broască.

Era ora zece și patruzeci de minute. În vremea asta o umbră se furișa spre șopron. Cel sosit se opri un moment lângă poartă și privi de jur-împrejur, bezna era atotcuprinzătoare. Își plecă capul într-o parte și ascultă un timp mai îndelungat. Clădirea întunecată a șopronului era însă cufundată într-o liniște totală. După o bucată de vreme, din spatele scindurilor ajunse la urechile celei care asculta un chițait și un ronțait încet.

Zgomotul însemna pentru el un semnal verde. Prezența șobolanilor arăta că șopronul e pustiu și de abia acum cel venit se strecură înăuntru.

La ora unsprezece fără zece minute Sudra a stins lumina, a închis ușa în urma sa și ținându-se cu grijă de balustradă a coborît pe treptele înguste.

Era înconjurat din toate părțile de case. Le cunoștea foarte bine de cînd fusese pe aici la alte ore din zi. Erau șoproane, depozite și magazine amplasate în mod haotic, construite una peste alta, dînd naștere unui adevărat labirint de treceri și străduțe scufundate acum în beznă completă.

Stătu și așteptă o bucată de vreme pînă ce privirea i se obișnuie cu întunericul. După aceea, cînd zări deasupra sa cerul înstelat, o porni de-a lungul unui gard scund. Gardul îl conduse pînă la drumul de nisip ce trecea prin mijlocul satului. Începuse să se vadă puțin mai bine. Tăie drumul de parcă ar fi fost o stafie și se afundă din nou în întunericul ce învăluia ulițele satului.

Se orientă după zgomotul mării care ajungea pînă la el. Nu-i prea ajută recunoașterea locului care o făcuse în timpul zilei. I se părea că noaptea răutăcioasă a schimbat de la locul lor toate casele și șoproanele din sat. Cînd mergea trebuia să fie atent să nu se agățe, ca ieri, de vreuna din frînghiile întinse pe nisip ce țineau bărcile lăsate pe apă.

În acel moment, de undeva dintr-o parte, noaptea a fost sfîșiată de un lătrat înversunat, ca o chemare la luptă. La acest semnal toți cîinii de prin împrejurimi răspunseră printr-un urlet prelung.

Sudra se opri o clipă. Dinspre mare adia o briză care mîngîia obrajii. Cîinii treptat, treptat se liniștiră, numai cel din apropiere nu se dădea bătut. Fără să-i mai acorde nici o atenție o luă din loc. După cîteva secunde în fața lui apărură umbra confuză a șopronului.

Își privi cadranul fosforescent al ceasului. Era unsprezece fără două minute. Celălalt trebuia să-l aștepte deja, prevenit dealtfel de către cîini de venirea lui.

Se apropie de șopron și cu urechea ciulită se opri lângă poartă.

Cîinele din apropiere se liniști și el în cele din urmă. Tăcerea era tulburată doar de susurul uniform al valurilor. La o mică depărtare sclipeau luminițele caselor pescărești însă aici, lângă perete, unde se afla, bezna era deplină. Liniștea și întunericul erau stăpîne și în interior.

După cîteva secunde de așteptare se adresează în șoaptă întunericului.

— Ești acolo?

— Intră! îi răspunse o voce înăbușită venind de undeva din adîncul șopronului. Concomitent se aprinse și o lumină albă, albastră.

Sudra trecu pragul. În scînteierea slabă a acestei lu-

minițe zări conturul unei bărci vechi întoarsă pe-o parte, o ancoră ruptă de pe un cuter pescăresc ce zăcea în apropiere și umbrele unor lăzi vechi. Înaintind în interiorul șopronului nu-și luă privirea de la luminița albastră ce scliepa spre el.

Cînd se apropie, se convinse că lumina atîrna parcă deasupra unui șir de butoaie de tablă puse unul peste celălalt. Deasupra lor se afla o bucată de scîndură iar pe ea două pachete de bancnote de cinci sute de zloți.

Beci, partenerul său pregătise această întîlnire în cele mai mici amănunte. Se înconjurase cu butoaie pentru a fi la adăpost de un atac brusc, iar schimbul urma să se facă pe scîndura pusă în acest scop.

Sudra se opri analizînd situația. Tăcu, așteptînd ca celălalt să-și spuie primul cuvînt. Poate din sunetul glasului va putea deduce ceva...

— Pune caietul alături de bani. Îl voi verifica iar la semnalul meu vei putea să iei banii!

I se păru că recunoaște vocea. Totuși faptul că era înăbușită nu-i dădu o siguranță deplină.

Deschise încet nasturele cămășii și scoase caietul. Atît timp cît îl avea în mînă nu-l amenința nimic. Dar apoi? ... Cînd, în ce moment va apare pericolul? De răspunsul la această întrebare depindea totul.

Se aplecă la fel de încet și puse caietul. Concomitent își duse mîna stîngă pe neobservate spre buzunarul pantalonului.

Luminița alunecă pe scîndură oprindu-se deasupra caietului. În sclipirile ei Sudra zări un contur confuz. O șapcă trasă adînc pe ochi, iar sub ea o basma colorată de damă ce acoperea fața. O mînă înmănușată ieși din întuneric, apucă caietul și se retrase cu el în beznă. Luminița merse și ea pe urmele caietului.

Sudra se gîndea cu înfrigurare știind că momentul critic se apropie. Apoi își aminti gestul său cînd a pus caietul. Scîndura era mai jos și fusese nevoit să se aplece... În curînd se vor auzi cuvintele care-i vor permite să ridice banii și atunci va trebui să se aplece din nou...

Apucă cu mîna lanterna și o scoase din buzunar. Concomitent își îndoi ușor genunchii, încordîndu-și mușchii. În acel moment se auziră cuvintele:

— Bine. Poți să iei banii... luminița albastră se îndreptă din nou spre el.

Începu mișcarea pregătită. Se aplecă ușor în așa fel încît întinderea mîinii să pară în această situație un gest natural... Înclinarea trunchiului creștea iar mîna întinsă atinse aproape pachetul cu bancnote cînd, brusc, picioarele încordate îi aruncară capul în sus într-un salt puternic. Aflat încă în zbor, aproape aterizînd de partea cealaltă a butoaielor, smulse fulgerător basmaua colorată. Simultan răspîndi lumina albă, puternică a lanternei sale.

Apăru fața lui Ulmer cu ochii larg deschiși și cuțitul ridicat pentru lovitură. Cu un moment însă mai devreme din mîna lui Sudra se răspîndi un nor ușor cețos.

Cuțitul căzu cu zgomot pe butoaiile de tablă iar Ulmer se apucă cu mîinile de față strigînd:

— Ochii mei! ... ochii mei!

Un fluierat strident acoperi însă acest țipăt. Prin poartă dată de perete cu violență pătrunseră lumini de lanterne iar șopronul se umplu cu oameni.

După cîteva secunde de luptă Ulmer și Sudra stăteau acum liniștiți unul lîngă celălalt cu mîinile încătușate. Ulmer încercă să-și șteargă, cu mîinile legate, ochii de ultimele resturi ale gazului lacrimogen.

Locotenentul Janicki se apropie de ei.

— Ia te uită! ... Pe cine vād?! spuse zeflemitor. Deci, tot domnul Ulmer! Și, desigur, domnul Sudra!

Unul din oameni se apropie de Janicki înmînîndu-i banii, caietul și cuțitul pe care-l ținea de lamă.

— Aha, iată și caietul! Pe cuțit nu vor fi cu siguranță urme, așa că prudența e de prisos! Se întoarse din nou spre cei prinși:

— Jocul s-a terminat, domnilor, vă rog să mă urmați!

Primul o luă din loc Ulmer. Mergea fără să scoată o vorbă, cu capul plecat, între doi oameni din escortă. Nu avea nici o iluzie, se apropia de capătul drumului său.

PARTEA A TREIA

3 IX

Iată ce înseamnă obișnuința! Acum, cînd nu mai sînt obligată să-mi notez impresiile, o fac însă în continuare, scriindu-mi mai departe jurnalul! Poate acum intervine nu numai obișnuința ci și plictiseala. Nu am pur și simplu ce face aici, între acești patru pereți și în plus, încuiată cu cheia...

Camera în care mă aflu e mobilată modest, însă plăcut. Unica fereastră (prevăzută cu gratii) dă într-o mică grădină în care cresc cîțiva pomi fructiferi. În grădină lucrează destul de neglijent un om. Îl văd de sus, căci camera mea se află la etaj.

Cînd am intrat azi dimineată în această vilă, situată pe o străduță liniștită de la periferia orașelului, am zărit pe poartă firma: „Dr. Jozsf Pawlak. Primește între...” Nu am reușit să zăresc și orele de primire, dar asta mă interesează prea puțin.

Am fost apoi condusă pe scări, acoperite cu covor, pînă la etaj. O doamnă în vîrstă ne-a ieșit în întîmpinare, a indicat ușa acestei camere și apoi a pătruns aici cu mine. Mi s-a recomandat drept soția doctorului și mi-a propus, foarte amabilă, micul dejun. Eram însă prea surescitată pentru a înghiți ceva, așa că am refuzat categoric. Acum am remușcări întrucît îmi face impresia că nu am fost prea politicoasă. Cu toate acestea însă doamna și-a exprimat speranța, în continuare amabilă, că mă voi simți bine aici. Cînd a închis ușa în urma ei am auzit zgomotul făcut de cheia răsucită în broască.

Așa stau lucrurile, deci? Din lac în puț! Bănuielile mele, apărute însă prea tîrziu, încep să capete forme reale!

Agitația mi-a luat nu numai pofta de mâncare dar și somnul cu tot coșmarul pe care l-am trăit în noaptea care s-a scurs. M-am plimbat prin cameră fără să pot să-mi stăpinesc gândurile tulburate. Uitându-mă, din fericire, prin sertare și dulap am găsit puțină hîrtie și cîteva creioane. M-am apucat atunci să-mi fac aceste însemnări. În felul acesta îmi voi liniști cel mai bine nervii răscoliți.

Dar și am ce scrie! Mai întîi despre acea întorsătură neașteptată pe care au luat-o lucrurile în seara trecută, apoi, noaptea ce i-a urmat și în cele din urmă, sosirea la această vilă misterioasă.

Dar, pe rînd, Justyno! Limitează-ți descrierea impresiilor și ocupă-te în special de fapte.

Să începem deci cu seara de ieri.

În caietul meu verde (pe care mi l-a luat Sudra) am descris scena apariției lui în camera mea și discuția noastră. Prin forța împrejurărilor acea scenă încheie însemnările.

Cu toate acestea însă descrierea, după cum se va vedea, nu a fost în concordanță cu adevărul. Este fidelă numai pînă în momentul în care Sudra s-a uitat la struguri, apoi totul s-a desfășurat complet altfel.

Deci, s-a uitat la struguri apoi și-a ridicat privirea spre mine și strîmbîndu-se în felul lui, m-a întrebat:

— Hm... Ați intrat acum o clipă în cameră?

— Da — i-am răspuns uimită de această întrebare.

— Vă rog să nu vă atingeți de acești struguri. I-ați spălat de mult?

— De ce vă interesează?

Musafirul nu mi-a dat însă nici un răspuns.

— Da... mormăi. Așa... Apoi mă privi drept în ochi.

— Vă rog să mă ascultați cu atenție și să faceți totul, exact așa cum vă voi spune. Vă sînt prieten și știu mai mult ce se întîmplă aici decît vă închipuiți. Am să iau asta — întinse mîna spre farfurie și luă ciorchinele frumoase care se afla chiar deasupra, apoi luă o hîrtie din coș și îl înveli cu grijă. De restul, așa cum v-am spus, vă rog să nu vă atingeți! Ies pentru un moment. Vă rog să închideți ușa cu cheia. Revin imediat. Se apropie de mine foarte aproape și-mi spuse în șoaptă:

—Nu voi bate, voi apăsa pe clanță de două ori. Nu-mai la acest semnal aveți voie să deschideți ușa!

Formidabil de uimită am reușit să dau numai din cap. În tonul vocii era ceva care nu permitea nici o împotrivire. Nu îmi mai dădu alte explicații. Forța sugestivă pe care o dezvălui brusc, obliga la supunere. De aceea, când peste o jumătate de oră clanța se mișcă în modul convenit, am deschis ușa fără nici o ezitare.

O închise încet în urma sa și oprindu-se în mijlocul camerei se uită în tăcere de jur-împrejur câteva clipe. Curioasă, așteptam să văd ce-mi va spune. Speram să aud câteva cuvinte de explicații, care să mă orienteze în situație, dar dintr-o dată s-a dovedit a fi departe de asta.

— Trebuie să vă solicit un anumit efort — vorbi. Această noapte nu va fi ușoară. Nu veți putea să vă culcați în pat. După ce voi pleca vă veți încuia cu cheia și veți limita la minimum deplasarea prin cameră. Aici trebuie să domnească neapărat liniște absolută. La ora cinci fix, veți deschide ușa cu cea mai mare atenție. La câteva minute după ora cinci voi veni aici și va trebui să găesc ușa deschisă. Dimineața nu va mai fi timp de discuții. Sudra vorbea în șoaptă stînd chiar lîngă mine. Așa că vă rog să țineți minte instrucțiunile mele. Cu cît zorii zilei se vor apropia, cu atît va fi mai importantă liniștea păstrată în cameră. Dimineața voi intra numai pentru un moment și vă rog să nu-mi vorbiți nimic. Apoi voi ieși și vă voi încuia cu cheia. O jumătate de oră mai tîrziu ușa va fi deschisă și vor apărea oameni cu targa și un medic... Vă veți întinde pe targă și veți fi acoperită complet cu o pătură. Când vă vor scoate, vă rog să stați complet nemișcată și să respirați cît se poate de imperceptibil. În momentul în care targa va fi introdusă în ambulanță și mașina va porni veți putea să dați deoparte pătura. Țineți minte toate indicațiile mele?

Buimăcită de cele auzite am fost în stare să dau doar în tăcere din cap pentru a doua oară.

— Bine. Acum vă rog să luați loc și să scrieți!

Cînd îmi reamintesc acel moment nu pot înțelege cum de mi-am pierdut atît de brusc gîndirea independentă, dorința de împotrivire sau demonstrarea propriei voin-

te. M-am așezat pur și simplu, am luat stiloul în mână și l-am privit întrebătoare pe Sudra.

Atunci mi-a dictat desfășurarea scenei cu care s-a încheiat jurnalul meu, cît și șederea mea în acel loc. După ce am scris mi-a luat caietul și l-a ascuns sub haină.

— Îl iau cu mine. Aveți vreo întrebare?

— Domnule Emil... am încercat eu să-mi adun gîndurile împrăștiate. Ce înseamnă toate astea? Cine sînteți?

Sudra a zîmbit ușor.

— V-am spus doar. Sînt prietenul dumneavoastră. Trebuie să vă încredeți în mine pentru că nu am nici o dovadă care să-mi susțină vorbele. Și de felul în care veți asculta depinde în momentul de față totul, inclusiv siguranța dumneavoastră!

— Dar ce înseamnă asta? Ce sens au instrucțiunile astea?

— Nu am timp acum să vă dau explicații mai amănunțite. A sosit pur și simplu momentul critic. Făptașul trebuie să creadă că sînteți moartă. Trebuie să-l lăsăm în eroarea sa...

— Cum să înțeleg asta?! Din cauza uimirii am ridicat fără să vreau vocea.

— Sstt... — Sudra își duse degetul la gură în chip de avertisment și zîmbi.

— Cadavrul nu are voie să ridice glasul! Apoi adăugă serios: În strugurii pe care i-am luat a fost cianură. S-ar putea ca și în alte boabe să fie otravă, de aceea vă rog să nu vă atingeți de struguri.

— Deci mi-ați salvat viața?... mi-am coborît ascultătoare vocea pînă la șoaptă.

Sudra se strîmbă.

— Să lăsăm asta... Nu avem timp acum să analizăm aspectele marginale. Nu putem prelungi discuția. Vă rog să închideți ușa și să nu uitați ce v-am spus. Lumina trebuie să ardă în cameră, dar să vă așezați în așa fel încît să nu fiți văzută pe gaura cheii.

— S-o astup, poate?

— Nu! Asta ar da de bănuir ucigașului dacă ar avea chef să se uite înăuntru!

În acel moment mi-a venit în cap o idee.

— Dar ce se întâmplă cu locotenentul Janicki? Cred că-l cunoașteți? De ce nu este și el aici?

Sudra căzu parcă un moment pe gânduri.

— Cu Janicki? Îmi răspunse cu un zîmbet. Nu vă fie teamă, va apărea la momentul oportun.

Vorbele acestea au fost întovărășite de un gest neglijent al mâinii.

— Domnule Emil — m-am apropiat de Sudra apucîndu-i mîna cu mîinile mele. — Acum... nu mă mai amenință nimic?

— Doamnă dragă... scuzați... Sudra s-a tulburat ciudat. Stimată domnișoară Justyna... v-am spus doar să vă încuiați cu cheia. În plus vom... voi veghea ca nu cumva să apară unele împrejurări neașteptate. Vă rog numai să păstrați o liniște desăvîrșită! Este foarte important acest lucru. Acum plec, discuția noastră s-a prelungit prea mult. Cît e ceasul dumneavoastră? Trebuie să ni le potrivim.

— Unsprezece fără cinci.

— Perfect, la fel. Nu uitați să răsuciți cheia!

Acestea au fost ultimele lui cuvinte. A dispărut fără zgomot în spatele ușii pe care, conform indicațiilor lui am încuiat-o cu cheia.

Și așa a început coșmarul nopții de așteptare. Mi-am pus o perină sub spate așezîndu-mă în colțul canapelei, lângă peretele pe care se afla ușa. Mi-am pus la îndemîină o carte și țigări. Lampa din tavan ardea așa cum îmi spusese Sudra.

La început am încercat să citesc dar după scurt timp am pus cartea deoparte deoarece nu puteam să înțeleg nici o frază. Casa era scufundată în liniște. Nici cel mai mic zgomot nu o tulbura. M-am uitat la ceas după o bucată de vreme (mi se păruse că au trecut două ore). Era însă abia unsprezece jumătate!

Gîndurile mele s-au concentrat în special asupra persoanei lui Sudra. Rolul lui în toată istoria asta, comportarea de pînă acum, intervenția neașteptată, chiar șocantă a cărei urmare este situația mea actuală.

Deci m-am aflat tot timpul sub ocrotirea lui! El era acel om, căutat de mine, care îmi păzea viața?!!

Atunci aveam gânduri încă destul de frumoase la adresa lui.

Meditațiile astea mi-a umplut timpul care se scurgea groaznic de încet. În cele din urmă însă oboseala m-a doborât și am început să moțai ca un pasager într-un tren de noapte.

Era ora două și zece minute când m-am trezit dintr-o astfel de stare de ațipire. Intenționam tocmai să-mi iau cartea, când am auzit deodată un fișit în spatele peretelui de care mă rezemam. Deoarece aceasta s-a întimplat aproape imediat după trezirea mea din somn, în primul moment am crezut că am halucinații, luind drept realitate ceea ce era vis. După un moment însă zgomotul s-a repetat și atunci am înlemnit de spaimă. Asta nu mai era iluzie... Zgomotul ușor, chiar perceptibil se liniști ca apoi să se repete din nou, de data aceasta chiar lângă ușă... O clipă mai târziu clanța se mișcă ușor în jos. Rămase un timp în poziția asta ca apoi să se ridice din nou în sus.

Mi-am ținut respirația și am stat nemișcată privind ușa de parcă aș fi fost fascinată.

Nu s-a mai întimplat însă nimic. Clanța a rămas nemișcată, iar dincolo de ușă coborise din nou liniștea absolută. Cu toate acestea stăteam fără să mă mișc, ținându-mi în continuare respirația.

Abia după o bucată de vreme s-a făcut din nou auzit zgomotul ușor, abia perceptibil. Și-asta a fost totul. Liniștea profundă care ne învăluia părea că a pus întreaga casă sub semnul morții. Undeva însă, în această casă, se mișca un om care pășea fără zgomot și care purta moartea prin tăcerea și întunericul nopții.

Acest incident îmi alungă din nou somnul. Abia când ferestrele camerei mele începură să capete o culoare cenușiu-argintie am simțit o oboseală imensă.

Cu toate acestea am vegheat în continuare, de teamă ca nu cumva, tocmai acum, când se apropia momentul în care trebuia descuiată ușor, să adorm și să dau peste cap această ocazie atât de precis stabilită.

La ora cinci fără cinci (ultima jumătate de oră m-am uitat la ceas în permanență) m-am ridicat ușor de pe canapea și m-am apropiat de ușă.

La cinci fără două minute am răsucit ușor cheia în broască și sprijinită de tocul ușii am ascultat. Nu după mult timp pe coridor s-au auzit niște pași. Se apropiau de ușă, apoi răsună un ciocănit ușor.

Nu am răspuns nimic ținându-mi minte rolul. După o secundă ușa s-a deschis și în prag a apărut Sudra.

La vederea mea și-a dus degetul a gură și a închis ușa în urma sa. S-a aplecat la urechea mea și mi-a șoptit următoarele cuvinte:

— Totul e în ordine. Trebuie să domnească în continuare o liniște absolută. Mai ales acum e important... Încă o jumătate de oră... Apoi merse prin cameră, se uită jur-împrejur, privi pe fereastră, se întoarse, îmi îndreptă perina care-mi servise de sprijin dându-i o formă de părcă nici n-a fost atinsă, mută cartea și fără să scoată, în continuare, nici o vorbă, se întoarse spre ieșire.

Am auzit zgomotul făcut de cheia răsucită, de scoaterea ei din broască și de pașii ce se îndepărtau. Din nou am rămas singură. De astă dată din fericire numai pentru o jumătate de oră, dar fără posibilitatea de a părăsi camera.

Această situație schimbată mi-a produs pentru prima dată sentimentul inconștient încă, dar de pe acum neliniștitor, al unei jene fizice. Era ca o primă boare a unui vînt rece.

M-am așezat pe pat. Într-o jumătate de oră vor veni cu targa după mine? Trebuie să mă prefac moartă?... Ce înseamnă această regie? Cu ce scop sînt toate astea?

Această ultimă întrebare nu-mi ieșea deloc din cap. Era ca un sunet de clopot insistent, de avertizare auzit în ceață.

Au trecut zece minute, douăzeci, douăzeci și cinci. Așteptam fără să-mi mai iau ochii de pe cadranul ceasului...

În sfîrșit, pe coridor s-au auzit pașii puternici, ritmici ai unor persoane și frînturi de discuție. Pașii s-au oprit în fața ușii mele, cheia a fost răsucită și în prag au apărut noii veniți.

Erau trei. Au intrat în cameră, au închis fără un cuvînt ușa în urma lor și au întins lîngă pat targa adusă.

Doi erau îmbrăcați în halate albe, al treilea într-un costum obișnuit. Purta ochelari cu rame de aur și avea o expresie jovială, blajină. Semăna puțin cu Ulmer, numai că era mai în vîrstă ca el, cu tîmple cărunte și o privire puțin obosită. Puse pe masă geanta care o ținea în mînă și scoase din ea... un termos. Apoi, punîndu-și degetul la gură ca și Sudra, a deschis termosul și a turnat în pahar un lichid închis la culoare. Mirosul plăcut de cafea se răspîndi prin cameră.

Păstrînd în continuare tăcerea îmi întinse cu un zîmbet paharul.

Cafeaua fierbinte, după noaptea nedormită, era delicioasă și mi-a făcut bine. În timp ce o beam, bărbatul cu ochelari discuta cu unul din cei veniți cu el. Acesta era un bărbat cu niște trăsături posomorite. Discuția se referea la detaliile legate de transportul meu pînă la ambulanță care aștepta afară. Se adresă domnului în vîrstă cu titlul de doctor.

După ce am băut cafeaua am restituit doctorului cu un zîmbet de recunoștință paharul gol. Acesta l-a pus pe masă și cu un gest curtenitor mi-a arătat targa.

M-am întins ascultătoare pe aceasta fără să-mi mai reamintesc de bănuielile din timpul nopții. Am fost acoperită pînă peste cap cu o pătură iar cînd am simțit că mă ridică în sus am mai auzit o șoaptă la ureche: „Acum, liniștită și fără nici o mișcare!“.

Îmi făcea impresia că plutesc în aer așezată într-un leagăn. După un moment targa s-a înclinat și am simțit că mă duc în jos. Am trecut și de scări. Apoi mi-a ajuns la urechi un zvon de voci, un plîns al cuiva și targa a fost ridicată în sus. Picioarele ei au zgîriat pardo-seala mașinii, se auzi ușa trîntită și duduitul motorului.

Am simțit o zgîlțitură. Mașina o luă din loc iar eu mi-am smuls pătura de pe mine și m-am așezat normal. Abia atunci, în acel moment, cînd era prea tîrziu pentru a opune rezistență, am avut o străfulgerare bruscă, sigură, care a pătruns în gîndurile mele ca o rază de lumină puternică:

Am fost răpită!

M-am ridicat de pe targă dar zgâlțâielile mașinii care mergea pe un drum de cîmp m-au aruncat la loc. Bărbatul care stătea într-un colț mormăi un avertisment:

— Fiți atentă, o să vă spargeți capul. Pînă ce ajungem pe asfalt o să ne mai scuture puțin. Rămîneți mai bine la locul dumneavoastră...

— Unde mă duceți?! i-am aruncat cu o voce tremurîndă.

— Conform ordinului... vă rog să nu aveți nici o teamă...

Acest răspuns a avut însă un efect contrar. Mi-a incitat temerile. Se vede că i s-a interzis acestui om să-mi răspundă la întrebări iar asta ilustra cît se poate de elocvent situația!

M-am uitat prin ferestruica din față. Lîngă șofer se mai afla un bărbat. Le era deci foarte ușor să înăbușe orice rezistență. Nu mai avea nici un sens să cer explicații sau să încerc să mă opun închiderii mele.

Am străbătut restul drumului în tăcere, cu atît mai mult cu cît nici însoțitorul meu nu avea chef de vorbă. A scos însă la un moment dat un pachet de țigări pe care mi l-a întins cu o invitație mută:

— Mulțumesc, n-am chef să fumez, i-am răspuns și acestea au fost singurele cuvinte pe care le-am rostit pînă în momentul în care mașina s-a oprit.

Bărbatul care stătea lîngă șofer a sărit repede jos, ușa s-a deschis și am auzit ordinul:

— Coboriți, vă rog. Am ajuns.

M-am sprijinit de mîna care mi-a fost întinsă și am sărit pe pămînt uitîndu-mă totodată de jur-împrejur, curioasă unde m-au adus.

Ne oprisem pe o străduță mică, îngustă, pe care se aflau cîteva vile construite ici și colo. Era liniște și pustiu. De-a lungul trotuarelor se întindeau garduri de fier de pe care atîrnau flori și plante agățătoare. Geamurile scilipeau în razele soarelui dar nu am reușit să zăresc pe nimeni în ele.

Unul din bărbați se apropie de cabină, schimbă cîteva vorbe cu șoferul, pe care nu le-am auzit, și mașina o luă din loc. Am rămas pe trotuar între cei doi însoțitori ai mei.

— Încă cîțiva pași, doamnă, și vom ajunge — spuse unul dintre ei. După acest colț — și arată cu capul.

Era încă foarte devreme așa că pe drum n-am întîlnit pe nimeni. După un timp ne-am apropiat de o poartă întredeschisă pe care era o tăbliță. Aici trebuie să fie deci domiciliul meu forțat.

Am aruncat o privire curioasă de jur-împrejur. Vila era cu etaj, construită în stil „fin de siècle“, cu o grădină plăcută în jur, plină de tufișuri, iar în față cu un mic gazon presărat cu flori.

Soarele scădea totul în lumina sa, iar liniștea și pacea domneau în acest colțișor. Închisoarea mea nu părea a fi cîtuși de puțin un loc sumbru.

După ce am scris aceste cîteva file, m-am oprit căci mi s-a făcut somn. Prima surescitare trecuse, iar noaptea chinuitoare pe care o trăisem se făcea simțită.

M-am întins pe pat, m-am acoperit cu un pled și am adormit imediat.

Acum, cînd îmi scriu mai departe însemnările, este deja seară, patul este înfățat pentru noapte și simt că cu tot somnul din timpul zilei (cîteva ore bune) nu va dura prea mult și mă voi culca din nou. Mai întîi îmi voi nota impresiile din cea de-a doua parte a zilei și în special discuția cu soția doctorului.

Această discuție a adus o nouă cotitură în analiza situației pe care am făcut-o pînă în prezent. La drept vorbind, nici nu știu ce să mai cred despre toate astea!

Am fost trezită din somn de deschiderea ușii. Am sărit brusc în picioare, conștientă pe loc, și pregătită pentru ce era mai rău. M-am uitat instinctiv la ceas. Era trei.

În prag apărură doamna în vîrstă pe care o cunoșteam. Trebuie să recunosc că lăsa o impresie foarte plăcută. Avea o față cu trăsături subtile, domoale, care mai vorbeau încă de frumusețea trecută, iar modul de comportare și de a fi dezvăluiau o mare cultură. Ținea în mînă o tavă cu toate cele necesare pentru un prînz. Mirosul apetisant ajunsese pînă la mine și mă apucă o poftă de lup. Mi-am adus aminte că de dimineață, în afara cafelei, nu am mai pus nimic în gură!

Pe masă a fost întins un șervet, tacimurile au sunat și o farfurie umplută cu virf își făcu apariția.

Doamna în vîrstă mi se adresă:

— Cu toate că v-ați opus, am venit cu micul dejun însă dormeați atît de profund că am preferat să nu vă trezesc. Sper că veți minca acum cu o poftă mai mare.

— Recunosc că sînt într-adevăr foarte flămîndă! i-am răspuns eu sinceră.

— Vă rog să mă scuzați că nu vă invit în sufragerie dar am primit niște indicații foarte severe în ceea ce vă privește încît nu îndrăznesc să le încalc.

— Vi s-a spus să mă încuiați în cameră — am întrebat-o cu o mină nevinovată.

Doamna în vîrstă nu se simți cituși de puțin stînjinită.

— Desigur, draga mea! îmi răspunse cu însuflețire. Și dacă ar fi numai atît! N-aveți voie să scoateți nici nasul afară din această cameră! Numai eu am voie să intru aici! Soțul meu mi-a dat ordin să vă aduc personal mîncarea. Vă păzesc aici ca pe o comoară neprețuită!

— Într-devăr?... am rostit aceste cuvinte pe un ton neîncercător, în mod intenționat.

— Bineînțeles — mi-a confirmat cu fermitate doamna. Trei bărbați! Pe unul îl puteți vedea pe fereastră se face că se ocupă de grădină! Al doilea se învîrtește prin fața vilei și vinde niște mărunțișuri de galanterie, iar al treilea se află jos în hol. Dar noi vorbim iar mîncarea se răcește! Vă rog să mîncăți! — încheie cu o severitate prefăcută.

— Vă foarte mulțumesc — m-am așezat la masă fără tragere de inimă. Vă rog să-mi mai spuneți încă, cine se mai îngrijește de securitatea mea?

— Cum cine?! uimirea doamnei în vîrstă părea sinceră. Nu știți?

M-am prefăcut ocupată cu mîncarea pentru a putea să mă gîndesc o clipă la modul cum va trebui să vorbesc mai departe. Se pare deci că această doamnă nu fusese pusă la curent cu aspectele de culise ale acestei probleme sau poate chiar fusese amestecată din eroare. Dar cine a dat aceste dispoziții? Dacă într-adevăr soțul ei, atunci din ordinul cui acționează? Care e rolul lui Su-

dra în toată treaba asta? Pentru că el este cel care m-a băgat în toată cabala asta... Și ce se întâmplă cu Janicki?

Atâtea probleme, atâtea întrebări și numai o singură sursă de informații și aceea destul de slabă! Dar trebuie cel puțin să mă orientez la care din aceste întrebări voi căpăta un răspuns.

— Cunoștințele mele în această situație sînt destul de generale — am răspuns în cele din urmă, alegîndu-mi cu grijă cuvintele. Detaliile au fost stabilite fără mine.

— Așa... doamna dădu din cap. Nu a fost cu siguranță timp ca să discutați mai pe larg. Trebuie să vă spun că nici eu nu știu prea multe. Am fost treziți din somn azi noapte. Era pe la unu cînd a sunat telefonul. Nu știu cine a fost căci soțul meu a ridicat receptorul. Un sfert de oră mai tîrziu a venit la noi un tînar, în pantalonză fie spus, un brunet foarte drăguț. A discutat în cabinet cu soțul meu iar cînd a plecat a schimbat și cu mine cîteva cuvinte, scuzîndu-se pentru deranjul provocat.

— Soțul dumneavoastră este medic?

— Da, este directorul spitalului de aici și totodată medic legist.

La aceste cuvinte furculița, care tocmai o duceam la gură, mi s-a oprit pentru un timp în aer.

— Legist?

— Da! Nu știți nimic despre asta? Probabil că de asta l-au rugat să vă primească la noi. Se bucură de mare încredere.

— Deci soțul dumneavoastră a dat toate dispozițiile referitoare la șederea mea aici?

— Numai în ceea ce mă privește pe mine. Restul a fost aranjat de brunetul care a fost azi noapte la noi.

— Brunet? Nu știți cumva cum îl cheamă?

— Mi s-a recomandat dar nu am reținut.

— Înalt, cu un ten măsliniu, dinți albi?...

— Exact, așa arăta!

— Janicki?

— Daaa!! Așa, acum mi-aduc aminte!

Această veste mi-a înlăturat toate temerile de pînă acum. M-am lăsat pur și simplu cuprinsă de imaginația

mea prea bogată! Mă aflu, deci, în continuare sub grija oficialităților! Ce ușurare!

— Domnul Janicki nu va spus cît trebuie să rămîn în acest arest?

— Și-a exprimat numai părerea că ar fi vorba de cîteva zile.

— Nu v-a anunțat dacă mă va vizita?

— Nu, așa ceva n-a spus.

Doamna în vîrstă, văzînd că termin mîncarea, se ridică de pe scaun:

— Vă aduc îndată un ceai. Sau poate doriți cafea?

— Dacă-mi este permis să fac nazuri, aș dori o cafea.

— Cu plăcere, draga mea! Vă rog însă să mă scuzați dacă voi încuia din nou ușa. Trebuie să mă conformez dispozițiilor primite!

Luă tava și ieși din cameră, iar pe mine mă cuprinseseră din nou îndoielile. Oare Janicki a fost cel care a dat aceste dispoziții? Iar în afara declarațiilor făcute de doamna în vîrstă de unde știu eu că doctorul Pawlak este într-adevăr medic legist?

4 IX

Cu toate aceste îndoieli eram mult mai liniștită. Am dormit profund toată noaptea într-o pijama împrumutată de gazda amabilă.

Dimineața m-am apucat din nou de scris reamintindu-mi din nou pas cu pas desfășurarea acelei seri apoi noaptea și zorii zilei. Din nou am început să mă tem că nu cumva bănuielile mele născute sîlbît să fie adevărate. Și toate acestea s-au întîmplat pentru că sub un impuls oarecare și o întunecare de moment a minții l-am crezut pe acel blestemat de Sudra, ca cea din urmă gisculiță!

Orele dimineții mi s-au scurs cu aceste amintiri și gîndurile ce le întovărășeau. După aceea, în timp ce citeam am auzit pași repezi de bărbat pe coridor apoi cîteva cuvinte rostite de o voce cunoscută, cheia răsucindu-se în broască și în prag apărură „Oacheșul meu“.

Am sărit în sus stăpînîndu-mi dorința de a i mă arunca de gît.

— Bună ziua — îmi spuse zîmbind. Am venit să vă văd, cum vă simțiți?

— Nu am fost deci răpită! am strigat eu cu bucurie în loc să-i răspund la salut.

Uimirea lui Janicki era caraghioasă.

— Răpită?! Despre ce vorbiți?

Îmi reveni echilibrul sufletesc clătinat și am încercat să-i explic despre ce era vorba.

— Cum ați ajuns la niște concluzii atît de dramatice? de data aceasta am simțit în vocea locotenentului o notă ușor zeflemitoare.

— De unde era să știu că domnul Sudra acționează din ordinele dumnitale?! i-am replicat eu puțin întăritată. Nu ați avut plăcerea să-mi dați nici o explicație! Și nici măcar să fiți prezent cînd cadavrul meu a fost scos din vilă!

Janicki rîse.

— Vă rog să mă iertați! Am avut însă atunci prea mult de lucru și am dat dispozițiile oamenilor mei să execute totul! Am acționat dealtfel conform ordinelor șefului meu!

— Îmi tot vorbiți de acest șef! Vă spun sincer că nu prea cred în existența lui, este un personaj mult prea enigmatic!

— Desigur... mă aprobă Janicki. Spuse aceasta pe un ton serios dar care suna mai mult a zeflemea.

— Puteți să rideți, n-am nimic împotriva! Dar dacă văd în prezent, destul de bine, care a fost rolul domnului Sudra și Radtke, cu atît mai mult mă miră faptul că nu am avut încă ocazia să mă întîlnesc cu acest șef al dumnitale! Dar, à propos — cred că voi avea prilejul să mulțumesc personal domnilor Radtke și Sudra pentru grija lor?

— La amîndoi la fel?

Am simțit că mă înroșesc.

— Ce-ați vrut să spuneți? i-am răspuns eu înțepată.

— Oh, nimic — îmi răspunse cu o mină nevinovată. Am întrebat și eu așa...

— Insinuările dumneavoastră nu sînt la locul lor! i-am replicat furioasă. Am hotărît să schimb subiectul acesta periculos.

— Strugurii au fost într-adevăr otrăviți?
— Da, cu cianură, ca și medicamentele.
— Deci vigilența domnului Sudra m-a scăpat de la moarte! Și dumneata mă iei peste picior că vreau să-i mulțumesc!

— S-ar putea să aveți acest prilej... Janicki zîmbi ușor.
— Ancheta este terminată? Cine este cel de-al doilea asasin?

Janicki se strîmbă imperceptibil.

— Ancheta încă nu s-a încheiat, este în curs, deși știm de pe acum suficient de mult ca s-o putem încheia. Urmărim însă ca asasinul să nu aibă nici o posibilitate de eschivare. Mă gîndesc la asasinul principal, deoarece Molski a jucat un rol de mîna doua.

— Dar el l-a omorît pe tata?

— Da, el.

— A fost arestat?

— Nu, căci a fost omorît în noaptea asta — declară Janicki.

M-am așezat pe scaun fără să vreau.

— Omorît?! Cine... de către cine?

— Nu pot să vă spun deocamdată.

Cu toată teama de a fi luată peste picior l-am întrebat totuși:

— Pe... pe domnul Sudra îl amenință vreun pericol?

Janicki mă privi drept în ochi și, cu uimire, am observat că privirea lui nu era, ca de obicei, hazlie.

— Oameni ca Sudra se află în permanență în pericol — îmi spuse serios dar și oarecum enigmatic.

— Da, înțeleg... i-am răspuns eu încet. După un moment l-am întrebat din nou:

— Voi sta mult aici?

— Presupun că încă o zi sau două.

— Neapărat trebuie să fiu incuiată?

— Nu avem voie să ne permitem nici cea mai mică neatenție. Incuierea camerei poate să nu mai fie atît de necesară dar niciodată prea multă prevedere nu strică. Aveți aici cărți și ziare?

— Ah, asta nu contează! Mă bucur că am trecut de ce-a fost mai rău! Acum cînd știu cum stau lucrurile și nu mai trăiesc cu frica-n sîn, restul nu contează!

— Da, nu vă mai amenință nici un pericol. Cu toate acestea noi mai veghem încă asupra dumneavoastră.

— Știu... Vă rog să transmiteți șefului dumneavoastră mulțumirile mele... Și dumneavoastră vă mulțumesc, de asemenea, pentru tot, cât și pentru faptul că ați găsit o clipă să mă vedeți.

Janicki se înclină.

— E vremea să plec. Îmi permiteți să-mi iau rămas bun.

— Când vă voi vedea, domnule locotenent? Și poate cu acea ocazie voi putea să vă cunosc și șeful enigmatic?

Janicki rămase o clipă pe gânduri.

— S-ar putea miine. Dacă totul va merge bine, cu siguranță că va dori să vă vadă... așa cel puțin îmi face impresia...

5 IX

Am dormit foarte bine fără să știu nimic despre evenimentele care au avut loc în această noapte și care, de fapt, au încheiat toată întâmplarea. Ceea ce s-a petrecut pe urmă este cu totul altă poveste!

Abia mă sculasem și-mi dereticam prin cameră când, la fel ca ieri, am auzit pe coridor pași repezi. M-am ridicat de pe scaun.

După câteva secunde ușa s-a deschis și în prag a apărut mai întâi Sudra, iar în spatele lui Janicki.

Fără să mai țin cont de prezența locotenentului, m-am aruncat de gîtul lui Sudra sub impulsul unei bucurii nestăpînite și surde la orice raționament.

— Domnule Emil, ce bucuroasă sint că vă văd! Acum trebuie să primiți mulțumirile mele! l-am sărutat pe ambii obraji înainte ca el să apuce să se ferească ca opărit.

— Ați făcut-o destul de călduros — aruncă Janicki pe un ton apreciativ.

Sudra se uită la mine cu o expresie ciudată a feții. În privirea lui concentrată tremurau unele scînteii de veselie.

— Sînteți un nesuferit cu toate înțepăturile astea! — m-am întors eu spre Janicki. Mă simțeam datoră să-i mulțumesc domnului Sudra!

— Mă bucur că v-ați schimbat părerea despre el.

— Considerați că e momentul să-mi reamintiți acum despre bănuielele mele?

— Desigur, dar nu despre cele la care vă gândiți. Ați avut unele bănuiele în privința existenței reale a șefului meu. Pentru a vă liniști vi-l prezint: domnul maior Grassus este cel sub ale cărui ordine am onoarea să lucrez și cel care a condus toată acțiunea legată de persoana dumneavoastră.

Am înlemnit de uimire în primul moment. Apoi se pare că am bolborosit:

— Cum așa?! Dumneavoastră?! Mi-am ațintit privirea uimită pe fața lui Sudra. Această față trăda o stînjeală care depășea tot ceea ce prevăzusem pînă acum.

— Hm... da... într-adevăr așa mă numesc dragă doamnă... scuzați stimată domnișoară Justyna...

Era scumpul meu Sudra, cel dinainte!

— Deci dumneavoastră ați vegheat tot timpul asupra mea?

— Da... adică... nu numai eu... tot grupul meu de oameni m-a ajutat în această misiune. Mai ales locotenentul — Sudra îl privi pe Janicki cu un zîmbet ușor. Apoi domnișoara Zak și personalul vilei... mă gîndesc la Radtke, bucătăreasa și Frania noastră... toți și-au îndeplinit misiunea.

— Deci și domnișoara Zak?! am strigat eu uimită. Și Frania?!

— Acum pot să vă trădez secretul. Domnișoara Zak este o tînră și capabilă doctoriță, specialistă în toxicologie. Ea v-a asistat la toate mesele așa cum Frania avea misiunea să păzească mîncarea în drum de la bucătărie spre sufragerie. Adversarul acționa cu ajutorul otrăvii și de aceea am avut o grijă deosebită de tot ceea ce ați consumat.

— Chiar atîtea persoane aveau în grijă siguranța mea! Sînt mișcată pur și simplu!

— Am urmărit să limităm la minimum șansele asasinului — se amestecă în discuție Janicki. De aceea strugurii pe care i-ați cumpărat au pus în stare de alarmă întreaga noastră echipă!

— Și nu v-ați înșelat! Asta este o dovadă a spiritului

mare de perspicacitate de care ați dat dovadă! Dar de ce tocmai strugurii v-au dat așa bătaie de cap?

— Pentru că era unicul produs din exterior, ce scăpase de sub controlul nostru.

— Atunci cînd mi-ați interzis să mănînc struguri știați deja că sînt otrăviți? m-am întors spre Sudra (Ah, nu mai era domnul Sudra! Aveam doar în fața mea pe domnul maior Grassus!)

— Nu știam, dar aveam bănuieli serioase.

— Pe ce se bazau?

— Printre altele pe faptul că toți ciorchinii erau acoperiți cu picături de apă, deci fuseseră spălați de curînd, în schimb cel care se afla chiar în vîrf, deosebit de frumos, era uscat.

— Aveți un spirit de observație deosebit, domnule maior! Eu nu am observat nimic!

— Hm... asta este o deformare profesională, stimată doamnă... L-am dat imediat, dealtfel, la analiză, domnișoarei Zak.

— Și cu această ocazie doamna doctor a căpătat și o muștrare! completă Janicki.

— Muștrare?... De ce?

— Pentru că a lăsat în mod ușuratic ciorchinul în cameră. E adevărat că numai pentru un moment, însă a fost suficient ca să-l observe doamna Deresz. Asta a fost cauza insinuărilor ulterioare la adresa domnișoarei Zak.

— Doamna Deresz nu o agreea, la fel ca și pe mine.

— Avea motivele ei pentru asta — locotenentul dădu din umeri. Dar asta nu mai are nici o importanță...

— De ce stăm în picioare? Luați loc, domnilor — am intrat eu în rolul gazdei. Sînt atîtea lucruri pe care aș vrea să mi le explicați!

— Din păcate nu am prea mult timp — declară locotenentul. — Pe mine mă așteaptă foarte multă treabă. Ce dispoziții aveți, domnule maior? — se adresează direct lui Sudra (Confund în continuare numele!).

Acest nou rol al lui era prea șocant pentru mine. Domnul referent șef, cel atît de timid și stîngaci... Și cu toate acestea am simțit față de el o simpatie instinctivă... Dar acum? Acum, deși sînt uimită și-l admir,

simt o oarecare ciudă, ca orice om, care s-a convins că a fost tras pe sfoară...

Mă obișnuisem cu rolul lui de pînă acum și, sinceră să fiu, la început l-am cam luat ușor peste picior. Nevoia de a-mi revizui această atitudine a provocat un haos complet în sentimentele mele. Domnul Sudra îmi devenise atît de apropiat (da, Justyna e timpul să recunoști acest lucru), în schimb domnul maior Grassus mă impresiona, creea o distanță și totodată mă obliga să-l admir și să-i fiu recunoscătoare...

Aceste sentimente mă făcură să fiu nesigură, nemaiștiind cum să mă comport față de acest om complet nou, care stătea acum în fața mea și mă privea în tăcere cu expresia lui de stinghereală pe față, atît de apropiată mie...

La întrebarea lui Janicki își întoarse capul spre el.

— Ulmer a fost transportat deja la Varșovia?

— Da. Mașina a plecat la ora trei dimineața.

— Ulmer? am strigat eu uimită, deoarece asaltată de sentimentele mele mă depărtasem cu gîndul de făgașul principal al problemei. Deci Ulmer? Nu-mi vine să cred! Acest gurmand și laș! Grassus zîmbi.

— Actorii principali ai acestei drame nu au avut nici un interes să-și arate adevărata față. El avea grijă de stomacul său, iar eu aveam problema cu inima...

— Am văzut și eu simptomele acestei boli. Ați fost un mare neajutorat, cicatricea de pe frunte v-a făcut-o cumva o criză cardiacă?

— Ah, asta... își duse mîna la obraz. În noaptea în care a fost omorît Molski, aproape că-l prinsesem pe asasin, dar se vede că aveți dreptate, sînt un mare neajutorat, deoarece am căzut încurcîndu-mă într-o frînghie întinsă. Din păcate atunci nu știam pe cine urmăresc căci era complet întuneric.

— Dar acum l-ați prins pe Ulmer?

— Asta am să vă povestesc eu — mi se adresă Janicki — pentru că mă îndoiesc că domnul maior va dori să vă vorbească.

— Ei, ei, domnule locotenent, fără exagerări! — mormăi Grassus.

— A fost atras în cursă datorită dorinței lui de a pune mâna pe jurnalul dumneavoastră de însemnări.

— Jurnalul meu? — l-am întrerupt uimită. Dar ce avea el comun cu toate acestea?

— Foarte mult, deoarece a servit drept momeală. Ați scris doar în el clar cine este asasinul tatălui dumneavoastră și ați dovedit existența celui de-al doilea. Domnul maior i-a transmis aceste informații prin intermediul lui Molski. Asta l-a neliniștit atât de mult încât a început să șteargă urmele. L-a omorât pe Molski, apoi a încercat să pună mâna pe caietul dumneavoastră.

— Nu înțeleg. În ce fel am dovedit existența celui de-al doilea complice?!

Grassus a zîmbit.

— Ați uitat? Ați constatat doar lipsa semnului pe care îl puseseți pe caiet încă înainte de a veni Molski. Precis în douăzeci și nouă, iar Molski a venit pe treizeci august. Acum înțelegeți?

— Da... înțeleg — am șoptit. De ce nu mi-a trecut și mie prin minte asta!

Subiectul cu caietul îmi reaminti un anumit episod. Am întrebat deci:

— Vă reamintiți acea plimbare nocturnă în timpul căreia i-am întâlnit pe Deresz și Ulmer? De atunci oare Ulmer a vrut să mă omoare?

— Mi-e teamă că da. Eram însă în apropierea dumneavoastră și nu cred că ar fi reușit să-și ducă planul la îndeplinire. Cu toate acestea întâlnirea neașteptată cu Deresz i-a zădărnicit planul.

— Și eu care l-am bănuțit atunci pe Deresz!

— Știu.

— Bineînțeles însemnările mele... V-am găsit doar întins în șezlong?

— Am reușit să ajung înainte deși v-am înconjurat de departe...

— Atunci Ulmer a fost cel care a încercat să intre în camera mea... Vroia să controleze efectul otrăvii?

— Nu, nu a fost el. Era prea prudent. Constatarea cu câteva ore mai de vreme că nu trăiți nu i-ar fi adus nimic, și, în plus, ar fi riscat să fie prins pe coridor.

— Atunci cine a fost?

— Radtke. A controlat din ordinul locotenentului dacă ușa este încuiată.

— Pentru a păstra aparențele — interveni Janicki — domnul Sudra trebuia să fie tratat cu aceeași suspiciune ca toți ceilalți.

— Evident. Nu trebuia să lăsăm ca adversarul nostru să bănuiască cumva că în afara anchetei oficiale se mai face alta, ascunsă ochilor celor prezenți.

Grassus tăcu.

— Deci, domnule maior — Janicki întrerupse tăcerea momentană — vă rog să-mi dați dispoziții.

— Așteaptă cu lichidarea echipei de la vilă pînă ce vor pleca toți locatarii, bineînțeles în afară de domnișoara Zak care poate pleca împreună cu echipa. Versiunea arestării mele trebuie să se mențină în continuare.

— Arestarea dumneavoastră? am intervenit eu în discuția lor fără să-mi pot stăpîni uimirea. Ce înseamnă asta?

— Domnul maior a apărut la vilă cu cătușele la mîini la fel ca Ulmer, îmi explică zîbind Janicki.

— Îmi închipui ce senzație a produs!

— Bineînțeles — aprobă locotenentul.

— Dar de ce a fost nevoie de asta?

— Nu intenționez să mă deconspir. Am vrut ca toți cei de față, inclusiv Ulmer, să-l considere pe Sudra un infractor prins — mormăi Grassus, după care se întoarse spre Janicki: — Mă întorc la Varșovia cu mașina, dă-i dispoziții lui Stasik să fie pregătit — se uită la ceas — pentru ora paisprezece. Domnișoara Skoron dacă... doarește poate să meargă cu mine... Dacă nu, are un tren la ora cincisprezece și șase minute.

— Doresc — am confirmat eu hotărît. Dar sînt în continuare decedată?

— Nu. Janicki se înclină în fața mea — ați revenit pe pămînt. Am avut onoarea să anunț personal la vilă, că ați părăsit rolul de îngeraș...

— Cum a fost primită vestea?

— Cu uimire dar și cu o bucurie generală. Doamna Tarska, ca de obicei, a vărsat o porție de lacrimi. În schimb vestea l-a doborât pe Ulmer.

— Scumpa de Mada — am șoptit mișcată.

Janicki se ridică.

— Mă voi ocupa singur după ce mă voi reîntoarce la Varșovia de lichidarea străzii Mesteacănului și eventualele legături. Grassus îi întinse mâna.

Janicki strinse mâna maiorului fără o vorbă, iar apoi se întoarse spre mine:

— La revedere domnișoară Skoron. Vă urez succese în activitate. Vă aflați acum în afara oricărui pericol — după care adăugă cu un zîmbet fin — și veți rămîne, cu siguranță, sub o îngrijire desăvîrșită...

— Vă foarte mulțumesc, domnule locotenent. De la început mi-ați fost foarte simpatic.

Cînd am rămas singuri, Grassus s-a ridicat de pe scaun și s-a apropiat de fereastră cu mâinile la spate.

— Domnule maior — m-am adresat lui — vă rog să-mi spuneți cum s-a întîmplat că Ulmer a venit la vilă înaintea mea?

— Pentru că, din ordinul lui, Molski a tras-o de limbă pe înțeleapta noastră Salomea înainte de a vă scrie.

Se întoarse de la fereastră.

— Noi i-am permis Salomei să-i spună unde veți pleca cu condiția să ne anunțe imediat cine s-a interesat de asta. După ce am primit informația de la ea, am constatat că un oarecare Ulmer a cumpărat imediat un loc la „Diana“. Și astfel a sosit înaintea dumneavoastră, iar eu am venit cu același tren cu el. De atunci l-am avut în atenția noastră.

— Atunci nu-mi mai rămîne altceva decît să mulțumesc încă odată scumpului domn Sudra pentru totul — am spus cu căldură.

— Acestui ucigaș plătit? Grassus se opri în fața mea cu un zîmbet pe față.

— Vă rog să nu-mi mai reamintiți discuția de atunci, de pe plajă? M-am purtat îngrozitor!

— Numai pentru că ați avut dorința să mă sărutați? M-am înroșit toată.

— Sinteți imposibil!

— Și comentariul acela referitor la domnișoara Zak, cînd ne-am întors din orășel?

— Însemnări blestemate! Comentariul s-a referit la Sudra nu la domnul maior Grassus!

— Deci întruchipez două persoane diferite?

L-am privit pe sub gene. În fața mea se afla obrazul scump, îngrijorat de claun, acela zărit pentru prima dată pe plajă, pe fundalul valurilor mării. Se uitau la mine aceiași ochi întunecați, cercetători și inteligenți. Mi-am cufundat privirea în ei și probabil că am citit ceva acolo pentru că dintr-odată m-am aflat în brațele lui.

7.IX

De ieri sînt la Varșovia. Am ieșit în sfîrșit din ceață și mă aflu în plin soare! Mă simt eliberată de coșmarul spaimei, plină de elan pentru munca ce mă așteaptă și fericită, foarte fericită!

Nu mai puteam pune capăt îmbrățișărilor Salomeei, întrebărilor ei haotice, învîrtirilor fără rost, strigătelor, oftaturilor. Așa trăia iubita mea Sala reîntoarcerea acasă. Cînd m-am întins în așternut, obosită de călătorie și teribil de somnoroasă, ultimul lucru pe care mi-l mai amintesc a fost momentul în care sunînd la ușa casei m-am uitat la cartea mea de vizită.

Va trebui s-o schimb în curînd. „Doamna Justyna Grassus“ va suna la fel de bine, dacă nu chiar și mai bine.

Scanare și prelucrare digitală

EM

de

Anonim

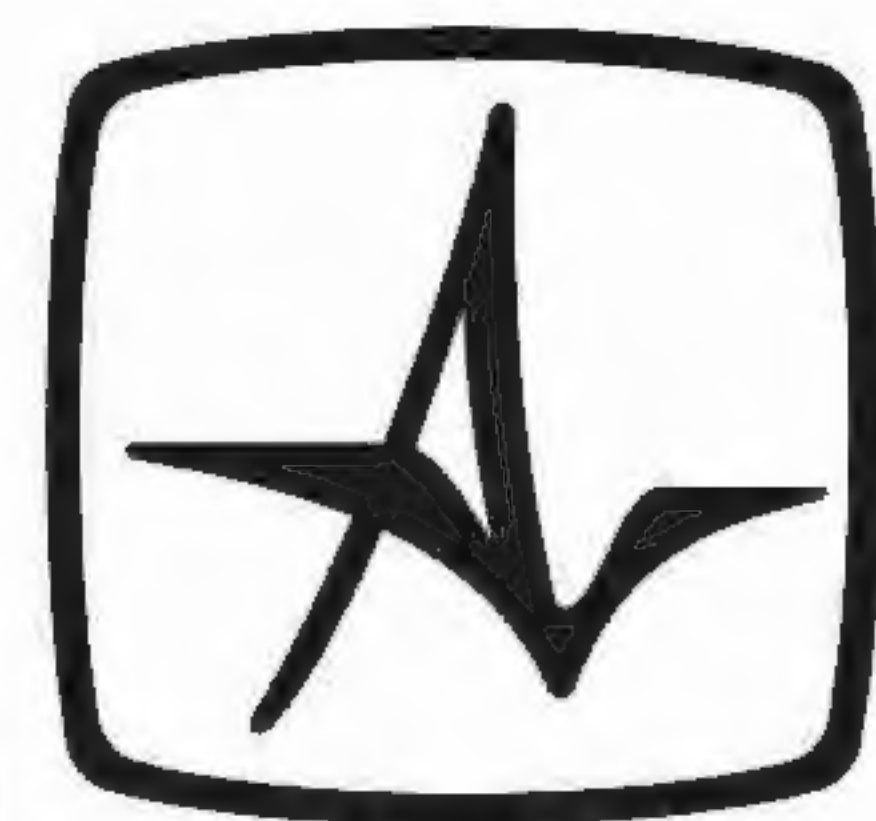

și

CAT Graur

Antwerpen

2023

